

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

16'ncı Birleşim 3 Kasım 2016 Perşembe

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi 'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve turnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

	<u>Sayfa</u>
I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	792
II.- GELEN KÂĞITLAR	797
III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR	809
<i>A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI</i>	<i>809:813</i>
1.- Şanlıurfa Milletvekili Kemalettin Yılmaztekin'in, Orta Doğu'da yıllardır süregelen savaşlarda katledilen çocuklara ilişkin gündem dışı konuşması	809:810
2.- Bitlis Milletvekili Mizgin Irgat'ın, üniversitelerde yaşanan haksızlıklar ile tutuklama ve gözaltılara ilişkin gündem dışı konuşması	810:811
3.- Bilecik Milletvekili Yaşar Tüzün'ün, Ulusal ve Resmi Bayramlar ile Mahalli Kurtuluş Günleri, Atatürk Günleri ve Tarihi Günlerde Yapılacak Tören ve Kutlamalar Yönetmeliği'nde yapılan değişikliğe ilişkin gündem dışı konuşması	812:813
	787

IV.- AÇIKLAMALAR

- 1.- İstanbul Milletvekili Osman Boyraz'ın, 3 Kasım 2002 AK PARTİ iktidarının 14'üncü yıl dönümüne ilişkin açıklaması 813
- 2.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, 4/B'liler ve 4/C'lilerin sorunları ile emeklilikte yaşa takılanlar ve taşeron işçilerin kadro sorunlarının çözülmesi gerektiğine ilişkin açıklaması 813:814
- 3.- Mersin Milletvekili Hüseyin Çamak'ın, Türkiye'den Ukrayna'ya ihraç edilen 29 ton mandalınanın sağlığa zararlı organizma içerdiği gerekçesiyle iade edilmesine ve Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının gerekli önlemleri alması gerektiğine ilişkin açıklaması 814
- 4.- Erzurum Milletvekili İbrahim Aydemir'in, Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgelerini içeren yatırım hamlesinin bu bölgelerde ve özellikle Erzurum'da özel sektör bazlı girişimcilğe yeni bir ivme kazandırdığına ve 3 Kasım 2002 AK PARTİ iktidarının 14'üncü yıl dönümüne ilişkin açıklaması 814
- 5.- İstanbul Milletvekili Selina Doğan'ın, Adıyaman'ın Mara Mahallesi'nde bulunan Süryani mezarlığının bir saldırıya uğradığına ve bir an önce bu saldırıyı gerçekleştirenlerin yakalanması ve cezalandırılması gerektiğine ilişkin açıklaması 814:815
- 6.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Cumhuriyet gazetesine yapılan operasyonu yürüten savcı hakkında haber yapan gazeteciye de soruşturma açıldığına ve bu konuda Hükûmetten açıklama beklediğine ilişkin açıklaması 815
- 7.- Elâzığ Milletvekili Ejder Açıkkapı'nın, 3 Kasım 2002 AK PARTİ iktidarının 14'üncü yıl dönümüne ilişkin açıklaması 815
- 8.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, nar üreticilerinin sorunlarına ilişkin açıklaması 815:816
- 9.- Mersin Milletvekili Serdal Kuyucuoğlu'nun, AK PARTİ iktidarı döneminde Fethullahçı terör örgütüncü kurulmasına izin verilmiş hastane, eğitim kurumu, banka ve üniversite sayısını öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması 816
- 10.- Mersin Milletvekili Baki Şimşek'in, ziraat mühendisi, gıda mühendisi ve çevre mühendislerinin atamalarının ne zaman yapılacağını öğrenmek istediğine ve Mersin'e mutlaka yoğun bakım ünitelerinin yapılması gerektiğine ilişkin açıklaması 816
- 11.- Giresun Milletvekili Bülent Yener Bektaşoğlu'nun, Orman Genel Müdürlüğünde çalışan taşeron işçilerin sorunlarına ve Hükûmetin taşeron işçilere kadro vaadini bir kez daha hatırlatmak istediğine ilişkin açıklaması 817

12.- Denizli Milletvekili Kazım Arslan'ın, Aydın Milletvekili Bülent Tezcan'a yapılan saldırıyı kınadığına, 15 Temmuz darbe girişiminin yapılmasında ağır kusuru olan MİT Müsteşarı Hakan Fidan hakkında bir işlem yapılıp yapılmadığını ve TRT'de bildiriye okutan yurttta sulh konseyinin tespit edilip edilmediğini öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması 817

13.- Çanakkale Milletvekili Bülent Öz'ün, Cumhuriyet gazetesi soruşturmasını yürüten savcının FETÖ üyeliğinden yargılandığı haberini yapan Barış Pehlivan hakkında da soruşturma başlatılmasına ilişkin açıklaması 817:818

14.- Kayseri Milletvekili Çetin Arık'ın, AKP'nin "FETÖ'yle mücadele" adı altında kendi günahlarının bedelini masum vatandaşlara ödetmeye devam ettiğine ilişkin açıklaması 818

15.- Adıyaman Milletvekili Behçet Yıldırım'ın, 15 Temmuzdan bu yana toplamda 3 bine yakın sağlık çalışanının açığa alındığına ve ihraç edildiğine ve sağlık çalışanlarının derhâl görevlerine iade edilmesini talep ettiğine ilişkin açıklaması 818

16.- Hatay Milletvekili Birol Ertem'in, İŞKUR aracılığıyla yapılan işçi alımlarında yetkililerin takdir haklarını AKP'ye üye olan kişilerden yana kullandıklarına ilişkin açıklaması 819

17.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, son günlerde Cumhuriyet Halk Partisine planlı saldırılar olduğuna ve bu konunun Hükûmetin gündeminde olup olmadığını öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması 819

18.- Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in, Şırnak Milletvekili Aycan İrmez'in ikametgâh adresine baskın yapılması ile Şırnak Milletvekili Ferhat Encu'ya yurt dışına çıkış yasağı getirilmesine ve Meclis Başkanlığının bu konuda hiçbir şey yapmamasını kınadığına ilişkin açıklaması 832

19.- Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, Adalet Bakanı Bekir Bozdağ'ın 388 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın ikinci bölümü üzerinde yapılan soru-cevap işlemi sırasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 881:882

V.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

819

A) ÖNERGELER

819:820

1.- Başkanlıkça, esas komisyon olarak Plan ve Bütçe Komisyonuna, tali komisyon olarak Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonuna havale edilen (2/1435) esas numaralı 6736 Sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına İlişkin Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu tarafından geri alındığına ilişkin önerge yazısı (4/66) 819:820

B) MECLİS ARAŞTIRMASI ÖNERGELERİ

820:825

1.- Giresun Milletvekili Bülent Yener Bektaşoğlu ve 22 milletvekilinin, elektrik dağıtım hizmetini üstlenen elektrik dağıtım şirketlerinin çalışmalarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/351)

820:821

2.- İzmir Milletvekili Ali Yiğit ve 20 milletvekilinin, sağlık turizminin gelişmesi için yapılması gerekenlerin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/352)

822:823

3.- Sinop Milletvekili Barış Karadeniz ve 22 milletvekilinin, kurulması planlanan nükleer santraller nedeniyle gelecekte yaşanabilecek olumsuzlukların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/353)

823:825

VI.- ÖNERİLER

825,833

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ

825:832,833:834

1.- HDP Grubunun, 3/11/2016 tarihinde Grup Başkan Vekili Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken tarafından, AKP Hükûmetinin Suriye ve Irak politikalarındaki sorunların belirlenmesi, çözümleri için yol haritasının tespiti ve uygulamaya konması amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun bilgisine sunulmak üzere bekleyen diğer önergelerin önüne alınarak 3 Kasım 2016 Perşembe günü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

825:832,833:834

VII.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

835,882

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

835:881,882:891

1.- Bilirkişilik Kanunu Tasarısı (1/687) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 388)

835:881,882:890

2.- Millî Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/721), Tebligat Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/693), Osmaniye Milletvekili Ruhi Ersoy ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekili Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/511), Erzurum Milletvekili Mustafa Ilıcalı'nın Yükseköğretim Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/546), Konya Milletvekili Mustafa Kalaycı ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekili

İzmir Milletvekili Oktay Vural'ın Yükseköğretim Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/666) ile Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 405)

890

3.- Sınai Mülkiyet Kanunu Tasarısı (1/699) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 341)

891

VIII.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI**892**

1.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Topkapı Sarayı'nın yıkılma tehlikesiyle karşı karşıya olduğu iddiasına ilişkin Başbakan'dan sorusu ve Kültür ve Turizm Bakanı Nabi Avcı'nın cevabı (7/8034)

892:895

2.- Trabzon Milletvekili Haluk Pekşen'in, soru önergelerinin cevaplandırılmasına ilişkin Başbakan'dan sorusu ve Başbakan Yardımcısı Nurettin Canikli'nin cevabı (7/8264)

896:898

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 14.00'te açılarak dört oturum yaptı.

Birinci ve İkinci Oturumlar

İzmir Milletvekili Atila Sertel, medyanın sorunlarına,

Konya Milletvekili Hacı Ahmet Özdemir, Musul'la tarihî bağlarımıza,

Mersin Milletvekili Baki Şimşek, narenciye sektörünün sorunlarına,

İlişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

Bursa Milletvekili Erkan Aydın, kötü giden ekonominin faturasının halka kesildiğine ve Hükûmetten bir an önce önlem almasını talep ettiğine,

İstanbul Milletvekili Ali Şeker, son yapılan kayyum uygulamalarıyla seçmen sayısının sıfırlandığına,

Samsun Milletvekili Orhan Kırçalı, Avrupa Parlamentosu Başkanının Cumhuriyet gazetesine yönelik operasyonla ilgili bazı ifadelerine, terörle mücadele ve ulusal güvenlik gerekçesiyle birçok Avrupa ülkesinde medya özgürlüğünün kısıtlandığına,

İstanbul Milletvekili Didem Engin, Başbakan Binali Yıldırım'ın başkanlık sistemiyle ilgili bazı ifadelerine,

Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer, Pozantı-Gölcük arasındaki yol yapımında mağdur olan çiftçilerin mağduriyetinin giderilmesi gerektiğine,

Mersin Milletvekili Aytuğ Atıcı, TELEKOM'un Amerika Birleşik Devletleri'nde bulunan bir yazılım şirketinden casus yazılım istediğiyle ilgili basında yer alan haberlere ve AKP Hükûmetinin vatandaşların attığı her adımı neden takip etmek istediğini öğrenmek istediğine,

Bursa Milletvekili Orhan Sarıbal, hiçbir zaman bu kadar faşizan, bu kadar baskıcı bir düzen görülmediğine ve basına, insan hayatına bu kadar müdahalenin olmadığına,

Erzurum Milletvekili İbrahim Aydemir, askerî hastanelerin Sağlık Bakanlığına devri ve devlet hastaneleri olarak hizmet vermeye başlamasının halk tarafından büyük bir memnuniyetle karşılandığına ve Korkut Özal'a Allah'tan rahmet dilediğine,

İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal, Recep Tayyip Erdoğan, AKP ve Fetullah Gülen'in menzilinin aynı olduğuna,

Bahkesir Milletvekili Mehmet Tüm, Cumhuriyet Halk Partisi Aydın Milletvekili Bülent Tezcan'a yapılan saldırıyı ve Cumhuriyet gazetesine yönelik operasyonu kınadığına ve çevreye zarar veren projeler konusunda Hükûmetten açıklama beklediğine,

Adıyaman Milletvekili Behçet Yıldırım, Hükûmetin paralel devlet yapılanması bahanesiyle muhalif kesimlere yönelik baskı yaptığına, OHAL ve kanun hükmünde kararnamele Türkiye'yi hapishaneye çeviren bu zihniyeti şiddetle kınadığına,

İstanbul Milletvekili Gamze Akkuş İlgezdi, Türkiye'nin OHAL kararnameleriyle tam bir kaosa sürüklendiğine ve kamu vicdanını yaralayan bazı kararların gözden geçirilmesi gerektiğine,

İstanbul Milletvekili Hurşit Yıldırım,

İstanbul Milletvekili Fatma Benli,

Korkut Özal'a Allah'tan rahmet dilediğine;

Çanakkale Milletvekili Bülent Öz, CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu, İstanbul Milletvekili Eren Erdem ve Aydın Milletvekili Bülent Tezcan'a gerçekleştirilen saldırıları kınadığına ve bu saldırıların Cumhuriyet Halk Partisini asla durduramayacağına ve Cumhuriyet gazetesine yönelik operasyona,

Giresun Milletvekili Bülent Yener Bektaşoğlu, Cumhuriyet Halk Partisi Aydın Milletvekili Bülent Tezcan'a yapılan saldırı ile Cumhuriyet gazetesine yönelik operasyonu kınadığına ve fındık fiyatında yabancı firmaların manipülasyonu konusunda Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının çalışmalarını öğrenmek istediğine,

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı Ahmet Arslan, Korkut Özal'a Allah'tan rahmet dilediğine, Cumhuriyet Halk Partisi Aydın Milletvekili Bülent Tezcan'a geçmiş olsun dileğinde bulunduğu, Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer ve Mersin Milletvekili Aytaç Atıcı'nın yaptıkları açıklamaları ile Mersin Milletvekili Baki Şimşek'in yaptığı gündem dışı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken, Ankara Etimesgut Kaymakamının Diyarbakır Büyükşehir Belediyesine kayyum olarak atanmasına, siyasi soykırım operasyonları kapsamında Elâzığ'da aralarında DBP eş başkanlarının da bulunduğu 10 kişinin gözaltına alınmasına ve ölümle, tutuklamayla ve baskılarla asla diz çökmeyecek bir halk iradesinin dimdik ayakta olduğuna,

Samsun Milletvekili Erhan Usta, Cumhuriyet Halk Partisi Aydın Milletvekili Bülent Tezcan'a yapılan saldırıyı kınadığına, Korkut Özal'a Allah'tan rahmet dilediğine ve 4 Kasım Hazreti Ömer'in ahirete irtihalinin yıl dönümüne,

Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Korkut Özal'a Allah'tan rahmet dilediğine, 15 Temmuz AK PARTİ ve Recep Tayyip Erdoğan'ın içinde bulunduğu bir senaryo gibi göstermenin üzücü olduğuna ve Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Ankara Milletvekili Levent Gök, on altı yıl öncesinden Fetullah Gülen'in askerî darbe yapacağını ifade eden Hikmet Çetinkaya ve Cumhuriyet gazetesi çalışanlarının saçma bir iddiayla gözaltında olduklarına ve hakkında FETÖ'cülükten dolayı dava açılan ve şu anda sanık olan bir savcının bu soruşturmayı yürüttüğüne,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ayşe Nur Bahçekapılı,

Samsun Milletvekili Erhan Usta'ya grup başkan vekilliği görevinde başarılar dilediğine,

Korkut Özal'a Allah'tan rahmet dilediğine,

İlişkin birer açıklamada bulundu.

Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın yaptığı açıklaması sırasında Halkların Demokratik Partisine sataşması nedeniyle bir konuşma yaptı.

Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan ve 21 milletvekilinin, kamuda çalışan avukatların özlük haklarında yaşadıkları mağduriyetlerin (10/348),

Gaziantep Milletvekili Mehmet Gökdağ ve 23 milletvekilinin, zorunlu trafik sigortası primlerinin yüksekliğinin yarattığı mağduriyetlerin (10/349),

HDP Grubu adına, Grup Başkan Vekili Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in, Hrant Dink cinayetinde rol alan derin ilişkilerin (10/350),

Araştırılması amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergeleri Genel Kurulun bilgisine sunuldu; önergelerin gündemdeki yerlerini alacağı ve ön görüşmelerinin sırası geldiğinde yapılacağı açıklandı.

HDP Grubunun, 6/10/2016 tarihinde Adana Milletvekili Meral Daniş Beştas ve arkadaşları tarafından, anayasal güvence altında olan haber alma hakkının ihlal edilşinin yarattığı sakıncaların tespitine ilişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin (2857 sıra no.lu), Genel Kurulun bilgisine sunulmak üzere bekleyen diğer önergelerin önüne alınarak 2 Kasım 2016 Çarşamba günü (bugün) birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi yapılan görüşmelerden sonra kabul edilmedi.

Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken, Ankara Milletvekili Aydın Ünal'ın HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında Halkların Demokratik Partisine,

Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine,

Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına,

Ankara Milletvekili Aydın Ünal, İstanbul Milletvekili Barış Yarkadaş'ın HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşması sırasında şahsına,

Sataşmaları nedeniyle birer konuşma yaptılar.

Adalet Bakanı Bekir Bozdağ, İstanbul Milletvekili Barış Yarkadaş'ın HDP grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin bir açıklamada bulundu.

Gündemin "Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının:

1'inci sırasında yer alan ve İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi kabul edilen, Birlikşilik Kanunu Tasarısı (1/687) ve Adalet Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı: 388), görüşmelerine başlandı.

Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Ankara Milletvekili Necati Yılmaz'ın 388 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın birinci bölümü üzerinde CHP Grubu adına yaptığı konuşması sırasında Adalet ve Kalkınma Partisine,

Ankara Milletvekili Necati Yılmaz, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına,

Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Ankara Milletvekili Necati Yılmaz'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına,

Ankara Milletvekili Levent Gök, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında CHP Grubuna,

Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı Ahmet Arslan, Ankara Milletvekili Necati Yılmaz'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Hükûmete,

Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın 388 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın birinci bölümü üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşması sırasında HDP Grubuna,

Sataşmaları nedeniyle birer konuşma yaptılar.

Oturuma saat 19.08’de son verildi.

Ayşe Nur BAHÇEKAPILI

Başkan Vekili

Ali Haydar HAKVERDİ

Ankara

Kâtip Üye

Fehmi KÜPÇÜ

Bolu

Kâtip Üye

Üçüncü ve Dördüncü Oturumlar

Gündemin “Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmının:

1’inci sırasında yer alan ve İç Tüzük’ün 91’inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi kabul edilen, Birlikçilik Kanunu Tasarısı (1/687) ve Adalet Komisyonu Raporu’nun (S. Sayısı: 388), görüşmelerine devam edilerek 29’uncu maddesine kadar kabul edildi, verilen aradan sonra Komisyon yetkilileri Genel Kurulda hazır bulunmadığından ertelendi.

2’nci sırasında yer alan ve İç Tüzük’ün 91’inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi kabul edilen, Millî Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/721), Tebligat Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/693), Osmaniye Milletvekili Ruhi Ersoy ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekili Manisa Milletvekili Erkan Akçay’ın 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/511), Erzurum Milletvekili Mustafa Ilıcalı’nın Yükseköğretim Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/546), Konya Milletvekili Mustafa Kalaycı ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekili İzmir Milletvekili Oktay Vural’ın Yükseköğretim Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/666) ile Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu’nun (S. Sayısı: 405) görüşmeleri, Komisyon yetkilileri Genel Kurulda hazır bulunmadığından ertelendi.

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Ahmet Aydın, Korkut Özal’a Allah’tan rahmet dilediğine ve Aydın Milletvekili Bülent Tezcan’a geçmiş olsun dileğinde bulunduğuna ilişkin bir açıklamada bulundu.

Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken, Korkut Özal’a Allah’tan rahmet dilediğine,

Ankara Milletvekili Levent Gök, Korkut Özal’a Allah’tan rahmet dilediğine ve Cumhuriyet gazetesine yöneltilen soruşturmayı yürüten savcının FETÖ adına açılan bir davada sanık olup olmadığını öğrenmek istediğine,

İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal, birlikçilik müessesesiyle ilgili bazı bilgileri öğrenmek istediğine,

Ankara Milletvekili Levent Gök, Cumhuriyet gazetesine yönelik soruşturmayı yürüten savcının bir FETÖ davasının sanığı olup olmadığını öğrenmek istediğine,

Başbakan Yardımcısı Mehmet Şimşek, Ankara Milletvekili Levent Gök’ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş, Ankara Milletvekili Levent Gök’ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

Ankara Milletvekili Levent Gök, CHP Grup Başkan Vekili olarak sorduğu basit bir soruya cevap alamadığına,

Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken, Cumhuriyet gazetesiyle ilgili soruşturmayı yürüten savcının Fetullahçı yapılanmayla ilgili geçirdiği bir soruşturma süreci olup olmadığı bilgisinin bir an önce verilmesi gerektiğine,

Başbakan Yardımcısı Mehmet Şimşek, Cumhuriyet gazetesiyle ilgili soruşturmayı yürüten Cumhuriyet Savcısı Murat İnan'ın Selam Tevhid soruşturması nedeniyle Yargıtay 16. Ceza Dairesinde açılan davada sanık olduğuna ve FETÖ'ye karşı yürütülen soruşturmalar kapsamında hakkında herhangi bir açığa alma veya ihraç işlemi yapılmadığına,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Komisyonların bulunmayacağı anlaşıldığından, alınan karar gereğince, 3 Kasım 2016 Perşembe günü saat 14.00'te toplanmak üzere birleşime 23.34'te son verildi.

Ahmet AYDIN

Başkan Vekili

Ali Haydar HAKVERDİ

Ankara

Kâtip Üye

Fehmi KÜPÇÜ

Bolu

Kâtip Üye

II.- GELEN KÂĞITLAR

No: 24

3 Kasım 2016 Perşembe

Kanun Hükmünde Kararnameler

1.- Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Tedbirler Alınması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (1/782) (Adalet ile İçişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.10.2016)

2.- Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (1/783) (Adalet; Milli Savunma ile İçişleri Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi: 29.10.2016)

Meclis Araştırması Önergeleri

1.- Giresun Milletvekili Bülent Yener Bektaşoğlu ve 22 Milletvekilinin, elektrik dağıtım hizmetlerinin aksamamasından kaynaklanan sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/351) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.01.2016)

2.- İzmir Milletvekili Ali Yiğit ve 20 Milletvekilinin, sağlık turizminin geliştirilmesi için yapılabilecek çalışmaların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/352) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.01.2016)

3.- Sinop Milletvekili Barış Karadeniz ve 22 Milletvekilinin, nükleer santrallerin yaşam ve çevre hakkı konusunda oluşturacağı sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla bir Meclis Araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/353) (Başkanlığa geliş tarihi: 13.01.2016)

Süresi İçinde Cevaplandırılmayan Yazılı Soru Önergeleri

1.- Adana Milletvekili İbrahim Özdiş'in, 2010 yılı KPSS puanıyla yapılan atamalara ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/7778)

2.- Denizli Milletvekili Kazım Arslan'ın, açığa alınan ve tutuklanan öğretmen ve akademisyenlere ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/7779)

3.- Balıkesir Milletvekili Mehmet Tüm'ün, 15 Temmuz darbe girişiminin ardından kapatılan okullara 2002-2015 yılları arasında devlet yardımı yapıp yapılmadığına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/7780)

4.- Burdur Milletvekili Mehmet Göker'in, Burdur İl Belediyesi'ne ve ilçe belediyelerine yapılan devlet yardımlarına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/7781)

5.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, FETÖ/PDY'nin Basın İlan Kurumu'ndaki yapılanmasına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/7782)

6.- Balıkesir Milletvekili Mehmet Tüm'ün, 15 Temmuz darbe girişiminin ardından Alevi kurumlarına yapılan saldırılara ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/7783)

7.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın, İncirlik Üssü'nde nükleer silahlar bulunduğuyla yönelik iddialara ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/7784)

8.- Diyarbakır Milletvekili Altan Tan'ın, üniversitelere ve öğrenci sayılarına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/7785)

9.- Diyarbakır Milletvekili Altan Tan'ın, Hiram Abas suikastıyla ilgili bilgi ve belgelere ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/7786)

10.- Diyarbakır Milletvekili Altan Tan'ın, Dicle Üniversitesi'nde öğrenim gören öğrenci sayısına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/7787)

11.- Tunceli Milletvekili Alican Önlü'nün, Gaziantep'te bir düğüne yapılan canlı bomba saldırısına dair ihmal iddialarının soruşturulmasına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/7788)

12.- Gaziantep Milletvekili Mahmut Toğrul'un, IŞİD'in Türkiye'deki yapılanmasının araştırılmasına yönelik taleplere ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/7789)

13.- Trabzon Milletvekili Haluk Pekşen'in, bazı gazetelerin devlet tarafından sağlanan çeşitli imkanlardan yararlandırılmamasına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/7790)

14.- Adana Milletvekili Elif Doğan Türkmen'in, Gaziantep'te düzenlenen terör saldırısına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/7791)

15.- Adana Milletvekili Mevlüt Karakaya'nın, akademik personelin yabancı dil sınavları ile ilgili sorunlardan kaynaklanan mağduriyetlerine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/7792)

16.- Ankara Milletvekili Aylin Nazlıaka'nın, LGBTİ cinayetlerindeki artışa ve engellenmesi için yapılan çalışmalara ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/7793)

17.- Ankara Milletvekili Aylin Nazlıaka'nın, 15 Temmuz Darbe Girişimi'nde hayatını kaybeden veya yaralanan kadınlar ile darbe girişiminin ardından açığa alınan veya tutuklanan kadınlara ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/7794)

18.- Gaziantep Milletvekili Mahmut Toğrul'un, IŞİD tarafından Karkamış ve Kilis'e atılan bombalara ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/7795)

19.- İstanbul Milletvekili Gamze Akkuş İlgezdi'nin, Suriyeli sığınmacı çocuklara ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/7796)

20.- İstanbul Milletvekili Eren Erdem'in, ABD Başkan Yardımcısı'nın Türkiye ziyaretinde gerçekleştirdikleri ikili görüşmeye ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/7797)

21.- Balıkesir Milletvekili Ahmet Akın'ın, 667 sayılı KHK kapsamında Fetullahçı Terör Örgütüne aidyeti, iltisakı veya irtibatı nedeniyle kapatılan vakıf ve derneklere merkezi yönetim kuruluşları ve belediyelerden yapılmış olan yardımlara ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/7798)

22.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, İETT tarafından gerçekleştirilen 375 otobüslik ihaleye ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/7799)

23.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Sözcü ve Cumhuriyet gazetelerinin THY uçaklarında dağıtılmadığı iddiasına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/7800)

24.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, havalimanlarına yapılan terör saldırılarına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/7801)

25.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, Ankara Büyükşehir Belediyesi tarafından FETÖ ile bağlantılı olduğu iddia edilen okullara yapılan arsa tahsislerine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/7802)

26.- Yalova Milletvekili Muharrem İnce'nin, 2004 yılında kabul edilen bir MGK kararına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/7803)

27.- Ankara Milletvekili Murat Emir'in, Elbistan'da meydana gelen salgın hastalık ve zehirlenme vakalarına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/7804)

28.- Yalova Milletvekili Muharrem İnce'nin, Ulaştırma Bakanlığına 2010 yılında yapılan bir atamaya ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/7806)

29.- Mersin Milletvekili Durmuş Fikri Sağlar'ın, IŞİD terör örgütünün çocuklara yönelik propaganda faaliyetlerine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/7807)

30.- Bursa Milletvekili Ceyhan İrgil'in, kamu kurumlarında boşalan kadrolara çeşitli tarikat veya cemaat üyelerinin yerleştirildiği iddiasına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/7808)

31.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'ndeki Beştepe Millet Camii'nde çekildiği iddia edilen zikir görüntülerine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/7810)

32.- Yalova Milletvekili Muharrem İnce'nin, FETÖ'yle mücadele kapsamında kapatılan özel eğitim kurumlarına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/7811)

33.- Antalya Milletvekili Niyazi Nefi Kara'nın, Antalya'nın Muratpaşa ilçesindeki bir arazi için yapılan imar planı değişikliğine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/7812)

34.- Trabzon Milletvekili Haluk Pekşen'in, Trabzon'daki Hasan Ali Yücel İlkokulunun isminin değiştirilmesine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/7813)

35.- Konya Milletvekili Mustafa Hüsnü Bozkurt'un, 674 sayılı KHK ile ÖYP kapsamında atanmış olan öğretim üyelerinin statülerinde yapılan değişikliğe ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/7815)

36.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, pasaportları iptal edilen veya pasaportlarına zayi kaydı konulan vatandaşlara ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/7818)

37.- İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in, trans bireyler ve seks işçilerini hedef alan şiddet olaylarına ve nefret suçlarına karşı alınan önlemlere ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/7820)

38.- Adana Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Kocaeli Üniversitesinde görevli bazı akademisyenlerin 672 sayılı KHK ile görevden ihraç edilmelerine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/7821)

39.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, OHAL kapsamında gerçekleştirilen soruşturmalara ve suçun şahsılığı ilkesine aykırı işlemlerde bulunduğu iddiasına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/7822)

40.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, FETÖ'yle bağlantılı yayınevleri tarafından basılan kitaplara ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/7823)

41.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 3. Havalimanı inşaatında çalışan bir işçinin öldürülmesi olayına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/7824)

42.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, terör olayları nedeniyle hayatını kaybeden çocuklara ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/7825)

43.- İzmir Milletvekili Ali Yiğit'in, FETÖ'nün Hrant Dink, Rahip Santoro cinayetleri ve Zirve Yayınevi katliamı ile bağlantısına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/7826)

44.- İzmir Milletvekili Ali Yiğit'in, 15 Temmuz Darbe Girişimi sonrasında kaçan ve henüz yakalanamamış olan askerlere ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/7827)

45.- İzmir Milletvekili Mustafa Ali Balbay'ın, sarı basın kartı iptallerine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/7829)

46.- Konya Milletvekili Mustafa Hüsnü Bozkurt'un, TSK bünyesindeki sağlık kuruluşlarının Bakanlığa devrine ve çeşitli dallarda uzman personel ihtiyacı bulunup bulunmadığına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/7830)

47.- Siirt Milletvekili Besime Konca'nın, 674 sayılı KHK ile belediyelerde yapılan bir düzenlemeye ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/7831)

48.- Ankara Milletvekili Ayşe Gülsün Bilgehan'ın, yaz saati uygulamasının yıl boyu sürdürülmesi ile ilgili düzenlemeye ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/7832)

49.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, İzmir'deki askeri arazilerin boşaltılması çalışmalarına ve boşaltılan alanların değerlendirilmesine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/7833)

50.- Burdur Milletvekili Mehmet Göker'in, soruların alındığı 2010 KPSS ile ilgili yeniden hesaplama yapılmasına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/7834)

51.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, TBMM'nin giriş kapısında bir tabela bulunmamasına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/7835)

52.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin'in Yusufeli ilçesindeki elektrik kesintilerine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/7836)

53.- Ankara Milletvekili Necati Yılmaz'ın, ıslahevlerindeki çocuk sayısına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/7837)

54.- Ankara Milletvekili Necati Yılmaz'ın, bir özel güvenlik şirketinin faaliyetlerine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/7838)

55.- Bursa Milletvekili Ceyhan İrgil'in, OHAL KHK ile meslekten atılan akademisyenlere ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/7839)

56.- Gaziantep Milletvekili Akif Ekici'nin, Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi Cazibe Merkezleri Programı Yatırım ve Destek Hamlesine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/7840)

57.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, İstanbul'un Pendik ilçesinde bir vatandaşın polis tarafından darp edildiği iddiasına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/7841)

58.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 11 Eylül 2016 tarihinde Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgelerindeki çeşitli yerleşim merkezlerinde elektrik ve telekomünikasyon hizmetlerinde sorun yaşanmasına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/7842)

59.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, kadına yönelik şiddet vakalarına karşı alınan önlemlere ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/7843)

60.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, 12 Eylül 2016 tarihinde belediye otobüsünde bir kadının saldırıya uğraması olayına ve yapılan işlemlere ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/7844)

61.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, İstanbul'un Esenyurt ilçesindeki bir parkta bir grubun polisler tarafından darp edildiği iddiasına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/7845)

62.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Okyanus Operasyonu Davası'nda yargılanan bir tanığa ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/7846)

63.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Bank Asya'da mevduat sahiplerine ödeme yapılmasına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/7847)

64.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, 15 Temmuz Darbe Girişimi'nde hayatını kaybeden askerlere ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/7848)

65.- Ankara Milletvekili Tekin Bingöl'ün, Van'da meydana gelen depremler sonrasında inşa edilen konutlara ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/7849)

66.- Ankara Milletvekili Aylin Nazlıaka'nın, Ankara-Haymana yol inşaatına ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/7850)

67.- Antalya Milletvekili Çetin Osman Budak'ın, kayyım atanan, kapatılan, el konulan veya TMSF'ye devredilen şirketlerin faaliyetlerine ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/7851)

68.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, İstanbul'daki toplanma ve yardım merkezi alanlarına ve olası bir depremin olumsuz etkilerine karşı alınan önlemlere ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/7852)

69.- İzmir Milletvekili Müslüm Doğan'ın, asbestli binaların yıkımında karşılaşılabilecek risklere ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/7853)

70.- Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'ın, ÖSO tarafından esir alınan dört silahlı kişiye ilişkin Başbakan'dan yazılı soru önergesi (7/7854)

71.- Antalya Milletvekili Çetin Osman Budak'ın, 674 sayılı KHK ile TMSF'ye devredilen şirketlere ilişkin Başbakan Yardımcısı'ndan (Nurettin Canikli) yazılı soru önergesi (7/7855)

72.- İstanbul Milletvekili Barış Yarkadaş'ın, FETÖ ile mücadele kapsamında kapatılan medya kuruluşlarının İstanbul'daki bina ve arazilerine ilişkin Başbakan Yardımcısı'ndan (Numan Kurtulmuş) yazılı soru önergesi (7/7857)

73.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, ülkemizdeki sığınmacı çocuklara yönelik çalışmalara ilişkin Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/7871)

74.- Manisa Milletvekili Tur Yıldız Biçer'in, 18 yaşını doldurmasının ardından kaldığı çocuk yurdundaki bir görevliyle evlenen kişiye ilişkin Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/7872)

75.- Adana Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın, Mersin'de yaşanan cinsel istismar vakalarına ve cinsel istismar suçuna karşı alınan önlemlere ilişkin Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/7873)

76.- Çanakkale Milletvekili Muharrem Erkek'in, SYDV çalışanlarının özlük haklarının iyileştirilmesi talebine ilişkin Aile ve Sosyal Politikalar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/7874)

77.- İstanbul Milletvekili Onursal Adıgüzel'in, TÜBİTAK tarafından yurt içi burs programlarının burs ödemelerinin durdurulmasına ilişkin Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/7875)

78.- Denizli Milletvekili Kazım Arslan'ın, inovasyon politikasına ve yapılan çalışmalara ilişkin Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/7876)

79.- Bursa Milletvekili Erkan Aydın'ın, emeklilere ikramiye ödenmesi çalışmalarına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/7877)

80.- İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in, İstanbul Üniversitesi Çapa Tıp Fakültesi Hastanesinde çalışan taşeron işçilerin sorunlarına ve işten çıkarılan bir işçiye ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/7879)

81.- İzmir Milletvekili Müslüm Doğan'ın, Marmaray tüneline yaşanan bir iş kazasına ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/7880)

82.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, 15 Temmuz darbe girişiminin ardından görevine son verilen personele ilişkin Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/7883)

83.- Denizli Milletvekili Kazım Arslan'ın, Denizli'nin Tavas ilçesinin su ve kanalizasyon sorunlarına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/7884)

84.- Batman Milletvekili Mehmet Ali Aslan'ın, Batman'da yaşanan hava kirliliğine ve atık gazların havaya salınımının engellenmesine yönelik çalışmalara ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/7885)

85.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, Kütahya'nın Gediz ilçesindeki bir atık su arıtma tesisinin çalıştırılmadığı iddiasına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/7886)

86.- İzmir Milletvekili Müslüm Doğan'ın, İzmir'in Kemalpaşa ilçesinde yapılması planlanan taş ocağına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/7887)

87.- İzmir Milletvekili Müslüm Doğan'ın, eski Alsancak Stadı arazisine moloz döküldüğü iddiasına ilişkin Çevre ve Şehircilik Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/7888)

88.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, 24 Ağustos 2016 tarihinde İtalya'da meydana gelen depremde mağdur olan ve kendilerinden haber alınamayan Türk vatandaşlarına yönelik çalışmalara ilişkin Dışişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/7889)

89.- Şırnak Milletvekili Leyla Birlik'in, Şırnak'ın İdil ilçesine bağlı Sırtköy beldesinde yaşanan elektrik ve su sorununa ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/7890)

90.- İstanbul Milletvekili Eren Erdem'in, Batman'ın Kozluk ilçesine bağlı bir beldeye yaşanan elektrik hizmeti sorununa ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/7891)

91.- Denizli Milletvekili Kazım Arslan'ın, elektrik tesisleriyle ilgili onay ve kabul işlemleri için özel dağıtım şirketlerine dağıtılan yetkilere ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/7892)

92.- Denizli Milletvekili Kazım Arslan'ın, Lisanssız Elektrik Yönetmeliği kapsamında yapılan başvurulara ve TEDAŞ Genel Müdürlüğü tarafından gerçekleştirilen işlemlerle ilgili iddialara ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/7893)

93.- Şanlıurfa Milletvekili İbrahim Ayhan'ın, LPG fiyatlarına ve Şanlıurfa'daki akaryakıt istasyonları ile ilgili iddialara ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/7894)

94.- Batman Milletvekili Ayşe Acar Başaran'ın, Batman'da elektrik hizmeti ile ilgili sorunlara ve çeşitli iddialara ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/7895)

95.- Batman Milletvekili Ayşe Acar Başaran'ın, Batman'da elektrik hizmeti ile ilgili sorunlara ve çeşitli iddialara ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/7896)

96.- İzmir Milletvekili Müslüm Doğan'ın, enerji üretimine ve kurulması planlanan termik santrallere ilişkin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/7897)

97.- Diyarbakır Milletvekili Altan Tan'ın, Diyarbakır'da tarımda istihdam edilen nüfusa ve tarımsal ürünlere ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/7900)

98.- Denizli Milletvekili Melike Basmacı'nın, Denizli'nin Çivri ilçesindeki bir meraya ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/7901)

99.- Denizli Milletvekili Melike Basmacı'nın, çerezlik ayçiçeği üreticilerine devlet desteği yapılmamasına ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/7902)

100.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, üzüm üreticilerinin sorunlarına ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/7903)

101.- Adana Milletvekili Mevlüt Karakaya'nın, narenciye ve yaş sebze-meyve üreticilerinin sorunlarına ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/7904)

102.- Adana Milletvekili Elif Doğan Türkmen'in, anız yangınlarıyla mücadele için yapılan çalışmalara ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/7905)

103.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, gıda, tarım ve hayvancılık sektörüne ve bu alanda yapılan çalışmalara ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/7906)

104.- Trabzon Milletvekili Haluk Pekşen'in, fındık ekim alanlarında beliren külleme hastalığı ile mücadeleye ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/7907)

105.- İzmir Milletvekili Kamil Okyay Sındır'ın, Ödemiş'te meydana gelen dolu yağışı nedeniyle zarar gören çiftçilere ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/7908)

106.- Adana Milletvekili Mevlüt Karakaya'nın, TMO'nun mısır alımlarına ve mısır üreticilerinin uğradığı zarara ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/7909)

107.- Muş Milletvekili Ahmet Yıldırım'ın, tarım danışmanlığı uygulamasına ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/7910)

108.- Adıyaman Milletvekili Behçet Yıldırım'ın, Adıyaman'da sarmalık kıyılmış tütün üretimine yönelik yasağa ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/7911)

109.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, çiftçilerin tarımsal sulamadan kaynaklanan elektrik borçları ile ilgili düzenlemelere ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/7912)

110.- Adana Milletvekili Mevlüt Karakaya'nın, safran, trüf mantarı, ıhlamur, beyaz çay ve kuzu göbeği mantarının üretimlerinin artırılmasına yönelik çalışmalara ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/7913)

111.- Adana Milletvekili Mevlüt Karakaya'nın, Adana'da anız yakma uygulamalarının engellenmesine yönelik yapılan çalışmalara ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/7914)

112.- Denizli Milletvekili Kazım Arslan'ın, Denizli'deki çiftçilerin sorunlarına ve destekleme ödemelerine ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/7915)

113.- Burdur Milletvekili Mehmet Göker'in, tarım ve hayvancılık politikasına ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/7916)

114.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, ziraat odalarının denetimine ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/7917)

115.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, çeltik üretimine ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/7918)

116.- İzmir Milletvekili Mustafa Ali Balbay'ın, kestane üretimine ve kestane ağaçlarındaki hastalıklarla mücadeleyle ilişkin Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/7919)

117.- İzmir Milletvekili Ertuğrul Kürkcü'nün, 22 Ağustos 2016 tarihinde Siirt'teki bir cenaze töreninde yaşananlara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/7921)

118.- Diyarbakır Milletvekili Altan Tan'ın, 15 Temmuz darbe girişiminin ardından açığa alınan kamu personeline, gözaltına alınan veya tutuklanan kişilere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/7922)

119.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Boğaz Köprüsü'nden atlayarak intihar eden bir kişiye ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/7923)

120.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, İstanbul'da köprülerde yaşanan intihar vakalarına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/7924)

121.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Beltur A.Ş.'nin İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nden aldığı ihalelere ve mali denetimine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/7925)

122.- İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in, IŞİD'in faaliyetlerine ve saldırılarına karşı alınan önlemlere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/7926)

123.- İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in, kayıt altına alınmamış Suriyeli çocuklara ve IŞİD'in çocuklara yönelik faaliyetlerinin engellenmesine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/7927)

124.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, 15 Temmuz darbe girişiminin ardından açığa alınan il emniyet müdürlerine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/7928)

125.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Elbistan'da şebeke suyunun çeşitli hastalıklara yol açtığı iddiasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/7929)

126.- Bingöl Milletvekili Hışyar Özsoy'un, Bingöl'ün Adaklı ilçesinin çeşitli sorunlarına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/7930)

127.- Ankara Milletvekili Necati Yılmaz'ın, istisnai memurluk kadrolarına yapılan açıktan atamalara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/7931)

128.- Diyarbakır Milletvekili Nursel Aydoğan'ın, 5 Haziran 2015 tarihinde Diyarbakır'da düzenlenen HDP mitingine yapılan bombalı saldırıya ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/7932)

129.- Diyarbakır Milletvekili Nursel Aydoğan'ın, IŞİD terör örgütünün çocuklara yönelik propaganda faaliyetlerine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/7933)

130.- Diyarbakır Milletvekili Feleknas Uca'nın, bir gazeteye yapılan polis baskınına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/7934)

131.- Siirt Milletvekili Besime Konca'nın, Kahramanmaraş'ın Elbistan ilçesinde içme suyu sorunundan kaynaklanan mağduriyetlere ve yapılan çalışmalara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/7935)

132.- İzmir Milletvekili Müslüm Doğan'ın, 3. Havalimanı inşaatında çalışan bir işçinin öldürülmesi olayına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/7936)

133.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Artvin'in Şavşat ilçesinde CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu'na suikast girişimine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/7937)

134.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa'nın Hilvan ilçesine bağlı bazı mahallelerdeki çeşitli sorunlara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/7938)

135.- Konya Milletvekili Mustafa Hüsni Bozkurt'un, KHK ile görevinden ihraç edilen bir yarbaya ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/7939)

136.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, 15 Temmuz Darbe Girişimi öncesi ve sonrasında FETÖ ile mücadele kapsamında Bakanlıkça yapılan işlemlere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/7940)

137.- Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın, OHAL döneminde PKK ile mücadele kapsamında yapılan işlemlere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/7941)

138.- Van Milletvekili Adem Geveri'nin, Van'ın İpekyolu ilçesine bağlı bir mahallede hayatını kaybeden bir kişiye ve kolluk kuvvetlerinin neden olduğu sivil kayıplara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/7942)

139.- Bitlis Milletvekili Mahmut Celadet Gaydalı'nın, Bitlis'te geçici köy korucularının neden olduğu iddia edilen olaylara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/7943)

140.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, 2000-2016 yılları arasındaki Uzman Jandarmadan Astsubaylığa Geçiş mülakatları ile ilgili iddialara ve jandarma personel alımı ile ilgili düzenlemelere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/7944)

141.- Mardin Milletvekili Gülser Yıldırım'ın, Mardin'in Nusaybin ilçesindeki sokağa çıkma yasaklarına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/7945)

142.- Hatay Milletvekili Mevlüt Dudu'nun, 15 Temmuz Fethullahçı darbe girişimi gecesi sivil vatandaşlara silah dağıtıldığı iddialarına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/7946)

143.- Ankara Milletvekili Necati Yılmaz'ın, Ankara'daki bir AVM inşaatına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/7947)

144.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, 12 Eylül 2016 tarihinde belediye otobüsünde bir kadının saldırıya uğraması olayına ve yapılan işlemlere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/7948)

145.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Suriyeli sığınmacılara ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/7949)

146.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, İstanbul Esenler Otogarı'nın ruhsatsız olarak işletildiği iddiasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/7950)

147.- Tunceli Milletvekili Alican Önlü'nün, Tunceli'de bir kadının kolluk kuvvetlerine ait bir aracın çarpması sonucu hayatını kaybetmesi olayına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/7951)

148.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, TOMA'larla ilgili çeşitli verilere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/7952)

149.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, İstanbul'un Beykoz ilçesinde 2/B kapsamında orman sınırı dışına çıkartılan arazilere ve özel proje alanı uygulamalarına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/7953)

150.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Düzce'nin Yığılca ilçesindeki bir katı atık depolama tesisine ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/7954)

151.- Gaziantep Milletvekili Mahmut Toğrul'un, Gaziantep'te IŞİD terör örgütü saldırılarına karşı alınması gereken önlemlere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/7955)

152.- İzmir Milletvekili Müslüm Doğan'ın, İzmir'de yaşanan bir kadına şiddet vakasına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/7956)

153.- Diyarbakır Milletvekili Nursel Aydoğan'ın, bir IŞİD militanının serbest bırakıldığı iddialarına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/7957)

154.- Diyarbakır Milletvekili Nursel Aydoğan'ın, Ankara'da IŞİD eğitim merkezi bulunduğu iddialarına ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/7958)

155.- Diyarbakır Milletvekili Felekas Uca'nın, pasaportu iptal edilen gazetecilere ilişkin İçişleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/7959)

156.- Denizli Milletvekili Melike Basmacı'nın, Pamukkale'de çeşitli müze ve ören yerleri için yapılması planlanan kira ihalelerine ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/7960)

157.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, Devlet Tiyatroları Genel Müdürünün bir açıklamasına ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/7961)

158.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Ankara Kızılay'daki Güven Anıtı ile Mareşal Atatürk Anıtı'nın korunmasına yönelik çalışmalara ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/7962)

159.- Trabzon Milletvekili Haluk Pekşen'in, Üsküp'teki Yunus Emre Kültür Merkezinde Atatürk fotoğrafı bulunmamasına ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/7963)

160.- Tekirdağ Milletvekili Candan Yüceer'in, Tekirdağ'ın Süleymanpaşa ilçesinde kültür merkezi ihtiyacına ilişkin Kültür ve Turizm Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/7964)

161.- Çanakkale Milletvekili Muharrem Erkek'in, TSK Yan Ödeme Karamamesi kapsamında personelin aylıklarından yapılan kesintilere ilişkin Maliye Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/7966)

162.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın, Malatya'da üç meslek lisesinin kapatılarak bir başka okula taşınmasına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/7967)

163.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın, Malatya'nın Hekimhan ilçesinde kapanan okullara ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/7968)

164.- Tekirdağ Milletvekili Candan Yüceer'in, 2002-2016 yılları arasında Bakanlık personelince yapılan yer değiştirme başvurularına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/7969)

165.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, FETÖ ile bağlantılı olduğu gerekçesiyle kapatılan okullara ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/7970)

166.- Ankara Milletvekili Necati Yılmaz'ın, Kredi ve Yurtlar Kurumuna bağlı yurtlarla ilgili çeşitli hususlara ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/7971)

167.- Ankara Milletvekili Necati Yılmaz'ın, imam hatip okullarına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/7972)

168.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, kapatılan okullardaki öğretmen ve öğrencilere ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/7973)

169.- Bursa Milletvekili Ceyhun İrgil'in, kapatılarak Milli Eğitim Bakanlığına devredilen okullara ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/7974)

170.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Karabük'ün Safranbolu ilçesinde FETÖ'ye bağlı olduğu iddiasıyla kapatılan bir okulun imam hatip okuluna çevrilmesine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/7975)

171.- İstanbul Milletvekili Onursal Adıgüzel'in, imam hatip okuluna dönüştürülen okullara ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/7976)

172.- Adana Milletvekili Elif Doğan Türkmen'in, Adana'da 3. Kademe Otistik Çocuklar Eğitim Merkezi açılması talebine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/7977)

173.- Adıyaman Milletvekili Behçet Yıldırım'ın, KHK ile görevden ihraç edilen Eğitim Sen üyelerine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/7978)

174.- Giresun Milletvekili Bülent Yener Bektaşoğlu'nun, Trabzon'daki Hasan Ali Yücel İlkokulunun isminin değiştirilmesine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/7979)

175.- Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu'nun, okullarla ilgili çeşitli verilere ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/7980)

176.- Şırnak Milletvekili Aycan İrmaz'ın, Şırnak'ta ilan edilen sokağa çıkma yasaklarının eğitim hizmetine etkilerine ve eğitimin aksatılmaması için yapılan çalışmalara ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/7981)

177.- Adana Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, açığa alınan öğretmenler ile ilgili yapılan işlemlere ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/7982)

178.- İzmir Milletvekili Müslüm Doğan'ın, İzmir'in Alsancak ilçesinde bir okul ile bilim ve sanat merkezinin yerlerinin değiştirilmesine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/7983)

179.- Eskişehir Milletvekili Gaye Usluer'in, toplatılmasına karar verilen ders kitaplarına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/7984)

180.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Türkiye'de okuma-yazma oranına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/7985)

181.- Ankara Milletvekili Necati Yılmaz'ın, 2003-2016 yılları arasında dağıtılan ders kitaplarına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/7986)

182.- Bursa Milletvekili Ceyhun İrgil'in, OHAL KHK ile meslekten atılan akademisyenlere ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/7987)

183.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın, Malatya'daki bir ortaokul inşaatına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/7988)

184.- İstanbul Milletvekili Eren Erdem'in, açığa alınan öğretmenlere ve sendikal üyeliklerine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/7989)

185.- İstanbul Milletvekili Barış Yarkadaş'ın, FETÖ'yle mücadele kapsamında kapatılan yayınevlerinden 2002-2016 yılları arasında satın alınan kitaplara ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/7990)

186.- Ankara Milletvekili Zühal Topcu'nun, kadro hakları iptal edilen ÖYP'li araştırma görevlilerine ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/7991)

187.- Ankara Milletvekili Zühal Topcu'nun, ihraçlar sebebiyle eğitimde yaşanan eksikliğe ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/7992)

188.- Ankara Milletvekili Zühal Topcu'nun, özel okullarda destek verilecek öğrenci sayısının azalmasına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/7993)

189.- Ankara Milletvekili Zühal Topcu'nun, toplatılan ders kitaplarına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/7994)

190.- Manisa Milletvekili Mazlum Nurlu'nun, Manisa'da öğrenci servisleri iptal edilen mahallelere ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/7995)

191.- İstanbul Milletvekili Engin Altay'ın, Eğitim ve Öğretim Desteği Programı'na ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/7996)

192.- Diyarbakır Milletvekili Sibel Yiğitalp'ın, sözleşmeli öğretmen başvurularının ilçe emniyet müdürlüğüne gönderildiği iddialarına ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/7997)

193.- Van Milletvekili Lezgin Botan'ın, 15 Temmuz Fethullahçı darbeden sonra ihraç edilen Bakanlık personeline ilişkin Milli Eğitim Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/7998)

194.- Konya Milletvekili Mustafa Hüsnü Bozkurt'un, astsubayların subaylığa geçiş sınavında hak ihlalleri yaşandığı iddiasına ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/7999)

195.- Bursa Milletvekili Ceyhun İrgil'in, Milli Savunma Üniversitesi bünyesinde teşkil edilen Hava Harp Okuluna öğrenci alımı şartlarına ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/8000)

196.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, 2011-2016 yılları arasındaki Astsubaylıktan Subaylığa Geçiş mülakatlarında elenen astsubayların haklarının iadesine ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/8001)

197.- Hatay Milletvekili Mevlüt Dudu'nun, yerli yapım İHA'lara ilişkin Milli Savunma Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/8002)

198.- Mardin Milletvekili Ali Atalan'ın, Mardin'de çıkan bir yangına ilişkin Orman ve Su İşleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/8003)

199.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın, Malatya'da bulunan Recai Kutan Boztepe Barajı'na ilişkin Orman ve Su İşleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/8004)

200.- Mardin Milletvekili Gülser Yıldırım'ın, orman yangınlarıyla ilgili bazı iddialara ilişkin Orman ve Su İşleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/8005)

201.- Adana Milletvekili Mevlüt Karakaya'nın, Adana'daki göl, nehir ve sulama kanallarındaki boğulma vakalarının engellenmesine yönelik çalışmalara ilişkin Orman ve Su İşleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/8006)

202.- Bursa Milletvekili Erkan Aydın'ın, Bursa'nın Keles ilçesindeki Dağdibi Köyü Göleti'ne ilişkin Orman ve Su İşleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/8007)

203.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, İstanbul'un Beykoz ilçesinde 2/B kapsamında orman sınırı dışına çıkartılan arazilere ve özel proje alanı uygulamalarına ilişkin Orman ve Su İşleri Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/8008)

204.- Diyarbakır Milletvekili Altan Tan'ın, Diyarbakır'da bulunan sağlık kurumlarına ve personeline ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/8009)

205.- Diyarbakır Milletvekili Altan Tan'ın, Erzurum'da bulunan sağlık kurumlarına ve personeline ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/8010)

206.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Elbistan'da şebeke suyunun çeşitli hastalıklara yol açtığı iddiasına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/8011)

207.- Ankara Milletvekili Necati Yılmaz'ın, Ankara'nın içme suyuna atık su karıştığı iddiasına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/8012)

208.- Adana Milletvekili Elif Doğan Türkmen'in, FETÖ soruşturması kapsamında açığa alınan Bakanlık personeline ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/8013)

209.- Siirt Milletvekili Besime Konca'nın, Kahramanmaraş'ın Elbistan ilçesinde içme suyu sorunundan kaynaklanan zehirlenmelere ve alınan önlemlere ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/8014)

210.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Epidermolysis Bullosa hastalığı ile mücadeleye ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/8015)

211.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, hastanelerdeki yoğun bakım ünitelerinin yeterliliğine ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/8016)

212.- Denizli Milletvekili Melike Basmacı'nın, Tavas Devlet Hastanesinin sorunlarına ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/8017)

213.- İstanbul Milletvekili Eren Erdem'in, içme suyundan kaynaklanan hastalık ve zehirlenmelere ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/8018)

214.- İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in, İstanbul Üniversitesi Çapa Tıp Fakültesi Hastanesinde çalışan taşeron işçilerin sorunlarına ve işten çıkarılan bir işçiye ilişkin Sağlık Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/8019)

215.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Yavuz Sultan Selim Köprüsü'nün inşaatı sırasında hayatını kaybeden işçilere ilişkin Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/8020)

216.- İstanbul Milletvekili Barış Yarkadaş'ın, Yavuz Sultan Selim Köprüsü'nün ulaşım etkilerine ilişkin Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/8021)

217.- Denizli Milletvekili Kazım Arslan'ın, Yavuz Sultan Selim Köprüsü'nün trafiğe etkilerine ilişkin Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/8022)

218.- İstanbul Milletvekili Barış Yarkadaş'ın, Marmaray'da bir işçinin elektrik akımına kapılarak hayatını kaybetmesine ilişkin Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/8023)

219.- İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir'in, Marmaray tüneline yaşanan bir iş kazasına ilişkin Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanı'ndan yazılı soru önergesi (7/8024)

3 Kasım 2016 Perşembe

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.00

BAŞKAN: Başkan Vekili Ayşe Nur BAHÇEKAPILI

KÂTİP ÜYELER: Fehmi KÜPÇÜ (Bolu), Ali Haydar HAKVERDİ (Ankara)

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 16’ncı Birleşimini açıyorum.

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce üç sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, Halep’ten Musul’a katledilen çocuklar hakkında söz isteyen Şanlıurfa Milletvekili Kemalettin Yılmaztekin’e aittir.

Buyurun Sayın Yılmaztekin. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

III.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI

1.- Şanlıurfa Milletvekili Kemalettin Yılmaztekin’in, Orta Doğu’da yıllardır süregelen savaşlarda katledilen çocuklara ilişkin gündem dışı konuşması

KEMALETTİN YILMAZTEKİN (Şanlıurfa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; çevremizde yıllardır süregelen amansız savaşların en büyük mağdurları ne yazık ki daha yaşadıkları travmayı bile idrak edemeyecek yaşta olan Orta Doğu’nun bahtsız ama bir o kadar da vakur çocuklarıdır. Ne yazık ki herkesin gözünü kapattığı, kulağını tıkadığı, sırtını döndüğü ve dünya tarihinin en kara lekesi olma yolunda hızla ilerleyen zulümler bizim sınırlarımızın hemen yanı başında yaşanmaktadır.

Şahsımın, partimizin pek çok yetkilisinin ve en üst mertebede Sayın Başbakanımız ve Sayın Cumhurbaşkanımızın birçok konuşmada ifade ettikleri önemli bir husus var. Bu husus, Osmanlı’dan sonra dünyadaki adalet mekanizmasının Birleşmiş Milletler adı altında ipotek altına alınması, yani dünyanın zulme terk edilmesi yanlışlığıdır. “Musul’dan Halep’e, Bosna’dan Kabil’e İslam dünyasındaki bu çatışmalar, bu acılar nedendir?” diye sormak ve yıllar yılı kanın durmadığı coğrafyaların neden hep İslam coğrafyası olduğunu sorgulamak zorunda değil miyiz? Binlerce kilometre ötedeki devletlerin uydu devletler kurarak yönettikleri, sınırlarımızın hemen dışındaki topraklara yıllar yılı neden yabancı ve ilgisiz kaldığımızın hesabını sormadan büyük devlet olabilir miyiz?

Değerli milletvekilleri, emin olun ki Gezi olayları, 17-25 Aralık yargı darbesi girişimi ve 15 Temmuz işgal girişimi başarılı olsaydı, yüz yıl önce Osmanlı’dan koparılıp zulme boğulan topraklarla kaderimiz aynı olurdu.

Türkiye’nin son dönemde uğradığı sistematik saldırılar amacına ulaşsaydı, Osmanlı’nın yıkılışıyla başlayan süreç, birileri için başarıyla sonuçlanmış olacaktı. Osmanlı’dan koparılan topraklar üzerinde oynanan oyunlar birbirlerinden farklı değilken, bizim bugün bu topraklardan bağımsız planlamalar yapmamız mümkün değildir. Onlar; Türkiye, Suriye, Irak, Mısır ve pek çok ülkenin geleceğini kana boğmak isterlerken bizim sadece kendi çıkarımızı düşünerek hareket etmemiz beyhude bir davranıştan başka bir şey değildir. Onlar, 1915’te kurdukları sistemi bugün Türkiye’nin parçalanmasıyla taçlandırmak istiyorlarsa, bizim, 1915’te kurulan sistemi tersine çevirmekten başka bir çaremiz kalmamış demektir. Onlar nasıl ki umutlarını dağılmış, birbirine kırdırılmış bir Türkiye’ye bağladılarsa, biz, bize umudunu bağlamış mazlumların hürmetine birleşmek ve yükselmek zorundayız. Musul’dan Halep’e katledilen çocukların Avrupa’da burnu kanayınca kıyametler koparılan bir çocuktan farkı kalmayınca kadar

mücadele etmek zorundayız. Bugün, sadece çevremizde yaşananlara üzölmek, insan haklarından ve özgürlüklerden dem vürmek ne Ümran'ın akan kanını durdurmaya ne de Aylan bebek gibi sahillerimize vuran insanlık ayıplarını ortadan kaldırmaya yetmemektedir. Bu coğrafyanın çocukları bir gün bir diktatörün kimyasal saldırısıyla Halepçe'de, bir diğör gün bir demokrasi havarisinin özgürlük operasyonları ile Musul'da, Kerkük'te ve Halep'te öldürölmeyi hak etmemektedir. Yaşadığı şokun etkisiyle ismini unutan, babasının öldüğünü anlatırken acısı yüzünden okunan, "Kahvaltı yaptın mı?" diye sorulduğunda gözünden yaşlar akan o küçük kız çocuğunun, birilerinin bu topraklarda kurmak istedikleri tahakküme değıl, Osmanlı'dan beri hasretini duyduğumuz adalete ihtiyacı vardır. Bugün İslam coğrafyasını kana bulayarak İslam dünyasını birbirine düşürmeye çalışanların, bölgemizde akan kana bir türlü doyamayanların yatacak yerleri yoktur. Bu coğrafyanın insanların artık meselenin ırksal ve mezhepsel olmadığını anlamaları, birleşmeleri ve bir bütönlük oluşturmaları gerekmektedir. Aylan Kurdi, Kürt asıllı bir Suriyeli göçmendi. Umran bebek, Sünni bir Müslöman ailenin çocuğıydı; bir başka yavrumuz Ezidiydi, Şiiydi. Düşmanın kurşunu kimin ne olduğunu hiç önemsemiyorken bu coğrafyada yaşayanların benlik kavgasına düşmeleri, telafisi edilemeyecek yanlışlara girilmesine neden olacaktır.

Bu düşöncelerle sözlerime son verirken bir konuda saygıdeğör vekillerini ve kamuoyunu uyarmak istiyorum: Özellikle sosyal medyada katledilen, öldürölen çocuklarımızın görselleriyle zulmü sıradanlaştırmamız ve zulmün reklamına ortak olmamız gerektiğini, bunun ancak katilleri sevindireceğini ve bu konuda hassasiyet gösterilmesi gerektiğini hatırlatmak istiyorum. Dünyada sadece Müslöman ve mazlum çocukların öldüröldüğünü ve öldürölen her çocuğun gücünü zulmetmek için değıl, adaleti sağlamak için kullanan Osmanlı'nın torunlarına yani Türkiye'ye umut bağladıklarını asla unutmamız gerektiğini söylüyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkör ederim Sayın Yılmaztekin.

Gündem dışı ikinci söz, üniversitelerin sorunları, tutuklama ve gözaltılar hakkında söz isteyen Bitlis Milletvekili Mizgin İrgat'a aittir.

Buyurun Sayın İrgat. (HDP sıralarından alkışlar)

2.- Bitlis Milletvekili Mizgin İrgat'ın, üniversitelerde yaşanan haksızlıklar ile tutuklama ve gözaltılara ilişkin gündem dışı konuşması

MİZGİN İRGAT (Bitlis) – Sayın Başkan, değıerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla, sevgiyle selamlıyorum.

Evet, aslında gündem dışı konuşmamın konusu üniversitedeki yaşanan haksızlıklar, son KHK'larla birlikte hem öğrencilerin hem eğitimcilerin hem belediye başkanlarının yani muhalif olan her kesimin yaşadığı sıkıntılar ve tabii ki sıkça yaşadığımız tutuklamalar ve gözaltılar.

1930'ların Almanyası'na baktığımızda, bilenler bilir, o dönem en büyük saldırıya uğrayanlar akademisyenler olmuştur. Yani, bilimin yuvası, bilim üreten, aslında öğrencileriyle bir geleceğı hazırlayan akademisyenler sırf Nazici olmadığı için saldırıya uğramış, katledilmiş ve hatta Nazi'ye yakın duran meslektaşları tarafından kitapları kütöphanede yakılarak kamuoyuna baskı yaratılmaya çalışılmış ve karanlık bir sayfa olarak tarih sahnesine yazılmıştır.

Bugüne baktığımızda, 2016'nın Türkiye'si'ne baktığımızda ise cezaevlerine doldurulan akademisyenleri, öğrencileri; ortaokuldan, liselerden, üniversitelerden haksız, hukuksuz bir şekilde ve hiçbir mahkeme kararı olmaksızın atılan öğrencileri görmekteyiz. Hakeza, belediye başkanlığı yapan ve eş başkanlık gibi dünya standartlarını belli bir seviyeye taşıyan en modern, en demokratik, cinsler arası eşitliği sembol eden eş başkanlarımızla birlikte belediye başkanlarımız şu an cezaevlerinde ve her sabah bir HDP'li ya da DBP'li bir arkadaşımız, bir grup arkadaşımız haksız, hukuksuz bir şekilde gözaltına alınmakta ve cezaevlerine atılmakta.

Yakın bir örnek, Isparta Süleyman Demirel Üniversitesinde 42 öğrenci, sırf Roboski'de yaşanan katliamı protesto ettikleri için okulları tarafından, okul yönetimi tarafından okuldan uzaklaştırıldı ve mahkeme kararı yani yürütülen soruşturmanın sonucu beklenmeksizin idare mahkemesinde de OHAL gerekçesiyle -yürütme kararı verilmeksizin- 50'ye yakın öğrenci mağdur edilmiş durumda. Hakeza eğitimciler, şu an ihraç edilen, hiçbir gerekçeyle kendilerine açıklama yapılmayan, ekmeklerinden, işlerinden ve ailelerini düşündüğümüzde 100 binlere ulaşan bir mağduriyetten bahsediyoruz. Tüm bunların bir cevabını vermek durumunda olan bir Hükûmet var karşımızda ama maalesef, Hükûmet yetkililerinden, milletvekillerinden buna ilişkin tek bir eleştiri yazısı, tek bir açıklamayı bugüne kadar, şu saate kadar duymadık. Milletvekillerinin pasaportlarına haksız, hukuksuz bir şekilde el konuluyor. Yani seyahat özgürlüğü, hukukun yıllarca bir sürü mücadele sonucu kazanılmış tüm hakları birer birer alınıyor. OHAL dediğimiz şey yani okullarda bize öğretilen şey, OHAL'in belirli yani OHAL kapsamında olan konularla ilgili sadece yürürlükte olduğu ve bu konulara ilişkin KHK'larla ancak ve ancak işlerlik kazanacağı öğretilmişti. Ama bugün bakıyoruz ki olağanüstü hâl rejimi bir ülkenin rejimi hâline gelmiştir. Âdeta Türkiye Büyük Millet Meclisi, parlamenter rejim, demokratik sistem baypas edilmiştir. Şu anda Kandıra Cezaevinde yani Diyarbakır'da haksız yere tutuklanıp Kandıra'ya sürgün edilen Diyarbakır Büyükşehir Belediye eş başkanları ve KJA sözcümüzü ziyaret etmek isteyen kadınlarımızın, halkımızın, partililerimizin önü Kandıra girişinde kesilmiş durumda. Bu korkunun hesabını, bu korkunun açıklamasını bir kişi yapmak durumunda. Yani hem tutukluyorsunuz, hem sürgün ediyorsunuz hem de kamuoyunun kendilerini ziyaretine dahi tahammül edemiyorsunuz. Demek ki bunlar iyi işler yaptı, demek ki bunlar sizi korkutan büyük işler yapıyor ki bu kadar büyük kapsamlı büyük mağduriyetler yaratıyorsunuz, basını kapatıyorsunuz, JİNHA'yı kapatıyorsunuz, DİHA'yı kapatıyorsunuz, yurt dışına çıkıp dış ilişkiler komisyonumuzun diplomatik çalışmalarını engellemek istiyorsunuz.

Tüm bunların bir sebebi var: AKP Hükûmetinin, iktidarın korkularıdır. 1930'ların Almanyası nasıl tarihe gömüldüyse bugün yaşadıklarımız da tarihe elbet gömülecektir. Biz şu an tarihe not düşüyoruz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MİZGİN IRGAT (Devamla) – Bu konuşmalarımızla, bu duruşumuzla, bu sürecin tarihte mahkûm olacağını dile getiriyor, bir an önce mağduriyetlerin giderilmesini bu kürsüden dile getiriyoruz.

Teşekkür ederim. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın İrgat.

Gündem dışı üçüncü söz, Ulusal ve Resmî Bayramlar, Kurtuluş Günleri ile Atatürk Günlerinde Yapılacak Kutlamalar Yönetmeliği'nde yapılan değişiklik hakkında söz isteyen Bilecik Milletvekili Yaşar Tüzün'e aittir.

Buyurun Sayın Tüzün. (CHP sıralarından alkışlar)

3.- Bilecik Milletvekili Yaşar Tüzün'ün, Ulusal ve Resmi Bayramlar ile Mahalli Kurtuluş Günleri, Atatürk Günleri ve Tarihi Günlerde Yapılacak Tören ve Kutlamalar Yönetmeliği'nde yapılan değişikliğe ilişkin gündem dışı konuşması

YAŞAR TÜZÜN (Bilecik) – Sayın Başkanım, sevgili milletvekili arkadaşlarım; geçen hafta Cumhuriyet Bayramı'ndan bir gün önce Resmî Gazete'de yayımlanan Bayram Yönetmeliği'nde yapılan değişiklik konusunda gündem dışı söz almış bulunuyorum. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sevgili arkadaşlar, bu yıl cumhuriyetimizin ilanının 93'üncü yıl dönümünü kutladık. Maalesef, törenlerde hoş olmayan, cumhuriyet ruhuna ve ilkelerine uygun düşmeyen görüntüler yaşandı. Önce halkımızın törenlere katılımını engellemek için bir korku havası yaratıldı; yetmedi, Anıtkabir'e giden yollar ve ana caddeler Ankara Büyükşehir Belediyesi tarafından kamyonlarla kapatıldı; yetmedi, polis barikatları kuruldu ama tüm engellemelere rağmen vatandaşlarımızın kutlamalara katılması engellenemedi. Bu engellemeler, Atatürk sevgisini ve cumhuriyet sevgisini içimizde daha da güçlendirdi. Yıllardır yapılan uygulamalarla ortaya çıkan, iktidarın cumhuriyetle, bayramlarla ve kutlamalarla ilgili bir sorunu olduğunu bir kez daha gözler önüne serdi. Her bayramda, her anma töreninde, her kutlamada maalesef bir engelle karşılaşıyoruz. Sık sık Bayram Kutlama Yönetmeliği değişikliği yapılıyor. Önce “Bayramları sivilleştiriyoruz.” dediniz ama halkın bayramları kutlamasını engellediniz, Atatürk anıtlarına çelenk konulmasını yasakladınız, okullarda bu kutlamaları kısıtladınız. Şimdi ise Cumhuriyet Bayramı'ndan önce, çok acil bir durum varmış gibi Resmî Gazete'nin mükerrer sayısında yeni bir yönetmelik yayınladınız.

Sevgili arkadaşlar, Mustafa Kemal'in ordusuna yani “Garnizon komutanları bundan sonra bayramlarda çelenk koyamayacak, selamlamaya katılamayacak.” dediniz. Türkiye'nin gündemine bu konu geldiğinde, Sayın Başbakan çıktı -kameraların önünde, televizyonların önünde- dedi ki: “Jandarma Genel Komutanlığı İçişleri Bakanlığına bağlandığı için artık valiliğe bağlı Emniyet Genel Müdürlüğü gibi bir birim oldu. Onun için, Jandarmanın Garnizon Komutanlığının yapıldığı yerlerde çelenk koyma törenlerine katılamayacak.” Bu doğru değil, bu yanlış bir bilgi; Sayın Başbakanı da yanlış yönlendirmişsiniz. Çünkü eski yönetmelik de yeni yönetmelik de tüm garnizon komutanlarının yani Jandarmanın bulunduğu diğer sınıflarda hava, deniz gibi komutanlıkların da garnizon komutanı olarak çelenk koyamayacağını bir kez daha ifade etmek istiyorum.

Dolayısıyla, sevgili arkadaşlarım, Türk Silahlı Kuvvetlerinin özellikle bu son 29 Ekimde, bu ülke için otuz yıl, kırk yıl görev yapmış, tuğgeneral olmuş, tümgeneral olmuş, orgeneral olmuş insanların Anıtkabir'e girer iken bir astsubay tarafından kontrol edilmesini, aranmasını, bir yurttaş olarak, bir milletvekili olarak ben içime sindiremiyorum.

CELAL DOĞAN (İstanbul) – Karar alanlar utansın, sen niye utanıyorsun?

YAŞAR TÜZÜN (Devamla) – Dolayısıyla, bu komutanlarımıza yapılan muamelenin yanlış olduğunu, özellikle ve özellikle kendisinin “Başkomutan” olduğunu iddia eden bir Cumhurbaşkanı'nın, bir orgeneraline, bir albayına, bir astsubayına güvenmeyip Anıtkabir'e girişindeki kontrolün yapılmasının ne kadar yanlış olduğunu bu yüce Meclisin kürsüsünden bir kez daha gündeme getirmek istiyorum.

Sevgili arkadaşlar, değerli AKP'li arkadaşlar; buradaki mantığı anlayamıyoruz. Mustafa Kemal'in ordusunu bu kadar itibarsızlaştırmak, bu kadar aşağılamak ne anlama geliyor? Sizin başka bir ordunuz mu var? Bu arkadaşlar, Türk Silahlı Kuvvetlerinde görev yapan bu arkadaşlarımız yani canı pahasına terörle mücadele eden, şehit düşen onlar, sınırlarımızı bekleyen onlar, cezaevlerimizi bekleyen onlar,

denizlerimizi ve hava sahamızı koruyan onlar, bugün sınırlarımızın ötesinde savaşan onlar ve kırsal kesimde asayışı sağlayan onlar ama onların bir bayram kutlamasını çok gördüğünüzü bu yüce Meclisin kürsüsünden ifade etmek istiyorum.

Gelin, bu yanlıştan dönün, bu yönetmeliği değiştirin. Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün ordusuna hep birlikte sahip çıkalım diye bir kez daha Meclis kürsüsünden ifade ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Tüzün.

Sayın milletvekilleri, şimdi sisteme giren 15 milletvekiline yerlerinden birer dakikalık söz vereceğim.

Söz vereceğim sayın milletvekillerinin isimlerini okuyorum: Sayın Boyraz, Sayın Gürer, Sayın Çamak, Sayın Aydemir, Sayın Doğan, Sayın Tanal, Sayın Açıkkapı, Sayın Gaytancıoğlu, Sayın Kuyucuoğlu, Sayın Şimşek, Sayın Bektaşoğlu, Sayın Arslan, Sayın Öz, Sayın Arık, Sayın Yıldırım, Sayın Ertem.

Sayın Boyraz, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR

1.- İstanbul Milletvekili Osman Boyraz'ın, 3 Kasım 2002 AK PARTİ iktidarının 14'üncü yıl dönümüne ilişkin açıklaması

OSMAN BOYRAZ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

On dört yıl önce 3 Kasım 2002 tarihi, liderimiz Recep Tayyip Erdoğan'ın millet ızdırabıyla zindanlarda besteleyip solo hâlinde söylediği o şarkının millî koroya dönüştüğü tarihtir. 3 Kasım 2002, vesayet eliyle ırzı, namusu payümal edilmiş bir demokrasinin AK PARTİ iktidarıyla itibar ve iffete büründüğü tarihtir. 3 Kasım 2002, kurgusal bir toplum anlayışıyla millî vicdanı hırpalayacak milleti dönüştürmeye çalışan her türlü totaliter anlayışa karşı millet varlığının, kimliğinin, değerlerinin yegâne teminatı olan bir anlayışla kavlettiği tarihtir. 3 Kasım 2002, “Ne efendiyiz ne efendiperest, hâdimimilletiz biz, hâdimimillet.” diyen, milletle ağlayan, milletle gülen ve milletle yürüyen bir liderin iktidar yürüyüşünü başlattığı tarihtir. 3 Kasım 2002, bu milleti yok sayanlara karşı “Bu millet var. Yeter! Söz de karar da milletindir.” diye haykıran Anadolu insanının şaha kalktığı tarihtir. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Gürer...

2.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, 4/B'liler ve 4/C'lilerin sorunları ile emeklilikte yaşa takılanlar ve taşeron işçilerin kadro sorunlarının çözülmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Teşekkürler Sayın Başkan.

4/B'lilerin, 4/C'lilerin sorunları, emeklilikte yaşa takılanlar ve taşeron işçilerin kadro sorunları çözülmemelidir. 657'ye tabi olup 657 kadrolarla eşit olmayanlar mağdurdurlar. Eşit işe eşit haklar sağlanmalıdır. Taşeron işçilere verilen kadro sözü derhâl yerine getirilmelidir. Son seçimden sonra bir yıl geçti, on dört yıllık AKP Hükûmeti emekçilerin aleyhine çok uygulama gerçekleştirdi. Bu kere 4/B'li, 4/C'li çalışanlar için de bir iyi haber verilmelidir. AKP, emekçilerin, işsizlerin, yoksulların, haklarını alamayanların sesine kulak tıkamaktan vazgeçmelidir. Suni gündemler türeterek gerçekte var olan sorunlara çözüm getirilmemektedir. Bakanlar, başbakanlar açıklamalar yapıyorlar, umut pazarlıyorlar. Hükûmet verdiği sözleri tutmalı ve tüm taşeron işçiler ayrımsız şartsız kadroya alınmalıdır. Taşeron işçiler için, oyalamadan kesin açıklamalar yapılmalıdır, kesin ve net bir tarih verilmelidir. Emekçilerin duyguları ve emekleriyle oynanmasından vazgeçilmelidir.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Çamak...

3.- *Mersin Milletvekili Hüseyin Çamak'ın, Türkiye'den Ukrayna'ya ihraç edilen 29 ton mandalınanın sağlığa zararlı organizma içerdiği gerekçesiyle iade edilmesine ve Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının gerekli önlemleri alması gerektiğine ilişkin açıklaması*

HÜSEYİN ÇAMAK (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Dört gün önce basına yansıyan haberlerden öğrendiğimiz kadarıyla Türkiye'den Ukrayna'ya ihraç edilen 29 ton mandalina sağlığa zararlı organizma içerdiği gerekçesiyle iade edilmiştir. Odessa Limanı'nda kontrol edilen mandalınada Akdeniz sineği tespit edilmiş, bunun üzerine Ukrayna Hükümeti Türkiye'ye konuyla ilgili nota vermiştir.

Bu kürsüden, defalarca çeşitli biçimlerde dikkat çektiğimiz Akdeniz sineğiyle mücadele sorunu artık ekonomimizi vuran bir noktaya gelmiştir. Geçtiğimiz ay Avrupa'nın iade ettiği tonlarca limondan sonra şimdi de aynı sorunun mandalınada ortaya çıkması bu konuda gerekli önlemlerin alınmadığının açık göstergesidir.

Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığına, konuyu hızla değerlendirerek gerekli önlemleri alması ve iade edilen ürünlerin akıbetinin ne olduğunu kamuoyuna açıklaması çağrımızı yineliyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Aydemir...

4.- *Erzurum Milletvekili İbrahim Aydemir'in, Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgelerini içeren yatırım hamlesinin bu bölgelerde ve özellikle Erzurum'da özel sektör bazlı girişimciliğe yeni bir ivme kazandırdığına ve 3 Kasım 2002 AK PARTİ iktidarının 14'üncü yıl dönümüne ilişkin açıklaması*

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Doğu ve Güneydoğu Anadolu'yu içeren yatırım hamlesi, bu bölgelerde ve özellikle Erzurum'da bir kalkınma heyecanı oluşturmuş, özel sektör bazlı girişimcilik yeni bir ivme kazanmıştır. Süreçte, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığımızın “Millî tarımı destekleme modeli” başlığıyla hayata geçireceği yeni proje, tarım sektörünün öncelikli olduğu bölge ve ilimizde başlattığımız marka ilçeler konseptine çağdaş düzeyde destekler içermesi bakımından fevkalade önemlidir. Bu yaklaşım, organik tarım için önemli potansiyel ve imkânlar barındıran Erzurum'da ilçeler ölçeğinde markalaşma sürecini hızlandıracak, ilimiz ve bölgemiz tarım alanında kendini ifade için yeni bir imkâna kavuşacaktır. Ülkemiz sathındaki bütün müteşebbisleri bu manada Erzurum'a yatırıma davet ediyor, ülkemizi çağlar üzerinden aşkırtan 3 Kasım ak iktidar bayramının on dördüncü yılını tebrikle yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Doğan...

5.- *İstanbul Milletvekili Selina Doğan'ın, Adıyaman'ın Mara Mahallesi'nde bulunan Süryani mezarlığının bir saldırıya uğradığına ve bir an önce bu saldırıyı gerçekleştirenlerin yakalanması ve cezalandırılması gerektiğine ilişkin açıklaması*

SELİNA DOĞAN (İstanbul) – Sayın Başkan, dün Adıyaman'ın Mara Mahallesinde bulunan Süryani mezarlığı bir saldırıya uğramıştır. Saldırı sırasında bazı mezarlar tahrip edilmiş, üzerinde Süryanice ve Türkçe yazılı olan mezar taşları kırılmıştır. Adıyaman'daki Mor Petrus Mor Pavlus Süryani Kilisesi'ne bağlı olan mezarlığa 2006 yılında yine benzer bir saldırı gerçekleştirilmiş ve bazı mezar taşları aynı

şekilde kırılarak tahrip edilmişti. Geçtiğimiz haziran ayında benzer bir saldırı Hatay'da yaşanmış ve Yahudi mezarlığı saldırıya uğramıştı. Ankaralı Ermenilerin bir dönem yoğun olarak oturduğu, bugün Yenikent'e bağlı Zir Vadisi içinde bulunan Stanoz köyünün mezarlığı da definiciler tarafından tahrip edilmektedir. Mezar taşları sökülüş ve mezarlar kazılmış durumdadır. Bunlar gibi örnekleri çoğaltabiliriz. Bir cemaatin, bir milletin, bir dinsel grubun mezarlıklarına saldırmak bir arada yaşama kültürüne saldırmaktır, tarihimize saldırmaktır. Bu saldırılar, o mezarlarda yatanların çocuklarında ve torunlarında derin yaralara yol açmaktadır. Bir an önce bu saldırıyı gerçekleştirenler yakalanmalı ve cezalandırılmalıdır. Gayrimüslim azınlıkların mezarlıkları koruma altına alınmalıdır.

BAŞKAN – Sayın Tanal...

6.- *İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Cumhuriyet gazetesine yapılan operasyonu yürüten savcı hakkında haber yapan gazeteciye de soruşturma açıldığına ve bu konuda Hükûmetten açıklama beklediğine ilişkin açıklaması*

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Cumhuriyet gazetesine yapılan operasyonu yürüten savcı hakkında FETÖ'ya üye olmaktan bir suçlama dosyasının olduğu kamuoyuna ve basına yansıdı ancak savcının dosyasını haber yapan gazeteciye de aynı zamanda soruşturma açılmış durumda. Tüm bu yapılanlar basın üzerinde baskı oluşturmuyor mu? Bu konuda acaba Hükûmet yetkilileri nasıl bir cevap verecekler? Bu, halkın haber hakkını ve gizlenen hususların açığa çıkmasında sürekli bir ceza tehdidi oluşturmuyor mu? Hükûmetten açıklama bekliyoruz bu konuda.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Açıkkapı...

7.- *Elâzığ Milletvekili Ejder Açıkkapı'nın, 3 Kasım 2002 AK PARTİ iktidarının 14'üncü yıl dönümüne ilişkin açıklaması*

EJDER AÇIKKAPI (Elâzığ) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Bugün 3 kasım, ak iktidarlar döneminin başladığı tarih. On dört yıllık AK PARTİ iktidarlari boyunca bu necip millete hizmet etmeyi kendisine şiar edinen kadroların adresidir AK PARTİ. On dört yılda, hayallerin peşinde koşan değil hayalleri gerçekleştiren kadroların adresidir AK PARTİ. Başta kurucu genel başkanımız, ak davamızın lideri, Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan, Sayın Başbakanımız Binali Yıldırım'a ve görev almış tüm ak kadrolara şükranlarımı sunarken ahirete irtihal eden dava arkadaşlarımıza Yüce Allah'tan rahmet diliyor, yüce Meclisimizi ve milletimizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Gaytancıoğlu...

8.- *Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, nar üreticilerinin sorunlarına ilişkin açıklaması*

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Türkiye, nar üretiminde on beş yılda yedi buçuk kat artış sağlamış, ancak bu üretim, tüketim ve ihracatla desteklenmeyince fiyatlar üreticide 30-35 kuruşlara kadar gerilemiştir. 2000 yılında, 2,5 milyon meyve veren nar ağacı sayısı varken 2015'te bu rakam tam 13,3 milyon tona çıkmıştır. Şu anda da nar üretiminde arz fazlası olmasına rağmen 4,1 milyon ton meyve vermeyen ağaç da düşünüldüğünde, bu ağaçlar da ürün vermeye başlayınca üretim daha da artacaktır. Fiyat düşüşünde, Hükûmetin uyguladığı dış politika sonucunda Rusya'ya ihracatın yapılamaması da etkili olmuştur. Fiyatların çok düşük olması nedeniyle nar dalında kalmıştır. Üreticilerimiz ürünlerine

alıcı dahi bulamamıştır. Yeterli gelir elde edemeyen üreticilerimiz borçlarını ödeyememektedir. Çok merak ediyorum, AKP neden hep üretimi ve üreticiyi cezalandırıyor? Bazı üreticilerimiz nar ağaçlarını sökerek yerine mandalina ve portakal dikimi yapmaya başladı.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Kuyucuoğlu...

9.- Mersin Milletvekili Serdal Kuyucuoğlu'nun, AK PARTİ iktidarı döneminde Fethullahçı terör örgütüncü kurulmasına izin verilmiş hastane, eğitim kurumu, banka ve üniversite sayısını öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması

SERDAL KUYUCUOĞLU (Mersin) – Teşekkürler Sayın Başkan.

15 Temmuz 2016'da FETÖ tarafından gerçekleştirilen darbe girişimi sonrasında Tapu ve Kadastro Müdürlüğünce, adı geçen bağlantılı kuruluşların taşınmazlarına ait olduğu söylenen 6 bine yakın tapuya el konulduğu basına yansımıştır.

Aracılığınızla Sayın Başbakana şu soruları sormak isterim: Neredeyse Türkiye'nin bütün illerinde taşınmaz edinmiş, özel eğitim kurumu, hastane, üniversite kurmuş, her türlü kamu ihalelerinden yararlanmış, kamunun bütün kadrolarına girmiş olan bu örgüte iktidarınız döneminde kurulmasına izin verilmiş hastane, eğitim kurumu, banka, üniversite sayısı kaçtır?

Yine, izin verilen bu yerler için belediyelerden, vakıflardan, kısaca kamudan tahsis edilen veya satılan arazi, bina, tesis var mıdır? Varsa bunların sayıları ve değerleri ne kadardır?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkürler.

Sayın Şimşek...

10.- Mersin Milletvekili Baki Şimşek'in, ziraat mühendisi, gıda mühendisi ve çevre mühendislerinin atamalarının ne zaman yapılacağını öğrenmek istediğine ve Mersin'e mutlaka yoğun bakım ünitelerinin yapılması gerektiğine ilişkin açıklaması

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Günlerdir, ziraat mühendisleri, gıda mühendisleri ve çevre mühendisleri gerek milletvekillerine mail ve mesajlarla gerek de Meclisi ziyaret ederek Tarım Bakanına çağrıda bulunuyorlar, “Ziraat mühendislerine ve gıda mühendislerine atama yok mu?” diyorlar. Binlerce ziraat mühendisi ve gıda mühendisi işsizdir, Bakanlığımızın bunlarla ilgili girişimde bulunmasını bekliyoruz.

İkinci sorum Sağlık Bakanına olacak: “Sağlık Bakanlığında çığır açtık.” diyoruz. Yeni hastaneler yaptık ama seçim bölgem olan Mersin'de bütün ilçelerde doktor sorunu var. Dün akşam itibarıyla beyin kanaması geçiren bir hastayı sevk edecek bir yoğun bakım ünitesi bulamadık. Adana Çukurova Üniversitesi Balcalı Hastanesinden önce “Yok.” dediler, daha sonra “Hasta ölsün mü, sokakta mı bırakalım?” çağrımız üzerine, girişimlerimiz sonucu hastayı kabul etmek zorunda kaldılar. Sağlıkta çağ atlayan Türkiye bu mudur? Koskoca Mersin'de yoğun bakım ünitesi bulunmamaktadır beyin cerrahisiyle ilgili, buna müdahale edilememektedir.

Türkiye'nin bugünkü durumunun tekrar gözden geçirilmesini ve seçim bölgem olan Mersin'e mutlaka yoğun bakım ünitelerinin yapılmasını diliyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Bektaşoğlu...

11.- Giresun Milletvekili Bülent Yener Bektaşoğlu'nun, Orman Genel Müdürlüğünde çalışan taşeron işçilerin sorunlarına ve Hükûmetin taşeron işçilere kadro vaadini bir kez daha hatırlatmak istediğine ilişkin açıklaması

BÜLENT YENER BEKTAŞOĞLU (Giresun) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Orman Genel Müdürlüğüne bağlı iş yerlerinde, sendikalı, düşük ücretli, vahidi fiyat sistemiyle veya taşeron menfaatiyle toplum yararına çalışma programı kapsamında olmak üzere sayıları 24 bini bulan işçi görev yapmaktadır. Bu işçilerin büyük bölümü, 5620 sayılı Yasa ve buna bağlı yönetmelikte bir düzenleme yapılmaması nedeniyle mağduriyet yaşamaktadırlar. Taşeron marifetiyle işe alınan ve sayıları 8 bini bulan bu işçilerin çalışma süresi beş ay yirmi dokuz gündür. Oysa onlara sürekli ihtiyaç vardır. Ordu'nun da bağlı olduğu Giresun Orman Bölge Müdürlüğünde bu statüyle çalışan işçilerden yoğun şikâyetler ve tepkiler gelmektedir. Diğer işçilerle aynı görevleri yaptıkları hâlde ayrı kategorilerde ve ayrı ücretlendirme yöntemiyle çalıştırılan bu işçilerin hak mağduriyetleri önlenmelidir. Bu işçilerin durumunu buradan sayın bakana iletirken Hükûmetin taşerona kadro vaadini bu vesileyle bir kez daha hatırlatmak istiyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Arslan...

12.- Denizli Milletvekili Kazım Arslan'ın, Aydın Milletvekili Bülent Tezcan'a yapılan saldırıyı kınadığına, 15 Temmuz darbe girişiminin yapılmasında ağır kusuru olan MİT Müsteşarı Hakan Fidan hakkında bir işlem yapıp yapılmadığını ve TRT'de bildiriye okutan yurttaki sulh konseyinin tespit edilmediğini öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması

KAZIM ARSLAN (Denizli) – Sayın Başkan, öncelikle, Cumhuriyet Halk Partisi Genel Başkan Yardımcımız Bülent Tezcan'a yapılan menfur saldırıyı şiddetle ve nefretle kınıyorum, lanetliyorum. Bu saldırıyı Cumhuriyet Halk Partisine yapmış olarak kabul ediyorum.

Başbakana iki sorum var.

1) 15 Temmuz darbe girişiminin yapılmasında MİT'in ve MİT Müsteşarının ağır kusuru ve ihmalinin olduğu bir gerçektir. Bu girişimin temelinde istihbarat zafiyetinin olduğu ortaya çıkmıştır. Bu gelişen olaylar karşısında MİT Müsteşarı Hakan Fidan hakkında bir işlem yapmayı düşünüyor musunuz? FETÖ terör örgütüyle ilişik olan MİT ve personeli hakkında bir soruşturma yapıldı mı?

2) 15 Temmuz darbe girişimini yapan, TRT'de bildiriye okutan yurttaki sulh konseyini tespit ettiniz mi? Ettiyeniz bu isimleri açıklar mısınız?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim ben de.

Sayın Öz...

13.- Çanakkale Milletvekili Bülent Öz'ün, Cumhuriyet gazetesi soruşturmasını yürüten savcının FETÖ üyeliğinden yargılandığı haberini yapan Barış Pehlivan hakkında da soruşturma başlatılmasına ilişkin açıklaması

BÜLENT ÖZ (Çanakkale) – Sayın Başkan, iktidara sesleniyorum: Gün geçmiyor ki milleti şaşkına çeviren yeni bir gelişme yaşanmasın, toplumun tüm muhalif kesimlerini sindirmeye dönük yeni bir soruşturma açılmasın. Cumhuriyet gazetesine yönelik başlatılan sindirme, teslim alma girişiminin arkasındaki Savcı Murat İnam'ın FETÖ davasında sanık olduğunu Oda TV Genel Yayın Yönetmeni Barış Pehlivan ortaya çıkarmıştı. “Cumhuriyete FETÖ operasyonu yapan savcı FETÖ üyeliğinden

yargılanıyor.” başlıklı haberinden dolayı şimdi de gazeteci Barış Pehlivan hakkında soruşturma başlatıldı. Suçlama ne? Bu haberle terörle mücadelede görev almış kişileri hedef gösterme iddiası. Bu deli saçması yaklaşım kabul edilebilir mi? Derdiniz ne sizin? “Herkes biat edecek ve biz Türkiye’ye başkanlığı dayatacağız.” mı diyorsunuz?

Buradan bir kez daha ifade ediyorum: Faşizme karşı omuz omuza mücadele edeceğiz, Türk halkı faşizme geçit vermeyecek. (CHP sıralarından alkışlar)

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Arık...

14.- Kayseri Milletvekili Çetin Arık’ın, AKP’nin “FETÖ’yle mücadele” adı altında kendi günahlarının bedelini masum vatandaşlara ödetmeye devam ettiğine ilişkin açıklaması

ÇETİN ARIK (Kayseri) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

AKP, “FETÖ’yle mücadele” adı altında kendi günahlarının bedelini masum vatandaşlara ödetmeye devam ediyor. Bakınız, Melikşah Üniversitesinin kurulması için AKP, bakanlarıyla, milletvekilleriyle, belediye başkanlarıyla seferber oldu. Dışinden tırnağından artırarak yaptıkları gecekondu oturan vatandaşların evleri ve arsaları, gönül rızası olmadan, baskıyla ellerinden alınıp Melikşah Üniversitesine devredildi, vatandaşlara da bunun karşılığında ev verildi. FETÖ’yle ortaklık bozulunca Melikşah Üniversitesi kapatıldı, tüm mal varlıklarına el konularak Vakıflar Genel Müdürlüğüne devredildi. Şimdi bu vatandaşlara “Bu evler Vakıflar Genel Müdürlüğünün, sizin değil; bir ay içinde evleri boşaltın.” deniliyor. Yani hem FETÖ’yle beraberken hem de FETÖ’yle yollar ayrılınca olan masum vatandaşlara oluyor.

Sizin FETÖ’yle mücadeleniz bu mu? Bu vatandaşların günahı ne? Evlerini, arsalarını ellerinden aldığınız bu vatandaşlar kış günü nereye gitsin? Bu mağduriyetin giderilmesi için bir çalışmanız var mı?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkürler.

Sayın Yıldırım...

15.- Adıyaman Milletvekili Behçet Yıldırım’ın, 15 Temmuzdan bu yana toplamda 3 bine yakın sağlık çalışanının açığa alındığına ve ihraç edildiğine ve sağlık çalışanlarının derhâl görevlerine iade edilmesini talep ettiğine ilişkin açıklaması

BEHÇET YILDIRIM (Adıyaman) – Teşekkürler Başkanım.

Darbe bahanesiyle Türkiye’yi OHAL ve kanun hükmünde kararnamele cehenneme çeviren AKP-saray iktidarının en son mağdurları, hedefi sağlıkçılar oldu. 29 Ekimde yayımlanan kanun hükmündeki kararnameyle, yirmi beş yıldır üyesi olmaktan gurur ve onur duyduğum Sağlık Emekçileri Sendikası (SES) üyesi 443 sağlık emekçisi ihraç edildi. Bunlardan 100’ü aşkın kişi Urfa ilindendir; Adıyaman’da da 2 eş başkanım dâhil 28 kişi ihraç edildi.

15 Temmuzdan bu yana toplamda 3 bine yakın sağlık çalışanı açığa alındı ve ihraç edildi. Ömürlerini insanların sağlığına ve yaşamına adayan fedakâr sağlık çalışanlarına yapılan bu uygulama haksızlıktır, zulümdür. En kötü koşullarda, çatışmalı ortamlarda bile insan hayatını kurtarmaya çalışan fedakâr meslektaşlarıma yapılanları şiddetle kınıyorum. İçlerinde 12 Eylül mağduru olan Doktor Sinan Olcan ve eski MAZLUMDER Başkanı Doktor Ömer Faruk Gergerlioğlu’nun da bulunduğu sağlık çalışanlarının derhâl görevlerine iade edilmesini talep ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Ertem...

16.- Hatay Milletvekili Birol Ertem'in, İŞKUR aracılığıyla yapılan işçi alımlarında yetkililerin takdir haklarını AKP'ye üye olan kişilerden yana kullandıklarına ilişkin açıklaması

BİROL ERTEM (Hatay) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

İşsizlere istihdam amacıyla kurulan İŞKUR aracılığıyla, 3, 6, 9 ay çalıştırılmak üzere işçi alımı yapılmaktadır. Bu kişilerin işe alımında yetkili olan valiler ve kaymakamlar, AKP il başkanı ve ilçe başkanları gibi davranarak takdir haklarını AKP'ye üye olan kişilerden yana kullanmaktadırlar.

Bizler, ekmeğe ve işe ihtiyacı olan insanların istihdamında siyasi tercihlerinin kriter olmaması gerektiğini düşünüyoruz. AKP'ye oy vermeyen fakat işe muhtaç olan insanlarımızın suçu nedir? Halkımıza yapılan bu haksızlığı vicdanınıza nasıl sığdırıyorsunuz?

Bu vesileyle, Ulu Önder Atatürk'ün kurduğu cumhuriyetimizde demokrasiden uzak bir şekilde insan ayrımcılığı yapan yetkilileri sorumlu davranmaya ve adil olmaya davet ediyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Şimdi, söz talebinde bulunan grup başkan vekillerine söz vereceğim.

Sayın Tanal Sayın Levent Gök'e vekâleten söz talebinde bulundu grup başkan vekili olarak.

Buyurun Sayın Tanal.

17.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, son günlerde Cumhuriyet Halk Partisine planlı saldırılar olduğuna ve bu konunun Hükûmetin gündeminde olup olmadığını öğrenmek istediğine ilişkin açıklaması

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, son günlerde Cumhuriyet Halk Partisine planlı bir saldırı var. Önce Genel Başkanımıza, sonra Genel Başkan Yardımcımıza, son günlerde de belediye başkanlarımıza planlı bir saldırı vardır. Bu saldırıları kimin planladığı, bunun nereden yapıldığı, bu konu Hükûmetin gündeminde midir? Türkiye nasıl bir ortama sürüklenmek isteniyor? Bunu öğrenmek istiyoruz. Bu tür saldırılar Cumhuriyet Halk Partilileri yıldırmayacaktır, bunlar bizi yıldıramaz, biz mücadelemize devam edeceğiz.

Teşekkürler, saygılar.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Başka söz talebi yok.

Gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

V.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) ÖNERGELER

1.- Başkanlıkça, esas komisyon olarak Plan ve Bütçe Komisyonuna, tali komisyon olarak Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonuna havale edilen (2/1435) esas numaralı 6736 Sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına İlişkin Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu tarafından geri alındığına ilişkin önerge yazısı (4/66)

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, esas komisyon olarak Plan ve Bütçe Komisyonuna, tali komisyon olarak Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonuna havale edilen (2/1435) esas numaralı 6736 sayılı Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına İlişkin Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi Bursa Milletvekili Nurhayat Altaca Kayışoğlu tarafından geri alınmıştır.

Bilgilerinize sunulur.

Meclis araştırmasına ilişkin üç önerge vardır, ayrı ayrı okutuyorum:

B) MECLİS ARAŞTIRMASI ÖNERGELERİ

1.- Giresun Milletvekili Bülent Yener Bektaşoğlu ve 22 milletvekilinin, elektrik dağıtım hizmetini üstlenen elektrik dağıtım şirketlerinin çalışmalarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/351)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Gerekçesini ekte sunduğumuz, özelleştirme sonrası elektrik dağıtım hizmetini üstlenen şirketlerin; abonelerin ortak gereksinimi, elektrik enerjisine kesintisiz, kaliteli ve ucuz erişebilme amacını temel alan bir anlayışla hizmet edip etmediklerinin, taahhütlerini yerine getirip getirmediklerinin, usulüne uygun denetlenip denetlenmediklerinin tespiti, abonelerin elektrik dağıtım hizmetinin aksamasından kaynaklanan mağduriyetlerinin tespiti, çözüm önerilerinin araştırılması, yapılacak yasal düzenlemeler dâhil olmak üzere, alınacak önlemlerin tespiti için Anayasa'nın 98'inci, İç Tüzük'ün 104 ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis araştırması açılmasını arz ederiz.

1) Bülent Yener Bektaşoğlu	(Giresun)
2) Özcan Purçu	(İzmir)
3) Orhan Sarıbal	(Bursa)
4) Ömer Fethi Gürer	(Niğde)
5) Kazım Arslan	(Denizli)
6) Namık Havutça	(Balıkesir)
7) Serkan Topal	(Hatay)
8) Ali Akyıldız	(Sivas)
9) Okan Gaytancıoğlu	(Edirne)
10) Ceyhun İrgil	(Bursa)
11) Akif Ekici	(Gaziantep)
12) Mahmut Tanal	(İstanbul)
13) Hüseyin Yıldız	(Aydın)
14) Gülay Yedekci	(İstanbul)
15) Şerafettin Turpcu	(Zonguldak)
16) Seyit Torun	(Ordu)
17) Candan Yüceer	(Tekirdağ)
18) Sibel Özdemir	(İstanbul)
19) Tekin Bingöl	(Ankara)
20) İbrahim Özdiş	(Adana)
21) Ali Yiğit	(İzmir)
22) Çetin Arık	(Kayseri)
23) Tur Yıldız Biçer	(Manisa)

Gerekçe:

Elektrik enerjisi üretimi, iletimi ve dağıtımı kamu hizmeti niteliği taşımaktadır. Her türlü kâr ve rant ilişkisinden arındırılmış, kesintisiz, kaliteli ve ucuz, erişilebilir olarak halka sunulması gereken bir hizmettir. Geçmişte, fiyat belirlemede tekeldi bir yapının oluşmaması, üretim, iletim yatırımlarının pahalı olması, hizmetin her kesime adil olarak dağıtılması gibi nedenlerle, elektriğin üretimi, iletimi

ve dağıtımını devlet yapmıştır. Sonra, kısıtlı kaynaklar ve yönetim anlayışıyla, özel sektörün desteği olmadan bu hizmetlerin etkin, ekonomik olarak yerine getirilemediği tartışmaları başlamış, 2001 yılında 4628 sayılı Elektrik Piyasası Yasası'yla enerji dağıtım hizmet sunumu rekabete açılmaya başlanmıştır. Özelleştirme İdaresi Başkanlığı elektrik enerjisi özelleştirme amaçlarını varlıkların verimli işletilmesi, maliyetlerin düşürülmesi, elektrik enerjisi arz güvenliğinin sağlanması ve arz kalitesinin artırılması, kayıp kaçakta azaltma sağlanması, yenileme ve genişleme yatırımlarının özel sektör tarafından yapılması, rekabet sonucu sağlanan faydaların tüketicilere yansıtılması şeklinde belirtmiştir. Ülkemizde kamu eliyle yapılan elektrik dağıtım hizmeti 2009 yılından başlayarak özel sektör eliyle yürütülmeye başlanmış, 30 Eylül 2013 itibarıyla tamamen özel sektöre bırakılmıştır.

Özelleştirmeye, dağıtım şirketlerine, dağıtım tesislerinin kurulması, tüketicilere ihtiyaç duydukları elektrik enerjisini kaliteli ve sürekli olarak sunacak kapasiteye sahip olarak iyileştirilmesi, genişletilmesi ve yenilenmesi görevi verilmiştir. Özelleştirme sürecinden bugüne, her yıl artan enerji talebine rağmen, periyodik bakım onarım çalışmalarına önem verilmemiş, tesislerin onarımı, bakımları zamanında yapılmamış, elektrik kesintileri ve arızalar konusunda şikâyetlerse artmıştır. Özelleştirme ardından şikâyet edilen hususların başında faturalarının yüksekliği ve sıkça yaşanan kesintiler gelmektedir. Kesintilerin en önemli nedeninin yatırım yapılmayışı ve denetimsizlik olduğu, hızlı yapılaşma ve nüfus artışına paralel yeterli elektrik altyapısı inşa edilmediği ifade edilmektedir. 2015 yılı Kasım ayında Türkiye genelinde 72 bin 252 saat planlı elektrik kesintisi yaşandığı, plansız kesintiler konusundaysa resmi bir veri olmadığı ifade edilmektedir. Elektrik dağıtım sistemine sunulan elektrik enerjisinin tedarik sürekliliği göstergelerine esas oluşturan tüketici başına kesinti süresi ve sayısı kamuoyu denetiminden uzak dağıtım şirketi beyanına bırakılmıştır. Dağıtım şirketlerinin kesinti ve arızaları önlemek için yeni yatırım yapması gerekirken bunun onayının Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu tarafından yapılması gerekmektedir. Yapılan yenileme ve yatırım harcamalarıysa tarifeler yoluyla tüketiciye yansıtılmış, tüketiciden dağıtım şirketlerine mali kaynak aktarmanın yasal yolunu oluşturmuştur. Denetimin Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı yetkisinde olması nedeniyle de yatırım ve denetim sürecinin aksadığı ifade edilmektedir.

Ayrıca, özelleştirmeye azalacağı öngörülen kayıp kaçak elektrik tüketimi bazı dağıtım bölgelerinde artarak devam etmiştir. Özelleştirme ihalelerinin şirketlerin kayıp kaçak hedef öngörülerini dahi alınmadan gerçekleştirildiği ortaya çıkmıştır. EPDK, kayıp kaçak oranının yüksek olduğu dağıtım bölgelerinde dağıtım şirketlerinin zarar etmemesi üzerine tedbirler almış, bazı elektrik dağıtım şirketlerinin kayıp kaçak hedeflerini değiştirmiş ve şirketleri yatırım zorluğundan kurtarmıştır. Kayıp kaçak hedefleri tüketici üzerine yük olacak şekilde ve kabul edilemeyecek nedenlerle artırılmıştır. Elektrik dağıtım bölgelerinin özelleştirilmesi rekabet ve buna paralel daha ucuz enerji imkânı yaratmadığı gibi özelleştirme sonrası özel tekeller oluşmasına sebep olmuştur.

Ülkemizin geleceği ve güvenliğine dönük stratejik önem taşıyan elektrik dağıtım hizmetini üstlenen elektrik dağıtım şirketlerinin vatandaşlarımızın ortak gereksinimi, elektrik enerjisine kesintisiz, kaliteli ve ucuz erişebilme amacını temel alan bir anlayışla hizmet edip etmediklerinin, taahhütlerini yerine getirip getirmediüklerinin, usulüne uygun denetlenip denetlenmediklerinin tespit edilerek vatandaşlarımızın bu hususta uğradığı mağduriyetin azaltılması için bir araştırma komisyonu kurulması gerekmektedir.

2.- İzmir Milletvekili Ali Yiğit ve 20 milletvekilinin, sağlık turizminin gelişmesi için yapılması gerekenlerin araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/352)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Türkiye'nin döviz getirici sektörlerinden biri olan ve hızla büyüyen ve gelecek yıllarda dünya ekonomisinde büyük bir yer alacak olan sağlık turizminin gelişmesi için mevzuatların hazırlanması, sektör paydaşlarının ortak akıl üretmesi, İzmir'in sahip olduğu yer altı ve yer üstü zenginliklerinin yanı sıra geçmişten bugüne taşıdığı kültürel değerlerinin korunarak tanıtılması ve sağlık turizminin merkezi olması yolunda adımlar atılması amacıyla Anayasa'nın 98'inci, İç Tüzük'ün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince bir Meclis araştırması açılmasını arz ederiz.

1) Ali Yiğit	(İzmir)
2) Orhan Sarıbal	(Bursa)
3) Ömer Fethi Gürer	(Niğde)
4) Namık Havutça	(Balıkesir)
5) Serkan Topal	(Hatay)
6) Haydar Akar	(Kocaeli)
7) Ceyhan İrgil	(Bursa)
8) Okan Gaytancıoğlu	(Edirne)
9) Özcan Purçu	(İzmir)
10) Akif Ekici	(Gaziantep)
11) Kazım Arslan	(Denizli)
12) Hüseyin Yıldız	(Aydın)
13) Candan Yüceer	(Tekirdağ)
14) Gülay Yedekci	(İstanbul)
15) Ali Akyıldız	(Sivas)
16) Sibel Özdemir	(İstanbul)
17) Mahmut Tanal	(İstanbul)
18) Tekin Bingöl	(Ankara)
19) İbrahim Özdiş	(Adana)
20) Çetin Arık	(Kayseri)
21) Tur Yıldız Biçer	(Manisa)

Gerekçe:

Dünyada ve ülkemizde sağlık turizmi son yıllarda hızla yükselen önemli bir turizm alanıdır. Temel olarak sağlığı esas aldığı ve tedaviyle birlikte tatili de kapsadığı için gelecekte de önemi hızla artacak olan sağlık turizmi alanında ülkemiz son derece avantajlı bir coğrafyadadır. Bu bağlamda, ülkemizin her yanına dağılmış olan sağlık, termal, yayla, kış ve doğa sporlarının bir entegrasyon ve planlama çerçevesinde birlikte değerlendirilmesi, altyapısının oluşturulması ve yetişmiş insan gücü için bir an önce çalışmalara başlanması önem kazanmaktadır. Alternatif turizm genel olarak, kongre turizmi, yayla turizmi, kültür turizmi, inanç turizmi, golf turizmi ve sağlık turizmi ve benzeri şekilde alt başlıklara ayrılabilir. Bu alt başlıklar içinde, sürdürülebilir olması, ekonomik koşullardan nispeten daha az etkilenmesi, ekonomik getirinin daha fazla olması ve markalaşarak pazar payı oluşturma sürecinin daha nesnel koşullara bağlı olması bakımından sağlık turizmi diğerlerine göre bir adım öne çıkmaktadır.

Nitekim bu konu 64'üncü Hükümet Programı'nda da, "Sağlık Turizminin Geliştirilmesi Öncelikli Dönüşüm Programı'mızla Türkiye'nin dünyada yükselen pazar konumunda olduğu medikal turizm, termal sağlık turizmi ve ileri yaş-engelli turizmi alanlarındaki hizmet kalitesini yükselterek rekabet gücümüzü arttırmayı amaçlıyoruz." ifadeleriyle yer almıştır.

Dünya genelinde yaşanan nüfusa bakıldığında, sağlık turizminin yönünün geriatri bakımına, yaşlı bakımına, modern aktif yaşlanma merkezlerine kaydığını görmekteyiz. İzmir bu anlamda termalleriyle, tarihiyle, güneşi ve deniziyle, gastronomisi ve diğer birçok unsuruyla yaşlı sağlık turizmine hizmet verebilecek en önemli merkezlerden biridir.

Antik Çağ'ın ve Anadolu'nun en eski sağlık merkezlerinden olan Bergama'daki Asklepion aynı zamanda dönemin ünlü hekimlerinin yetiştiği bir tıp okulu ve dünyanın ilk psikiyatri hastanesidir.

Rönesans'a kadar neredeyse yaklaşık bin beş yüz yıl boyunca tıp alanında adından en çok söz ettiren ve cerrahiden psikiyatriye, anatomiden fizyolojiye, felsefeden farmakolojiye kadar yaklaşık 20 ciltlik eser bırakan Galen, Bergamalıdır.

İzmir, Efes'i, Meryem Ana'sı, Bergama'sı, Şirince'si, Urla ve Foça'sıyla geçmişten geleceğe bir medeniyetler köprüsüdür.

Nitekim 2015 ve 2020 EXPO adaylık süreçlerinin teması, küresel bir konu olduğu için sağlık olarak belirlenmiş, bu alanda farkındalık sağlanmıştır. Her iki adaylık başvurusunda da konumu ve avantajları nedeniyle İnciraltı EXPO alanı olarak belirlenmiştir. Ancak İzmir, bütün bu değerlerine, bu zenginliklerine rağmen hak ettiği yerde değildir. Bu bağlamda bölgesel destek ve teşviklerin yanı sıra sektörel bazda teşviklerin oluşturulması önemlidir. Çünkü İzmir'in komşu illerine bakıldığında, 3,5 kilometrekarelik mesafede 4 değişik teşvik alanı görülmektedir. Bu da yatırımcıları İzmir'e değil, diğer komşu illere kaydırmaktadır.

Sonuç olarak, yalnızca sektörün tüm paydaşlarının değil, Hükümetin de taşın altına elini koyması, İzmir'in marka şehir olması için gerekli adımları bir an önce atması gerekmektedir.

Şu anda dünyada sadece Dubai'de bulunan ve Dubai ekonomisine ciddi gelir sağlayan sağlık serbest bölgesi Türkiye için ve özellikle İzmir için güzel bir modeldir.

Türkiye'nin döviz getirici sektörlerinden biri olan ve hızla büyüyen ve gelecek yıllarda dünya ekonomisinde büyük bir yer alacak olan sağlık turizminin gelişmesi için, mevzuatların hazırlanması, sektör paydaşlarının ortak akıl üretmesi, İzmir'in sahip olduğu yer altı ve yer üstü zenginliklerinin yanı sıra geçmişten bugüne taşıdığı kültürel değerlerinin korunarak tanıtılması ve sağlık turizminin merkezi olması yolunda adımlar atılması amacıyla Anayasa'nın 98'inci, İç Tüzük'ün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince bir Meclis araştırması açılmasını arz ederiz.

3.- Sinop Milletvekili Barış Karadeniz ve 22 milletvekilinin, kurulması planlanan nükleer santraller nedeniyle gelecekte yaşanabilecek olumsuzlukların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/353)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

İnsan olmanın getirdiği en temel hak, kişinin yaşama hakkıdır. "Herkes sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkına sahiptir." ifadesiyle çevre hakkı temel bir insan hakkı olarak Anayasa'mızda yer almıştır.

Dünyada çevre felaketlerine, insan ve canlıların hayatlarına mal olan nükleer santrallerin sabıka dosyaları oldukça kabarıktır. Türkiye'de kurulacak ve kurulması planlanan nükleer santraller nedeniyle gelecekte yaşanabilecek olumsuzluklar kamuoyu tarafından bilinmektedir. Halkın en büyük tedirginlik duyduğu projeler nükleer santrallerdir. Sinop ve Karadeniz halkı bu tedirginliği en yoğun yaşayanlardır.

2013 yılında Japonya'yla, Sinop İnceburun için nükleer santraller kurmak üzere anlaşma imzalanmıştır. Japonya, Fukushima Daiçi Nükleer Santrali'ndeki kazadan sonra insan ölümleri ve çevre felaketi nedeniyle nükleer santraller bakımından sabıkalı bir ülke olmuştur.

Fukuşima kazası, nükleer santrallerin güvenilirliği konusunu bir kez daha dünya gündemine getirmiştir. Kaza sonrasında birçok ülke için genel tutum nükleer santral güvenlik gerekliliklerini yeniden gözden geçirme şeklinde gerçekleşmiştir. Almanya, Japonya'dan sonra nükleer santral kazasının politikalar bakımından etkisinin en fazla hissedildiği ülkedir. Mayıs 2011 tarihinde Hükûmet tarafından 2022 yılına kadar aşamalı olarak nükleer enerji santrallerinin tamamen devre dışı bırakılacağı açıklanmıştır.

Eğitim ve turizm kenti olarak bir marka olmayı hedefleyen Sinop'ta kurulması planlanan nükleer santrali Sinop halkı istememektedir. Halka karşı, halka rağmen nükleer santral projesinin bu gelişmeler çerçevesinde ve halkın da talebi doğrultusunda derhâl rafa kaldırılması en doğru çözüm olacaktır.

Bilindiği gibi, nükleer santrallerde herhangi bir kaza olmasa da santralin kurulduğu bölgede radyasyon artışının yaşandığı, hava, su, toprak kirliliğine neden olduğu ve canlılar üzerindeki olumsuzlukları bulunmaktadır. Sinop'ta kurulması planlanan nükleer santralin soğutma sularının deniz ekosistemindeki dengeyi bozması, bölge atmosferinde, tarım ve orman alanlarında ağır metal, atık tuz ve minerallerin yaratacağı çevreye yönelik tehditler, nükleer atıkların nerede ve nasıl yok edileceğinin belirsizliği gibi birçok unsur çevreye ve insan sağlığına zarar verebilecektir.

Türkiye'de ve özellikle Sinop'ta kurulacak ve kurulması planlanan nükleer santraller nedeniyle gelecekte yaşanabilecek olumsuzlukların doğru ve kalıcı politikalar oluşturularak önlenmesi, nükleer santrallerin yaratacağı sorunlar üzerine kapsamlı olarak tespitlerin yapılması, nükleer enerjiye alternatif politika önerilerine öncelik kazandırılması, nükleer santrallerin “yaşam” ve “çevre hakkı” açısından yaratacağı sorunların tespiti ve çözümlerinin araştırılması amacıyla Meclis araştırması açılmasını saygılarımızla arz ederiz.

- 1) Barış Karadeniz (Sinop)
- 2) Orhan Sarıbal (Bursa)
- 3) Ömer Fethi Gürer (Niğde)
- 4) Şerafettin Turpcu (Zonguldak)
- 5) Seyit Torun (Ordu)
- 6) Candan Yüceer (Tekirdağ)
- 7) Namık Havutça (Balıkesir)
- 8) Gülay Yedekci (İstanbul)
- 9) Serkan Topal (Hatay)
- 10) Okan Gaytancıoğlu (Edirne)
- 11) Ali Akyıldız (Sivas)
- 12) Kazım Arslan (Denizli)
- 13) Akif Ekici (Gaziantep)
- 14) Sibel Özdemir (İstanbul)
- 15) Mahmut Tanal (İstanbul)
- 16) Hüseyin Yıldız (Aydın)
- 17) Tekin Bingöl (Ankara)
- 18) İbrahim Özdiş (Adana)

- 19) Ali Yiğit (İzmir)
20) Ceyhun İrgil (Bursa)
21) Çetin Arık (Kayseri)
22) Özcan Purçu (İzmir)
23) Tur Yıldız Biçer (Manisa)

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

Önergeler gündemdeki yerlerini alacak ve Meclis araştırması açılıp açılmaması konusundaki ön görüşmeler sırası geldiğinde yapılacaktır.

Sayın milletvekilleri, Halkların Demokratik Partisi Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

VI.- ÖNERİLER

A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ

1.- HDP Grubunun, 3/11/2016 tarihinde Grup Başkan Vekili Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken tarafından, AKP Hükûmetinin Suriye ve Irak politikalarındaki sorunların belirlenmesi, çözümleri için yol haritasının tespiti ve uygulamaya konması amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun bilgisine sunulmak üzere bekleyen diğer önergelerin önüne alınarak 3 Kasım 2016 Perşembe günü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

3/11/2016

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 3/11/2016 Perşembe günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük’ün 19’uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

İdris Baluken
Diyarbakır
Grup Başkan Vekili

Öneri:

3 Kasım 2016 tarihinde Diyarbakır Milletvekili Grup Başkan Vekili İdris Baluken tarafından verilen 3205 sıra numaralı “AKP Hükûmetinin Suriye ve Irak politikalarındaki sorunların belirlenmesi, çözümleri için yol haritasının tespiti ve uygulamaya konması” amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin Genel Kurulun bilgisine sunulmak üzere bekleyen diğer önergelerin önüne alınarak 3/11/2016 Perşembe günü birleşiminde sunuşlarda okunması ve görüşmelerin aynı tarihli birleşiminde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi grup önerisinin lehinde ilk olarak Diyarbakır Milletvekili Altan Tan konuşacaktır.

Buyurun Sayın Tan. (HDP sıralarından alkışlar)

ALTAN TAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri, değerli arkadaşlar; Türkiye’nin Suriye politikasıyla ilgili birçok kez huzurlarınıza geldim ve yine birçok kez sayın Parlamentonun farklı farklı partilerden üyeleri bu konuyla ilgili görüşlerini burada sizlere arz ettiler.

İktidar sıraları neredeyse bomboş, toplam 5 arkadaş var.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – 5 kişi, 5 kişi!

ALTAN TAN (Devamla) – Gerçi hepsi de olsa yine de kimse çok fazla dinlemediği için ben hazıruna ve tarihe, kayıtlara, zabıtlara birkaç şey söylemek istiyorum. Şu an Türkiye’de içte ve dışta maalesef bir savaş yaşanıyor. Hani, daha evvelden bu kelimeyi kullanmaktan imtina ediyorduk ama mevcut durumun başka da bir izahı maalesef yok.

Değerli arkadaşlar, yine, herkesin ittifakıyla bu mevcut duruma gelişimizin en önemli nedeni ve sorunlarımızın kavşak noktası, 2011 yılından sonra değişen Suriye politikası ve Orta Doğu politikası. Bunu sadece biz söylemiyoruz, şu an Hükûmet sözcüsü olan Başbakan Yardımcısı Sayın Numan Kurtulmuş da diyor ki: “Biz Suriye politikasında hata yaptık ve bu noktaya gelmemizin en önemli noktası bu yanlışlıklar oldu.” Tabii, on dakikalık bir sürede uzun uzadıya derin analizlere girmek istemiyorum.

Yine, klasik iktidar ve muhalefet polemğine de girmek istemiyorum. Ama, madem Suriye politikası bu işlerin temel yanlış noktası ise ve bugün herkes bu noktada müttefik ise o zaman, doğru nedir, ne yapmak lazım, doğru bir politika bu Meclisten nasıl çıkar, bunları konuşmak lazım.

Tabii, ikinci bir önemli tespit de şudur: Suriye politikasının da, Irak politikasının da bu kadar çetrefilli bir hâle gelmesinin, içinden çıkılmaz bir hâle gelmesinin ve fiilen savaşa dönüşmesinin en önemli sebebi de Kürt sorunudur. Eğer Türkiye’nin Türkiye içinde ve Türkiye dışındaki Kürtlerle ilgili doğru düzgün bir politikası olsaydı, devlet İttihat ve Terakkiden bu yana terk edemediği fobilerinden kurtulabilseydi, barışçıl bir Kürt çözümü olabilseydi sanırım işler de bu noktaya gelmeyecekti.

Değerli arkadaşlar, bir cümle kurmak istiyorum ama inanın bu cümleyi kurmadan evvel çok düşündüm. Bu yüz yıllık devlet aklı -bakın, bir partiyi de suçlamıyorum tek başına- Kürt meselesinde maalesef şöyle bir fobiden kurtulamadı: “Bu Kürtlerle ilgili hangi adım atılırsa, neler yapılsa bu işin sonu ayrılmaya gider, bölünmeye gider?” Kürt halkı yüzlerce sefer, binlerce sefer birlikte yaşama olan inancını ortaya koydu, birlikteliğini, beraberliğini her seferinde ispat etti ama bu fobiden devlet aklı kurtulamadı, maalesef kurtulamadı. Öyle bir noktaya gelindi ki “Ya bu Kürt’ün bir çadırı olmasın, benim de evim yıkılsın!”

Değerli arkadaşlar, bu işin gidişi felaket. Kürt’ün çadırı da olsun, evi de olsun, Türk’ün de olsun, Arap’ın da olsun, birlikte bir demokratik Türkiye ve yeni Orta Doğu inşa edilsin. Burada, sen öyle yaptın, ben böyle yaptım, devlet böyle yaptı, PKK şöyle karşılık verdi, bu polemiklere de girmek istemiyorum çünkü başta da söyledim, niyetimiz bundan sonra bir doğru gelecek nasıl inşa edilir, bunu ortaya koymak. Ne yapılmalıydı? Ben tabii, içerideki siyaset açısından söylüyorum bu söyleyeceklerimi. Yapılması gereken, başlangıçtan itibaren Suriye Kürtleriyle ilgili doğru bir perspektif ortaya konulmasıydı. Nedir bu doğru perspektif? Çünkü bu genel bir cümledir, içini doldurmak lazım. Suriye muhalefeti defalarca Gaziantep’te toplandı, Antalya’da toplandı, İstanbul’da toplandı ve daha PYD lideri Salih Müslim Suriye’de cezaevindeyken bu toplantıların bir kısmı yapıldı. Bu toplantılarda Suriye Kürtleriyle ilgili hiçbir zaman net bir şey söylenmedi. Öyle tartışmalar yaşandı ki mesela İhvan temsilcilerinin de bulunduğu İstanbul’daki bir toplantıda “Suriye Cumhuriyeti” mi denilmesi lazım, “Suriye Arap Cumhuriyeti” mi denilmesi lazım... “Suriye Cumhuriyeti” ibaresini bile bu muhalefet unsurları kabul etmedi ve o salona asılan, sonra indirilen “Suriye Arap Cumhuriyeti” ibarelerinin yerine konulan “Suriye Cumhuriyeti” pankartları da, afişleri de tekrar “Suriye Arap Cumhuriyeti”yle değiştirildi.

Yine, bir Nakşibendi şeyhi -ki bu PKK’ye uzak, PYD’ye uzak bir Nakşibendi Kürt şeyhi, Kamışlı’dan- Antalya’daki toplantıya katılmıştı, çıktı bir konuşma yaptı. Dedi ki: “Suriye Kürtlerinin

ana dille eğitim hakkı olacak mı, bölgesel yönetim olacak mı?” Oradaki protestocular tarafından salonun dışına atıldı ve çok yuvarlak laflarla “Suriye’de Beşar Esad rejimi, Baas Partisi gider, yerine bir demokratik düzen kurulur, orada da Kürtler Suriye’nin bütünlüğü içinde haklarını alır.” cümlesinden başka bir cümle kurulmadı. Yani, bir perspektif, bir politika Suriye Kürtlerinin önüne konulmadı ve sürekli sorun PKK ve PYD üzerinden tanımlandı. Ki Salih Müslim de, biliyorsunuz, defalarca bundan önce Ankara’ya geldi, Millî İstihbaratın, devletin misafiri oldu ama ne hikmetse bu görüşmelerde, bu konuşmalarda bir ortak noktaya gelineemedi.

Bugün yapılması gereken de aynı şeydir; Irak’ta da, Suriye’de de, evet, Kürtler olacak. “Fırat’ın batısına geçsin.”, “Bir koridor kursun mu, kurmasın mı?”, “Doğusunda mı kalsın?” Ya, başkası ne diyorsa desin, şu an Hükûmetin, devletin politikası ne? Fırat’ın doğusunda kalırsa ne? Kamışlı’da kalırsa ne? Suriye’nin bütünlüğü içerisinde ne? Nasıl bir çözüm koyuyorsunuz Suriye Kürtlerinin önüne? Aynı sorular Irak için de geçerli. Musul mesela. Nasıl bir Musul? Kimin yönetiminde bir Musul? Ki en son Genel Başkanın ağzından da partimiz adına bir açıklamada bulunuldu. Evet, Türkiye -tırnak içinde- Suriye’ye de karışsın, Irak’a da karışsın ama doğru düzgün karışsın. Yani, tabii ki 10 bin kilometre, 5 bin kilometre, 3 bin kilometre öteden gelip de her şeye karışan 36 devletin, 63 ülke koalisyonunun olduğu bir yerde, her şeyiyle Türkiye’yle bağlantılı olan bölgeye “Türkiye dursun seyretsin.” demiyor kimse. Biz de karışıyoruz; parti olarak da, vatandaş olarak da, aile olarak da parçamızdır. Ama, nasıl karışacağız? Hangi projeler çerçevesinde karışacağız? Neyi savunacağız?

Değerli arkadaşlar, bunun püf noktası Kürtlerle ilgili doğru düzgün bir projenin ortaya konulmasıdır hem Türkiye’nin içinde hem Türkiye’nin dışında. Vallahi, ben Kamışlı’da ana dille eğitimi savunursam, Şengal’de savunursam mecburen Diyarbakır’daki Kürt de isteyecek. Evet, isteyecek. Orada bölgesel yönetimler olursa burada da olacak, orada valiyi halk seçerse burada da seçecek. Ama, bunların ülkeye, birlikteliğe, beraberliğe bir zararı yok. Kürt halkı bu birlikteliği yüz yıldır en az 100 sefer ispat etti yani ayrılmak istemediğini, birlikte bir yaşamdan yana olduğunu, barışı desteklediğini, barışın dışına, şiddete doğru gidildiği vakit neler yaptığını dost düşman herkes gördü. Onun için değerli arkadaşlar -tabii burada muhatabımız devlet ve devlet adına Hükûmet, iktidar olduğu için- ısrarla şunu söylüyoruz: On binlerce askerle işgale, kavgaya, savaşa, bu işi daha da içinden çıkılmaz bir hâle getirmeye gerek yok. Kürtlerin Suriye’deki statüleriyle ilgili, Irak’taki statüleriyle ilgili, Türkiye’deki toplumsal barışla ilgili lütfen bir proje ortaya koyunuz. Bizim projemizi beğenmiyorsanız siz bir proje ortaya koyunuz. Bizi yanlış görüyorsanız, siz doğruyu yapınız, bir şey koyunuz öne.

Ve yeni Suriye, yeni Irak nasıl olacak? Türkiye’de bu barış sağlanmadan bunların da hiçbirini olmayacak, olamayacak. Onun için bir Meclis araştırması istiyoruz, bu işi daha derli toplu konuşmak istiyoruz.

Saygılar sunarım. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Tan.

Halkların Demokratik Partisi grup önerisinin aleyhinde ilk olarak Bursa Milletvekili Cemalettin Kani Torun konuşacak.

Buyurun Sayın Torun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

CEMALETTİN KANİ TORUN (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Hükûmetimizin Suriye ve Irak politikaları hakkında verilen araştırma önergesinin gerekçesinde beyan edilen hususlar gerçeği yansıtmamaktadır.

Önce başa gidip Arap Baharı'ndan başlayalım: 2010 yılında başlayan Arap Baharı, Orta Doğu'nun demokratikleşmesine ilişkin umutları artırmış fakat demokratikleşme süreci militarist müdahalelerle kesintiye uğramıştır. Arap Baharı'na kadar olan süreçte komşularla "sıfır sorun" politikasıyla Türkiye bölge ülkeleriyle olan ilişkilerini geliştirmiş, Arap Baharı sürecinde güç kazanan yeni aktörlere destek olarak bölgede sorumluluk almıştır. Bu aktif yaklaşım tamamen insani kaygılarla şekillenmiştir. Maalesef bölgenin demokratikleşmesine katkı verebilecek bu süreç Mısır'da askeri darbeye akamete uğratılmış, Libya'da aşiret temelli, Yemen'de ise mezhep temelli bir iç savaşa sürüklenmiştir.

Suriye'ye gelince. Türkiye başlangıçta yönetimle ilişkilerini sürdürmüş ve demokratik reformlar için teşvik etmiştir. Suriye'de ilk gösterilerin silahla karşılık görmesi ve bilahare tanklarla şehirlerin bombalanması sürecinde altı ay süreyle Hükümetimiz yönetimi iknaya çalışmıştır.

Üç konuda gelişme olsaydı eğer bugünlere hiç gelinmezdi. Birincisi, gösteri yapan çocukları tutuklayan ve ağır işkencelerle öldüren Dera Valisinin görevden alınması; diğeri, anayasada var olan tek partinin seçime girme hakkının diğer partilere de tanınması yani çok partili sisteme geçilmesi; üçüncüsü, hapisteki siyasi tutukluların serbest bırakılması. Ancak bu meşru ve masum talepleri kabul etmeyen yönetimin halkı ayırım gözetmeden katletmesine göz yummak mümkün değildi. Eğer göz yumsaydık bugün bizi suçlayanlar o zaman da "Katliama niye göz yumuyorsunuz?" diyecekti.

İlerleyen süreçte Türkiye barışçı tüm çabaları desteklemiş ancak rejim tüm bu çabaları boşa çıkarmış ve bugün gelinek noktada 5 milyonu ülke dışına, 7 milyonu da ülke içine olmak üzere nüfusun yarısı evlerini terk etmek zorunda kalmıştır. Türkiye'nin bütün iyi niyetine rağmen maalesef, Birleşmiş Milletler ve uluslararası kuruluşlar bu konuda etkili olmamış ve savaşın derinleşmesine çanak tutmuşlardır. ABD başlangıçtaki politikasından dönmüş ve hatta kırmızı çizgi ilan ettiği kimyasal silah kullanımı konusunda bile gerekli davranışı göstermemiştir. Suriye'de savaşın uzaması terör örgütlerinin yuvalanması için uygun bir vasatı oluşturmuştur.

Kuzey Suriye'de ise yani Rojava'da durum şöyledir: Yıllarca Kürtlerin her türlü haklarını reddeden, hatta kimlik bile vermeyen Baas Yönetimi ile PKK'nın Suriye kolu PYD iş birliği içine girmiş, PYD kendilerine yıllarca zulmeden rejimin safında muhaliflerle savaşmıştır. PYD, terör örgütü PKK'nın temsilcisidir, Kürtlerin değil. PYD de PKK gibi Stalinist bir örgüttür, hâkim olduğu yerde başka hiçbir siyasi görüşün barınmasına müsaade etmemiş, sadece Arap ve Türkmenleri değil, kendisi gibi düşünmeyen Kürtleri de bölgeden sürmüştür. Bölgeden yüz binlerce Kürt, PYD zulmünden kaçarak Kuzey Irak'taki Kürt bölgesine ya da Türkiye'ye göç etmiştir. PYD lideri, kendi ağabeyini bile farklı düşündüğü için bölgede barındırmamış, bu kişi hâlen Türkiye'de yaşamaktadır.

Bu arada, Irak'ta ortaya çıkan DAİŞ terör örgütü Suriye'ye geçmiş ve Suriye'de nüfus mühendisliği yapmak isteyen güçlere hizmet etmeye başlamıştır. Suriye'nin kuzeyinde PYD eliyle etnik ve ideolojik temizlik yapılmasına DAİŞ aracılık etmiştir. Türkiye'nin bu örgütle ilişkisi olduğu bir iftiradır. Esasen örgütün eylemlerinin sonuçlarına bakarsanız onlarla PKK arasında bir muvazaa olduğu da aşikârdır. DAİŞ'in boşalttığı yerlere her yerde PYD yerleşmiştir. En son ABD desteğiyle Menbic'e geçen örgüt Türkiye'nin uyarılarına rağmen Afrin'e kadar uzanan bir PYD koridoru sevdasına düşmüştür. Fırat Kalkanı Harekâtı'yla DAİŞ sınırlarımızdan temizlenmiş ve Özgür Suriye Ordusu yerleşmiştir. El Bab'a kadarki bölge DAİŞ'ten tamamen temizlenecek ve bu bölge bir güvenli bölge hâline gelecektir. Türkiye burada terör örgütlerinin oldubittisine asla müsaade etmeyecektir.

Biz, Suriye'nin toprak bütünlüğünden yanayız ve bölünmesine karşı her türlü çabayı desteklemekteyiz. Bölgede bölünme rüyaları gören ve bu sebeple Türkiye'deki çözüm sürecini de

sabote eden PKK ve yandaşları yine efendileri tarafından terk edilecektir. David Ignatius'un The Washington Post'taki makalesinde belirttiği gibi, ABD bölgede kullandığı aktörleri satmasıyla tanınır.

Irak'a gelince, 2003'te Irak'ın işgaliyle başlayan süreç bölgeyi destabilize etmiş, El Kaide terör örgütü Irak'ta faaliyete başlamıştır. Türkiye, Irak'ın işgali sonrasında bölgede yapıcı bir rol oynamış ve ülkenin istikrara kavuşması için elinden geleni yapmıştır. Özellikle, Anbar bölgesindeki aşiretlerle olan ilişkilerimiz sayesinde Sünni Arapların siyasi sürece katılmaları bizim çabalarımız sonucu mümkün olmuş ve 2009'a geldiğimizde El Kaide Irak bölgesinde tamamen taban kaybetmiş ve terör olayları ciddi oranda azalmıştır. Ancak, ABD'nin ülkeden çekilmesi sonrası Başbakan seçilen Nuri El Maliki'nin mezhepçi politikaları Sünni Arap toplumu ve bilahare Kürdistan bölgesel yönetimini ötekileştirmiş ve Irak'ta istikrar yeniden bozulmuş ve özellikle Anbar eyaletinde terör gruplarının yeniden aktif hâle gelmesine yol açmıştır. Bu gelişme, 2013 yılında DAİŞ terör örgütünün ortaya çıkmasına yol açmış, sonrasında Anbar bölgesini kontrol altına almasına yol açan sürece dönüşmüştür. Türkiye, Irak yönetiminin mezhepçi tavrının sonuçları konusunda müttefiklerimizi sürekli uyarmış ancak Musul'un düşmesinden sonra haklılığımız kabul edilmiş, maalesef çok geç kalınmıştır.

Türkiye bu süreçte Başika'da Irak Hükûmeti ve Kürdistan bölgesel yönetimi izniyle DAİŞ'e karşı savaştıkları birlikleri eğitmeye başlamıştır. Türkiye bölgede daima mezhepçi politikaların bölgeye zarar vereceği uyarısında bulunmuş ve bundan şiddetle kaçınmıştır. Bölgede mezhepçilik yapanlar kendi durumlarını gizlemek için Türkiye'ye bu iftirayı atmaktan çekinmemişlerdir. Unutmayın ki Maliki'nin karşısında Türkiye'nin de destek verdiği İyad Allavi seküler bir Şii'dir.

Maliki Hükûmeti ve sonra gelen İbadi Hükûmetinin İran'ın kontrolünde olduğunu bölgede bilmeyen yoktur. İran bugün bölgede Şii toplumlarının olduğu her ülkede operasyon yapmakta ya da yapmaya çalışmaktadır. Suriye'ye milis güçleri gönderen İran'ın meşhur Kudüs Ordusu Komutanı Kasım Süleymani Irak'ta açıkça "selfie" çekmektedir. Yemen'deki seçilmiş hükûmeti devirmeye çalışan Husiler de İran'ın bir operasyonudur. Nedense her ağızlarını açtıklarında hükûmeti mezhepçilikle suçlayanlar bu aşikâr mezhepçiliğe rağmen İran'a toz kondurmamaktadırlar. Geçenlerde Maliki'nin yaptığı konuşmada açıkça Suriye ve Yemen'deki savaşlarından söz etmesi şecaat arz edeyim derken sirkatin söylemektir.

İran destekli Haşdi Şabi milisleri Felluce'de sivil halka katliam yaptıkları ve bölgenin yerli halkını oradan sürdükleri hâlde hiç kimsenin gıky çıkmamış maalesef Batı kamuoyu üç maymunu oynamıştır. Acımasızlıkta DAİŞ'ten farkı olmayan bu mezhepçi milislerin Musul'a girdiklerinde ne yapacaklarını tahmin etmek zor değildir. Türkiye gerek Musul gerekse Telafer'de Felluce benzeri sivil katliamların yaşanması ihtimaline karşı koalisyonun başındaki ABD yönetimini uyarmakta ve buna seyirci kalmayacağını açıkça söylemektedir.

Bölgeyi dört yüz yıl yöneten ve bölgedeki halklarla tarihî ve kültürel bağları olan ülkemizin, yanı başımızda bir başka felaketin yaşanması ihtimaline karşı uyarıda bulunmasından daha doğal ne olabilir. Türkiye, Irak'ın toprak bütünlüğünü savunmaktadır, Irak'ın bir karış toprağında gözümüz yoktur, ancak Irak'ta bir başka ülke kontrolünde etnik ya da mezhebî temizlik yapılmasına da kesinlikle karşıdır ve uluslararası toplumu bu konuda uyarmaktadır.

Biz Irak'ın demokratik bir toplum olarak barış içinde bulunmasından yanayız ve bundan sonra da bu konudaki tavrımızda asla bir değişiklik olmayacaktır.

Hepinize saygılar sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Halkların Demokratik Partisi grup önerisinin lehinde son olarak Ardahan Milletvekili Sayın Öztürk Yılmaz konuşacak.

Buyurun Sayın Yılmaz. (CHP sıralarından alkışlar)

ÖZTÜRK YILMAZ (Ardahan) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Hükûmetin Irak ve Suriye’yle ilgili politikası konusunda söz almış bulunmaktayım. Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Şu anda, özellikle dış politikamızda, en aciliyet taşıyan, en fazla üzerinde durmamız gereken iki konu var; bir tanesi komşumuz Irak, diğeri de yine komşumuz Suriye. Irak’ta da, Suriye’de de pek iç açıcı bir tabloyla karşılaşmadığımızı söyleyebiliriz.

Şu anda, Irak’ın, birlikte mi ayrı mı kalacağı konusu en fazla tartışılan konu. Zira, IŞİD sonrası dönemde, özellikle Musul eksenli bir siyasetin Bağdat’a ne şekilde yansıtacağı ve bu bölgenin Bağdat’la ilişkisi ciddi tartışma konusu olmaya devam ediyor.

Bir başka konu: Erbil ile Bağdat arasındaki ilişkilerin ne tür bir sistematığa oturtulacağı konusu da henüz daha netlik kazanmış değil. Ancak şunu belirtelim: Daha önce IŞİD işgalinden önce Erbil ile Bağdat arasındaki ilişkilerin durumunun, esasen, IŞİD’in işgalinden sonra daha da kötüye gittiğini söyleyebiliriz. Özellikle Musul operasyonu başladıktan bu yana Türkiye’nin tablo dışı bırakılmaya çalışılması, Irak Merkezî Hükûmetinin Türkiye’ye karşı girişmiş olduğu hasmane tutum, Türkiye’nin Irak Merkezî Hükûmetini dikkate almadan hareket etmesi, bunlar, alt alta konulduğunda şu durum ortaya çıkıyor: Esasen, biz, diplomasinin asgari gereklerini uygulamaktan kaçınıyoruz ve bu, bizim ayağımıza ayak bağı oluyor, dolanıyor, uluslararası toplumda da bizi etkiliyor.

Şimdi, bizim bölgemizde olan bu değişime biz nasıl yaklaşmalıyız? IŞİD sonrası, IŞİD’in temizlendikten sonraki bölümde Irak’ın toprak bütünlüğüyle ilgili ne tür bir düşünce içerisinde olduğumuz çok önem kazanıyor. Daha önceki konuşmalarımızda, Hükûmetin bu konularla ilgili esasen bir stratejisinin, bir planının olmadığını biliyoruz. Bir sevkiyat yapıyor sınıra. Musul operasyonu ile alakalı bir sevkiyat olduğu söyleniyor; amenna. Esasen bunun askerî bir sevkiyat olmasını anlayabiliyoruz, bir caydırıcılık unsuru açısından değerlendirilebilir ama Musul’la ilgili, Telafer’le ilgili, genel olarak Irak’la ilgili bir strateji, siyasi bir stratejimiz yok çünkü biz esasen aktörlerden en önemli olan Merkezî Hükûmetle çalışmıyoruz. Hükûmetin bütün sorunlara rağmen, yaşanan bütün sıkıntılara rağmen Irak Merkezî Hükûmetini esas alan, bir diyalog kanalını açan bir stratejiye ihtiyacı var. Bunun acilen devreye sokulması gerektiğini, aksi takdirde Türkiye’yi gerçekten uluslararası arenada zorlayacağını söyleyebiliriz.

Bir başka konu Suriye konusu. Suriye’de diplomatik çözüm maalesef henüz olamıyor. Diplomatik çözümü gerekli kılan bütün şartlar esasen olmasına rağmen masaya yanaşılmıyor. Türkiye de Suriye tablosuna aynen Irak’ta olduğu gibi çok fazla dâhil edilmek istenmiyor. Suriye’deki tezleri de Türkiye’nin Fırat Kalkanı Operasyonu’nun menziline sıkışmış durumda. Bizim yapmamız gereken, ülke olarak yapmamız gereken birkaç husus var, onları paylaşmak isterim.

Birincisi şu: Suriye’nin toprak bütünlüğü konusunda uluslararası toplumun kâğıt üzerindeki duyarlılığı araziye henüz yansımış değil. Uluslararası toplum kâğıt üzerinde hâlâ Suriye’nin toprak bütünlüğünden bahsediyor ama bilelim defakto olarak Suriye’de bir bölünmenin olacağını, esasen merkezî, güçlendirilmiş bir ünite yapının artık devreden kalkacağını, daha gerçek bir sistemin olacağını bilmemiz gerekiyor. Yani bizim hesapları yaparken esasen bir ayağımızı realizmde tutmamız her zaman önemlidir.

Bir zamanlar Kuzey Irak'la ilişkilerde götürülen konu vardı biliyorsunuz. Türkiye, maalesef bu konuları uzunca bir süre tam bir rayına oturtamadı, sonra çark etti, politika değiştirdi çünkü tabloyu tam okuyamamıştı. Suriye konusunda da özellikle bu dönemde askerî operasyonun dışında bir siyasi stratejinin, Suriye'nin toprak bütünlüğünü esas alan bir stratejinin aynen Irak'taki gibi maalesef olmadığını görüyoruz. Burada da yine Şam yönetimiyle hiçbir kanalın olmaması esasen bir eksiklik tir ama bunun giderilmesi konusunda bir çabanın da henüz olmadığını üzüler ek görüyoruz.

Telafer konusu önemli, Musul konusu önemli. Burada bir sivil katliamın yaşanma ihtimali var mı? Var ama Türkiye'nin bu konuyla ilgili sadece kendi gücünü, kendi imkânlarını devreye sokmak suretiyle uluslararası toplumda öne çıkması belki kabul edilebilir, doğru olabilir ama bu yeterli değil. Uluslararası toplumun, Birleşmiş Milletlerin bu konuyla ilgili duyarlı hâle getirilmesi de önceliklerden birisi olmalıdır.

Kürtlerle ilişkiler konusunda şunu söyleyebiliriz: Kürtler bizim sonuçta coğrafyamızı paylaştığımız kardeşlerimiz. Biz akrabalık hukuku çerçevesinde bir ilişki sistemiatiği oturtmalıyız. Bu coğrafyada kadim bir halk. Sonuçta bunu dikkate almadan yaptığımız dış politikada hep duvarlara tosluyoruz. Bu artık ideolojik bir saplantının ötesine geçmeli. Bir akrabalık hukuku içerisinde düşmanlık değil, dostluğu esas alan bir strateji oluşturmalıyız ve bunu yürütmeliyiz. Esasen bize yakışan da budur çünkü bu coğrafyada maalesef çok etnik merkezli, mezhebî merkezli siyasetin çok fazla işe yaramadığını bilmemiz gerekiyor. Bizim bu konuda yeterince yeteneğe sahip olduğumuz bilinmeli ancak, mesele, bunu araziye sürecek bir stratejimiz maalesef yok. Önemli olan Irak'ın ve Suriye'nin toprak bütünlüğüdür, o ülkelere karar verecek o halklardır. Bizim bu noktada o toprak bütünlüğü, her iki ülkenin de toprak bütünlüğü konusunda duyarlı olmamız, iç rejimleri konusundaki kararı kendi halklarına bırakmamız, mümkün mertebe bu sistemlerin kapsayıcı olmasına çalışmamız esas olmalıdır.

Efendim, bugün bu Orta Doğu'da özellikle yeni bir dinamik oluştuğunu hepimiz görüyoruz, şahit oluyoruz. Ne oluyor? Bugün hep söylüyoruz, sınırlar yeniden çiziliyor. Eğer bundan beş altı yıl sonra Irak'ta yeni ortaya çıkan dinamik işlemezse yeni bir defakto durum ortaya çıkacak, Suriye'de de keza yeni bir defakto durum ortaya çıkacak. Bizim hesaplarımızı ona göre yapmamız gerekiyor. Biz kabadayılıkla, yüksek perdeden konuşmak suretiyle hiçbir şeyi elde edemeyiz ve edemedik; ne Esad rejimi devrilebildi ne Irak'ın toprak bütünlüğü sağlanabildi. Şimdi oturup doğru dürüst bir strateji üzerinde çalışmalıyız. Esasen bu etnik ve mezhebî unsurun üstüne çıkan bir strateji olmalı, Türkiye ancak o zaman güç kazanabilir. Amerika Birleşik Devletleri'yle ve Batı'yla özellikle son dönemlerde yaşamış olduğumuz gerginlik giderek daha derinleşiyor, keskinleşiyor. Özellikle PYD'nin tanımı konusunda yaşadığımız gerginlik, IŞİD sonrası Musul'la ilgili yaşadığımız gerginlik, Türkiye'nin Telafer'e müdahalesiyle ilgili olarak karşı konuş, bunlar hep birlikte ele alındığında bir karar vermemiz lazım. Bizim bu stratejiyi bütün dünyaya rağmen götürebilecek gücümüz var mı? Eğer var diyorsak devam etmeliyiz, bunda tereddüt ediyorsak o zaman uluslararası toplumla bir noktada iş birliği yapma zorunluluğu hissetmeliyiz.

Bir başka konu; bölgede en çok tartışılan, özellikle bu Musul operasyonu sonrasında ve daha sonra Rakka'ya başlayacak operasyon sonrası, yani IŞİD sonrası dönemde IŞİD unsurlarının nereye kaçacaklarıyla ilgilidir. Bizim kentlerimiz maalesef güvenli değil artık, sokaklarımız güvenli değil. Bizim IŞİD'le ilgili de hiçbir stratejimiz doğru dürüst olmadı. Bu kaçacak insanlar, Türkiye'ye gelmesi hâlinde ciddi bir güvenlik sorunu yaratacaktır. Bizim bu konuyla ilgili bir duyarlılık yaratmamız gerekiyor. Sınır güvenliğinde ona göre o tedbirleri almamız, devreye sokmamız lazım. Bu kadar insan,

bu kadar IŞİD militanı nereye gidecek? Eğer bunlar... Başka da bir yol kalmıyor; ya Türkiye üzerinden ya başka, daha güneye kaçacaklardır. En azından biz kendi güvenliğimizi almak zorundayız. Zira artık IŞİD tehdidi Türkiye'nin içine doğru iyice sinmiş durumda ve bu konudaki duyarlılığı da artırmamız lazım. Hükümetin bu konuya, özellikle sınır güvenliğine ve IŞİD'le ilgili mücadeleye ağırlık vermesinin önem kazanacağını belirtmek istiyorum. Bu konuda özellikle şehirlerimizin, kentlerimizin güvenliği ve buraya kontrolsüz gelen mültecilerin IŞİD tarafından kullanılması ve bunların sokaklarda kan dökmesi ihtimalini dikkate almalıyız çünkü artık gerçeklerle konuşmak zorundayız. Türkiye bir tehdit altındadır; radikal, dinci terör grupların tehdidi altındadır, bu tehdidi bertaraf edecek unsurları da devreye sokmalıyız.

Hepinize saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Yılmaz.

Sayın Baluken, sisteme girmişsiniz.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Evet Sayın Başkan, İç Tüzük 60'a göre söz talebim var.

BAŞKAN – Buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

18.- Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken'in, Şırnak Milletvekili Aycan İrmez'in ikametgâh adresine baskın yapılması ile Şırnak Milletvekili Ferhat Encu'ya yurt dışına çıkış yasağı getirilmesine ve Meclis Başkanlığının bu konuda hiçbir şey yapmamasını kınadığına ilişkin açıklaması

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, bu sabah saatlerinde Şırnak Milletvekilimiz Aycan İrmez'in resmî ikametgâh adresine ve ailesinin yaşadığı eve, yine bölgede bulunan akrabalarının yaşadığı birkaç eve onlarca zırhlı araç ve yüzlerce polisle birlikte baskın yapılmıştır. Resmî olarak milletvekilinin evinin olduğu bilinmesine rağmen yapılan bu baskının tek bir adı vardır, haydutluktur. Ortada hukuk tanımayan, korsanvari yöntemlerle haydutluk yapan bir anlayışla, bir zihniyetle karşı karşıyayız. Öncelikle Halkların Demokratik Partisi olarak bu haydutluğu ortaya koyanları kınadığımızı ifade etmek istiyorum. Bu haydutlukla bize diz çöktüreceğini sananlar tarih önünde bugüne kadar hep kaybetti, bundan sonra kaybetmeye devam edecek.

Yine Şırnak Milletvekilimiz Ferhat Encu partimizin....

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Toparlıyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Toparlayın lütfen.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – ...Brüksel'deki bazı çalışmalarını yürütmek üzere bugün İstanbul havalimanına gittiğinde, kendisine yurt dışına çıkış yasağı konulduğu ve pasaportuna el konulacağı ifade edilmiş. Her iki konu ile ilgili de Meclis Başkanıyla görüştük. Meclis Başkanı bu Parlatentonun itibarını ve milletvekilliğinin itibarını bitirme dışında hiçbir şey yapmıyor; milletvekillerinin evi basılırken, silahlı saldırıya uğrarken, yurt dışına çıkış yasakları konarken sadece izleme durumunda kalıyor ve kendi eliyle Meclisin ve milletvekillerinin var olan meşru zeminini ortadan kaldırıyor. Bu anlayışı da kınadığımızı, bu anlayışlara karşı mücadelemizi devam ettireceğimizi ifade etmek istiyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim ben de.

VI.- ÖNERİLER (Devam)**A) SİYASİ PARTİ GRUBU ÖNERİLERİ (Devam)**

1.- HDP Grubunun, 3/11/2016 tarihinde Grup Başkan Vekili Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken tarafından, AKP Hükûmetinin Suriye ve Irak politikalarındaki sorunların belirlenmesi, çözümleri için yol haritasının tespiti ve uygulamaya konması amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin, Genel Kurulun bilgisine sunulmak üzere bekleyen diğer önergelerin önüne alınarak 3 Kasım 2016 Perşembe günü birleşiminde sunuşlarda okunmasına ve ön görüşmelerinin aynı tarihli birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi grup önerisinin aleyhinde son olarak Ankara Milletvekili Murat Alparslan konuşacak.

Buyurun Sayın Alparslan. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MURAT ALPARSLAN (Ankara) – Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Partimizin, Hükûmetimizin Suriye politikasındaki duruşu çok açık ve nettir ve doğru bir yerdedir. Mart 2011 tarihinden beri devam eden bu karışıklıklar konusunda çözüm iradesini net bir şekilde ortaya koyan ve bunun için uluslararası düzeyde de her alanda da ciddi bir gayreti ortaya koyan iktidarımız, bu konuyu ülkemizin kendi iç meselesinden de bağımsız tutmamaktadır. Zira, mevcut olan sınırlarımızın varlığı, geçmiş tarihî bağlarımız, orada yaşanan pek çok dramın bir şekilde bizleri ilgilendirmesi, orayla ilgilenmemizi de en doğal hâle getirmektedir. 500 bini aşkın insanın hayatını kaybettiği, milyonlarca insanın da yaşadığı yerlerden göç etmek zorunda kaldığı bir trajedinin, bir vahşetin karşısında bizler hem tarihî vebalimiz olarak hem siyasi sorumluluklarımız olarak hem de insani vazifelerimiz olarak azami hassasiyetleri göstermek durumundayız. Bizler bir oldubittiye pabuç bırakmamak, bir defakto durumunun ortaya çıkmasını engellemek için de her daim büyük bir teyakkuz hâlinde hem ülkede hem de bölgede yaşanan her türlü hadiseyi izlemek durumundayız. Biz bu konuda olayların başladığı ilk günden itibaren orada halkların kendi iradelerini ortaya koyarak kendi yönetimlerini belirleme iradelerine saygı duyulması gerektiğinin, orada bir toprak bütünlüğünün sağlanmasının mutlak şart olduğunun hep ısrarlı savunucuları olduk; tüm girişimlerimizi, tüm gayretlerimizi de bu noktada topladık. Bunun ötesinde, hem bölgesel hem de küresel güçlerin orada vekâlet savaşlarıyla bu meseleyi bölgede ve ülkede tasarlanmış travmalar üzerinden oluşturdıkları proje yapılar ve terör örgütleriyle bizim ülkemize taşıma gayretleri üzerinde de net bir duruş ortaya koyduk. O sebeple, biz, bu sorunun bir zulmün engellenmesi, zalimin zulümlerinin sona erdirilmesi, oradaki mazlumların da kendi haklarına kavuşması için bir gayreti ortaya koyuyoruz.

Bu konunun teknik detayları partimizin temsilcisi tarafından, sayın milletvekilimiz tarafından da detaylı bir şekilde anlatıldı, o sebeple teferruatına ve tekrarına girmek istemiyorum. Hâlihazırda Meclisimizin zaten görüşmekte olduğu bir gündemi var, bu gündemin icrası ve tatbiki için de bu çalışmaların devam etmesi arzusundayız.

Ben bu vesileyle bir hususu daha dikkatlerinize sunmak istiyorum: Milletlerin tarihlerinde dönüm noktaları vardır; belki 1071, 1299, 1453, 1923, belki 3 Kasım 2002 ve 15 Temmuz 2016. İşte bu tarih şuuruyla hep milletin iradesini egemen kılmak ve milletin zaferlerini hâkim kılmak için bir gayreti hep beraber ortaya koyalım diye temenni ediyor, hepinizi tekrar saygıyla selamlıyor, iyi günler diliyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Alparslan.

Halkların Demokratik Partisi grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 15.24

İKİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 15.39****BAŞKAN: Başkan Vekili Ayşe Nur BAHÇEKAPILI****KÂTİP ÜYELER: Fehmi KÜPÇÜ (Bolu), Ali Haydar HAKVERDİ (Ankara)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 16’ncı Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

Gündemin “Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmına geçiyoruz.

1’nci sırada yer alan Birlikçilik Kanunu Tasarısı ve Adalet Komisyonu Raporu’nun görüşmelerine başlayacağız.

VII.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER**A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ**

1.- *Birlikçilik Kanunu Tasarısı (1/687) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 388) (x)*

BAŞKAN – Komisyon? Burada.

Hükümet? Burada.

Geçen birleşimde İç Tüzük’ün 91’inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülen 388 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın birinci bölümünde yer alan maddelerinin oylamaları tamamlanmıştı.

Şimdi ikinci bölümün görüşmelerine başlıyoruz.

İkinci bölüm, geçici madde 1 dâhil 29 ile 57’nci maddelerini kapsamaktadır.

İkinci bölüm üzerinde Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Afyonkarahisar Milletvekili Mehmet Parsak konuşacaklardır.

Buyurun Sayın Parsak. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA MEHMET PARSAK (Afyonkarahisar) – Aziz Türk milleti, saygıdeğer milletvekilleri; 388 sıra sayılı Birlikçilik Yasa Tasarısı’nın ikinci bölümü üzerinde Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım, bu vesileyle sizleri saygılarımla selamlıyorum.

Kanun tasarısına ilişkin düşüncelerimizi paylaşmadan önce, bugün oturumun açıldığından itibaren 3 Kasımın anlam ifade ettiği çerçevede milletvekili arkadaşlarımız kendi yaklaşımlarıyla durumu ifade ettiler, biz de bizim açımızdan 3 Kasımın ne anlama geldiğiyle ilgili bir durumu paylaşmak isteriz.

3 Kasım bizim için Afyonkarahisar Bolvadinli ülkücü şehidimiz Alparslan Gümüş’ün bundan kırk bir yıl önce hain kurşunlar tarafından şehit edilmesini hatırlatıyor, o çerçevede hemşehrim rahmetli Alparslan Gümüş’e buradan Cenab-ı Allah’tan rahmet diliyorum, sevenlerine, tüm camiamıza bu vesileyle başsağlığı diliyorum.

Alparslan Gümüş’ün şehit olmadan önce nişanlısına yazdığı şiirde yer alan “geri dur deme” ifadeleri, milliyetçi–ülkücü hareketin, Türkiye Cumhuriyeti’nin devleti ve milletiyle bölünmez bütünlüğünü her şeyin önünde tuttuğunun açık bir göstergesidir. Söz konusu vatan olduğunda Milliyetçi Hareket Partisi kırk yıl önce de, bugün de ve yarınlarda da asla geri durmayacaktır.

Sayın milletvekilleri, birlikçilik müessesesi, adaletin sağlanması noktasında çok kritik bir noktada bulunan, önemli bir müessesedir. Gelişen ve değişen dünya her geçen gün farklı ihtiyaçları beraberinde getirmekte, çeşitli ve detaylı araştırma yöntemleri gerektiren konular artarak hukuki anlaşmazlıkların konusu olmaktadır.

Diğer yandan teknolojiye gelişmeler yeni tetkik ve analiz yöntemlerine imkân sağlamakta; bu gelişmeler, birlikçilik müessesesinin esnekliğini ve verimliliğini sorgulanır hâle getirmektedir.

(x) 388 S. Sayılı Basmayazı 02/11/2016 tarihli 15’inci Birleşim Tutanağı’na eklidir.

Bilirkişilik müessesesindeki eksiklik ve aksaklıkların giderilmesi, adil, kontrol edilebilir ve sürdürülebilir bir sistemin oluşturulması, yargının etkin ve hızlı bir şekilde karar vermesi noktasında büyük bir öneme sahiptir.

Bilirkişilik müessesesinin uzun zamandır devam eden köhne ve keyfi yapısı, adaletin tesisi noktasında görev yapan ve sistemden adalet bekleyenler tarafından gayet iyi bilinmektedir. Yetkinlik, yeterlilik, çeşitlilik, eşitlik, adalet, ciddiyet ve hız gibi konularda âdeta sınıfta kalan bilirkişilik sisteminin değiştirilmesi önemli bir ihtiyaçtır.

Görüşülmekte olan Bilirkişilik Kanunu Tasarısı'nın, bakanlıklarımız, yüksek yargı, odalar ve meslek kuruluşları, SPK, YÖK, TÜBİTAK gibi ihtisas kurumları gibi farklı disiplinlerden gelen yapılardan alınan katkılarla hazırlanmış olmasını, çalışmalar sırasında Adli Tıp Kurumu yetkililerinin görüşlerine de başvurulmuş olmasını bu anlamda önemli bulduğumuzu ifade etmekte yarar görüyorum.

Milliyetçi Hareket Partisi, bu konudaki aksaklıkları önceden beri dile getiren bir yaklaşıma sahiptir. Nitekim, Milliyetçi Hareket Partisi olarak biz, hem 7 Haziran seçimlerinde hem de 1 Kasım seçimlerindeki beyannamelerimizde “Adli, idari ve askerî yargıdaki ceza, hukuk ve idari yargılama usullerinde bilirkişilik müessesesi ile bilirkişilerin seçimi ve denetimi yeniden düzenlenerek adaletin gerçekleşmesine katkı sağlayacak bir yapıya kavuşturulacaktır.” demek suretiyle konuya ilişkin değerlendirmelerimizi aziz Türk milletiyle paylaşmıştık

Saygıdeğer milletvekilleri, görüşmekte olduğumuz 388 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın ikinci bölümünde genel olarak, Adli Tıp Kurumunun yönetim ve kurul yapısında değişikliğe gidilmesi; çalışma koşullarının ve özlük haklarının iyileştirilmesi, gerçeğe aykırı bilirkişilik yapmanın cezasının ağırlaştırılması; bilirkişi listelerinin hazırlanmasına dair hususların belirlenmesi; bilirkişilerin sicil, performans ve bunun gibi açılardan değerlendirilmesine ilişkin hususların tespiti öngörülmekte, ayrıca değişikliklerin ilgili mevzuata işlenmesini temin eden maddeler yer almaktadır.

Saygıdeğer milletvekilleri, görüşülmekte olan kanun tasarısı, az önce ifade ettiğim bazı yönleri itibarıyla olumlu değerlendirilmekle birlikte birçok yönü itibarıyla da mevcut sorunların giderilmesi bir yana, yeni sorunlara yol açma potansiyeli yüksek düzenlemeleri de ne yazık ki içermektedir. Tasarı, her şeyden önce bilirkişiliğin ticarileşmesine yol açabilecek yaklaşımları içermekte, bu durum ise ticarileşen bir bilirkişi sisteminin tarafsızlığına ilişkin soru işaretlerini doğal olarak beraberinde getirmektedir. Diğer yandan, tasarıyla kurulması öngörülen Bilirkişilik Danışma Kurulunun yapısıyla Adalet Bakanlığına bağlı bir bilirkişilik dairesi, yargı bağımsızlığına müdahale eleştirilerini kaçınılmaz hâle getirmektedir. Hükûmetin her konuyu tek noktadan tutarak kontrol etme eğilimi, bilirkişilik müessesesinde bir kez daha anlaşılmakta ve tüm çıplaklığıyla ortaya çıkmaktadır. Siyasette seçmenini cemaatler üzerinden kontrol etmeye çalışırken vatan hainlerine elini verip kolunu kaptıran bir hükûmetin, şimdi de Adli Tıp Kurumundaki Başkanlar Kurulunun yetkilerini sadece tek bir kişide, Adli Tıp Kurumu Başkanında toplamaya gayret etmesi, tasarının ileride büyük sorunlara yol açabilecek önemli handikaplarından birisi olarak karşımızda durmaktadır. Belediye yönetir gibi ülke yönetmeyi marifet zanneden iktidar, bu kez de yargının vereceği kararlara karşı önemli etkileri bulunan bilirkişilik müessesesini âdeta taşeronlaştırmaya çalışarak, adaletli yargı kararlarını oluşturacak bağımsız, tarafsız ve sağlıklı bilirkişi raporları yerine, önceden belirlenmiş, adaletsiz ve taraflı yargı kararlarını destekleyecek raporlar düzenleyebilecek bilirkişi yapılarının arayışı içerisine girmiş görünmektedir. Ölülerin mezarlarından çıkarak oy kullanmalarına kadar varan hain çağrılarla desteklenen 2010 referandumu sonucunda yargıyı, malum ve hain kesime kaptıran, âdeta bu yönüyle ava giderken avlanan iktidar, anlaşılan o

ki bağımsız ve tarafsız hukukun bir gün herkese lazım olacağını hâlen tam anlamıyla idrak edememiş, yargıya müdahale hevesinden ne yazık ki vazgeçememiştir.

Sayın milletvekilleri, kanun tasarısıyla Adli Tıp Kurumunda gerçekleştirilmesi öngörülen yapısal değişikliklerde, Devlet Denetleme Kurulunun Adli Tıp Kurumunun bağımsızlığı noktasındaki uyarılarının dikkate alınmadığı, daha tarafsız bir Adli Tıp yerine, daha kontrol edilebilir bir Adli Tıbbın oluşturulmasına çalışıldığı izlenimi yer almaktadır. Özellikle Adli Tıp Kurumunun görev alanına giren konularda özel kurum ve kuruluşlardan hizmet alınabilecek olması, Adli Tıbbın görevlerinin ticarileşmesine, hukukun ve adaletin âdeti ne yazık ki taşeronlaşmasına sebep olabilecek önemli bir yanıdır. Adli Tıp Kurumunun görev ve yetkilerinin artırılması olumlu bir girişim olmakla birlikte, görev ve yetkileri artmış bir kurumun bağımsızlığının ve tarafsızlığının korunmasına yönelik yapısal tedbirlerin alınmasından ısrarla imtina edilmesi kabul edilebilecek bir durum değildir.

Saygıdeğer milletvekilleri, Adli Tıp Kurumunda yapılmaya çalışılan bu değişiklikler, tasarının ilk maddesinin 3'üncü fıkrasında yer alan "Kanunlarda bilirkişilik hizmeti verebileceği öngörülen kurumlar ile yargı mercilerinin talebi üzerine bilimsel ve teknik görüş bildiren kamu kurum ve kuruluşları bu Kanunun kapsamı dışındadır." ifadesine açıkça aykırıdır. Adli Tıp Kurumu, bilirkişilik hizmeti verebileceği öngörülen bir kamu kurumu olduğuna göre, kapsam dışı tutulduğu bir kanunla nasıl yeniden düzenlenebilmektedir? Hükûmet, bırakın ilgili mevzuatı, kendi içerisinde böylesine çelişkiler barındıran plansız ve özensiz bir tasarımı nasıl savunabilmekte, nasıl övebilmektedir?

Bilirkişilik müessesesinde büyük sorunların bulunduğu, yetkinlik ve denetim başta olmak üzere önemli eksikliklerin adaletin tesisi noktasında olumsuz etkilere neden olduğu büyük bir hakikat olarak karşımızda durmaktadır. Ancak sorunlu her konuda olduğu gibi, sorunlu bir konunun milleti yıldırarak noktaya gelmesinin beklemesi ve ardından Hükûmetin mutlak kontrolüne meydan verecek şekilde yeniden düzenlenerek "Bakın, sorunlu bir konunun daha üzerine gittik, bir sorunu daha çözdük." tavrının takınılması ne kadar doğru, ne kadar kabul edilebilirdir milletimizin takdirine bırakıyorum. Kurullara, komisyonlara, velhasıl, bir yapıyı objektif olmaya yönelten her türlü yapıya karşı durmak, bunun yerine, işlerin kişiler, tek yetkililer ve başkanlarla iş yürütmeye yönelik düzenlemeler yapmak, yetki ve sorumlulukların da gitgide daha fazla kişiye dağıtılarak doğrunun ve adaletin yakalanması gibi bir yöntem karşısında nasıl savunulacaktır?

15 Temmuzda hain bir darbe girişimini milletin desteğiyle geride bırakmış bir Meclis olarak adalete her şeyden daha fazla ihtiyacımız olduğunu unutmamamız gerekmekte, adaletin tesisi ve yargının tarafsız ve adaletli kararlar alabilmesinin önünü açacak sağlıklı yapıların kurulmasını sağlayacak yapılara ihtiyacımız bulunmaktadır.

Bu düşüncelerle yüce Meclisi saygılarımla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Parsak.

Halkların Demokratik Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Filiz Kerestecioğlu Demir konuşacaktır.

Buyurun Sayın Kerestecioğlu Demir. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, sevgili halkımız; tasarıda, bilirkişilik kurumunun tüm boyutlarına, sorunlarına ilişkin değil, daha çok, bilirkişiliğin kurumsal yapılanmasına ilişkin hükümler yer alıyor. Ne yazık ki bu durum, kanunu çıkarmaktaki temel amacın bilirkişilere amirlik yapması için Adalet Bakanlığına yani yürütmeye bağlı bir kurum yaratmak olduğunu düşündürmekte bize.

Ayrıca, yargıyla bu derece yakından ilgili ve adaletin sağlanmasında ciddi rol oynayacak müessesenin başkanının Adalet Bakanlığı Müsteşarı olması yargı bağımsızlığı ilkesiyle asla uyusmamakta. Bu nedenle, bağımsızlık ilkesine göre, kurulun kendi başkanını seçmesi gerekiyor.

Bilirkişilik, esas olarak, adil yargılanmanın gerçekleştirilebilmesi için tarafların ve mahkemenin başvurabildiği objektif, bağımsız bir yol olmalıdır. Bu nedenle, mevcut tasarıdaki bilirkişilik danışma kurulunda yargı mensupları kadar ilgili meslek kuruluşları ve oda temsilcilerinin de yer alması gerekirken onlara sadece birer temsilci bulundurma hakkının verilmesi nasıl taraflı ve işlevsiz, daha doğrusu, işlevi siyasi iktidardan yana bir yapı oluşturulmak istendiğinin de kanıtıdır.

Özel ve teknik bilgiye dayalı aydınlatma ve bilgilendirme yükümlülüğünün yerine getirildiği ve bu yüzden başkasına devredilmemesi gereken bir kamu görevi olan bilirkişiliğin tüzel kişilerce yapılması da en sorunlu noktalardan biridir. Özel hukuk tüzel kişilerine böyle bir görevin verilmesi bilirkişilik alanında bir pazarın açılmasına ve bilirkişiliğin rant aracı hâline gelmesine neden olacaktır. Bilirkişilik Kanun Tasarısı'yla ilgili getirilen düzenlemeler ne yazık ki Adli Tıp Kurumunun tarafsız ve bağımsız bir biçimde ve bilimsellik ilkesine uygun görev yapamamasına ilişkin sorunları da çözmekten uzaktır. Kurumun, adil yargılanma hakkına uygun ve tarafsız bir bilirkişilik hizmeti verebilir hâle getirilmesi için, onu Adalet Bakanlığı bünyesinden çıkarıp bağımsız kılacak ayrıca bir yasanın hazırlanması gerekir. Bu nedenle söz konusu maddelerin tasarı metninden çıkarılmasını öneriyoruz.

Adli Tıp Kurumuna bakarsak, Adli Tıp Kurumu, birçok meslektaşımın da bildiği gibi, geçmişten bugüne sayabileceğimiz sayısız örneklerle, siyasi ve yandaş kararlarıyla çok can yakmış bir kurumdur. Nice insan işlemediği suçlardan, cinayetlerden onların raporlarıyla sorumlu tutulmuş, nice cinsel saldırı mağduru kadın onların raporları nedeniyle davalarında örselenmiş, cezasızlıkla karşılaşmış, nice ekolojik ve tarihî alan onların raporlarıyla imara açılmıştır. Şimdi de, iyiden iyiye ve her alanda siyasileştirerek “Gelsin rant için, gelsin el koyma için kararlar, gelsin HES’ler, gelsin nükleer santraller için kararlar.” mı diyorsunuz?

Aslına bakarsanız, sayın milletvekilleri, bilirkişilik her zaman, öyle, çok da bilir bir kişilik değildir, onun da yandaşı zalim olur, hayat yakar, can yakar. Nice hayat karartmış, sözde tıbbi, teknik, siyasi raporlarla doludur hukuk hayatımız. Ama nice özgür yollar açan adli tıpçılar da vardır, Şebnem Korur Fincancı gibi, Ümit Biçer gibi. Ancak onlara cezaevi yolları ya da görevden alınmalar reva görülür.

Şunu ifade etmek isterim ki burası, bu Meclis ne yazık ki günümüzü, bugünü yaşayan bir yer değil. Çünkü bugünü yaşasak örneğin, savaşı el birliğiyle bitiririz, bugünü yaşasak basın özgürlüğünü el birliğiyle sağlarız, kadın cinayetlerini el birliğiyle durdurmaya çalışırız, çocuk istismarına karşı topyekûn hep el birliğiyle gösteriler yaparız. Ama hayır, burası, bu Meclis gündemi bugüne ve bugün yaşananlara dair olan bir yer değil. O nedenle de bilirkişiliğin bu hâli de bu yasası da açıkçası bizim için muteber ve daha fazla konuşmaya değer de değil. Bilirkişilerin, kimin bilirkişisi olacağını, kimin için rapor hazırlayacağını, kimden yana olacağını düşünmediğimiz, bunun için kaygı duymayacağımız günlerde bilirkişilik yasası değişikliği konuşulabilir ancak; uygulaması olmayan şeyleri konuşmaksa nafiledir.

Dünkü tartışmayı hatırlayın, nasıl oluyorsa hem FETÖ’cü hem KCK’li olduğu iddia edilen Cumhuriyet gazetesi yönetici ve yazarlarını soruşturan savcının kendisinin FETÖ yargılamasında sanık olması durumunu. Peki bugün ne yapıldı? Bu olayı -ki olay değil bir skandaldır bu- bu skandalı ortaya çıkaran gazeteci Barış Pehlivan hakkında soruşturma açıldı. Ya insan bari iyice şaibe olmasın diye bunu yapmaz. Yani ortaya şaibe çıkmasın bu olayda diye bunu yapmaz. Ama o kadar fütursuzca

yönetiyorsunuz ki ülkeyi, ayıpları gizlemeye gerek dahi görmüyorsunuz. Aynı bunun gibi soruşturmalar yürüten, aynı böyle çorba iddianamelere dayanarak kararlar veren iktidarınızın mahkemelerinde uygulanacak, ona hizmet edecek bir bilirkişi yasaının hayatımızda ne gibi bir karşılığı olacak şimdi?

Tasarıya göre, ikinci kez rapor alınması bile söz konusu olamayabilecekmış. Bu mu değişiklik? Yani bilirkişilikte, bilirkişi raporlarında dahi teklik, tekçilik arzuluyorsunuz. O zaman reisiniz versin kararları, ne gerek var ki bilirkişilik müessesine? Hiç lüzumu olmayan bir müessese şu anda.

Evet, biz bunları geçelim değerli arkadaşlar. Bence, altı yüz altı haftadır kayıplarını arayan Cumartesi Annelerine bakalım, 55'inci nöbetini tutan, adalet arayan işçi ailelerine bakalım, cinsel saldırıya uğrayan ve o bilirkişilerce "Ruh sağlığı bozulmamıştır." raporları verilen kadınlara bakalım. Gelin, on yıldır adaletle ulaşamamış Hrant Dink davasında kimler gerçekler ortaya çıkmasın diye ne çabalar harcadı ona bakalım. Gelin, daha yakın zamana, 7 Kasım'da ilk duruşması yapılacak Ankara Garı katliamı davasında neler olacağına bakalım. Hangi bilirkişi değil, hangi mahkeme değil, hangi adalet isteği derman olacak onların dertlerine?

Basında da futbolda da savaş stratejilerinde de bilirkişisi bol ve maşallah hemen hepsi de erkek olan bir ülkeyiz. Herkes her şeyi biliyor ve her konuda uzman zaten. Ülkede bilirkişiden bol bir şey yok. Çözumsuzluklarda ise başvurduğumuz yegâne şey ne biliyor musunuz? Yeni yasa hem de yerli yersiz hem de enine boyuna oturup tartışmadan. Komisyonlarda yapılan eleştiri ve önerileri hiç dikkate almadan ha bire yeni yasa, her çözümsüzlükte yeni yasa; yeni yasa. Sanki çözüm getirecekmiş gibi. Ve aslında, bu ülkede artık hiç olmayan ne biliyor musunuz? İster yeni yeni yasalarınız olsun isterse eski yasalarınız olsun, bu ülkede hiç ama hiç olmayan şey sadece adalet.

Hepinize saygılar sunarım. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Ankara Milletvekili Sayın Levent Gök konuşacak.

Buyurun Sayın Gök. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 388 sayılı Kanun Tasarısı üzerinde grubumuz adına söz aldım. Hepinizi sevgiyle saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bilirkişilik Türkiye’de gerçekten kangren olmuş bir müessese, bunu düzeltmek gerekiyor ama getirilen kanun tasarısındaki yöntemlerle değil.

Türkiye’de iktidar partisinin arzuladığı, “Kanunlar geçsin, Türkiye iyi yönetilir. Bir de bir başkanlık kurarsak oh ne âlâ.” anlayışı içerisinde yapılan düzenlemelerin hiçbir inandırıcılığı yoktur. Bütün kurumlar çökmüştür, bütün kurumlarımız iflas etmiştir. Liyakat uygulanmadığı için; senci, benci, cemaatçi uygulamalar yapıldığı için bütün kadrolar devletten habersiz, devlete karşı kişilerle doldurulmuş ve Türkiye bugün yönetilemez bir hâle gelmiştir. Bunda elbette on dört yıldır iktidarda bulunan iktidar partisinin çok ağır ama çok ağır kusuru bulunmaktadır. Söylenildiği hâlde yapılmamıştır; Türkiye’de yıllardan beri bir Fetullah Gülen tehdidine karşı Cumhuriyet Halk Partisinin, aydınların, demokratların uyarıları görmezden gelinmiş, beraber aynı, paralel bir yol izlenmeye ve yol almaya devam edilmiştir. Türkiye’nin geldiği bu sıkıntılı tablonun altında yatan nedenlere baktığınızda, her gün ortaya çıkan gerçekler Türkiye’yi sarsacak boyuttadır ve özellikle siyasal iktidarın ağır sorumluluğunu içermektedir.

Bakın, dün Darbe Komisyonuna eski Ankara Valisi geldi. Ankara Valisi oturdu Komisyonun karşısına -iki ay öncesine kadar Ankara Valisiydi- “Ben Ankara Valisi olduğum zaman 81 il müdürünün 65’i, 70’i FETÖ’cüydü, benden sonra bu sayı çıktı 75’e. Uyardık ama siyasal iktidar dinlemedi.” dedi

değerli arkadaşlar, daha iki ay öncesine kadar Ankara Valiliği ve daha önce Emniyet Genel Müdürlüğü yapmış olan bu şahıs. Niye dinlenmedi arkadaşlar? “Listeler verdik. ‘Bunlar FETÖ’cüdür, bunları terfi ettirmeyin, bu generalleri.’ Kimse sözümüzü dinlemedi.” diyor. Şimdi, ortaya çıkmışız, bir FETÖ tehlikesini nasıl bertaraf edeceğimizi düşünüyoruz. E, bağıra bağıra gelmiş, bağıra bağıra. Devletin namuslu bürokratları söylemiş; aydınları, demokratları söylemiş, Cumhuriyet Halk Partisi yıllardan beri söylüyor.

Cumhuriyet gazetesi yazarı Hikmet Çetinkaya tam on altı yıl önce yazı yazmış gazetesinde, 2 Kasım 2000 tarihinde. Aynen şunları diyor, uyarıyor Türkiye’yi, iktidarı, hepimizi: “Fetullahçılar sahte raporlarla okullara giriyor, askerî okullara giriyor. Bunlar Meclise taşınıyor, vali oluyor, kaymakam oluyor, polis müdürü oluyor, Türk Silahlı Kuvvetlerine sızıyor. Bunların amaçları darbe yapmak, Türk Silahlı Kuvvetlerinde askerî darbeye devleti ele geçirmek. Fetullah Gülen askerî darbe planı yapıyor.” diye on altı yıl öncesinden Fetullah Gülen’i isim vererek anlatıyor. Bugün geline nokta bir bakıyorsunuz, bunları yazan Hikmet Çetinkaya FETÖ’den dolayı soruşturma geçiriyor, Cumhuriyet gazetesi “FETÖ terör örgütü” diye yıllar önce manşete attığı hâlde soruşturmaya uğruyor.

Değerli arkadaşlarım, bir devleti yönetmekte adalet duygusunda zaafa uğradığımız günler yaşıyoruz. Bir byLock soruşturması yürütüyor bir savcı, kendisi byLock’tan dolayı daha sonra hapse atılıyor. Tabloya bakın değerli arkadaşlarım. Yine, Cumhuriyet gazetesine dönük soruşturmayı yürüten savcının... Dün bir gazeteci yazdı, öğrendik hepimiz, hayret ettik. Burada Sayın Adalet Bakanı yoktu, onun yerine bakan 3 bakana ve tüm Adalet Bakanlığı personeline, bürokratlarına defalarca söyledik: “Böyle bir iddia doğru mudur? Cumhuriyet gazetesini soruşturan bu savcı, gözaltı kararı veren savcı Recep Tayyip Erdoğan’ın şikâyetçi olduğu, Yargıtay 16. Ceza Dairesindeki dosyada 28 no.lu sanık mıdır Selam Tevhid davasında?” İki saat ses çıkmadı değerli arkadaşlarım, iki saat ses çıkmadı.

Sayın Bakan, gerçekten dün burada bir kriz yaşandı, umuyor ve diliyorum ki bu krizi siz birazdan burada gidereceksiniz. Ne oluyor? Devletin 3 bakanı arkasına aldığı Adalet Bakanlığının tüm bürokratlarıyla bu soruya saatlerce cevap veremedi ve sonunda Başbakan Yardımcısının açıklamasından öğrendik ki bu savcı, Yargıtay 16. Ceza Dairesinde Selam Tevhid davasında 28 no.lu sanık. Şimdi, nasıl oluyor Sayın Bakan bunlar? Yani burada adalet müessesinde işlemeyen nedir? Yani FETÖ’cüler mi devlete sızıyor acaba, yoksa FETÖ’cüler devlet de devlet daha yeni mi FETÖ’cülere sızıyor? Yani böyle bir garip ikileme karşı karşıyayız. Sapla samanın birbirine karıştığı bir ortamda, bu sayın savcıyla ilgili iddianameyi getirttiriyorum. Adalet Bakanlığı personeli bakanlara daha bilgi veremiyorlar ama biz, ana muhalefet partisi olarak iddianameyi buluyoruz ve o iddianameyi okuduğumuzda, iddianame şu satırlarla başlıyor, Cumhuriyet gazetesini soruşturan savcının yargılandığı davadaki iddianamenin giriş cümlesini tekrarlıyorum: “İddianamemizde, şüpheli hâkim ve cumhuriyet savcılarının yaklaşık kırk yıldır ulusal ve uluslararası arenada yapılanmasını tamamlayan, dünyanın en gizli ve operasyonel manada legal yolları illegal bir şekilde kullanarak sonuç alan Fetullahçı terör örgütü kapsamında işlemiş oldukları suçlardır.” diyor. Şimdi, tablo bu. Cumhuriyet gazetesi neden suçlanıyor, Hikmet Çetinkaya, diğer arkadaşlar? FETÖ. Soruşturmayı kim yürütüyor? Bu davada yargılanan bir savcı.

Şunun altını özenle çiziyorum: Herkes mahkeme kararı verilene kadar masumdur. Bir hukukçu olarak bu ilkeye titizlikle uyuyorum. Herkesin adil yargılanma hakkı vardır ama Sayın Bakan, daha önce Ergenekon, Balyoz davalarında hakkında dava açıldı diye siz pek çok generali terfi ettirmediniz, emekli ettiniz ya da tutuklandılar. Niye? Haklarında dava var diye. Şimdi, böyle bir tablo içerisinde, Cumhuriyet gibi Türkiye Cumhuriyeti’imizle yaşat bir gazetenin karşılaştığı, maruz kaldığı muameleye

bakın. Bu tablo adalet duygusunu çökertmektedir Sayın Bakan. Böyle bir tabloyu Türkiye hak etmiyor. Türkiye, demokrasisini, insan haklarını, temel hak ve hürriyetlerini, hukuk güvenliğini en üst düzeyde kurmak durumundadır. Bizim görevimiz de bunları sorgulamaktır. Ben bunu dün saatlerce sordum, grubunuz da tepki verdi -onların da hakkını teslim edelim- ama bürokratlardan, sayın bakanlardan cevap gelmedi değerli arkadaşlarım. Ben bunu sorgulamak durumunda değil miyim? Bir gazeteci bulduğu bir yazıyı yazmak durumunda değil mi?

Bugün çok daha vahim bir tabloyu öğrendik. Bu iddiayı, bu somut tespiti, belgeli, bilgili olduğu artık ortaya çıkan bu iddiayı ortaya atan gazeteciyi bugün İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı ifadeye çağırıyor. Niçin çağırıyor biliyor musunuz? Terörle mücadele eden bir görevliyi teşhir etmekten dolayı. Hangi görevliyi? İddianamede Fetullahçı terör örgütü kapsamında olduğu belirtilen bir sanığı. Neymiş? Terörle mücadele eden bir görevliyi teşhir etmek. Sayın Bakan, yani, bu kadarına pes doğrusu. Yani, bir gazetecinin görevi bulduğu, bilgisine güvendiği, belgesine güvendiği bir haberi yayınlamak değil midir? Bizim görevimiz bunları sorgulamak değil midir? Şimdi, bu gazeteci savcılığa ifade verecek. Şu garipliğe bakın: Fetullahçı terör örgütü kapsamında işlemiş olduğu suçtan dolayı bir savcı hakkında açılan davayı belgelediği için bu gazeteci gidecek terörle mücadele eden bir personeli ifşa etti diye ifade verecek. Yani, şimdi, siz FETÖ'yle mücadele ediyor musunuz, etmiyor musunuz? Bir kere bu konuda bir berraklığa varalım değerli arkadaşlarım. Hangi terörle mücadele eden bir savcı? Terörle mücadelesini bırakın, Fetullahçı terör örgütüyle işlediği suçtan dolayı yargılanan bir savcı. 58 sanık var, başşikâyetçi Recep Tayyip Erdoğan. Başşikâyetçinin Recep Tayyip Erdoğan'ın olduğu bir davanın sanığı Cumhuriyet gazetesini soruşturacak ve bunu haber yapan bir gazeteci de "Sen bu haberi niçin çıkarttın?" diye ayrıca soruşturulacak.

Sayın Bakan, vicdanlar sızlıyor, adalete ihtiyacımız var. Türkiye iyi yolda değil. Türkiye böyle ilerleyemez. 15 Temmuzda biz bir darbe teşebbüsünü başarıyla atlattık ama bu gidişatı atlatamayabiliriz, bu gidişat tehlikelidir. Böyle bir tabloyu Türkiye hak etmiyor. Lütfen müdahil olun, gereğini yapın ve dün de bana ifade ettiğiniz gibi kamuoyuyla bu konudaki gerçekleri lütfen paylaşın. Sizden bunu bekliyorum.

Hepinizi saygıyla sevgiyle selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Gök.

Şimdi, şahsı adına Sivas Milletvekili Sayın Hilmi Bilgin konuşacak.

Buyurun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

HİLMİ BİLGİN (Sivas) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan 388 sıra sayılı Bilirkişilik Kanunu Tasarısı'nın ikinci bölümünde şahsım adına söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle, heyetinizi ve aziz milletimizi saygıyla selamlıyorum.

Sözlerimin başında, milletimizin ve ülkemizin maddi ve manevi anlamda kalkınması için mücadele eden, bu manada binlerce genç yetiştiren ve dün hayatını kaybeden çok değerli siyaset ve devlet adamı Korkut Özal'ı rahmetle anıyor, onun şahsında milletimiz için hayırlı hizmetlerde bulunan herkese şükranlarımı sunuyorum.

Değerli milletvekilleri, tam on dört yıl önce 3 Kasım 2002 -bugün- Kurucu Genel Başkanımız Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde AK kadroların milletimize hizmet yolculuğunun başladığı gündür. O gün, milletimiz "Söz de karar da milletindir." diyerek millete hizmeti önceleyen, "İnsanı yaşat ki devlet yaşasın." anlayışını siyasetin merkezine koyan AK kadrolara gücünü aldığı millete hizmet etme yolunu açmış ve o günden bugüne kadar kesintisiz olarak bu yetkiyi devam ettirmiştir. Bizler

AK PARTİ kadroları olarak, millettten aldığımız yetki ve güçle, milletimizin belirlediği gündem ve rotada, milletimizin önüne koyduğumuz hedeflere onlarla birlikte ilk günkü aşkla yürümeye devam edeceğiz. Bu vesileyle, 2002 yılından bugüne kadar yapılan 10 seçimde bizlere destek olan, bizleri yalnız bırakmayan aziz milletimize şükranlarımı sunuyorum.

Değerli milletvekilleri, öncelikle görüşmekte olduğumuz kanun tasarısına neden ihtiyaç duyulduğunu kısaca açıklamak istiyorum. Bilirkişilik alanında yaşanan sorunlar ve bu sorunlara karşı çözüm önerileri hukuk sistemimizde uzun yıllardır tartışılan ve çözüm arayışı devam eden bir konudur. Bu kapsamda, başta Adalet Bakanlığımız olmak üzere, konuyla ilgili kurum ve kuruluşlar çözüm önerilerine ilişkin çalışmalar yapmış ve çözüm önerilerini kamuoyuna açıklamışlardır. Bugüne kadar yapılan çalışmalarda bilirkişilik alanında yaşanan sorunların bilirkişilerin eğitimi, denetimi ve seçimi gibi konularda kurumsal yapı eksikliğinden kaynaklandığı vurgulanmıştır. Bu manada, Onuncu Kalkınma Planı'nda ve 17 Nisan 2015 tarihinde açıklanan Yargı Reformu Stratejisi'nde yargılamanın hızlandırılması, yargıya ulaşılabilirliğin artırılması amacıyla bilirkişilik mekanizmasının geliştirilmesi, bilirkişilik kurumunun gözden geçirilerek kurumsal olarak yeniden yapılandırılması ve etkin işleyen bir sistem oluşturulması hedefine yer verilmiştir. Uygulamada bilirkişilik kurumuna, bilirkişilere ve bu konudaki uygulamalara yönelik birçok eleştiri bulunmaktadır. Yapılan eleştiriler sadece bilirkişilere ve bilirkişilik kurumuna olan güveni zedelememekte, adalete olan güveni de olumsuz etkilemektedir.

Bu açıklamalar ışığında, görüşmekte olduğumuz tasarıyla, yıllardır ortaya konulan sorunlara karşı çözüm önerisi olarak önerilen bilirkişilik müessesesinin kurumsal olarak yeniden yapılandırılması, sistemin etkin işleyen bir sistem hâline getirilmesi amaçlanmaktadır.

Tasarının ikinci bölümünde yapılan düzenlemeler hakkında kısaca bilgi vermek istiyorum:

Tasarının 29 ve 37'nci maddelerinde adli tıp alanındaki gelişmeler doğrultusunda Adli Tıp Kurumunun çağdaş bilimin gerektirdiği bir yapı içinde çalışması ve teşkilat yapısının da bu esaslara uygun yapılandırılması amacıyla Adli Tıp Kurumuyla ilgili düzenlemeler bulunmaktadır.

Tasarının 38'inci maddesiyle, kanunlarda yer alan bilirkişiliğe ilişkin hükümlere uyulmaması durumu, hâkim ve savcılar bakımından disiplin cezasını gerektiren bir fiil olarak düzenlenmekte ve bu durumda kınama cezası verilmesi hususu amaçlanmaktadır.

Tasarının 39 ve 41'inci maddelerinde, Kamulaştırma Kanunu'nda değişiklikler yapılarak Bilirkişilik Kanunu Tasarısı hükümleriyle uyum ve bilirkişilik uygulamalarında birlik sağlanması amacıyla düzenlemeler yapılmaktadır.

Tasarının 42'nci maddesiyle, gerçeğe aykırı bilirkişilik yapmak suçunun cezası, suçla daha etkin mücadele edilebilmesi ve caydırıcılığın sağlanması amacıyla artırılmaktadır.

Genel bilgi, tecrübe ya da hâkimlik mesleğinin gerektirdiği hukuki bilgiyle çözümlenmesi mümkün olan konuda bilirkişiye başvurulamayacağı tasarının temel ilkesi olarak benimsenmiştir. Bu amacı gerçekleştirmek ve uygulamalardaki tereddüdü gidermek amacıyla tasarının 43'üncü maddesinde düzenleme yapılmaktadır.

42, 44 ila 52'nci maddelerde Bilirkişilik Kanunu Tasarısı'yla yapılan düzenlemelere uyum sağlamak amacıyla çeşitli kanunlarda değişiklik yapılmaktadır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşmekte olduğumuz yasa tasarısıyla, uzun bir süreden beri gündemde olan, konuyla ilgili kurum ve kuruluşların çözümü noktasında çalışmalar yaptığı ve hepsinden önemlisi, hukuk sistemimizde önemli bir işlevi olan bilirkişilik sisteminin sorunlarını çözmeye yönelik kurumsal bir yapının oluşturulması öngörülmektedir.

Görüşmekte olduğumuz tasarının hukuk sistemimize hayırlı uğurlu olmasını temenni ediyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bilgin.

Şahsı adına son konuşmacı, İstanbul Milletvekili Sayın Mahmut Tanal’dır.

Buyurun Sayın Tanal. (CHP sıralarından alkışlar)

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla, hürmetle selamlıyorum. Bilirkişilik Kanunu Tasarısı üzerine söz aldım.

Tabii, bilirkişilik müessesesi bugüne kadar mahkemelerde gerçekten çok fazla kan kaybına sebebiyet veren bir kurum ve bilirkişilik âdeti bir meslek hâline geldi. Bunun derlenmesi, toparlanması gerekiyordu, ihtiyaç vardı ancak bu şekilde mi yapılmalıydı, bu ayrı bir tartışma konusu. Çünkü dünyaya baktığımız zaman bilirkişilik kurumu açısından serbest bırakılan yani yargıcın takdirine bırakılmış olan sistemler var, bu şekilde kayıt altına alınan sistemler var.

Kayıt altına alınan sistemler olsun veyahut da serbest bırakılan sistemler olsun, hangisine bakarsanız bakın, konuyla ilgili -eğer Sayın Komisyon Başkanları, Sayın Bakan da dinlerlerse faydalı olacak- mevcut olan Anayasa’mızın 74’üncü maddesinde şöyle bir hüküm var: Yabancıların dilekçe kullanma hakkı karşılıklılık ilkesine bağlı. Dilekçe hakkı Anayasa’mızda karşılıklılık ilkesine bağlı iken mevcut olan bilirkişilik kurumunu biz yabancılara da tanımış durumdayız. Yani Türkiye Cumhuriyeti devleti vatandaşı dışında, Rusya’dan, Amerika’dan, İsrail’den, hangi ülkeden derseniz dileyin, gayet rahat, burada bu yabancılık unsuru engeli olmadığı için onlar da Türkiye’de bilirkişilik yapabilecekler.

Benim Sayın Adalet Bakanlığından ve Komisyondan istirhamım şu: Nasıl Anayasa’mızın 74’üncü maddesinde karşılıklılık ilkesi aranıyorsa, benim Türk vatandaşım yurt dışında bilirkişilik yapamıyorsa, Almanya’da, Amerika’da, İsrail’de, Rusya’da, Hindistan’da yapamıyorsa; onlar da burada yapamasın. Bu anayasal bir hak açısından, karşılıklılık ilkesi açısından... En azından eğer Türkiye Cumhuriyeti devleti hâlen bir sömürge devlet değilse o zaman siyasi bağımsızlık, ekonomik bağımsızlık açısından mutlak suretle Anayasa’mızın 74’üncü maddesindeki karşılıklılık ilkesine burada da yer vermek lazım. Aksi takdirde, bu Bilirkişilik Yasa Tasarısı, yabancılara hizmet eden bir yasa olmuş olacak.

Geliyoruz -ikinci konu aynı zamanda- Sayın Bakan, eğer bu bilirkişilik kanunu yine Ağa Holdinge veyahut da Cengiz İnşaata hizmet edecek olan bir kanunsa eskisini arar olacağız, tüzel kişiler bilirkişilik yapacak. Peki, birinci bölümde ve mevcut olan bugüne kadarki tüm bilirkişilik müesseseleri neydi? Kişinin şahsına bağlı olacak, liyakatine bağlı olacak, ehliyetine bağlı olacak. Şirketi kurdunuz; ehliyet, liyakat nerede kaldı? Şirket İstanbul’da kuruldu, 81 ilde şube açtı. Biraz önce bir başka konuşmacı arkadaşımızın dediği gibi, bu resmen bir ticarete dönüşmüş olacak. Yani, mevcut olan büyük şirketler bu alanı yine kapmış olacak.

Yine, bir başka handicap: Gayet açık, net Türk Ceza Kanunu’nun 20’nci maddesi diyor ki: “Tüzel kişilere ceza verilemez.” Peki, mevcut olan bilirkişi, hakikate aykırı rapor düzenledi; mevcut olan Ceza Kanunu’muzun 285’inci maddesinde hüküm var, diyor ki: “Efendim, siz gerçeğe aykırı bilirkişi raporunu düzenlerseniz şuradan şuraya kadar ceza verilir.” Peki, burada siz bilirkişiliği tüzel kişiye tevdi ettiniz, gönderdiniz. Diyebilirsiniz ki “Efendim, bilirkişi, raporu düzenleyen şahıs.” O zaman o bilirkişilik kavramını oradan çıkarın.

Mevcut olan bu yasal düzenlemeyle -takdir hakkı açısından- liste belirlemede yargıcın takdir hakkını kaldırdığımız için, mevcut olan Anayasa’nın hukuk devleti ilkesine aykırı. Daha iyi bir bilirkişi bulabildim ben; diyelim ki beyefendi kendi alanında daha iyi uzmansa -sayın milletvekilimiz- ondan

daha uzmansa ve listedeki kişi akademik anlamda, bilgi anlamında, donanım anlamında o kaliteye sahip değilse benim Anayasa'nın 36'ncı maddesi uyarınca hak arama özgürlüğü çerçevesinde daha kaliteli bilirkişiden yararlanma hakkım olmaz mı? Bu da engellenmiş oluyor. Yani, listeye bağımlılık, hak arama özgürlüğüne de, Anayasa'mızın 2'nci maddesindeki hukuk devleti ilkesine de aykırılık teşkil eder.

Bu eleştirilerimin nazara alınmasını, düzenlemedeki bu eksiklerin giderilmesini istirham ediyorum.

Daha söylenilecek çok şey var. Sıra geldikçe onları da söylemiş olacağım.

Teşekkür ediyorum, saygılarımı sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Şimdi, on beş dakika süreyle soru-cevap işlemini yapacağız. Bu sürenin yedi buçuk dakikası siz sayın milletvekillerinin soru sorması için, diğer yedi buçuk dakikası da Sayın Bakanın bu sorulara cevap vermesi için ayrılmıştır.

Sayın Gök, buyurun.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Bakan, dün burada bulunmadığınız saatlerde Cumhuriyet gazetesine yönelik soruşturmayı yürüten ve Cumhuriyet gazetesindeki gazeteciler hakkında işlem yapan savcıyla ilgili bir soru sordum. Onun cevabını almak iki saatimizi aldı. Bu savcının Cumhurbaşkanı Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın şikâyetçisi olduğu Selam Tevhid davasının 28 no.lu sanığı olup olmadığını, bu konuda bilgileri olup olmadığını sordum. Ancak, daha sonra, ilerleyen saatlerde Sayın Mehmet Şimşek bu davanın sanığı olduğunu ifade etti.

Bugün yaşanan bir başka gelişmeyle, bu konuyu ortaya çıkaran bir gazetecinin İstanbul Başsavcılığınca aranarak, terörle mücadele eden bir devlet görevlisini teşhir ettiği iddiasıyla soruşturmaya çağrıldığını öğrendik. Bu iddia doğru mudur?

Öncelikle, Sayın Mehmet Şimşek'in verdiği bilgiler kapsamında bizleri aydınlatırsanız...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

LEVENT GÖK (Ankara) – ...Cumhuriyet gazetesine dönük bu soruşturmanın, FETÖ'yle irtibatlı bir davanın -altını çiziyorum, yargılanana kadar herkes masumdur, bu ilkenin de altını özenle çizmek kaydıyla ifade ediyorum bir hukukçu olarak- bu savcıya verilmesi sizce doğru mudur? Adalet Bakanlığı olarak ya da HSYK olarak bir işlem başlatılacak mıdır?

Ayrıca, bir haber değeri olan bu haberi yapan ya da toplumun bilgi alma hakkını, öğrenme hakkını öne çıkartan bir anlayışla bu haberi yazan bir gazeteci hakkında soruşturma açmayı uygun buluyor musunuz? Böyle bir soruşturma var mıdır, başlamış mıdır? Bu konularda dün de sizinle yapmış olduğumuz kısa değerlendirmede ayrıntılı bir açıklama yapacağınızı ifade ettiğinizden dolayı kamuoyunun bilgilendirme ihtiyacı çerçevesinde tekrar soruyor ve cevaplarınızı bekliyoruz efendim.

BAŞKAN – Sayın Toğrul...

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Bakanım, biliyorsunuz 20 Ağustosta Gaziantep'te, Şahinbey ilçesi Beybahçe Mahallesi'nde bir patlama yaşandı. Bir Kürt düğününe yönelik IŞİD saldırısında 57 yurttaşımız öldürüldü. Bugüne kadar faille ilgili tek bildiğimiz şey -Sayın Cumhurbaşkanının söylediği- 14 yaşında ve üzerinde Messi forması olan bir çocuk olduğu ama bu bilgi yerel kaynaklarca doğrulanmıyor. Acaba bu bilgiyi Sayın Cumhurbaşkanına kim verdi? Bu bilgi doğru mudur?

Aynı konuyla ilgili olarak ikinci bir sorum: Şu ana kadar Ramazan Ayhan 9 yaşında, cenazesi henüz tespit edilebilmiş değil çünkü Adli Tıpta otopsiler kimsenin yani bağımsız avukatların ve

tabiplerin katılmadığı bir ortamda yapıldı. Acaba cenazeler mi karıştı? Buna yönelik, Ramazan Ayhan'ın cenazesinin nerede olduğuna yönelik bilgileri var mıdır? Ramazan Ayhan'ın annesi hâlâ üzerinde Fatiha okuyacak bir mezara sahip değil.

BAŞKAN – Sayın Arslan...

KAZIM ARSLAN (Denizli) – Adalet Bakanına soruyorum: Cumhuriyet gazetesine, yöneticilerine ve yazarlarına karşı yürütülen soruşturmanın normal bir soruşturma olmayıp siyasi bir soruşturma olduğu açıklıkla görülmektedir. Başbakan Yardımcısının açıklamasında takibin önceden yapılan şikâyet üzerine yapıldığı söylenmiş ise de bu söylem çerçevesinde bu takibat daha önce neden yapılmadı? Kaldı ki bugün yapılan takibat sonucunda, yürütülen soruşturma sonucunda Cumhuriyet gazetesine baskın yapılarak yazarları, yöneticileri alelacele gözaltına alınarak sorgulamanın yapılmasının amacı nedir, size sormak istiyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Toğrul...

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, bugün Şırnak Milletvekilimiz Ferhat Encu Brüksel'deki bir programa katılmak için yurt dışına giderken iki saat öncesinden alınan bir kararla pasaportuna el konuldu ve yurt dışı yasağı konuldu. Hakkında kesinleşmiş bir karar olmayan bir vekilin pasaportuna hangi gerekçeyle el konulmuştur, Sayın Bakanın bunu yanıtlamasını diliyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Kerestecioğlu...

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (İstanbul) – Sayın Bakan, bugün Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, bakana yönelik sözlerinde “Alman Bakan terör örgütlerini destekleyen gazetelere operasyonları kaygıyla izliyormuş.” gibi bir ifade kullanıyor. Siz de bir hukukçu olarak, hani her zaman da suçların şahsiliği ya da masumiyet karinesinden söz eden bir kişi olarak bu beyanı nasıl değerlendiriyorsunuz? Daha henüz yargılaması yapılan gazeteleri Cumhurbaşkanı'nın terörist ilan etmesi yargıyı etkileme, yargı faaliyetini etkileme suçu değil midir?

BAŞKAN – Sayın Toğrul...

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Başkan, bundan bir on gün kadar önce Gaziantep'te en işlek yerlere Suriyeli Araplar aleyhine çok ırkçı yazılamalar yapıldı, bunlar MOBESE kayıtlarının olduğu bölgelerde yapıldı. Açıkçası, IŞİD militanlarının birçoğunun da Suriyeli vatandaşlarla beraber kalmaları Gaziantep'te önümüzdeki süreçte ciddi bir etnik sıkıntının yaşanacağına işaretler. Bu MOBESE kayıtları ve basına da yansıyan bu ırkçı ve ayrımcı yazılamalarla ilgili herhangi bir soruşturma yapılmış mıdır? Eğer bu önlem alınmazsa Gaziantep gerçekten önümüzdeki süreçte böyle bir iç problem yaşayabilir, şimdiden uyarısını yapmak istiyorum.

BAŞKAN – Başka soru yok.

Sayın Bakan, buyurun.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Sayın Başkanım, saygıdeğer milletvekilleri; Sayın Levent Gök'ün sorduğu soruya dün bir cevap aktarıldı ama ben bugün soru vesilesiyle tekraren bir değerlendirme yapmak istiyorum. Cumhuriyet gazetesi hakkında devam eden soruşturmayı yürüten Cumhuriyet Savcısı Murat İnam Selam Tevhid dosyası şu anda Yargıtay 16. Ceza Dairesinde görülüyor. Burada sanıklardan birisi olarak ismi geçmektedir, yargılaması da tutuksuz olarak devam etmektedir.

Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu bu davada 54 hâkim ve savcı hakkında kovuşturma izni verdi ve bu çerçevede dava görülüyor. Bunlardan 49'unun şu anda meslekle ilişkisi kesilmiş durumda; 49 kişinin 3'ü KHK'lar çıkmadan önce meslekle ilişkisi kesilmiş, geri kalan 46'sı ise KHK'dan sonra meslekte kalmaları uygun görülmediğinden meslekle ilişkisi de kesilmiştir. Diğer 5 kişiyle alakalı da Fetullahçı terör örgütü bağlantısı ve üyeliği irtibatına ilişkin meslekten uzaklaştırılmalarını gerektirecek nitelikte yeterince bir veri ve kanaat oluşmadığından açığa alınma işlemi de yapılmamış, meslekten uzaklaştırma uygulaması da bunlarla ilgili uygulanmamıştır. Tabii, bu, yargılama sonucunu da bekleyecektir; şu anda HSYK, elindeki verilere göre bu kanaatini ortaya koymuş ve böyle bir uygulama yapmış. Yargılama sonucunda çıkacak karara göre de HSYK'nın kararı değişecektir çünkü yargılama yeni bir veri ve delil ortaya koyacaktır.

Murat İnam, bu Selam Tevhid dosyasında iddianamede de adı geçen kişiyle alakalı... Bir defa dinleme, teknik araçlarla izlenme, gizli olarak ses ve görüntü kaydı alınmasına dair talepte bulunmuş kendisi. Oradaki usulsüz ve kanuna aykırı dinleme ve izlemelerle ilgili durum bu. Bu, tabii, yargılama sonucunda ortaya çıkacak bir durumdur.

Haberi yapan gazeteciyle alakalı... Ben, siz kürsüde konuşurken telefonla cumhuriyet savcımızı aradım “Nedir? Var mı?” diye. O, bana ilk verdiği bilgide “Benim bildiğim şu anda yok ama ben bir araştırayım, döneyim.” dedi. Şu anda bakıyorlar, dönünce ben o bilgiyi ayrıca paylaşacağım çünkü ben de ilk defa burada bunu duydum. İnşallah, birazdan onun da bilgisini aktaracağım.

Tabii, bir davada yargılanan kişiye bu tür bir soruşturmanın verilmesini ben de bir talihsizlik olarak görüyorum. Olmaması daha doğrudur. Ancak, Cumhuriyet gazetesine dönük bu soruşturmadaki iddialar, daha doğrusu deliller savcıdan oluşmuyor, savcı değil delil yani, başka deliller nedeniyle soruşturma devam ediyor ve bu soruşturma o çerçevede yürüyor. Ancak, keşke böyle bir görevlendirme yapılmamış olsaydı daha iyi olurdu, daha da doğru olurdu. Ben bunu da her defasında ifade ederim çünkü bu, bu tartışmalara zemin hazırladı. Buna gerek yoktu, başka birisi pekâlâ yapabilirdi ama böyle de bir sonuç ortaya çıkmış durumda. Tabii, bizim, savcılar değişirme yetkimiz, görevimiz de yok; o, tamamıyla başsavcılığın iş bölümü çerçevesinde yürüten işler. İşte bu soruşturmaları yürüten başsavcı vekili kendine bağlı savcılar arasında dosyaları tevzi ediyor. Burada da bir kötü niyetin olmadığını çok net ifade ederim çünkü ben, bizzat bu konuya, dün burada gündeme gelmesinden sonra alaka gösterdim, hem cumhuriyet başsavcısıyla konuştum hem de HSYK Başkan Vekilimizle bu konuyu detaylı bir şekilde konuştum. Her ikisinden de aldığım bilgileri burada paylaşıyorum. Bununla ilgili, FEÖ irtibatı, üyeliği ve iltisakına dair bir kanaat oluşmuş olsaydı, bugüne kadar bu kanaatle, oy birliğiyle 3.456 hâkim ve savcının meslekte kalmalarının uygun olmadığına karar veren HSYK, bu konuda tereddüt etmezdi. Ben ona inanıyorum çünkü yargının bu konuda güvenilirliğini sağlamak, bağımsızlığını ve tarafsızlığını korumak için bu adımın atılması gerektiğine herkes inanıyor.

Şu anda bilgi geldi Sayın Başsavcımdan: Soruşturma bulunmadığını söylüyor, hani, haberi yapan gazeteciyle ilgili ifadeye çağırma veya bir soruşturma olmadığı İstanbul Cumhuriyet Başsavcımızın araştırmasıyla bana ilettiği bilgide yani böyle bir soruşturma yok.

Dolayısıyla, diğer 4'üncü soruya da cevap vermeme gerek kalmadı. Orada benim görüşümü soruyorsunuz ama bu... Şu anda Terörle Mücadele Kanunu'nun 6'ncı maddesi bu gibi konularda, bu tür terörle ilişkili konularda soruşturma yapan savcı, hâkimlerle ilgili bazı unsurların varlığı hâlinde haber yapılmasını, bir açıklama yapılmasını suç olarak düzenliyor. Terörle Mücadele Kanunu'nun 6'ncı maddesinde bir şey var, kanun kuralı var ama tabii, öbürü benim şahsi görüşüm olacak. İzniniz olursa

ben şahsi görüşümü burada paylaşmak istemem, doğru da görmüyorum çünkü yargılama süreçleri devam ediyor, onu doğru da görmüyorum.

Gaziantep'te DEAŞ saldırısı sonucu 56 vatandaşımız orada şehit oldu. Tabii, bununla ilgili Gaziantep Cumhuriyet Başsavcılığı soruşturmayı yürütüyor. Sayın Cumhurbaşkanımızın, o canlı bomba olarak ifade edilen kişiye ilişkin açıkladığı bilgiler doğru bilgilerdir. O bilgilerde bir yanlışlık yok.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Cumhuriyet savcılığı doğrulamıyor Sayın Bakan.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Gaziantep'te tabii, bu konuyla ilgili çok detaylı çalışmalar var; sadece bu konuyla ilgili değil, DEAŞ terör örgütüne ilişkin hem Gaziantep'te hem Kilis'te hem de Türkiye'nin her tarafında çok ciddi soruşturmalar devam ediyor. Polisin ve diğer güvenlik birimlerimizin, istihbarat birimlerimizin arayışları, incelemeleri devam ediyor. DEAŞ terör örgütü Türkiye'nin de, Türk milletinin de, Müslümanların da, İslam'ın da, hepimizin de ortak düşmanıdır. Ben buradan bir kez daha ifade etmek isterim ki bütün dünya vazgeçse DEAŞ terör örgütüyle mücadeleden Türkiye vazgeçmeyecektir. Çünkü bu terör örgütü insanlığın düşmanıdır, bununla mücadele devam edecektir.

Şimdi, bu çocukla ilgili, bunların DNA karşılaştırması anne babayla yapılmış ve kimliği de tespit edilmiştir. Ailesinin tereddüdü üzerine...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Bakan, süreniz doldu, tamamlarsanız...

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – İzniniz olursa şunu bitireyim.

BAŞKAN – Açalım mikrofonu.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Kimliği tespit edilmiştir, aile tereddüt etmiş, bunun üzerine analiz tekrar edilmiş, bir kez daha yenilenmiş ve sonuç değişmemiştir. Ailenin ısrarla çocuğu kabul etmemesi üzerine, incelenen bölge sayıları artırılarak uluslararası standartların da üzerinde bir incelemeyle -burada birtakım teknik şeyler var, izniniz olursa- “Toplam 30 otozomal 27 Y-STR, 12 BAŞKAN X-STR'yle uyumlu bulunmuştur.” deniliyor. DNA analizini yapan İstanbul Biyoloji İhtisas Dairesi olup bu daire uluslararası standartlara göre akredite bir dairedir. DNA analizine göre çocuk, ailenin çocuğudur. Yani burada herhangi bir tereddüt yok ancak aile, demin söylediğimiz gibi...

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – O parmak izleri, saç...

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Ama bak, bütün, ne kadar tereddüt varsa hepsi incelenmiş, uluslararası standartta da incelenmiş. Peki, ailede böyle bir tereddüt olabilir, ben bunu anlıyorum ama bizim bu konuda verebileceğimiz cevap ancak bilimin cevabıdır. Şu anda sahip olduğumuz...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – ...bilimsel verilere göre de bu cevap verilmiştir kendisine.

Diğer sorulara yazılı cevap vereyim.

BAŞKAN – Peki, Sayın Bakan, teşekkür ederim.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Aslında, bu sorulan sorular önemlidir Sayın Başkanım, izin verirsiniz Bakan bunların hepsini cevaplırsa iyi olur.

BAŞKAN – Ben sürelerle bağlıyım Sayın Toğrul.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Yani ben cevap verebilirim hepsine Sayın Başkanım, izin verirsiniz.

BAŞKAN – Sayın Toğrul, ben de süreyle bağlıyım. Daha sonra, ara verdiğimizde Sayın Bakanla görüşebilirsiniz. Benim yapabilecek bir konumum yok şimdi.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Ferhat Encu’yla ilgili, Şırnak Sulh Ceza Hâkimliğinin kararıyla ilgili...

BAŞKAN – Sayın Bakan, mikrofonunuz kapalı, bir şey mi söyleyecektiniz, açalım mı?

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Ferhat Encu’yla ilgili, milletvekiliyle ilgili bir konu var da.

BAŞKAN – Bir açalım o zaman, bir dakika ek süre verelim.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Şırnak Milletvekili Ferhat Encu hakkında yurt dışına çıkış yasağı Şırnak Sulh Ceza Hâkimliği tarafından konulmuştur ve kolluk da bunun uygulamasını yapmıştır.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Ne zaman Sayın Bakanım?

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Bunun tarih şeyi var ama 2016/490 sayılı dosyayla... Tarihi yok, konuluş tarihi yok ama şey var.

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Bugün çıkarken iki saat öncesinde alınmış bir karar Sayın Bakan.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Yani onun tarihi bizde yok ama dosya numarası var, sulh ceza hâkimliği tarafından konulmuş. Emniyetin yazısı, 3/11/2016 tarihli Emniyet yazısı var ama hâkimliğin karar tarihi bizde yok.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bakan.

Buyurun Sayın Gök.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan, Sayın Bakana teşekkür ederim.

Bir kere, öncelikli olarak Cumhuriyet gazetesine dönük soruşturmada Selam Tevhid davasının sanığının iddianameyle ya da soruşturma ile ilgili görevlendirilmesini kendisinin de uygun bulmadığını söylemesini önemli bir konu olarak not ediyoruz.

Ancak, diğer konuda, İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığının 2016/ 131028 sayılı dosyasıyla bu ilgili gazeteci soruşturmaya çağırılmıştır. Sayın Bakan sayın başsavcıyla görüşüğünü, bir soruşturma olmadığını ifade ediyor. Umuyor ve diliyorum ki Sayın Bakanın da ifade ettiği gibi, o gazeteci az önce anlattığım çerçevede soruşturmaya çağırılmamıştır ama Sayın Bakana -bu numarayı vermek kaydıyla- 2016/131028 hazırlık numarasını da takdim ediyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

LEVENT GÖK (Ankara) – Umuyor ve diliyorum ki farklı bir dosyadır.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın milletvekilleri, ikinci bölüm üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır. Şimdi, ikinci bölümde yer alan maddeleri, varsa o madde üzerindeki önerge işlemlerini yaptıktan sonra ayrı ayrı oylarınıza sunacağım.

29’uncu madde üzerinde üç adet önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 388 sıra sayılı Birliklik Kanunu Tasarısı'nın 29'uncu birinci cümlesinin sonundaki "teselsül ettirilmiştir" ibaresinin "değiştirilmiştir" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mustafa Kalaycı	İsmail Faruk Aksu	Erkan Haberal
Konya	İstanbul	Ankara
Mehmet Necmettin Ahrazoğlu	Kadir Koçdemir	Mustafa Mit
Hatay	Bursa	Ankara
Rahi Ersoy	Kamil Aydın	
Osmaniye	Erzurum	

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

388 sıra sayılı Birliklik Kanunu Tasarısı'nın 29'uncu maddesi ile 2659 sayılı Kanun'un 13'üncü maddesinin (1)'inci fıkrasına eklenen (b) bendinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Cemal Okan Yüksel	Tahsin Tarhan	Kazım Arslan
Eskişehir	Kocaeli	Denizli
Mehmet Gökdağ	Bülent Yener Bektaşoğlu	Dursun Çiçek
Gaziantep	Giresun	İstanbul
	Muharrem Erkek	
	Çanakkale	

"b- Zorunluluk hâlinde İhtisas Kurullarının başkan ve üyeleri ile daire başkanlarının görevlerini değiştirmek,"

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 388 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın 29'uncu maddesinin tasarı metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

İdris Baluken	Meral Danış Beştaş	Celal Doğan
Diyarbakır	Adana	İstanbul
Mahmut Toğrul	Kadri Yıldırım	Mizgin Irgat
Gaziantep	Siirt	Bitlis

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Hükûmet?

ADALET BAKANİ BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Siirt Milletvekili Sayın Kadri Yıldırım konuşacak.

Buyurunuz Sayın Yıldırım. (HDP sıralarından alkışlar)

KADRİ YILDIRIM (Siirt) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygılarımla selamlıyorum.

Bugün Hazreti Peygamber'in ikinci halifesi ve adaletin sembolü olan Hazreti Ömer'in 1.372'nci vefat yıl dönümüdür.

Birliklik Kanunu Tasarısı'yla ilgili görüşlerimi bu büyük zatın siretinden bir iki örnekle paylaşmak istiyorum: Özellikle isminin bir parçası "adalet" olan iktidar partimizin ve özellikle de Adalet Bakanımızın -ki, buradadır- dinlemelerini yararlı görüyorum.

Yargıda bağımsızlığın, adaletin ve eşitliğin tecellisi için kendi dokunulmazlığını bir devlet başkanı olarak kaldırmış ve mahkemeye sade bir vatandaş olarak katılıp ifade vermiştir Hazreti Ömer. Olay şu: Übey bin Ka'b, bir devlet başkanı olan Hazreti Ömer'i mahkemeye şikâyet etmiş, mahkemenin o günkü hâkimi aynı zamanda Hazreti Peygamber'in vahiy kâtiplerinden biri olan Zeyd bin Sabit idi. Hâkim Zeyd, iki hasım olarak davacı Übey bin Ka'b'ı ve davalı olarak Hazreti Ömer'i mahkemeye çağırmış. Übey bin Ka'b içeri girdiğinde rahatını bozmayan hâkim Zeyd, Hazreti Ömer içeri girince ona saygıdan dolayı ayağa kalkınca Hazreti Ömer onu şöyle uyarmıştır: “Bu senin ilk adaletsizliğindir, eğer senin nazarında Ömer ile herhangi biri eşit değilse hâkimlik makamına layık değilsin.” Şibli Numani bunu kendi eserinde açıkça kaydediyor.

İkinci bir örnek: Devlet başkanı, halife ve kanun koyucu olarak Hazreti Ömer'in çıkarmak istediği bir kanunda, bir bilirkişi kadın tarafından yanlışlığı, anayasaya aykırılığı hakkında bir kararla, bir öneriyle bu yanlış düzeltilmiştir. Bunun da özü şudur: Hazreti Ömer bir cuma hutbesinde kadınlara evlilik sırasında ödenen mihr miktarına bir kota, bir sınır koymak istiyor ama o sırada caminin içerisinde bulunan ve kitaplarda “uzun boylu” denilen bir kadın sahabe, Hazreti Ömer'i Kur'an'dan getirdiği bir ayet deliliyle susturuyor ve Hazreti Ömer de “...”(x) yani “Kadın doğru söyledi, isabet etti, Ömer yanlış yaptı.” diyerek o günkü anayasa olan Kur'an'a aykırılığı ispat edilen bu kanunu koymaktan vazgeçti. Dolayısıyla, Hazreti Ömer, hiçbir zaman, “Bir defa da olsa anayasayı bir tarafa bırakın.” gibi bir lüks ve talimat içerisine girmedi ve hiçbir zaman “Her şeyi ben bilirim, size izin verdiğim kadar ancak siz bilebilirsiniz.” demedi ve hiçbir zaman “Ben devlet başkanım, dokunulmazlığım var, siz beni normal bir vatandaşla birlikte mahkemeye çağıramazsınız.” demedi, bilakis normal bir vatandaşla birlikte mahkemenin önüne normal bir vatandaş olarak çıktı ve ifadesini verdi. Hele hele kendisini mescitte uyanan kadına “Sen kim oluyorsun da benim gibi bir halifeye, devlet başkanına karşıyorsun?” veya “...yanlışımı ortaya koyuyorsun.” demedi, diyemedi, diyemezdi de çünkü bilirkişinin cinsiyeti önemli değil, bilimin orada objektifliği, doğruluğu ve isabetliliği önemliydi. O da bu ölçüyü kabul etti ve ona göre hareket etti. Darısı bütün partilerimizin başına.

Teşekkürler.

Saygılar. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Yıldırım.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

388 sıra sayılı Bilirkişilik Kanunu Tasarısı'nın 29'uncu maddesi ile 2659 sayılı Kanun'un 13'üncü maddesinin (1)'inci fıkrasına eklenen (b) bendinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“b- Zorunluluk hâlinde İhtisas Kurullarının başkan ve üyeleri ile daire başkanlarının görevlerini değiştirmek,”

Cemal Okan Yüksel (Eskişehir) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükümet?

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Sayın Başkan, bir cümle söyleyerek ondan sonra kanaatimi söyleyeceğim.

(x) Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan kelimeler ifade edildi.

Sayın Gök'ün soruşturma konusunda verdiği dosya numarasını sordum, şu anda böyle bir açılmış soruşturma yok, teyiden bir kez daha ifade ediyorum.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Bakan, kendisini pazartesi günü ifadeye çağırılmışlar.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Ben şu anda bana iletilen bilgiyi paylaşıyorum. Bana iletilen resmî bilgi “Böyle bir soruşturma yok.” dediler.

LEVENT GÖK (Ankara) – Yani bunu da tabii önemseyerek dinliyorum; teşekkür ederim, sağ olun.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Ben, şimdi, bizzat telefonla sayın başsavcımızı aradım, kendisi bize bunu söylediler. Tamam mı?

LEVENT GÖK (Ankara) – Bunu size gönderirken arkadaşımızın pazartesi soruşturmaya çağırıldığını kendisine bildirmişler, o bakımdan bildirdik ama anlaşıldı. Bir bakalım.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Bizim aldığımız bilgi bu, ben aynen aktarıyorum.

Katılmıyoruz önergeye de.

BAŞKAN – Önergeye katılmıyorsunuz.

Önerge üzerinde Çanakkale Milletvekili Sayın Muharrem Erkek konuşacak.

Buyurunuz Sayın Erkek. (CHP sıralarından alkışlar)

MUHARREM ERKEK (Çanakkale) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 388 sıra sayılı Bilirkişilik Kanunu Tasarısı'nın 29'uncu maddesi üzerine söz almış bulunmaktayım. Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Tasarı, gündeme geldiğinden bugüne sivil toplum kuruluşları, akademisyenler, yargı mensupları tarafından endişeyle takip ediliyor ve çok ciddi eleştiriler getiriliyor. Çünkü yargımızın durumu ortada. Maalesef mahkemelerimiz, hâkimlerimiz ihtisaslaşamadığı için bilirkişilik sistemi adli sisteme paralel bir yapı olarak devam ediyor ve ülkemizdeki hem ceza hem hukuk davalarının çok büyük çoğunluğu bilirkişilik müessesine bağlı olarak sonuçlanıyor. Tabii ki bu ciddi bir sorun. Zaten mevcut HSYK'nın yapısıyla iktidar, maalesef yargıyı kendisine bağlamış durumda. Bugün, Türkiye'de, ülkemizde bağımsız bir yargıdan, hukukun üstünlüğünden söz etmek mümkün değil. Bir de şimdi bunun üzerine bilirkişilik müessesesinin yürütmenin bir parçası olan Adalet Bakanlığına tamamen bağlanmasıyla yargıyı tümüyle kontrol altına almış oluyorsunuz. Oysa, yapılması gereken, bu değil, yapılması gereken, mahkemelerimizin ihtisaslaşması ve bilirkişiliğin hâkimliğe ikame edilmeyecek bir yapının oluşturulması ve genel kalitenin iyileştirilmesi. Çünkü, sonuçta, mağdur olan hep yurttaşlarımız oluyor.

Bakın, 2015 tarihli AB İlerleme Raporu'nda “Bilirkişilik sistemi hâlâ paralel bir adli sistem olarak ve genel kaliteyi iyileştirmeden işlevini sürdürmekte iken yargı sisteminin hâkimlerin ihtisaslaşmasına engel teşkil eden ve iş yükü bakımından orantısız bir trafiğe sahip yapısı nedeniyle bilirkişilik müessesesinin güçlendirilmesi, bilirkişilerin hâkimlere ikame edilmesine mahal vermeyecek şekilde gerçekleştirilmelidir.” şeklindeki tespit, maalesef son derece doğru bir tespit. Yüksek yargıda, Yargıtaydaki daireler arasında nasıl bir ihtisaslaşma söz konusuysa yerel mahkemelerde de bir ihtisaslaşmayı ivedi olarak sağlamak zorundayız.

Değerli milletvekilleri, Sayın Adalet Bakanımız burada olduğu için gensoruyla ilgili konuşmamda önemle istirham ettim kendisinden ve bu kürsüden talep ettim idamla ilgili bir sorumu, fakat kendisi konuşmasında bunu cevaplandırmadı. Ben, burada oldukları için bu konuda bir değerlendirme yapmak istiyorum ve tekrar kendisine bir sorum olacak.

Bakın, bu Meclis çatısı altında çok değerli hukukçular var. Ben, İnsan Hakları ve Temel Özgürlüklerin Korunmasına İlişkin Sözleşme'ye Ek 13 No.lu Protokol'ün ilk üç maddesini size

okumak istiyorum. Bu protokol, sizin döneminizde, 9 Ocak 2004’de imzalandı ve Resmî Gazete’de yayımlandı ve yürürlüğe girdi:

“Madde 1- Ölüm cezası kaldırılmıştır. Hiç kimse bu cezaya çarptırılmaz ve idam edilemez.

Madde 2- Sözleşmenin 15. maddesine dayanılarak bu Protokol’ün hükümleri hiçbir surette tadil edilemez.

Madde 3- Sözleşme’nin 57. maddesine dayanılarak bu Protokol’ün hükümleriyle ilgili hiçbir çekince konulamaz.”

Ve bu milletlerarası anlaşma, bu sözleşme, Anayasa’mızın 90’ıncı maddesinde de, iç hukukumuzda üstün konumda. O yüzden Sayın Adalet Bakanının, devletimizi yöneten seçilmiş kişilerce sürekli idam çığlıklarının atıldığı bu dönemde, bu idam cezasının, bu protokole rağmen ve Anayasa’mıza rağmen nasıl getirileceğini izah etmesi zorunluluğu var diye düşünüyorum çünkü Adalet Bakanımızın bir hukukçu olması sebebiyle görüşleri bizim için çok çok önemli.

Bakın, Cumhurbaşkanımız Sayın Tayyip Erdoğan 2007 yılında ne demiş Bahçeli idam talep ederken: “Bahçeli’nin aktörlük yanı var. Bana ip gönderiyor, ‘Al idam et.’ diyor. Şu anda bir hukuk devletinde yaşıyoruz, idamların müebbet hapse dönüştüğü bir dönemde yaşıyoruz. Böyle bir dönemde idamdan bahsetmek kanunlara ne kadar uzak olduğunun da bir gereğidir. Bunlardan haberi yok.” Bugün de bir hukuk devletinde yaşıyorsak eğer ve idamı biz hukuk mevzuatımızdan çıkartmışsak lütfen bu tartışmalara bir son verelim ve hukuka uygun hareket edelim diyorum.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (CHP ve HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Erkek.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir. Son önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 388 sıra sayılı Bilirkişilik Kanunu Tasarısı’nın 29’uncu maddesinin birinci cümlesinin sonundaki “teselsül ettirilmiştir” ibaresinin “değiştirilmiştir” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Kamil Aydın (Erzurum) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Takdire bırakıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükümet?

ADALET BAKANİ BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Katılıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Osmaniye Milletvekili Sayın Ruhi Ersoy konuşacak.

Buyurun Sayın Ersoy. (MHP sıralarından alkışlar)

RUHİ ERSOY (Osmaniye) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; “bilirkişilik” kavramı üzerine değerlendirmeler yasalaşma sürecinin içerisinde. “Bilirkişi” kavramı Türk halk kültürü içerisinde ve Türk töresinde kanaat önderi, akil adam ve ak sakal olarak bilinen şahıslarla ilgilidir. Bunlar zamanın, şartların, hayatın, geleneğin biriktirdikleriyle beraber toplumda saygın kişiler olurlar ve pek çok konuda arasında sorun olanlar bu kanaat önderleri ve ak sakalın belirlemiş olduğu sorun çözme metodunu kabul ederler ve toplumda bir uzlaşma olur. Aslında bu kamu denetçiliği, ombudsmanlık gibi kurumlar da Türk kültürünün müktesebatında var olan bu yapıları da uyarlamayla ilgili bence yani ombudsmanlık kavramı ve ismi uluslararası Batı literatüründen gelmiş gibi gözükse de kendi müktesebatımızda var

olan kavramlar ile onlar arasındaki özgünlüğü ifade ederek yerlilik ve millilik yolunda da hayırlı işler yapmış oluruz diye düşünüyorum.

İşte bu kapsamda her siyasetçinin kendi siyaset yaptığı coğrafyada, bölgede kanaat önderleriyle temasları vardır, bilirkişilerle temasları vardır; “Hayat nereye gidiyor? Gündelik yaşam nedir? Bize neler tavsiye edersin?” diye nabız tuttuğu bir yer vardır. Bunu eski siyasetçiler de “Falanca amca ya da falanca bölge ya da falanca şahıs bunu çok iyi bilir.” ya da “Muhterem biriyle görüştün mü?” ya da “Falanca amca bu konuda şöyle demişti, böyle olmadı mı?” gibi aslında burada bir de halk irfanına, sezgisine de müracaat vardır. Evet, siyaset buradan beslenmeli ama akılla, rasyonel politikalarla da tedbirini almalı.

Bu kapsamda, “Şu kürsüye çıktığında ‘Bu yer fıstığı para etmedi.’ oradan bir söyle de yüreğim bir soğusun.” diyen, Düziçi’nden beni arayan o bilirkişilerin sözünün, yüreklerinin bir şekliyle ifadesi olarak bunu buradan dillendirmek istiyorum.

Bizim Osmaniye’miz yer fıstığı üretiminde Türkiye’de çok önemli bir üretim merkezidir. Üretimi bir şekliyle entegre tesisi ve sanayiye dönüştürme aşamasında bazı girişimler olsa da genelde bu işin işçiliğini ve üretimini yapar ve bunu genelde kuruyemiş sektörüne gönderir.

Değerli milletvekilleri, ürünler bu sene beş altı yıl önceki fiyattan ancak karşılık bulabiliyor. Çiftçinin üretmiş olduğu emek, mazot, gübre parası ve maliyet ile üretimi arasında ciddi bir sıkıntı var. Esnaf, bunun üzerinden para kazanan esnaf ciddi anlamda bir mağduriyet içerisinde ve en çok arzuları -tıpkı Karadeniz’de fındıkta olduğu gibi- destekleme alımlarıyla ilgili genel rekolte hesaplarına göre buranın devlet eliyle bir standardının belirlenmesi.

İşte, bu bilirkişinin ve bilirkişilerin “Bu konuyu dillendir.” demesinin yanı sıra hemen modern bilirkişi konumuna gelen sendikalarımızın ve STK’larımızın da sözcülüğü şu: Bizim memlekette Kadirli ile Osmaniye arasında bir yol var. Bizim belediye başkanı diyor ki: “Ben Adana’ya liseye giderken bu yoldan gidiyordum, hâlâ aynı yoldan.” Sanırım o 50 küsur yaşında. Biz bu yolun duble yol olmasını istiyoruz -iktidar partisi milletvekili de bu konuda bizimle aynı fikirde- bunun da duble yol olması konusunu buradan dillendirme arzusundayım.

Bir de, bizim devlet hastanemiz var, 57’nci Hükûmette Sayın Devlet Bahçeli Beyefendi’nin katkılarıyla yapılan hastane. 600 yatak kapasiteli bir hastaneden bahsediliyor. Akıbetinin ne olduğu henüz daha belli değil. Ve şu anki devlet hastanemiz ciddi anlamda, fiziki olarak, hasta ve çalışanlarının potansiyelini kaldıramayacak bir konumda. Bu konudaki çalışmaların hızlı bir şekilde yapılmasını istiyoruz. Aslında asıl istediğimiz ve benim de burada önerge verdiğim konulardan bir tanesi bir tıp fakültesi hastanesinin kurulması, araştırma, uygulama hastanesine dönüşmesi. Sadece yatak kapasitesinin artması değil, ciddi anlamda yeni birimlerin de sağlık hizmeti olarak şehrimize gelmesini istiyoruz.

Organize sanayimizin ve buna benzer, şehrimizin denize açılmasıyla alakalı bazı çalışmaları da ileriki günlerde verdiğimiz önergelerle burada dillendirmek istiyoruz.

Biz “bilirkişilik” kavramıyla bilirkişilerden bize gelenleri bugün burada ifade etme niyetindeydik. Buna imkân veren Milliyetçi Hareket Partisi Grubuna ben teşekkür ediyorum. Vermiş olduğumuz önergenin olumlu olarak desteklenmesini bekliyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

30'uncu maddede üç adet önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 388 sıra sayılı Bilirkişilik Kanunu Tasarısı'nın 30'uncu maddesinin birinci cümlesindeki "başlığında yer alan" ibaresinin "başlığında bulunan" olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mustafa Kalaycı	İsmail Faruk Aksu	Kamil Aydın
Konya	İstanbul	Erzurum
Mehmet Necmettin Ahrazoğlu	Erkan Haberal	Kadir Koçdemir
Hatay	Ankara	Bursa
Mustafa Mit	Deniz Depboylu	
Ankara	Aydın	

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

388 sıra sayılı Bilirkişilik Kanunu Tasarısı'nın 30'uncu maddesi ile 2659 sayılı Kanun'un 15'inci maddesinin (3)'üncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Cemal Okan Yüksel	Tahsin Tarhan	Mehmet Gökdağ
Eskişehir	Kocaeli	Gaziantep
Kazım Arslan	Dursun Çiçek	Bülent Yener Bektaşoğlu
Denizli	İstanbul	Giresun
Murat Emir	Muharrem Erkek	
Ankara	Çanakkale	

"Fizik ve Trafik İhtisas Dairelerinin genişletilmiş uzmanlar heyetinin çalışma usul ve esasları ilgili yönetmelikle düzenlenir."

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 388 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın 30'uncu maddesinin tasarı metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

İdris Baluken	Mahmut Toğrul	Meral Danış Beştas
Diyarbakır	Gaziantep	Adana
Mizgin Irgat	Celal Doğan	
Bitlis	İstanbul	

BAŞKAN – Okunan son önergeye Komisyon katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükûmet?

ADALET BAKANİ BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Gaziantep Milletvekili Sayın Mahmut Toğrul konuşacak.

Buyurun Sayın Toğrul. (HDP sıralarından alkışlar)

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Biraz önce Şırnak Milletvekilimizle ilgili Sayın Bakana sorduğumda cevap olarak dedi ki "Şırnak mahkemesi karar almış."

Değerli arkadaşlar, hukuk tamamen günümüzde siyasallaşmıştır, artık tüm kararlar siyasadır. Bugün üzerinde konuştuğumuz Bilirkişilik Kanunu Tasarısı da aynı şekilde yeri geldiğinde aynı amaçla kullanılıyor. Şu anda tüm kamu personeli üzerindeki baskılar, zulümler de siyasetendir.

Bakın, siz KESK’e bağlı kamu emekçilerini görevden alırken iki temel dayanağa dayandırdınız. Biri, 10 Ekim Gar patlamasından dolayı 12-13 Ekimde iş bırakmaları, bir diğeri de, Kürt illerindeki yıkım savaşı sırasında eğitimciler, çocuklar okula gidebilsin diye yine 29 Aralıkta bir gün iş bıraktılar. Bu kararları sendikaları aldı.

Değerli arkadaşlar, bugün AİHM’in aldığı bir kararı dikkatinize sunuyorum: AİHM 2010 yılında iş bıraktığı için disiplin cezası alan öğretmenlere, bugün, bu iş bırakan öğretmene cezanın sendikal hak ihlali olduğunu karara bağladı ve öğretmenlere 153 bin lira para ödenmesine hükmetti. Değerli arkadaşlar, şu anda biraz önce söylediğim iki gerekçeyle -ki ikisini de sendika karar almıştı- sendikanın aldığı kararlara uymak, sendika üyeleri için bir zorunluluktur ve bundan dolayı bir ceza alamazlar. Bunun içtihatları hem iç hukukta hem uluslararası hukukta normlaşmış, kalıplaşmıştır ama buna rağmen siz bu iki nedenden kaynaklanarak KESK’e bağlı on binlerce eğitimciyi, haberciyi görevden aldınız ve doğru dürüst hiçbir soruşturma yapmadan ya açığa aldınız ya işten çıkardınız. Değerli arkadaşlar, bunlar yarın birer birer mahkemelerden dönecek. Peki, bunlara ödenecek bu tazminatları saray mı ödeyecek, AKP’liler kendi cebinden mi ödeyecek, yoksa bu milletin verdiği vergilerden mi ödeyecekler? Sizin siyasal olarak verdiğiniz bu kararları neden benim vatandaşıma yüklüyorsunuz? Neden yurttaşımız ödemek zorunda bırakılacak? Değerli arkadaşlar, bunların hiçbirisi hukuki değil, biraz önce söyledim, siyasadır.

Bakın, dün, KESK’e bağlı HABER-SEN’in bir basın toplantısına katıldım. KESK’e bağlı HABER-SEN üyeleri toplantı hâlindeydi, daha sonra basın toplantısı yaptılar. Siz sanıyorsunuz ki bu kamu emekçilerini zapturapt altına alırsak, korku bulaşıcıdır, korku bulaşıcı olduğu için herkesi korkuturuz, toplumu sindiririz diye düşünüyorsanız yanıyorsunuz değerli arkadaşlar, cesaret de bulaşıcıdır. Biz de o arkadaşlarımız da cesur bir şekilde o basın toplantısında bu zulme karşı daha örgütlü, daha direngen nasıl olabileceğimizi tartıştık. Ve sanıyorsunuz ki siz, bu korkularınızla bu emekçileri sindireceksiniz. HABER-SEN’in selamı var, asla sinmeyecek, tam tersine bu örgütlülüğü, bu direngenliği, cesareti topluma bulaştırarak, toplumu cesaretlendirerek sizin zulmünüze sonuna kadar direnecek.

Değerli arkadaşlar, Ferhat Encu’yla ilgili kararı... Sayın Bakan, burada hiçbir vekil hakkında -kesinleşmeyen- bir dava gelip Mecliste okunmadan siz normalde ceza bile veremezsiniz ama bugün kalkmışsınız vekilimizin dışarıya çıkmasını engelliyorsunuz. Bunların tamamı siyasadır.

Yine eş başkanlarımızı Kandıra’da gözaltına aldınız, sürgün ettiniz ta Diyarbakır’dan Kandıra’ya. Bugün insanlarımız eş başkanlarını, KJA sözcüsünü ziyarete gitti, Kandıra’da, girişte hiçbir hukuk olmadan durdurdunuz. Gerekçe ne? Gerekçe yok, gerekçe tamamen siyasal. Gerekçe: Siz siyasi olarak böyle bir ortam istiyorsunuz, korkutmak istiyorsunuz toplumu, sindirmek istiyorsunuz, zulmünüze ses çıkarılmasını istiyorsunuz. Dediğim gibi, korku bulaşıcı olduğu kadar cesaret de bulaşıcıdır ve bu toplum cesurca size diz çökmeyecek, direnecektir diyor, saygılar sunuyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

388 sıra sayılı Bilirkişilik Kanunu Tasarısı'nın 30'uncu maddesi ile 2659 sayılı Kanun'un 15'inci maddesinin (3)'üncü fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Muharrem Erkek (Çanakkale) ve arkadaşları

“Fizik ve Trafik İhtisas Dairelerinin genişletilmiş uzmanlar heyetinin çalışma usul ve esasları ilgili yönetmelikle düzenlenir.”

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükûmet?

ADALET BAKANİ BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Ankara Milletvekili Sayın Murat Emir konuşacak.

Buyurun Sayın Emir. (CHP sıralarından alkışlar)

MURAT EMİR (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri...

BAŞKAN – Bir dakika Sayın Emir.

Sayın milletvekilleri...

Buyurun Sayın Emir, sürenizi yeniden başlatıyorum.

MURAT EMİR (Devamla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Yargının gereği gibi işlemesi, yargı bağımsızlığının sağlanması ve yargı kararlarının toplumumuzda geniş kabul görmesi amacıyla getirilen bu yasa tasarısı kendi içerisinde çok büyük eksiklikler ve aksaklıklar içeriyor. Elbette böyle bir yasaya ihtiyaç var, elbette ki bugün AKP iktidarının da katkısıyla yerlerde sürünen bizim adalet mekanizmamızın her yerinden düzeltilmeye ihtiyacı var ama böyle bir yasayla değil.

Değerli arkadaşlar, yargı bağımsız olmalıdır ve yargının ayrılmaz parçası olan bilirkişilik müessesesinin de mutlaka bağımsızlığının sağlanması gerekir. Oysa ki bu yasa tasarısının, bu torba kanunun özünde yatan şey bilirkişiliği bir şekilde idarenin bir kanadı yapmak, idarenin denetimi altına almak ve kendine uygun bilirkişilerle, bilirkişilik müessesesiyle yargıya tekrar müdahale etmenin yollarını aramaktan ibaret. Eğer bu olmasaydı, yani Sayın Bakan “Biz yargı daha iyi işlesin diye getiriyoruz. Bilirkişiliği daha etkin, daha hızlı, daha güvenli, daha saygın yapmaya çalışıyoruz.” diyebilirler ama eğer amaç buysa mutlaka Anayasa'mızın 138'inci maddesinde olan hâkimlerin ve mahkemelerin tarafsızlığı ve bağımsızlığına dönük düzenlemelerin mutlaka bu tasarının içerisinde de yer alması gerekirdi ama bunları göremiyoruz.

Değerli arkadaşlar, ben sizlere benim de mesleğim olan tıbbi bilirkişilik üzerinden, tıp doktoruyum, tıbbi bilirkişi değilim ama bunun üzerinden örneklerle bu yasanın içerdiği sakıncaları ifade etmeye çalışacağım. Bir kere şunun bilinmesi lazım: Bilirkişilik tıp mesleğinin bir parçasıdır. 1219 sayılı Tababet Ve Şuabatı San'atlarının Tarzı İcrasına Dair Kanun'da, 11'inci maddesinde açık bir biçimde hekimin zaten bilirkişilik yapacağı bir görev olarak sayılmıştır. Bunun ötesinde, Tıbbi Deontoloji Tüzüğü'nde de tıp mesleğinin bağımsız olması gerektiği açıkça belirtilmiştir. Şimdi, bunlar varken siz, doktorları, hem de alanında uzman doktorları, belki de bölgesinde o konuda en iyi olabilecek uzmanları bir sicile kaydetme arayışı içerisindeyiz. Neden? Bu sorunun cevabı önemli. Neden bu ihtiyaç var? Yani üniversiteyi bitirecek, doktor olacak, ihtisas yapacak, bir konuda daha çok uzman

olacak, hatta derinleştikçe derinleşecek, o konunun en uzmanı olacak ama o sicile kayıtlı olmayınca bilirkişilik yapamayacak. Bunun hiçbir akılcı açıklaması yoktur. Bu, sadece biz kontrol edelim, bizim denetimimizde olsun, bize tabi olsun ve biz değerlendirelim anlayışının bir uzantısıdır. Zaten bunu da görüyoruz. Ne diyor? “Kurullar bilirkişilerin liyakatini, performansını değerlendirecek, ilkeler belirleyecek, sicile kaydedecek veya sicilden silecek.” Hangi hakla, hangi yetkiyle?

Değerli arkadaşlar, bu, bilirkişileri ve özellikle tıbbi bilirkişileri bir sicile kaydetme ve idarenin iki dudağı arasında bırakma arayışı ve ihtiyacı, açık seçik Anayasa’nın da yasaların da hukuk ilkelerinin de ihlal edilmesidir.

Değerli arkadaşlar, bir eğitimden bahsediyorsunuz: “Temel eğitim vereceğiz.” Ne eğitimi? “Efendim, raporlamayla ilgili eğitim vereceğiz.” Peki, bunun kapsamı niye belli değil? Eğer amaç bu ise burada bunun yasanın içerisinde mutlaka yazılmış olması gerekir. Siz, şimdi, uzmanlaşmış bilirkişileri temel eğitime alıyorsunuz; kim verecek bu eğitimi belli değil, hangi süreyle verecek belli değil, ne kadar verecek belli değil, ne zaman o temel eğitimden geçtiğini varsayacaksınız belli değil. İşte bunların hepsi aslında bilirkişiliği idareye bağlı, idarenin altında ve idarenin denetiminde -zaten bu denetim de yasanın içerisinde var- yapma gayretinin bir sonucudur.

Tabii, burada bir beş yıl sorunu da var. Bu da sorunlu bir alan. Zaten adam uzman doktor olmuş, bir konunun uzmanı. “Bilirkişi olmak için bir de beş yıl çalış.” diyorsunuz. Bu da yanlış.

Tabii sürem yetmediği için, Adli Tıp Kurumuyla ilgili konuya hiç giremiyorum ama Adli Tıp Kurumunun zaten kanunu var ve kanununda değişiklik yapılması gerekir. Eğer amaç, bağımsız, bilimsel gelişmeleri izleyen, genişlemiş ve bağımsız yargıya katkı veren bir Adli Tıp Kurumu ise, bunun, mutlaka Adli Tıp Kurumu içerisinde ve herkesin görüşü alınarak, özellikle üniversitelerin ve adli bilimlerin görüşü alınarak yapılması beklenir.

Bu anlamda, bu yasa tasarısının içerisindeki bu yanlışlıkların ve eksikliklerin mutlaka düzeltilmesini bir kez daha belirtiyorum ve saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Emir.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 388 sıra sayılı Bilirkişilik Kanunu Tasarısı’nın 30’uncu maddesinin birinci cümlesindeki “başlığında yer alan” ibaresinin “başlığında bulunan” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Deniz Depboylu (Aydın) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Takdire bırakıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükümet?

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Katılıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Aydın Milletvekili Sayın Deniz Depboylu konuşacak.

Buyurun Sayın Depboylu. (MHP sıralarından alkışlar)

DENİZ DEPBOYLU (Aydın) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 388 sıra sayılı Bilirkişilik Kanunu Tasarısı’nın 30’uncu maddesindeki önergemiz üzerinde Milliyetçi Hareket Partisi Grubum adına söz almış bulunmaktayım. Sizleri saygıyla selamlıyorum. Aziz Türk milletini yine saygıyla selamlıyorum.

Konuşmama başlamadan önce Aydın Milletvekili Sayın Bülent Tezcan’a geçmiş olsun diyor, acil şıfalar diliyorum.

Değerli milletvekilleri, bilirkişilik kavramı bağımsızlığı ve tarafsızlığı üzerine pek çok tartışma mevcut olup bu konuda bir görüş, bir davranış birliğinden söz etmek imkânsız gibidir. Bununla birlikte ülkemizde özel bilirkişilikle ilgili yaşanan da pek çok sorun bulunmaktadır.

Kimler bilirkişi olabilir, kimler bilirkişi olamamalıdır? Bu sorular, üzerinde düşünmemiz gereken konulardır. Bilirkişilikte aranması gereken zelliklerse uzmanlık ve yeterlidir. Uzman kimdir? Kendini uzman hisseden herkes uzman mıdır veya her sertifika sahibi uzman mıdır, bilirkişilik yapabilir mi? Birçoğumuzun kolaylıkla cevaplayacağı bu sorulara gerçek hayatta hiç de umduğumuz karşılıklar maalesef bulunmamaktadır.

Hâlihazırda yaşananlar bu konuda bizi kısmen hayal kırıklığına uğratmaktadır. Bilirkişilik görevinin zamanla yozlaştığı da malumunuzdur. Bugün mevcut sorunları zeceği iddiasıyla yeni bir kanun tasarısı sunulmuştur. Ancak, yeni kanunla sorunların tamamı üzülecek midir şüphelidir. Bu kanunla devlet özerk olan tüm kurumları kendi tarafına çekmek istercesine hareket ederek adaletin tarafsızlık ilkesine de karşı gelmek durumundadır. Ayrıca, sertifika sahibi yapan sınırlı süreli bir eğitimle bilirkişiliğin meslek olarak kabul edileceği bir tasarıyla da maalesef karşı karşıyayız. Sertifika eğitimleriyle yeni meslek grupları oluşturmak veya mevcut mesleklere yama şeklinde farklı eğitimden geçmiş kişileri dâhil etmek üzüm değildir, uygun da değildir. Sertifika vermek yoluyla bugüne kadar birçok meslek grubu mağdır edilmiştir. Verebileceğim en yakın örnek psikolojik danışmanlık ve rehberlik mezunlarına yapılan haksızlıktır. Millî Eğitim Bakanlığının açtığı kısa süreli kurslarla, alan dışı atamalar, alımlar, görevlendirmeler yaparak hakkaniyet ilkesine ve bilimselliğe aykırı davranılmıştır ama Millî Eğitim Bakanlığı hâlâ kurs açıp sertifika vermek yoluyla alan ihlaline de devam etmektedir. Gerekeçe olarak da yeterli sayıda PDR mezunu olmadığı iddiasını bize sunmaktadır. Millî Eğitim Bakanlığının yaptığı son atamalarda, 7 bin civarında PDR mezunu başvurmuş, ancak 1.400 mezun, okul psikolojik danışmanı, rehber ğretmen olarak atanmıştır. şu anda yeni mezunlarla birlikte atanmayı bekleyen 10 bin civarında PDR mezunu mevcuttur. Öncelikli olarak bu mezunları ihtiyaı olan okullara yerleştirmek gerekmektedir. Tüm mesleki alanlara ve bilimsellik ilkesine saygı gösterilerek alan ihlallerinden doğan mağduriyete son verilmelidir, bu ilke bilirkişilik müessesesi için de geçerlidir.

Değerli milletvekilleri, şu anda üzerinde konuştuğumuz kanunun gerekliliğiyle ilgili olarak, dn, Adalet Bakanı Sayın Bekir Bozdağ, başta bilirkişilik olmak üzere kurumsal görevlerde denetimin önemi ve gerekliliği üzerinde durmuştur. Denetim devletin yerine getirmek zorunda olduğu en hakiki, en önemli görevlerden biridir. Denetim konusunda bugüne kadar yapılan hatalar ve ihmaller gelecekteki icraatınız açısından da bizi kaygılandırmaktadır. Bilindiği üzere ülkemizde faaliyet gösteren 17-25 Aralık yolsuzluk iddialarından önce AKP tarafından ilk olarak “Gülen Cemaati” olarak kabul gören, bu tarihten sonra Haşaşı bir örgüt olduğu taraflarınca iddia edilen ve 15 Temmuzdan sonra nihayet “FETÖ terör rgti” adıyla adlandırılması uygun görülen örgütün okulları yıllarca devleti yöneten iktidar partisinin idaresindeki Millî Eğitim Bakanlığı tarafından yapılmış ve maalesef burada çocuklar din, siyasi ve ideolojik istismara uğramıştır. On beş yıldır Millî Eğitim Bakanlığı tarafından denetlenen ve makbul kabul edilen bu okulların ğretmenlerinin ihraç edildiğini, o kurumlarda okuyan çocukların şüpheli bulunduklarını ve yine okutan velilerin de şüpheli, şaibeli sayıldıklarını size hatırlatmak isterim. Ama maalesef bu örgütün önünü açan ve 15 Temmuz darbesinde rolü olan siyasilere de hiç dokunulmadığını yine hatırlatmak isterim.

Bu Bilirkişilik Yasa Tasarısı'yla yapılacak denetlemelerin nasıl olacağı, millî çıkarlar, vatan çıkarlarının mı gözetileceği, yoksa iktidar çıkarlarının mı gözetileceği şaibelidir.

Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Depboyu.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

31'inci maddede üç adet önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 388 sıra sayılı Bilirkişilik Kanunu Tasarısı'nın 31'inci maddesinin birinci cümlesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“2659 sayılı Kanunun 16 ncı maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki gibi değiştirilmiştir.”

Mustafa Kalaycı

Mustafa Mit

Mehmet Necmettin Ahrazoğlu

Konya

Ankara

Hatay

İsmail Faruk Aksu

Erkan Haberal

Kamil Aydın

İstanbul

Ankara

Erzurum

Kadir Koçdemir

Arzu Erdem

Bursa

İstanbul

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 388 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın 31'inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde yer alan “hapis cezalarının infazının ertelenmesi, sürekli hastalık, engellilik ve kocama sebepleri ile belirli kişilerin cezalarının hafifletilmesi veya kaldırılmasına ilişkin işlemler” ibaresinin (c) bendinden çıkartılarak aynı fıkranın (b) bendinin sonuna eklenmesini arz ve teklif ederiz.

İdris Baluken

Mizgin Irgat

Mahmut Toğrul

Diyarbakır

Bitlis

Gaziantep

Meral Danış Beştaş

Celal Doğan

Ayhan Bilgen

Adana

İstanbul

Kars

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

388 sıra sayılı Bilirkişilik Kanunu Tasarısı'nın 31'inci maddesiyle 2659 sayılı Kanun'un 16'ncı maddesinin 2'nci fıkrasının (g) ile (h) bentlerinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Cemal Okan Yüksel

Tahsin Tarhan

Kazım Arslan

Eskişehir

Kocaeli

Denizli

Mehmet Gökdağ

Bülent Yener Bektaşoğlu

Dursun Çiçek

Gaziantep

Giresun

İstanbul

“g) Adli Tıp Yedinci İhtisas Kurulu: Ölüm ile sonuçlanmayan tıbbî uygulama hatalarına ilişkin işler,

h) Adli Tıp Sekizinci İhtisas Kurulu: Ölüm ile sonuçlanan tıbbî uygulama hatalarına ilişkin işler,”

BAŞKAN – Komisyon okunan son önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?

ADALET BAKANİ BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Denizli Milletvekili Kazım Arslan konuşacaktır.

Buyurun Sayın Arslan. (CHP sıralarından alkışlar)

KAZIM ARSLAN (Denizli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öncelikle hepinizi sevgiyle saygıyla selamlıyorum.

388 sıra sayılı bilirkişilik kanunuyla ilgili konuyu bugün görüşüyoruz. 31’inci maddede vermiş olduğumuz önerge üzerine söz aldım.

Görüşmekte olduğumuz 31’inci madde 2659 sayılı Adli Tıp Kurumu Kanunu’nun bazı maddelerinde yapılan değişiklikleri içermekte. Özellikle 16’ncı maddenin 2’nci fıkrasında yapılacak değişikliklerle bu yasa çerçevesinde Adli Tıba yeni görevler vermektedir. Aslında bu yasanın 2659 sayılı Yasa’yla birlikte bir bütün hâlinde değerlendirilip baştan aşağıya yenilenmesi ve ona göre yenilenmesi gerekirken... Özellikle Adli Tıbbın siyasi baskılardan uzak, tamamen kendi konularıyla baş başa kalan, kendi ihtisas konularında karar veren ve hiçbir inisiyatif, hiçbir müdahale olmadan karar vereceği bir noktada düzenlenmesi ve bu kurumun yeniden oluşturulması gerektiği yönünde bir düzenlemeye ihtiyaç vardır. Yani bilirkişilik kanununun içinde, Adli Tıp Kurumunun içeriğinde yer alan hususların, aslında, değerlendirilmesi pek uygun düşmemektedir. Bu maddeyle, Adli Tıp Kurumunda bulunan 1., 2., 3., 4., 5., 6., 7. ihtisas kurullarına yeni görevler verilmektedir. Bu görevler çerçevesinde de Adli Tıp Kurumundan bilgiler ve bilirkişi raporları alınacaktır.

Değerli milletvekilleri, bağımsız bilirkişiliğin, özellikle ortaya çıkabilmesi için yürütme organının gölgesinden kurtulması, siyasi baskılardan da uzak olması gerekmektedir. Yürütme, özellikle yargının işleyişinin önüne set koyacak, ona müdahale edecek olursa bu işlerin içinden hiçbir zaman çıkma imkânı olmayacak, adalet gerçekleştirilmeye çalışılırken birçok adaletsizlik ortaya çıkacaktır. Ayrıca, adaletin çok hızlı bir şekilde görülmesi, yürütülmesi ve adaletin hızlı bir şekilde tecelli etmesi için de çalışmaların hızlı bir şekilde yapılmasına ihtiyaç vardır. Unutmayalım ki gecikmiş adalet adalet değildir. Kaldı ki bağımsız olarak, tarafsız olarak verilmeyen her bir kararın da, özellikle, adaletli olduğunu söylemek ve kamuoyunda karşılığını bulmak da mümkün değildir.

Bilirkişilik kanununun, özellikle, düzenlenmesinde bir hususa sizin dikkatlerinizi çekmek istiyorum. Bilirkişi, kendi konusunda uzman olan ve kendi konusunda geniş ve açıklamalı bir şekilde yargıya, yargıca yardımcı olacak, onun kararlarına temel teşkil edecek görevlerini bağımsız bir şekilde, tarafsız bir şekilde icra etmesi gerekmektedir. Özellikle hukukçu bilirkişilerin zaman zaman tayin edildiğini görmekteyiz. Çok özel durumlar olmadığı sürece, kritik konular yargıya intikal etmediği sürece bunun yapılmasının doğru olmadığını söylemek istiyorum ve yapılsa bile de açıklıkla, bir gerekçeli kararla bunun ortaya konulması gerektiğini düşünüyorum. Bilirkişi Danışma Kurulu bir üst kurul olarak tasarlanmalı ve ayda en az 1 toplantı yapmak durumunda. Bilirkişi Daire Başkanlığına verilen yetkiler Bilirkişi Danışma Kuruluna da verilmek suretiyle Danışma Kurulunun tarafsız, bağımsız ve özgür bir şekilde karar vermesine olanak sağlanmalıdır diyorum.

Hepinizi tekrar saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Arslan.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 388 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın 31'inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde yer alan “, hapis cezalarının infazının ertelenmesi, sürekli hastalık, engellilik ve kocama sebepleri ile belirli kişilerin cezalarının hafifletilmesi veya kaldırılmasına ilişkin işlemler” ibaresinin (c) bendinden çıkartılarak aynı fıkranın (b) bendinin sonuna eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Mahmut Toğrul (Gaziantep) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükûmet?

ADALET BAKANİ BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Katılmıyoruz Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Kars Milletvekili Ayhan Bilgen konuşacak.

Buyurun Sayın Bilgen. (HDP sıralarından alkışlar)

AYHAN BİLGİN (Kars) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Adli Tıp Kurumuyla ilgili, geçmişte bu kürsüde çok şey eleştirildi, çok şey konuşuldu. O zaman bu eleştiriler kolayca geçiriliyordu ama 15 Temmuzdan sonra en çok görevden almaların gerçekleştiği kurumlardan birisinin Adli Tıp Kurumu olduğunu hep birlikte gördük. Dolayısıyla, bir şeyi savunurken, bir şeye karşı çıkarken ihtiyat payı bırakmak, bir musibet, bir bela yaşadığınızda “Bunda acaba bizim de bir payımız var mıdır, bizden kaynaklanan bir boyut var mıdır?” diye bir sorgulama yapmak, aslında, yeni belalara, yeni musibetlere düşmemenin de teminatıdır. Hani meşhur misaldir: O ilk taşı, hiç olmazsa o günahı, o suçu işlememiş olanın atması salık verilir, tavsiye edilir.

Değerli milletvekilleri, Adli Tıp Kurumuyla ilgili bir bilirkişi yasasından kaynaklı düzenleme yapılırken doğal olarak Türkiye'nin son dönemde adaletle ilgili, Adli Tıp Kurumunu da doğrudan ilgilendiren düzenlemelerle ilgili iddiaları konuşmamız, tartışmamız gerekiyor. Geçen hafta bu kürsüde ben de paylaştım; İnsan Hakları İzleme Örgütü çok somut vakalar sayarak, 13 tane isim sayarak gözaltı merkezlerinde –cezaevlerinde demiyorum- toplama merkezlerinde işkence iddialarıyla ilgili somut bir rapor yayınladı. Şimdi, bu raporla ilgili, gayet tabii, insan hakları örgütleri iddiada bulunurlar; idari makamlar da siyasi sorumlular da bunların olmadığına dair somut, net iddiaları ortaya koyarlar. Burada suçsuzluk esas değildir, çok net biçimde işkencenin olmadığını ispatla mükellefiyet devlete aittir, hukuk devletinde kural budur.

Şimdi, çok somut iddialar var ve bu iddialara Adalet Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı cevap verdiler. İçeriğine girmeyeceğim bu cevapların ama bu cevabın haber yapılış biçimine bile baktığımızda bizim adalet terazisini nasıl kaybettiğimizi çok net görüyorsunuz. Hükûmete yakın iki yayın organından daha iyi, daha kibar haber yapanı “Bakanlıklardan İnsan Hakları İzleme Örgütüne tokat gibi cevap” başlığıyla haber yaptı ama daha feci olan var, “İftiralara Yanıt” başlığını taşıyor bir gazetenin bu haberle ilgili başlığı. Şimdi, iftira suçtur ve ciddi bir iddiadır. Bir insan hakları örgütünün bir rapor yazıp iddiada bulunmasını “iftira” olarak tarif etmenin kendisi aslında iftira suçu işlemektir çünkü onun görevi bu. Onun iddiasını “iftira” diye tarif edemezsiniz ama siz onu iftira atmakla suçluyorsanız aslında siz iftira atmış olursunuz.

Değerli milletvekilleri, cevapla ilgili merak eden, ilgi duyan arkadaşlar varsa İnternet sitesine bakar, hem rapora bakar hem raporun cevabına. İddialar ne kadar soyut, cevaplar ne kadar ikna edici ve somut; herkes kendi vicdanında, kendi hesap vereceği yerde bunun değerlendirmesini yapar

ama bir şeyi size hatırlatmak isterim: Geçmişte bu örgütlere sizin de ihtiyacınız olmuştı, bizim de, hepimizin. Bu örgütlerin kapısını çalıyorduk, raporlarına başörtüsüyle ilgili bir cümle girsin diye çalışma yürütüyorduk, ziyaretler yapıyorduk. Kur'an kurslarıyla ilgili, imam-hatip liselerinin, meslek liselerinin uğradığı haksızlıklarla ilgili, bu örgütlerin raporlarına bir cümle girsin diye uğraşıyorduk.

Geçmişte ihtiyacımız olduğu gibi ileride de ihtiyacımız olabilir. Kaldı ki, hiç ihtiyacımız olmasa bile adaletten yana bir tavır koymak zorundayız. Burada birçok arkadaş, o örgütlerin bizatihi çalışmalarını yürütenlerin nasıl davrandığını, ne kadar adil olup olmadığını biliyorlar; arkadaşlarınıza sorarsanız şahıs şahıs da tanıyorlar onları ama ben sadece şunu söylemek isterim: Eğer bir iddia söz konusuysa bu iddiayı geçiştirmek, üstünü örtmek yerine "Acaba bunda bizim payımız nedir?" bunun sorgulamasını yapmanızı tavsiye ederim çünkü tersini yaptığınızda, suçunuzu örtme psikolojisiyle, kendi payınızla ilgili muhasebe yapmak yerine, aslında ortalığı sadece bir kuru gürültüye getirip, bir fırtına koparıp örtmüş olursunuz ki, o yüzleşmeden kaçmanın kendisi, bir süre sonra daha ağır bedeller ortaya çıkarır, daha büyük faturalar ortaya çıkarır. Bu faturayı bütün toplum öder, bütün ülke ödemek zorunda kalır. Bugün yaşadığımız birçok vaka, birçok dava bunu çok net biçimde gösteriyor.

Fırat Anlı'yla ilgili iddialara bakın. Fotomontajla, bir mezarlık fotoğrafıyla, bir DİSKİ açılışının fotomontajıyla savcı soruşturma açtı ve şimdi tutuklu.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

AYHAN BİLGİN (Devamla) – Ve siz savunmanızda diyorsunuz ki: "OHAL kimsenin özel hayatını etkilemedi."

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bilgin.

AYHAN BİLGİN (Devamla) – Evet, bu kadarla bırakayım.

Herkesi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 388 sıra sayılı Bilirkişilik Kanunu Tasarısı'nın 31'inci maddesinin birinci cümlesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

"2659 sayılı Kanunun 16 ncı maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki gibi değiştirilmiştir."

Arzu Erdem (İstanbul) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?

ADALET BAKANİ BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde İstanbul Milletvekili Arzu Erdem konuşacaklar.

Buyurun Sayın Erdem. (MHP sıralarından alkışlar)

ARZU ERDEM (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Kıymetli milletvekilleri, Bilirkişilik Kanunu Tasarısı'nın 31'inci maddesi üzerine Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz almış bulunmaktayım. Gazi Meclisi saygılarımla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, bilirkişi, uzmanlığı özel veya teknik bilgiyi gerektiren hâllerde oy ve görüşünü sözlü ya da yazılı olarak vermesi için başvuru alan gerçek veya tüzel kişidir. Tanımından da

anlaşılacağı gibi, özel ve teknik bilgi gerektiren konularda görüş bildirmekle sınırlı bir meslek değildir, yargı işleyişi açısından da hayati önem taşımaktadır. Hâkimin adil bir karar verebilmesi için gerekli verilerin saptanması, tespitlerin yapılması aşaması olarak kabul edilen bilirkişilik, yargı işleyişinin temel taşlarından ancak ülkemizde bilirkişilik sistemi ne yazık ki sağlıklı bir şekilde işlememektedir. Özellikle, bilirkişilerin seçimi ve denetimi başta olmak üzere, işleyişe ilişkin hususların düzenlenerek adaletin tesisine katkı sağlayacak bir yapıda olması gerekmektedir. Bu sebeple, bilirkişilik hususunda adaletin hızlı, güvenilir ve adil bir şekilde tesis edilmesine katkı sağlayacak bir düzenleme getirilmesi gerekliliği tartışılmazdır ancak söz konusu kanun tasarısı ihtiyaç duyulan bilirkişilik düzenlemesinin karşılığı olmaktan çok, mevcut hâlden daha sıkıntılı bir hâle gelmesi durumudur. Bu sorunların en önemlisi de yargı sisteminde tıkanmalara sebep olacaktır.

Özel hukuk tüzel kişilerinin bilirkişi olarak kabul edilmesi, bilirkişilik yapması, özel müesseselerin oluşturulmasına zemin hazırlayacaktır. Bu da bilirkişilik gibi önemli bir işin ticari boyut kazanmasına sebep olabilmelerini getirecektir. Birçok diğer alanda olduğu gibi, yargıda da bir sektörleşmeyi beraberinde getirecektir. Bu da amaç dışı gelişmelerin oluşmasına zemin hazırlayabilir. Bu hususta şirketler kurulacaktır, zaman zaman amacını aşacak rüşvet ve yolsuzluklar ve bu iddialar ortaya çıkacaktır ve bunun zemini oluşacaktır; böylelikle bu işe karşı güven problemleri de oluşacaktır.

Söz konusu kanun tasarısıyla, bilirkişiliğin bir sisteme oturtulması amaçlanmaktadır ancak sistemin doğurduğu sorunların temeli olarak görülen bu kanun tasarısı, farklı yorumlara ve sorunlara gebe kalabilir. Hâlbuki bilirkişilik, tartışmasız ve bağımsız bir yapı içerisinde yer almalıdır. Bağımsızlığa gölge düşürülmesi, alınan kararların sorgulanmasına ve yargıya duyulan güvende derin yaralar açılmasına sebep olacaktır.

Tasarının önemli eksiklerinden biri ise Adli Tıp Kurumunun görev alanıyla ilgili olarak kamu ve özel sektörle çeşitli konularda protokol yapılabileceği hükmüne yer verilmiş olmasıdır. Bu demek oluyor ki bazı görev alanlarında özel sektörden taşeron kullanılacaktır ve bazı işlerin de şirketlere ihale edilebileceği anlaşılmaktadır. Bu endişeler doğrultusunda “özel sektör” ibaresinin çıkarılması gerekmektedir. Aksi takdirde bu düzenleme, Adli Tıbbı da bir şirketleşmeye, taşeronlaşmaya ve ticarileşmeye götürebilmektedir. Böylelikle, bağımsızlık, tarafsızlık, doğru ve hızlı değerlendirme ve sonuç üretme, sıkıntılı ve sorunlu bir sürece girecektir.

Değerli milletvekilleri, birçok maddede, değiştirilen ve yürürlükten kaldırılan hükümlere de yer verilmiştir. Bu kanunlar, torba yasa şeklinde alelacele görüşülmeyecek kadar hayatidir ve önem teşkil etmektedir.

Bilirkişilik hususunda sorunlar olduğu alenidir ve bu sorunlar daha büyük sorunları beraberinde getirmeden düzenlenmelidir ve çözülmelidir. Milliyetçi Hareket Partisi olarak bizler, 7 Haziran ve 1 Kasım 2015 milletvekili seçim beyannamelerimizde yer alan “Adli, idari ve askerî yargıdaki ceza, hukuk ve idari yargılama usulünde bilirkişilik müessesesi ile bilirkişilerin seçimi ve denetimi yeniden düzenlenerek adaletin gerçekleşmesine katkı sağlayacak bir yapıya kavuşturulmalıdır.” şeklindeki ifademizle, hem bu alandaki eksiklere dikkat çektik hem de çözüm yolunu işaret ettik.

Sonuç olarak, amacımız, yargılama sistemini olumsuz etkileyecek ve uygulamada sorun oluşturabilecek hususlar üzerinde yerinde tespitler yaparak sorunlara kalıcı çözümler bulmak olmalıdır.

Ayrıca, konuşmamın sonunda, özel harekât polisi alımıyla alakalı, kızlarımızın sesini duyurmak istiyorum: 10 bin özel harekât polisi alımı yapılacaktır ancak 10 bin erkek özel harekâtçı alımı yapılacaktır. Bununla ilgili, kızlarımızın, evlatlarımızın bir duyurusu var, “Evet, lütfen, eşitlik ilkesine

uygun davranalım ve bizlere de hak verilsin. Vatanı sevmek, bayrağı sevmek, cinsiyet işi değildir, yürek işidir ve bizler de bu yüreğe sahibiz.” diyorlar. Bu konuda da sizlerin desteğini bekliyoruz.

Teşekkür ederim. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Erdem.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, 32’nci maddede dört adet önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Bilirkişilik Kanunu Tasarısı’nın çerçeve 32’nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Necip Kalkan	Mustafa Elitaş	Fikri Demirel
İzmir	Kayseri	Yalova
Haydar Ali Yıldız	Ramazan Can	Hüseyin Filiz
İstanbul	Kırıkkale	Çankırı
	Mehmet Doğan Kubat	
	İstanbul	

MADDE 32- 2659 sayılı Kanunun 21 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “fotograf, resim,” ibareleri madde metninden çıkarılmıştır.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 388 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın 32’nci maddesinde yer alan “şeklinde” ibaresinin “biçiminde” ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

İdris Baluken	Mizgin Irgat	Mahmut Toğrul
Diyarbakır	Bitlis	Gaziantep
Celal Doğan		Meral Danış Betaş
İstanbul		Adana

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 388 sıra sayılı Bilirkişilik Kanunu Tasarısı’nın 32’nci maddesinin birinci cümlesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mustafa Kalaycı	Mehmet Necmettin Ahrazoğlu	Mustafa Mit
Konya	Hatay	Ankara
Fahrettin Oğuz Tor	Erkan Haberal	Kamil Aydın
Kahramanmaraş	Ankara	Erzurum
Kadir Koçdemir	İsmail Faruk Aksu	
Bursa	İstanbul	

“2659 sayılı Kanunun 21 inci maddesinin birinci fıkrasına “resim,” ibaresinden sonra gelmek üzere “ses, görüntü, elektronik imza,” ibaresi eklenmiş ve aynı fıkra da yer alan “olaylarla” ibaresi “olaylar ile bilişim alanındaki suçlarla” olarak değiştirilmiştir.”

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

388 sıra sayılı Birliklik Kanunu Tasarısı'nın 32'nci maddesinin aşğıdaki şekilde değıştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Cemal Okan Yüksel	Tahsin Tarhan	Kazım Arslan
Eskişehir	Kocaeli	Denizli
Bülent Yener Bektaşoğlu	Mehmet Gökdağ	Okan Gaytancıoğlu
Giresun	Gaziantep	Edirne
	Dursun Çiçek	
	İstanbul	

“MADDE 32- 2659 sayılı Kanunun 21 inci maddesinin birinci fıkrasına “resim,” ibaresinden sonra gelmek üzere “ses, görüntü, elektronik imza,” ibaresi eklenmiş ve aynı fıkrada yer alan “olaylarla” ibaresi “olaylar ve bilişim alanındaki suçlarla” şeklinde değıştirilmiştir.”

BAŞKAN – Komisyon okunan son önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükümet?

ADALET BAKANİ BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu konuşacaktır.

Buyurun Sayın Gaytancıoğlu. (CHP sıralarından alkışlar)

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan birliklik yasasının 32'nci maddesi üzerine söz almış bulunmaktayım.

Birliklik, adı üzerinde, bir konuda uzmanlığına güvenilen, incelediği ve raporunu düzenlediği konu tartışılmayacak kişi veya ekiplerden oluşan bir sistemdir aslında.

Ben daha önce bir üniversitede öğretim üyesiydim. Bir devlet üniversitesinde tarım ekonomisi doçentiydim, uzmanlık alanım da tarım politikasıydı. Tarım politikası alanında birçok yayınım, kitabım, araştırmam vardı ve birçok defa da birlikli oldum. Yazdığım ve incelediğim konularda hep bilimin öngördüğü gerçekleri esas aldım. Örneğin “Bir tarım toprağı birinci sınıf ise amaç dışı kullanılamaz.” diye rapor yazdım ancak Türkiye tarımını on üç yıldır yöneten AKP nedense hep birinci sınıf tarım topraklarına göz dikti. Oralara sanayi tesisleri kurmaya çalıştı, TOKİ arazileri kurmaya çalıştı, binalar yapmaya çalıştı. Kısacası “Kamu yararı kararı vardır.” diye betonlaşmaya izin verdi. Neden iktidar hep betonu seviyor, yapılaşmaya her yerde izin veriyor da öğrencilere yurt yapmıyor; bunu hep merak etmişimdir. Yoksa, mevcut iktidar öğrencilerin FETÖ yurtlarına gitmesini mi istemiştir?

Neyse, bu konuları fazla deşmeyelim, uzman olduğumuz konulardan konuşalım. AKP, Türkiye tarımını o kadar kötü yönetiyor ki bir birlikli olarak her defasında onları uyarmama rağmen, yine kendi bildiklerini yapıyorlar. Örneğin, ben Türkiye’de buğday fiyatlarının neden yükselmediğini anladım, neden çiftçinin sömürüldüğünü çok iyi anladım. Bir birlikli olarak inceledim, araştırdım, İnternet’te gezinirken Un Sanayicileri Derneğinin sayfasına bir girdim. Baktım, güzel bir fotoğraf var. Un Sanayicileri Federasyonu, Ekonomi Bakan Yardımcısına gitmişler, âdeta yalvarmışlar, demişler ki: Türkiye’yle Bosna Hersek arasında bir ikili anlaşma var. Bosna Hersek’ten “insani yardım” adı altında “Müslüman ülkelere yardım” adı altında, “komşulara yardım” adı altında bir ticaret yapılıyor ve sıfır gümrük vergisi alınıyor. Örneğin, un ticareti yapılıyor. Türkiye, un ihracatçısı bir ülke, dünyada 1’inci bir ülke, un ithalatı yapmıyoruz biz. İthalatta yüzde 130 gümrük vergisi koyuyoruz ama Bosna

Hersek'ten bize sıfır gümrükle, "insani yardım" adı altında un geliyor. Bu, güzel ama gelen un o kadar çok artmış ki haklı olarak Un Sanayicileri Federasyonu, Ekonomi Bakanına gitmişler, bakın, aynen okuyorum, iki dost ülke arasındaki ticari ilişkilerin, serbest ticaret anlaşmasının suistimal edilerek un ihracatında dünya lideri olan üreticilerimizin pazarına ithal unun girmesinin sanayicilerimizin gücünü önemli derecede azalttığını belirtmişler.

2015 yılında -sıkı durum- 2 bin ton un girmiş Türkiye'ye ama nedense, 2016 yılında patlamış, tam 17 kat artmış, 27 bin ton un girmiş. Ben, tabii, bir bilirkişi olarak ne yaptım? Hemen istatistiklere baktım, Bosna Hersek'in 75 bin ton buğday üretimi olduğunu ve bunun yüzde 70'inin un olduğunu hesapladım ve girebilecek un miktarının sıfır olduğunu öğrendim. Dedim ki "Bu, kesinlikle hileli bir şekilde giriyor." Zaten, Bakan Yardımcısına giden Federasyon yetkilileri de "Bunu durdurun." diye âdeta yalvarmışlar. Biraz daha araştırdım, başka bir kaynaktan daha. "Bosna Hersek böyle ihracat görmedi." Yağ ithalatı da patlamış. Yağda gümrük vergisi yüzde 26 ama sıfır gümrükle Türkiye'ye yağ giriyor. Yani, yine, birileri bunlardan para kazanıyor ama önemli olan, bunun "insani yardım, komşulara yardım, Müslüman ülkelere yapılan yardım" adı altında yapılması ve bunlardan birilerinin para kazanması. O birilerinin de kim olduğunu bir dahaki sefere -bir soru önergesi verdim- inşallah burada açıklayacağım. Kim çiftçinin buğday fiyatının üzerinde bir oyun oynuyor, bunları hep birlikte göreceğiz.

Bilirkişinin görevi budur diyorum ve yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Gaytancıoğlu.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 388 sıra sayılı Bilirkişilik Kanunu Tasarısı'nın 32'nci maddesinin birinci cümlesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

"2659 sayılı Kanunun 21 inci maddesinin birinci fıkrasına "resim," ibaresinden gelmek üzere "ses, görüntü, elektronik imza," ibaresi eklenmiş ve ayrı fıkra da yer alan "olaylarla" ibaresi "olaylar ile bilişim alanındaki suçlarla" olarak değiştirilmiştir."

Fahrettin Oğuz Tor (Kahramanmaraş) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükümet?

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Kahramanmaraş Milletvekili Fahrettin Oğuz Tor konuşacak.

Buyurun Sayın Tor. (MHP sıralarından alkışlar)

FAHRETTİN OĞUZ TOR (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 388 sıra sayılı Yasa'nın 32'nci maddesiyle ilgili önerge üzerinde MHP adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle, Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

Sayın Bakanım mutlaka bilginiz vardır, konumuzla ilgisi olması bakımından 2010 yılından itibaren dünyada hukuk ve adalet uygulamalarının ülke bazında ölçülmesiyle oluşturulan Hukukun Üstünlüğü Endeksi'nden bahsederek konuşmama başlamak istiyorum. Türkiye, kısa bir süre önce, 20/10/2016

tarihinde yayımlanan 2016 Yılı Hukukun Üstünlüğü Raporu'nda 113 ülke içinde 99'uncu sırada yer alabilmiştir. 2014 yılında 99 ülke arasında 59'uncu sırada, 2015 yılındaysa 102 ülke arasında 80'inci sırada yer alan ülkemizin son iki yılda 40 basamak birden gerilemesi, adalet ve hukukun üstünlüğü ilkesi hususlarında içinde bulunduğu durum, maalesef dışarıdan bakıldığında da çok iyi görünmemektedir.

2012 yılı raporunda Türkiye'yle ilgili olarak özet bilgiler, tespitler şunlardır:

1- Türkiye, Hükûmetin gücünün ve tasarruflarının yasama, yargı, bağımsız denetim otoriteleri, medya ve sivil toplum kuruluşları tarafından denetlenebilmesi ve yürütme erkinin hesap verebilirliği konusunda 113 ülke arasında 108'inci sıradadır. Bu alanda, sadece Kamboçya, Mısır, Özbekistan, Zimbabve ve Venezuela'yı geride bırakabilmiştir. Sadece darbe yönetiminin, askerî cuntanın hâkim olduğu Mısır'ı, kral tarafından parlamenter monarşiyle yönetilen Kamboçya'yı, 1980 yılında bağımsızlığını ilan etse de yine Birleşik Krallığın sömürgesi olarak kabul edilen Zimbabve'yi geride bırakıyor olmak bize yakışmamaktadır. Bizi çok ciddi düşündürmesi gerekir. Diğer bir ifadeyle, ülkemizde Hükûmet âdeta -üzülerek söylüyorum- layüsel, sorumsuz, hesap vermeyen, gücü denetlenmeyen bir konumda görülmektedir.

2- Ülkemizin karnesinin bir hayli kötü olduğu bir diğer alan, temel hak ve hürriyetlerin varlığı ve uygulamasıyla ilgilidir. Adil yargılama ve yargılanma, masumiyet karinesi, sanık haklarının korunması, düşünce ve ifade özgürlüğü, özel hayatın gizliliği gibi alanlarda ülkemiz, maalesef 113 ülke arasında sadece 105'inci sırada yer alabilmiştir.

3- Bölgesel sınıflandırmada Doğu Avrupa ve Orta Asya ülkeleriyle birlikte kategorize edilmemize rağmen -dikkat edilirse Avrupa değil, Doğu Avrupa ve Orta Asya ülkeleri arasında yani Romanya, Bulgaristan gibi daha düne kadar demokrasiden, insan haklarından bihaber ülkeler gibi- bu bölgesel kategoride yer alan 13 ülke arasında, endekste en sonudur.

Diğer bir sınıflandırma şekli olan ekonomik açıdan üst orta gelirli ülkeler kategorisinde de 37 ülke içerisinde 36'ncı sırada, yani son sıralarda yer bulabilmiştir. 1960 yılından beri kurucu üyesi olduğumuz OECD ülkeleri içinde de maalesef son sıradayız. Her fırsatta üyesi olmaktan dolayı övündüğümüz G20 ülkeleri arasında da maalesef ülkemizin adalet ve hukukun üstünlüğü alanında geride bıraktığı tek bir ülke bile yoktur. Yani Rusya, Suudi Arabistan, Çin bile bizden daha iyi durumda görülmektedir.

Değerli milletvekilleri, hukukun üstünlüğü ilkesi, sadece adaletin ayırım yapılmaksızın herkese eşit bir biçimde uygulanması, yargının bağımsız ve tarafsız olması, kişilerin, şüphelilerin, sanıkların adil bir şekilde yargılanmasıyla sınırlı bir husus değildir. Hukukun üstünlüğü ilkesinin benimsenmediği, uygulanmadığı ve değersiz bir olgu olarak algılandığı bir ülkede ekonomik kalkınma sürdürülemez, yerli ve yabancı müteşebbis yatırım yapamaz, insan hakları ve temel hak ve hürriyetleri gelişemez, yolsuzluk ve yoksullukla mücadele edilemez. Bu endekse göre, ülkemizin 2016 yılında 40 basamak birden gerilemesi üzerinde önemle durulmalı, kötü gidişin önlenmesi için her tedbire başvurulmalıdır. Biz adaletle hükmetmediğimiz, işi ehline vermediğimiz müddetçe bu alanda maalesef -maalesef, tekrar ederek söylüyorum- sürünmeye devam ederiz.

Her zaman her yerde adalet, adalet, adalet diyor, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Tor.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 388 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın 32'nci maddesinde yer alan “şeklinde” ibaresinin “biçiminde” ibaresiyle değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

İdris Baluken (Diyarbakır) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükûmet?

ADALET BAKANİ BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Adana Milletvekili Meral Danış Beştaş konuşacak.

Buyurun Sayın Danış Beştaş. (HDP sıralarından alkışlar)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Adana) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bilirkişilik Kanunu Tasarısı'yla ilgili çalışmalar devam ediyor ama bu tasarı gerçekten önemli şüphesiz, çok önemli. Yargı tarafsızlığı, bağımsızlığı ve bilirkişi kurumunun kararlara etkisi konusunda hepimiz, özellikle hukukçular ve davaların tarafı olanlar aşağı yukarı bir fikre sahiptirler ama şu anda Mecliste gerçekten Türkiye'nin gündemini mi konuşuyoruz, Türkiye'nin şu anda kanayan onlarca, yüzlerce yarası varken, vatandaş birçok meselede şikâyetlerde bulunurken, biz burada sanki Türkiye'de şu anda olağanüstü hâl rejimi yokmuş gibi, sanki kanun hükmünde kararnamelerle ülke yönetilmemiş gibi, rutin bir Meclis faaliyetini yapmış gibi görünüyoruz yani bunu gerçekten doğru bulmuyoruz, çünkü, Bilirkişilik Kanunu Tasarısı'yla ilgili dün de görüşlerimizi ifade ettik, aslında Mecliste bulunan dört partinin birlikte değerlendirmesi ve en uygun kurumu, yapılandırmayı karşılıklı tartışmayla, görüş alışverişiyle ve uzlaşmayla çıkarması gerektiğini bir kez daha ifade etmek istiyoruz.

Burada tabii ki iktidar partisinin parmak sayısı, milletvekili sayısı fazla olduğu için yasama faaliyeti sadece tek bir partinin getirdiği kanunlarla, tasarıların kanunlaşmasıyla netice buluyor ve bu da maalesef muhalefetin sözünün ve önerilerinin bir karşılık bulmamasıyla neticeleniyor.

Diğer bir meseleye, özellikle bugün gündeme gelen ve bizim için çok önemli olan ve Türkiye'de birçok insanı, binlerce insanı ilgilendiren pasaportların iptal edilmesi meselesine biraz değinmek istiyorum. Özellikle 15 Temmuz darbe girişiminden sonra şunu tekrar tekrar hatırlatmaya ihtiyaç olduğunu düşünüyoruz: 15 Temmuz darbe teşebbüsüne bu Meclis çatısı altında bulunan herkes aynı tepkiyi göstermiştir. Darbeciliğe, zorla el koymaya, silah gücüyle halkın iradesini teslim almaya dönük darbe girişimleri tabii ki kabul edilemez ama “darbeyle mücadele” adı altında yeni bir darbeciliğin sergilenmesi, yine halkın iradesi olan bizlerin bir o kadar karşı durması gereken bir mesele olarak da orta yerde duruyor. Bir yandan 15 Temmuz darbe girişimi sebebiyle OHAL ilan edilecek, diğer yandan bu darbe girişimi bahanesiyle çıkarılan ya da verdiği olanakla çıkarılan kanun hükmünde kararnamelerle, yine halkın iradesini temsil eden yerel yönetimlere kayyum atanacak, KHK'lerle yapılacak bu. Kanun hükmünde kararnamelerle -madalyonun diğer yüzü- yine halkın iradesini gasbetme, zorla el koyma fiilleriyle karşılaşılacak. İşte, şu anda -haftaya sanırım kanun hükmünde kararnameler görüşülecek- bu kanun hükmünde kararnamelerin Anayasa'ya uygunluğu, amacıyla, süresiyle sınırlı olması gerektiği gerçeğini maalesef yeterince tartışmıyoruz.

Pasaportlara el konulması da bunlardan sadece bir tanesi. Bugün Şırnak Milletvekilimiz Ferhat Encu'nun Atatürk Havalimanı'nda pasaportuna el konularak yurt dışına çıkışı engellendi. Resmî bir

görevle, diplomatik bir faaliyet için yurt dışına giderken bir milletvekilinin içine düşürüldüğü durumu Meclisin gerçekten dikkate alması gerekiyor. Yine, Ferhat Encu bir milletvekili ama şu anda binlerce akademisyen, iş insanı, kadın hakları savunucuları, gazeteciler eşleriyle birlikte, çocuklarıyla birlikte, pasaportlarına el konulduğu için seyahat haklarını kullanamıyorlar, turistik bir gezi yapamıyorlar, iş çalışması için gidemiyorlar ya da iş dünyasından insanlar kendi ticari faaliyetlerini sürdürüyorlar. Bu konudaki çalışmanın kesinlikle tekrar tekrar gözden geçirilmesi gerekiyor. Şu anda kriz masaları kurulmuş olabilir ama böyle bir hakka el atmayı, insanların dolaşım hakkını engellemeyi hem de bu şekilde, havaalanında bu pasaportlara el konulmasını gerçekten çok güçlü değerlendirmeliyiz.

Değerli arkadaşlar, başka bir anekdot: Bugün Sayın Ferhat Encu'yla ilgili verilen karar, bu sabah havaalanında el konulmasından iki saat önce alınmış. Yani böyle bir tesadüfe hiç kimse inanmaz herhâlde. Eminim, siyasi kimliklerimizi çıkarırsak, hepimiz çıkarırsak sizler de bu gerekçeye inanmayacaksınız. İki saat öncesinden pasaport iptal kararı verilecek, iki saat sonra el konulacak. İşte, burası halkın iradesini gerçekten temsil ediyorsa hepimizin bu hukuksuzluklara hep birlikte karşılık vermesi gerekiyor. Yoksa bu batan gemide hepimiz birlikte kaybolacağız diyorum.

Teşekkür ediyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Danış Beştaş.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Son önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Bilirkişilik Kanunu Tasarısı'nın çerçeve 32'nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

MADDE 32- 2659 sayılı Kanunun 21 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan “fotograf, resim,” ibareleri madde metninden çıkarılmıştır.

Necip Kalkan (İzmir) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) –Takdire bırakıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?

ADALET BAKANİ BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Katılıyoruz Başkanım.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Gerekçe...

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Adli Tıp Kurumu Kanunu'nun 21'inci maddesinde yapılması amaçlanan düzenleme, 15/8/2016 tarihli ve 674 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin 4'üncü maddesiyle yapılmış olduğundan çerçeve 32'nci maddenin değiştirilmesi amacıyla önerge verilmiştir.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, 33'üncü maddede üç adet önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 388 sıra sayılı Birliklik Kanunu Tasarısı'nın 33'üncü maddesinin birinci cümlesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“2659 sayılı Kanunun 23 üncü maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki gibi değiştirilmiştir.”

Mustafa Kalaycı

Mehmet Necmettin Ahrazoğlu

Mustafa Mit

Konya

Hatay

Ankara

İsmail Faruk Aksu

Erkan Haberal

Fahrettin Oğuz Tor

İstanbul

Ankara

Kahramanmaraş

Kamil Aydın

Kadir Koçdemir

Erzurum

Bursa

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 388 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın 33'üncü maddesi ile 2659 sayılı Kanun'un değiştirilmesi teklif edilen 23'üncü maddesinin (A) bölümünün üçüncü fıkrasında yer alan “Oyların eşitliği hâlinde Başkanın bulunduğu taraf” ibaresinin “Oyların eşitliği hâlinde ilgili ihtisas kurulu başkanın bulunduğu taraf” ibaresi ile değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

İdris Baluken

Mahmut Toğrul

Meral Danış Beştaş

Diyarbakır

Gaziantep

Adana

Mizgin Irgat

Celal Doğan

Bitlis

İstanbul

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

388 sıra sayılı Birliklik Kanunu Tasarısı'nın 33'üncü maddesi ile 2659 sayılı Kanun'un 23'üncü maddesinin (C) bendinin ikinci fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

“Adli Tıp Üst Kurulları ve ihtisas kurulları ilgili kişileri gerektiğinde muayene çağırabilir ve bunları usulüne göre dinleyebilir, gerekli tetkikatı yapar veya yaptırabilir.”

Cemal Okan Yüksel

Mehmet Gökdağ

Haluk Pekşen

Eskişehir

Gaziantep

Trabzon

Tahsin Tarhan

Bülent Yener Bektaşoğlu

Kazım Arslan

Kocaeli

Giresun

Denizli

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükümet?

ADALET BAKANİ BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Trabzon Milletvekili Haluk Pekşen konuşacak.

Buyurun Sayın Pekşen. (CHP sıralarından alkışlar)

HALUK PEKŞEN (Trabzon) – Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; gerçekten birliklik müessesesi Türkiye’de kanayan bir yara. Bu müessesenin mutlaka gözden geçirilmesine, dünyada olan emsalleri gibi yeniden yapılandırılmasına çok büyük ihtiyaç vardı. Bu ihtiyaca el atılması çok önemli tabii ki ama bu ihtiyacı, kanayan yarayı daha çok kanayan bir yara hâline getirip belki de öldürecek kadar bir travmaya dönüştürmek de bence çok büyük bir hata. Şunu bilmenizi istiyorum ki bu birliklik yasasıyla ilgili oluşturulacak olan yapı Türkiye’yi dünyanın her yerinde çok ciddi

bir tartışmanın içerisine yeniden sokacaktır. Bakın, önümüzdeki dönemde, bu yasanın yürürlüğe girmesinden sonra atanmış olan, seçilmiş olan ve görev almış olan bilirkişilerin tamamı Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi açısından birer başvuru gerekçesi olacaktır. Niçin? Çünkü bilirkişiler ile yargıçlar arasında aynı hukuksal statüden yetki alırlar ve aynı hukuksal statüye konu yönünden yaslanırlar.

Sayın Bakan, yanınızdaki bürokratların tamamı da benden farklı olmaksızın bu konulara son derece hâkimdirler ve yetkindirler, ben ona inanıyorum. Ama, bu yapılmış olan düzenlemeyle bilirkişilik müessesesinin bağımsızlık, tarafsızlık ve kendi yetkinliklerine göre yargıya yardımcı olarak destek kuracak şekilde hüküm kurmalarına etki edeceği bir yapı kurmuşsunuz. Bu yapıyla, her yargılananın, bilirkişi muhatabı olan herkesin Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine gidip “Adil yargılanmadım, silahların eşitliği ilkesi ihlal edilmiştir.” demesi söz konusu olacaktır. Bu, yüzde yüz. Niçin? Bakın, bir örnek: Adana’da adalet sarayının temeli atılıyor, bu adalet sarayıyla ilgili Adana Mühendisler Odası dava açıyor, idare mahkemesi davayı kabul ediyor, Danıştay kararı onuyor ama karar düzeltmeye geliyor. Gerekçe ne? Gerekçe şu: Davayı açan Adana Mühendisler Odası, bilirkişiler Adana Mühendisler Odasının üyeleri. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, oranın üyeleri olmayı bile yeterli görüyor ve bilirkişinin tarafsızlığının olmadığına karar veriyor.

Şimdi, Sayın Bakan, doğrudan yargılamanın yapıldığı özellikle Ceza Muhakemesi Kanunu’nun 64’üncü maddesinin (3)’üncü fıkrasını düşünün. Yargılama yapıldığı yerde hiyerarşik zincir içerisinde görev yapanın bilirkişilik yapamayacağı Ceza Muhakemesi Kanunu’nda düzenlenmiş bir husus. O hâlde, onun düzenlemesi içerisinde böyle bir bilirkişilik müessesesi orayla çelişmeyecek mi? Elbette çelişecek. Yarın, yargılananların, bilirkişilik muhatabiyetiyle mahkûm olanların, hak kaybına uğrayanların tamamı, emin olun, Anayasa Mahkemesine, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine hak aramak için gidecekler.

Doğal olarak buradan şunu söyleyebilirim: Emin olun, bakın, önümüzdeki günlerde, aylarda, yıllarda Türkiye’nin İnsan Hakları Mahkemesinde en çok şikâyet edileceği konu budur. Davası aleyhine sonuçlanan herkes bu haklı gerekçeyle Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine başvuracak. En azından Venedik İlkeleriyle bunu izah etmeniz mümkün değil. Venedik İlkelerinde çok net bir şekilde tarafsızlık, bağımsızlık, eşitlik gibi ilkeler sayılmış. Bu kurulun yapısına bakıyorsunuz, oluşma biçimine bakıyorsunuz, hiyerarşisine bakıyorsunuz, iş görme biçimine bakıyorsunuz, tamamı bilirkişilik müessesesinden elde edilmek istenilen o yetkin, aşkın, kendisinin bilgi birikimi değil; tamamen burada bir siyasal kontrol, Adalet Bakanlığının gölgesi gibi bir müessese. Olmaz ki böyle bir şey.

Sayın Bakan, Adalet Bakanlığı... Bir taraftan iddia eden, öbür taraftan iddianamenin yanına eklenmiş olan bir bilirkişiyi düşünün. Savcı bir soruşturma yapıyor, o soruşturmaya bir bilirkişi tayin edecek. Kimden tayin edecek? Buradan tayin edecek. Savcı, devletin, Adalet Bakanlığının bağlı savcısı; bilirkişi de o savcıyla aynı bakanlığa bağlı bilirkişi. Ya, buradan nasıl bir tarafsız, bağımsız adalet çıkarabilirsiniz ki? O bilirkişinin Adalet Bakanının kontrolünde olduğunu bildiğimize göre burada bağımsızlık, tarafsızlık ilkesi olabilir mi? Bunun İnsan Hakları Mahkemesine, Anayasa Mahkemesine gitmeyeceğini söyleyebilir miyiz? Bu, mutlaka bir üst kurul olarak planlanmalı, bağımsız ve tarafsız bir kurul olarak dizayn edilmeli ve Türkiye’nin önüne bu kanayan yarayı çözebilecek bir formülün mutlaka üretilmesi gerekir.

Bu doğru değil Sayın Bakan. Bugün siz iktidardasınız, yarın bir başkası iktidarda. Kim iktidarda olursa olsun adalet hepimiz için gereklidir, Adalet hepimiz için bumerangdır, adaleti lütfen silah olarak kullanmaktan vazgeçelim. Bu hepimizin görevidir, mecburi olduğumuz en önemli konudur.

Çok teşekkür ediyorum, saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Pekşen.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 388 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın 33'üncü maddesi ile 2659 sayılı Kanun'un değiştirilmesi teklif edilen 23'üncü maddesinin (A) bölümünün üçüncü fıkrasında yer alan "Oyların eşitliği hâlinde Başkanın bulunduğu taraf" ibaresinin "Oyların eşitliği hâlinde ilgili ihtisas kurulu başkanın bulunduğu taraf" ibaresi ile değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mizgin Irgat (Bitlis) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?

ADALET BAKANİ BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Adıyaman Milletvekili Sayın...

MİZGİN IRGAT (Bitlis) – Ben konuşacağım.

BAŞKAN – Behçet Yıldırım yazıyor.

MİZGİN IRGAT (Bitlis) – Ben konuşacağım.

BAŞKAN – Lütfen, bildirirseniz memnun olacağız.

Bitlis Milletvekili Sayın Mizgin Irgat konuşacak.

Buyurun. (HDP sıralarından alkışlar)

MİZGİN IRGAT (Bitlis) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sizleri saygıyla selamlıyorum.

Evet, Bilirkişilik Yasa Tasarısı'yla ilgili partim adına söz konusu maddede söyleyeceklerim, hem Bilirkişilik Tasarısı'yla ilgili hem de yaşanan hukuksuzlukların bir bütünüyle ilgili olacak.

Aslında, bizlerin burada pozitivist yaklaşımı, hukuktaki pozitivizmi bir kez daha gözden geçirip belki de tartışmamız gerekiyor. En önemli yazarlardan Haldun Taner'in "Gözlerimi Kapatım Vazifemi Yaparım", Orhan Kemal'in de "Murtaza"sı vardır yani kural kuraldır, kuralı uygulamak gerekir, içeriğine ise hiç de bakmamak gerekir.

Yani, burada Adli Tıp Kurumunun yıllarca vermiş olduğu kararlara baktığımızda bir bütünüün tartışmalı olduğunu hep birlikte göreceğiz. 15 Temmuz darbe girişiminden sonra üyelerinin birçoğunun gözüaltına alındığı, görevden el çektirildiği Adli Tıp Kurumunun demek ki zamanında vermiş olduğu kararların, gerçek, hukuka uygun, demokrasiye uygun kararlar olmama olasılığının çok yüksek olduğu kararları vermiş olduğunu gördük. Hakeza, o dönem yargılamayı yapan hâkim ve savcıların şu anda bir kısmı cezaevlerinde ya da görevden ihraç edilmiş durumda. Demek ki o dönem hep birlikte yaptığınız operasyonlar sonucu tutuklanan kişilerle ilgili verdiğiniz kararların hukuka uygunluğu şu an, bugün bir kez daha tartışmalı hâle gelmiştir.

Bizler verilmiş tüm kararları ya da "yasa" adı altında çıkarılmış tüm yasaları tartışmasız, bir bütün olarak doğru kabul edersek evrensel hukuk kurallarından, insan hak ve özgürlüklerinden, temel hak ve yasalardan uzaklaşmış oluruz. İktidarın dönem dönem değiştiği, yönetenlerin dönem dönem değiştiği, belki de o kürsülerin çokça el değiştirdiği ve en önemlisi, yasama faaliyetinin yürütüldüğü bu Meclis çatısı altında verilen kararlar bütünüyle gözden geçirilmeli, tartışmaya açık kararlar olduğu, yasalar olduğu asla unutulmamalıdır.

Bilirkişilik Yasa Tasarısı'na ilişkin verilen söz konusu önergemizde de belirttiğimiz üzere, Adli Tıp Kurumunun torba yasa şeklinde bilirkişilik kurumu içerisinde değil, tek başına, ayrıca tartışılması gereken çok önemli bir kurum olduğunu dile getirdik ve önergemizi de o şekilde alt komisyonda söz konusu komisyona ilettik.

Buradan şuraya gelmek istiyorum: Yani, İHD kararlarına baktığımızda ya da bu anlamıyla, insan hak ve hukukuyla ilgili söz konusu raporlara, kamuoyuna sunulan raporlara baktığımızda ve en son "OHAL" adı altında, özellikle, Türkiye'nin birçok yerinde ve güneydoğuda, doğuda, bölgede yaşanan tutuklamalara baktığımızda, verilen kararların her birinin tartışmalı olduğu açıktır. Vekili olduğum Bitlis'te yirmi bir gün gözaltında tutulan Ovakışla Belediye Eş Başkanları ve Meclis üyeleri tutuklanıp cezaevlerine gönderildiler. Oysaki belediyecilik anlamında bölgenin en iyi çalışan belediyesi olduğunu dile getirebilirim.

Ulaştırma Bakanlığı ve Sağlık Bakanlığından haftalardır randevu talep ettiğimiz hâlde kendileri tarafımıza bir randevu vermemişlerdir. "Bitlis Tatvan Devlet Hastanesi" adı altında yapılan bina Tatvan'a kilometrelerce uzaklıkta. Bölgenin kış koşulları düşünüldüğünde ise insanların trafik kazalarına kurban gitmesine göz yuman bir tasarıyla halkımıza güya bir hizmetmiş gibi sundukları Tatvan Devlet Hastanesinin bir an önce şehir merkezine taşınması gerektiğini dile getiriyoruz.

Askeri hastanelerin insanlara yani sivil vatandaşlara açılması kararından sonra, GATA dâhil, bütün vatandaşlara açılmışken Tatvan Asker Hastanesi Özel Harekât Dairesine devredilmiştir.

Hakeza, Tatvan'a bağlanan Ahlat-Bitlis-Üçyol kavşağının yeniden yapılması gerektiğini defalarca dile getirdiğimiz hâlde söz konusu yerle ilgili bir oyalama, bir erteleme ve söz konusu sorunları gidermeme yönünde bir çalışma söz konusu.

Buradan, Ulaştırma ve Sağlık Bakanlığına yeniden sesleniyorum: Neden bizlere randevu vermiyorsunuz? Konuşacaklarımızdan mı korkuyorsunuz ya da cevap veremeyeceğiniz şeyler mi var?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MİZGİN IRGAT (Devamla) – Dolayısıyla, biz söz konusu Bilirkişilik Yasa Tasarısı'nı bu şekilde kabul etmiyoruz.

Herkesi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Irgat.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Son önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 388 sıra sayılı Bilirkişilik Kanunu Tasarısı'nın 33'üncü maddesinin birinci cümlesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

"2659 sayılı Kanunun 23 üncü maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki gibi değiştirilmiştir."

Fahrettin Oğuz Tor (Kahramanmaraş) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ HAKAN ÇAVUŞOĞLU (Bursa) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Kahramanmaraş Milletvekili Sayın Fahrettin Oğuz Tor konuşacak.

Buyurun Sayın Tor. (MHP sıralarından alkışlar)

FAHRETTİN OĞUZ TOR (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yasanın 33'üncü maddesiyle ilgili olarak MHP adına söz almış bulunuyorum. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, tabii, bu vesileyle, konumuzla da ilgili olması bakımından KİT Komisyonunda muttali olduğum bir konuyu, somut bir konuyu burada değerlendirmek istiyorum; konumuzla ilgili olması bakımından. Şimdi, bir kamu bankamız bir firmaya bugünkü değerle 20 milyon TL civarında proje kredisi kullanıyor. Krediyi temin bakımından da gayet tabii gayrimenkul ipoteği tesis ediyor. Normal şartlarda ipotek için SPK lisanslı firmalara ekspertiz raporu hazırlanması gerekirken kendi elemanlarına hazırlatılıyor ve bankanın bu gayrimenkul için hazırlattığı değer tespiti 12 milyon lira. Firma hakkında çok kısa bir süre sonra üçüncü şahısların alacak takibi başlatması ve firmanın iflas erteleme talebinde bulunması üzerine kredi kullandıran banka da takibe geçiyor. Nitekim bu takibin başlamasından hemen sonra bilirkişi raporları devreye giriyor.

Ancak, başta söylemem gereken, bankanın kendi elemanlarına yaptırdığı 12 milyon liralık bilirkişi tespittir. Söz konusu arsayla ilgili olarak üçüncü şahısların ve kamu bankasının takipleri sırasında değişik bilirkişilerce verilen ekspertiz raporlarını burada sizlere sunmak istiyorum. Firmanın iflas erteleme talebini görüşen Ankara mahkemesinin tespit ettirdiği tutar 214 bin lira yani 12 milyon liralık ipotek alınmış, mahkemenin bilirkişilere tespit ettirdiği tutar, gayrimenkulün değeri 214 bin lira yani 56 kat daha fazla değer tespiti yaptırmış banka kendi elemanlarına. Bunun üzerine banka -214 bin çıkınca 12 milyon yerine- tekrar bir bilirkişi tespiti yaptırıyor; 12,8 milyon lira buluyor tekrar kendi elemanları. Bunun üzerine, üçüncü kişilerin takibi sonucunda Şanlıurfa İcra Müdürlüğü bir bilirkişi tespiti yaptırıyor, 6 milyon lira buluyor 12 milyon liralık ipotegin değerini. Bankanın itirazı üzerine yeniden bir tespit yaptırılıyor, bu defa 6 milyon liralık değer 5 milyon 600 bin liraya düşüyor. Değerli milletvekilleri, bu arada, başka bir alacaklının Gaziantep'te takibi neticesinde başka bir bilirkişi de aynı arsaya 5 milyon 200 bin lira değer biçiyor. Son takibe de banka itiraz ediyor, itirazı reddediliyor, karar kesinleşiyor.

Şunu söylemek istiyorum: Mahkeme kararlarıyla arsanın 4 ayrı değeri; 214 bin lira, 5 milyon 200 bin lira, 6 milyon lira, 5 milyon 600 bin lira olarak tespit edildiği hâlde banka, mahkemelerce yapılan tespitleri dikkate almayarak, kendi elemanlarına yaptırdığı tespit olan 12 milyon TL'yi esas alarak işlem tesis ediyor.

Değerli milletvekilleri, kısaca olay, özet olarak, 4 mahkeme bilirkişisi tespitinin görülmeyerek, esas alınmayarak bankanın kendi elemanlarına yaptırdığı tespitlerin esas alınmasından ibarettir. Yani idare, mahkeme kararlarını takmamıştır. Niye takmamıştır? İşine gelmemiştir. Niye takmamıştır? İdari, cezai ve mali yönden sorumlu duruma düşmemek için takmamıştır. Başlangıçta kendi elemanlarına tespit ettirdiği ipotek değerini temin etmek için birtakım gayretlere girmiş ama her defasında mahkemeden dönmüştür.

Değerli milletvekilleri, Sayın Bakanımız da burada, biz hangi yasa'yı çıkarırsak çıkaralım, yasa ne kadar eksiksiz, noksansız olursa olsun uygulamayı hakkıyla sağlayamazsanız birçok defa bir anlam ifade etmeyecektir. Bizim fikri hür, vicdanı hür, kişilikli, dürüst, adaleti gözeten, cesur idareciler, yargı mensupları yetiştirmedığımız müddetçe, suç işleyeni de cezalandırmadığımız müddetçe bu alanda başarılı olamayacağımızı belirtiyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 18.18

ÜÇÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 18.31****BAŞKAN: Başkan Vekili Ayşe Nur BAHÇEKAPILI****KÂTİP ÜYELER: Fehmi KÜPÇÜ (Bolu), Ali Haydar HAKVERDİ (Ankara)**

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 16’ncı Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

388 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın görüşmelerine kaldığımız yerden devam ediyoruz.

Komisyon yerinde, Hükûmet yerinde.

34’üncü madde üzerinde kalmıştık.

34’üncü maddede iki önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

388 sıra sayılı Birliklilik Kanunu Tasarısı’nın 34’üncü maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

MADDE 34– “2659 sayılı Kanunun 24’üncü maddesinin (I) ve (II) numaralı fıkralarında yer alan “Adli Tıp Genel Kurulu” ibareleri “Adli Tıp Üst Kurulu” şeklinde değiştirilmiş ve (II) numaralı fıkrasının (b) ve (c) bentleri yürürlükten kaldırılmıştır.

Cemal Okan Yüksel

Mehmet Gökdağ

Tahsin Tarhan

Eskişehir

Gaziantep

Kocaeli

Kazım Arslan

Bülent Yener Bektaşoğlu

Akın Üstündağ

Denizli

Giresun

Muğla

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 388 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın 34’üncü maddesinin tasarı metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

İdris Baluken

Celal Doğan

Mahmut Toğrul

Diyarbakır

İstanbul

Gaziantep

Behçet Yıldırım

Meral Danış Betaş

Adıyaman

Adana

BAŞKAN – Okunan son önergeye Komisyon katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükûmet?

ADALET BAKANİ BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Adıyaman Milletvekili Sayın Behçet Yıldırım konuşacak.

Buyurun Sayın Yıldırım. (HDP sıralarından alkışlar)

BEHÇET YILDIRIM (Adıyaman) – Teşekkürler Başkanım.

Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; görüşülmekte olan Birliklilik Kanunu Tasarısı üzerinde söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Yalnız, sözlerime başlamadan önce dün Adıyaman’da olan kötü bir olaydan bahsedeceğim. Süryani mezarlığına yapılan çirkin bir saldırı var. Bu anlayışı, bu hareketi kınıyorum, faillerin bir an önce bulunup adalete teslim edilmesini bekliyorum ve diliyorum.

Bilirkişilik Kanunu Tasarısı üzerinde tartışıyoruz. Evet, bu iktidar zamanında çok kurum yara aldı; bunlardan işte yargı daha çok yara aldı, eğitim aldı, asker aldı, polis aldı, üniversiteler özerkliğini kaybetti. Tamamen iktidarın güdümüne giden bir anlayışla karşı karşıyayız. 12 Eylül faşist uygulamalarını aratmayacak uygulamalarla karşı karşıyayız. Beğenmediğimiz 12 Eylül mahsulü YÖK'ün uygulamalarından daha kötü. Rektörleri artık üniversite öğretim görevlileri seçmeyecek, saray atayacak. 12 Eylülü yaşayan bir hekim olarak bunları söylüyorum. Benim ilk görev yerim Van Cezaeviydi. Cezaevi doktorluğu yaptım. Gerçekten, o günkü durumlar bugünkünden daha iyi Sayın Bakanım. Ben cezaevindeyken başsavcı bey bana “Asla işkenceye prim verme, işkenceye karşı çık, eğer sen önlüyorsan önle, önlemiyorsan bana ilet.” derdi. Savcıyla el ele verip cezaevinde en ufak bir işkence yaşamadık iki yıl boyunca mecburi hizmet yaptığım yerde. Ama bugün, Türkiye'nin dört bir yanından cezaevleriyle ilgili şikâyetler alıyoruz. İnsan onuruna yakışmayan çıplak aramalar var, görüşmelerin kayıt altına alınması var, kısıtlanmalar var, sürgünler var, çocuk cezaevlerinde ağzıma alamayacağım hareketler var, siyasi tutuklular üzerindeki baskılar var. Hasta tutukluların bile raporları göz önünde bulundurulmuyor, tahliye olması gereken insanlar tahliye edilmiyor. Hiç kimse rahat çalışmıyor, doktoru da savcısı da. Hastaneye getirilen tutsaklar güvenlik görevlilerinin eşliğinde kelepçeyle muayene edilmeye çalışılıyor. Meslektaşlarım, iktidarın hedefi olmamak için, iş güvenliği korkusuyla özgür iradesiyle rapor düzenleyemiyor ya da mevcut sistemin bir parçası hâline getirilmiş ya da vicdanları kararımış, doğru dürüst rapor bile yazamıyorlar.

Bilirkişi kanunu en çok Adli Tıp uzmanlarını ilgilendirir. Ama bu kanun tasarısı hazırlanırken Adli Tıp Uzmanlık Derneğinin (ATUD) görüşüne başvuruldu mu? Sanmıyorum. Türkiye Tabipleri Birliğinin görüşü alındı mı? Hayır.

Burada beş dakikalık bir konuşma yapmak için bile 3 Adli Tıp uzmanı arkadaşla görüştüm. Onlar da Sayın Bakanımı dün dinlemişler. Sayın Bakanın dile getirdiği konuların çoğuna katıldıklarını dile getirdiler ama pratikte bu işlerin böyle olmadığını söylediler.

Öğretim görevlisi arkadaşların bana iletmiş sorunlara ve çözümlerine aynen katıldığımı belirtiyorum. Onlardan seçtiğim üç beş tanesini zaman yettiği kadar anlatmaya çalışacağım.

80 milyonluk bir ülkede yaşıyoruz. Tek bir resmî bilirkişi kurumu Adli Tıp Kurumu. Hem geniş coğrafyası hem de konu çeşitliliği ve artan iş gücü nedeniyle kuruma giden dosyalardaki gecikmeler yüzünden yargılamada da gecikmeler oluyor. Oysa, biz biliyoruz ki geç gelen adalet adalet değildir.

Çözüm ne olmalı? “Çözüm: Artık, ülkemizin her şehrinde en az bir üniversite bulunmakta, bunların çoğunda tıp fakülteleri ve adli tıp bilim dalları var; bunlar işin içerisine katılmalı.” diyorlar. Adli tıp ana bilim dalından ya hiç ya da çok az yararlanılmaktadır. Üniversitelerin kanununda resmî bilirkişi olarak tarif edilmesine rağmen uygulamada devre dışı kalmadığını, hiç olmazsa kurulacak bilirkişi kurullarının bu konuda yönlendirici olmasını ve dosyaların buralarda incelenmesinin sağlanmasını öneriyor arkadaşlar.

Yine, Adli Tıpta, bütün branşlarda tıpta uzmanlık sınavı var ama adli tıp uzmanları maalesef bu TUS sınavına girmiyorlar. Bunların da TUS'la alınmasını istiyorlar. Özerk bir yapıya kavuşmak istiyorlar.

Bir de, kurulması düşünülen bilirkişi üst kurulu yapısında çok hukukçunun olduğunu belirtiyorlar. Bu kadar hukukçunun olmasına gerek yok. Her branştan insanın olması gerektiğini söylüyorlar.

Türk Tabipleri Birliğinin bu konuda hiç görüşü alınmamış, hiçbir üye tarif edilmemiş. Bunu manidar olarak buluyoruz.

Bilirkişilik kurumunda, denildiği gibi, her bir kendi alanında temayüz etmiş çeşitli meslek odaları, uzmanlık dernekleri, sivil toplum kuruluşlarının bu işe müdahil olması gerekir.

En son olarak, tabip odasının belirttiği bir görüş var. Bilirkişi ve bilirkişilik kurumlarının yeterli ve yetkinliklerinin bağımsız kurumlar tarafından değerlendirilmesi hukukun saygınlığı ve toplumun adalete güven duyması için önemlidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Yıldırım.

BEHÇET YILDIRIM (Devamla) - Adli Tıp Kurumları mevcut işleyiş içinde âdeti tek başına hizmet vermekte ve denetimini de kendi kendine yapmaktadır. İlgili meslek örgütleri, yargı ve üniversite temsilcilerinden oluşan bağımsız bir denetim sistemi oluşturmalıdır. Adli Tıp Kurumu siyasi erkin hegemonyasından kurtulmalıdır diyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

388 sıra sayılı Bilirkişilik Kanunu Tasarısı'nın 34'üncü maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Cemal Okan Yüksel (Eskişehir) ve arkadaşları

“MADDE 34-2659 sayılı Kanunun 24'üncü maddesinin (I) ve (II) numaralı fıkralarında yer alan “Adli Tıp Genel Kurulu” ibareleri “Adli Tıp Üst Kurulu” şeklinde değiştirilmiş ve (II) numaralı fıkrasının (b) ve (c) bentleri yürürlükten kaldırılmıştır.

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Hükümet?

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde Muğla Milletvekili Akın Üstündağ konuşacaktır.

Buyurun Sayın Üstündağ. (CHP sıralarından alkışlar)

AKIN ÜSTÜNDAĞ (Muğla) – Değerli Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Görüşmekte olduğumuz konu, Türk hukuk sistemi içerisinde son derece önemli, hukuk sistemimizin de esas noktalarından birini oluşturan bilirkişilik müessesesi. Tabii, hem HMK açısından hem de CMK açısından yani hem ceza yargılaması açısından hem hukuk yargılaması açısından, her iki yargılamada da mahkemelerin karar verirken esas olarak birçok davada uyduklarını ve bilirkişi raporlarına göre karar verdiklerini hepimiz biliyoruz.

Ben, yaklaşık yirmi yıl avukatlık yapan bir arkadaşınızım. Birçok meslektaşım gibi, uygulamada bilirkişiliğin birçok hatalı karara etki ettiğini ve gelişigüzel hazırlanan bilirkişi raporlarının adaletin yerine gelmesinde sıkıntılar yarattığını gördüm. Yargıçların -özellikle en önemli yanı- hukuki nitelemeleri ve çözümlemeleri bilirkişilere sorduklarını gördük. Yargıçların kendi hukuksal bilgi ve özel bilgileriyle dahi çözebilecekleri hususlarda bilirkişiye başvurdıkları görülmektedir. Bu, yetkinin kanuna aykırı olarak kötüye kullanılmasıdır.

Değerli arkadaşlarım, mesleğe yeni başladığım yıllarda, bir vatandaş bir bono getirdi, bir senet getirdi, dedi ki: “Sayın avukatım, bu imzayı ben kendim attım ama ben biraz olayı geciktirmek istiyorum, onun için ben buna itiraz etmek istiyorum.” Ve neticede, Adli Tıbbın kararına göre o imza o vatandaşa ait çıkmadı ve bu bilirkişi raporuna o vatandaşımız dahi şaşırdı. Daha birçok örneği vardır. Demek ki burada Adli Tıp Kurumunun da teknik ve bilimsel olarak kendisini çok daha fazla geliştirmesi gerekmektedir.

Bütün devlet kurumlarında olduğu gibi bilirkişi hususunda da liyakatin ve uzmanlığın zaman zaman dikkate alınmadığı da, değerli arkadaşlarım, görülmektedir. Bazı bilirkişilerin -özellikle mahkemelerden mahkemelere giden bilirkişi istemlerinde- iş yükü altında olan bilirkişilerin davaların uzamasında raporları geç vermesinin neden olduğunu da ayrıca görüyoruz.

Değerli arkadaşlarım, burada bilirkişilik özel hukuk tüzel kişilerinin bilirkişilik faaliyetleri yasal statüye kavuşturulmak isteniyor yani fiilî durum yasal statüye getirilmek isteniyor. Gerekçeleri ise iktidarın yargının sorunlarına ve yargı bağımsızlığına nasıl baktığının bir göstergesidir.

Değerli arkadaşlarım, burada yargının sorunlarından sadece birisini görüşüyoruz ama yargının çok sorunu var, vatandaşımızın da çok sorunu var. Değerli Bakan, vatandaşımızın bilirkişi ücreti verecek parası yok. Vatandaşın dava açacak harç parası yok. Vatandaşın mahkemeyi keşfe götürecek parası yok. Biliyorsunuz, bu paraları -yaptığınız düzenlemeyle- ayrıca bir de peşin olarak alıyorsunuz.

Olağanüstü hâlde yönetilen bir ülkeyiz ve maalesef, olağanüstü hâlin getirdiği sıkıntıları ortadan kaldırmak yerine çok farklı, çeşitli uygulamalar da görüyoruz. Bunlardan bir örnek vereyim: Muğla’da şu anda, EĞİTİM-SEN’li 270 öğretmen, değerli arkadaşlarım, teklif usulüyle, idari bir kararla -hem disiplin kovuşturmasına- disiplin cezaları aldı -maaştan kesme, uyarma, kınama- ve ayrıca görev yeri değişikliği yapıldı idari kararlar; gerekçesi de KESK’in 29 Aralık 2015 tarihindeki iş bırakma eylemine katılmak. Bunun FETÖ’yle ne ilgisi vardır? Ben, burada Hükûmeti temsil eden Sayın Bakana ve değerli iktidar milletvekillerine soruyorum. Bu vicdan mıdır? Bu adalet midir? Bunu bir de vicdanınıza sorun diyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Üstündağ.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, 35’inci maddede iki adet önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

388 sıra sayılı Bilirkişilik Kanunu Tasarısı’nın 35’inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Cemal Okan Yüksel

Tahsin Tarhan

Kazım Arslan

Eskişehir

Kocaeli

Denizli

Mehmet Gökdağ

Bülent Yener Bektaşoğlu

Gülay Yedekci

Gaziantep

Giresun

İstanbul

“MADDE 35- 2659 sayılı Kanunun 29 uncu maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “yirmitriilyon lira” ibaresi “kırk milyon Türk Lirası” şeklinde değiştirilmiştir.”

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Bilirkişilik Kanunu Tasarısı'nın çerçeve 35'inci maddesinin tasarıdan çıkarılmasını ve madde numaralarının buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mustafa Elitaş

Mehmet Doğan Kubat

Ramazan Can

Kayseri

İstanbul

Kırıkkale

Hüseyin Filiz

Haydar Ali Yıldız

Fikri Demirel

Çankırı

İstanbul

Yalova

Muhammet Emin Akbaşoğlu

Necip Kalkan

Çankırı

İzmir

BAŞKAN – Okunan son önergeye Komisyon katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Uygun görüşle takdire sunuyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükümet?

ADALET BAKANİ BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Katılıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Gerekçeyi mi okutuyorum Sayın Bostancı?

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Gerekçe Sayın Başkan.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe: Adli Tıp Kurumu Kanunu'nun 29'uncu maddesinde yapılması amaçlanan düzenleme 11/8/2016 tarihli ve 674 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin 5'nci maddesiyle yapılmış olduğundan, çerçeve 35'inci maddenin tasarıdan çıkarılması amacıyla önerge verilmiştir.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, kabul edilen önerge doğrultusunda madde tasarıdan çıkarıldığı için diğer önergeyi işleme alamıyoruz.

Kabul edilen önerge doğrultusunda maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

36'ncı maddede üç adet önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 388 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın 36'ncı maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “%20” ibaresinin “%25” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

İdris Baluken

Mizgin Irgat

Behçet Yıldırım

Diyarbakır

Bitlis

Adıyaman

Meral Danış Betaş

Filiz Kerestecioğlu Demir

Adana

İstanbul

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Bilirkişilik Kanunu Tasarısı'nın çerçeve 36'ncı maddesinde yer alan “eklenmiş ve dördüncü fıkrasında yer alan “ikinci görev aylığı ödenmeksizin” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.” ibaresinin “eklenmiştir.” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mustafa Elitaş

Mehmet Doğan Kubat

Fikri Demirel

Kayseri

İstanbul

Yalova

Ramazan Can

Necip Kalkan

Hüseyin Filiz

Kırıkkale

İzmir

Çankırı

Muhammet Emin Akbaşoğlu

Haydar Ali Yıldız

Çankırı

İstanbul

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

388 sıra sayılı Bilirkişilik Kanunu Tasarısı'nın 36'ncı maddesi ile 2659 sayılı Kanun'un 30'uncu maddesinin ikinci fıkrasına eklenen cümlelerin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Cemal Okan Yüksel

Tahsin Tarhan

Kazım Arslan

Eskişehir

Kocaeli

Denizli

Mehmet Gökdağ

Bülent Yener Bektaşoğlu

Gülây Yedekci

Gaziantep

Giresun

İstanbul

“Mesai saatleri dışında ve resmî tatil günlerinde ölü muayenesi veya otopsi işlemine katılan personele, bu fıkra kadro ve görev unvanları itibarıyla belirlenmiş olan tavan ek ödeme oranlarının %20'sine kadar, yönetmelikte belirlenen hükümler çerçevesinde ayrıca ek ödeme yapılır.”

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükümet?

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Katılıyoruz Başkan.

BAŞKAN – Önerge üzerinde İstanbul Milletvekili Sayın Gülây Yedekci konuşacak.

Buyurun Sayın Yedekci. (CHP sıralarından alkışlar)

GÜLAY YEDEKÇİ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce Meclisi saygıyla, sevgiyle selamlıyorum.

Bilirkişiyle ilgili yasa tasarısını görüşüyoruz. Tabii, AKP bir yasa tasarısı getirdiğinde hepimiz endişeleniyoruz bu sefer altından ne çıkacak diye, şimdi de gerçekten hepimizi üzen çeşitli maddeler çıktı.

Şimdi, bilirkişiyi öncelikle Adalet Bakanlığına bağlı bir memur hâline getirmeye çalışıyorsunuz. Ben de yıllarca teknik bilirkişi olarak çalışmış bir insan olarak bunun kesinlikle doğru olmadığını söylüyorum. Yeni bir üst kurul kuruyorsunuz. Üst kurul demek yeni bütçe demek, yeni personel demek yani para demek. Parayla ilgili ciddi bir sorunuz olduğu kanaatindeyim. Her şey için paradan bahsedip parayla ilgili yeni çıkar noktaları arıyorsunuz. Bununla ilgili olarak Hazreti Mevlâna'dan bir söz okumak isterim size: “Ne kadar zengin olsan ancak yiyebileceğin kadar yersin. Denize testiye daldırsan alabileceği kadar su alırsın, gerisi kalır.” Bunu size hatırlatmak isterim.

Bir de bilirkişiliğin uzmanlık, dürüstlük, tarafsız olmayı ve güvenilir olmayı gerektirdiğini bir kez daha hatırlatmak isterim. Tarafsız bir rapor hazırlamanın tek yolu o konuda derinlemesine uzman olmak demektir. 17 tane şirketin bu iş için hazır olduğuna dair çeşitli duyurular alıyoruz. Daha kanun geçmeden şirketleri hazırlamışsınız yani para kazanma yöntemini şimdiden ayarlamışsınız.

Bir şey daha var, bu da çok önemli: Bilirkişilik bir meslek değildir. Mesleğinde uzman olan kişilerin görüşüne başvurulması, o konuda birbirleriyle anlaşılamayıp mahkemeye düşmüş olan insanlara bir fikir vermesi, o konuda doğru olanın, asıl olanın söylenmesi demektir yani teknik bir iştir. Bu işi de bu hâle getiriyor olmanızdan dolayı aslında sizi tebrik ediyorum, bu kimsenin aklına gelecek bir iş değil. Sertifikayla insanların uzman olabileceğini düşünüyorsunuz, birkaç saatlik eğitimle en iyi raporu yazabileceğini düşünüyorsunuz. Bu, aklın alabileceği bir şey değil. Her şeyin içini boşaltıyorsunuz, her şeyin. Türkiye’de liyakat kalmadı; herhangi bir konuda, herhangi bir kurumda liyakat kalmadı. “Benden olsun da nasıl olursa olsun.” diyorsunuz.

Şimdi, ben, bağımsızlığını yitiren bilirkişilik kurumunun ileride size de zarar verebileceğini hatırlatmak istiyorum. Milletimiz bize muhalefet görevi verdi. Ben de muhalefetin bir milletvekili olarak size bir uyarıda bulunmak istiyorum. Parayla tutacağınız kişiler, daha sonra sizden daha çok parayı bir başkası verirse sizin aleyhinize de çalışabilir. Garanti gördüğünüz kişilerin neler yaptığını 15 Temmuzda hep birlikte gördük. O zaman da uyarılarımıza kulak asmamıştınız, bugün en azından uyarılarımıza kulak asınız ve gerçekten liyakat sahibi olması, bağımsız olması gereken bilirkişilik kurumunu bu yasa tasarısından çekiniz ve en azından bu kurumdaki sıkıntıları gidermeye çalışınız. Mesela, bilirkişilerin uzman olanlarının atanmasını sağlayınız; bu konuda meslek odalarından görüş alınız, meslek odalarıyla birlikte çalışınız. Buraya yazmışsınız, istediğiniz sivil toplum kuruluşlarını çağıracaksınız. Neye göre belirleyeceksiniz o sivil toplum kuruluşlarını? Hangi değere, hangi kritere göre değerlendireceksiniz?

Ayrıca, bu bölge üst kurullarının hangi ölçütleri kıstas alacağı da belli değildir yani üye seçimlerini neye göre yapacağı belli değil; yine eş, dost, ahabap ilişkisiyle devam edeceksiniz.

Hâkim ve savcıları Bakanlığın seçtiği bilirkişileri seçmeye mecbur bırakan bir sistem getiriyorsunuz ve bu sistemle de bilirkişiler Bakanlığın söylediği şeylerin dışına çıkamayacak.

Bu kanunda çok önemli bir madde daha var değerli milletvekilleri. Eminim, AKP'nin sayın milletvekilleri de bizimle bu konuda aynı görüşte olacaktır. Sadece yerli olmayabilir, yabancılar da bu konuda bilirkişilik yapabiliyorlar ama Türkiye Cumhuriyeti devleti vatandaşı herhangi birisi yurt dışında bilirkişilik yapamıyor. Yani, bu durum hukuktaki karşılıklılık ilkesine terstir. Ayrıca, tüzel kişilerin ceza alma durumu söz konusu olmadığına göre yani ceza şahsa ait olduğuna göre, burada da tüzel kişilerin bilirkişi olarak atanmasının çok ciddi ve sıkıntılı bir durum olduğu açıktır.

Bu konuyu tekrar değerlendireceğinize inanıyor, hepinizi sevgiyle selamlıyorum.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Yedekci.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

LEVENT GÖK (Ankara) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Gök, buyurun.

IV.- AÇIKLAMALAR (Devam)

19.- *Ankara Milletvekili Levent Gök'ün, Adalet Bakanı Bekir Bozdağ'ın 388 sıra sayılı Kanun Tasarısı'nın ikinci bölümü üzerinde yapılan soru-cevap işlemi sırasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

LEVENT GÖK (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, bir hususu kayıtlara geçirmek istiyorum. Sayın Adalet Bakanı buradan ayrıldı ama...

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Buradayım.

LEVENT GÖK (Ankara) – Kendisine bu Cumhuriyet gazetesiyle ilgili savcının haberini yapan gazeteciler hakkında bir soruşturma olup olmadığı konusunda daha önce bir soru sordum; kendisi de başsavcıyla görüşerek döndü, Genel Kurulu bilgilendirdi, dedi ki: “Bana iletilen bilgiye göre böyle bir soruşturma yoktur.”

BAŞKAN – Evet.

LEVENT GÖK (Ankara) – Umarım öyledir. Bize gelen başka değişik bilgiler var. Bu dosya hakkında alelacele takipsizlik kararı verildiğine dair bilgiler gelmeye başladı. Ben Sayın Adalet

Bakanının bizlere, Meclise vermiş olduğu bilgisinin doğru olmasını temenni ediyorum her tür açıdan; hem Adalet Bakanımız açısından hem kendisine bilgi veren kurumlar, başsavcılık açısından. Eğer aksi bir bilgi gerçekten kamuoyuyla paylaşılacak ise...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

LEVENT GÖK (Ankara) - ...bu gerçekten telafisi imkânsız, çok da ağır sonuçlar doğurabilir.

Ben Adalet Bakanının söylediğinin doğru olduğunu temenni ederek bu bilgiyi sayın Meclisimizle, sizlerle paylaşıyorum ve kayıtlara geçirilmesini de talep ediyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim, sağ olun.

VII.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN

GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

1.- *Bilirkişilik Kanunu Tasarısı (1/687) ve Adalet Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 388) (Devam)*

BAŞKAN – Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Bilirkişilik Kanunu Tasarısı’nın çerçeve 36’ncı maddesinde yer alan “eklenmiş ve dördüncü fıkrasında yer alan “ikinci görev aylığı ödenmeksizin” ibaresi madde metninden çıkarılmıştır.” ibaresinin “eklenmiştir.” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mustafa Elitaş (Kayseri) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Uygun görüşle takdire sunuyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükümet?

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Katılıyoruz efendim.

MEHMET NACİ BOSTANCI (Amasya) – Gerekçe...

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Adli Tıp Kurumu Kanunu’nun 30’uncu maddesinin dördüncü fıkrasında yapılması amaçlanan düzenleme, 15/8/2016 tarihli ve 674 sayılı Kanun Hükmünde Kararname’nin 6’ncı maddesiyle yapılmış olduğundan, çerçeve 36’ncı maddenin buna göre düzeltilmesi amacıyla önerge verilmiştir.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Son önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 388 sıra sayılı Kanun Tasarısı’nın 36’ncı maddesinin ikinci fıkrasında yer alan “%20” ibaresinin “%25” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Meral Daniş Beştaş (Adana) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükümet?

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) - Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Katılmıyorsunuz.

Önerge üzerinde Diyarbakır Milletvekili İdris Baluken konuşacak.

Buyurun Sayın Baluken. (HDP sıralarından alkışlar)

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

15 Temmuz sonrasında burada yapmış olduğumuz konuşmada, sıkı sıkıya sarılmamız gereken dört temel ilke olduğunu söylemiştik. Aslında, bunu 15 Temmuzdan önce de yıllardır bu kürsüden defalarca ifade ediyoruz. Toplumsal barış, demokrasi, hukuk devleti ve insan haklarını ilkesel düzeyde ele almadığımız sürece, bu ülkedeki temel sorunları çözmemizin mümkün olmadığını ısrarla vurgulamamıza rağmen, bugün Türkiye’nin tamamında yaşanan sorunlarla ilgili bu dört temel ilkenin maalesef, iktidar tarafından elinin tersiyle bir kenara itildiğini görüyoruz. Böyle olduğu için de temel sorunlar katlanarak önümüze çıkıyor.

Ben, dün bu kürsüden konuşma yaparken özellikle AKP içerisindeki milletvekillerine seslendim. Bakın, iki yıldır gerek Cumhurbaşkanı Erdoğan’ı gerekse sizdeki karar mercilerini “Biz Türkiye’nin temel sorunlarını güvenlik politikalarıyla çözebiliriz.” diye ikna eden, bununla ilgili süreçleri işletirken bir taraftan da sizin kuyunuzu kazan bir anlayıştan bahsettim, bu anlayışın iki yıldır dayatmış olduğu bu yanlışlar nedeniyle bu ülkede her geçen yıl kaos, çatışma, istikrarsızlık ortamının giderek derinleştiğini ve oluk oluk kan akıttığını söyledim.

İki yıldır onların söylediğini yapıyorsunuz. Ondan iki yıl önce, bu şekilde düşünmeyen, demokratikleşmeyle sonuç alacağına inananların söylediklerini yapıyordunuz. Ya, bizi dinlemiyorsanız son iki yıl ile ondan önceki iki yılı bir kıyas edin, bir mukayese edin. Ondan önceki iki yılda geldiğimiz düzeye, buradaki tartışmalarımızın içeriğine bakın; bir de bugün 79 milyonun tamamında, neredeyse her gün, devasa bir şekilde biriken sorunlara bakın. Artık, sizin içinizde de bu güvenlik kafasıyla düşünenlere karşı bir ses çıkarmanın, bir müdahale etmenin zamanı gelmiştir. “Siz iki yıldır bizi kandırdınız. İki yıldır bir taraftan bizi toplumla, halkla karşı karşıya getirdiniz, bir taraftan da bizim kuyumuzu kazacak çok derin işler yaptınız.” demenin zamanı gelmiştir. Ha, bu sizi siyasi sorumluluktan da kurtarmaz.

Bakın, Sur, Cizre, Silopi sürecinde kendimizi yırttık burada, paraladık. “Ya, yanlış işler yapılıyor, katliamlar yapılıyor, cenazeler yakılıyor, toplumun sinir uçlarına dokunuluyor, insanlığa karşı suç işleniyor.” dedik, kabul etmediniz ve maalesef, Meclis tutanakları şahittir, kabul etmediğiniz gibi gelip burada sahip çıktınız. Şimdi o tablonun sahiplerinin hepsini cezaevine gönderdiniz, yarın öbür gün yargı önüne çıkacaklar. Peki, yargı önüne çıktıklarında siz aklanmış mı olacaksınız? Tabii ki hayır çünkü tarih tanık, tutanaklar tanık, Meclis tutanaklarına geçmişsiniz, grup başkan vekilleriniz, milletvekilleriniz, bakanlarınız çıkıp burada o icraatların arkasında siyasi irade ortaya koymuş. Şimdi hâlâ aynı yanlışlarda ısrarın bir anlamı yok.

Bakın, bugün milletvekilinin evini basıyorlar, milletvekilinin babasına, kardeşlerine silah doğrultup, yere yatırıp insanlık dışı muamele yapıyorlar, milletvekilinin pasaportuna el koyup siyasi çalışmalarının önüne geçiyorlar. Ya, Siirt Valiliğinin dün yaptığı bir şeyden dolayı bu Hükûmetin istifa etmesi gerekir. Siirt Valiliği, 1 belde başkanımız ve 2 partili çalışan arkadaşımızın fotoğraflarını basına göndererek “Bunlar aranan PKK’lilerdir. Bulanların 300 bin TL ödülle Emniyete bildirmesi...” diye

skandal bir şeye imza attı. Bakın, bu Vali hakkında tabii ki suç duyurusunda bulunuldu. Şimdi, siz mesela Siirt Valisiyle ilgili bir işlem yapmadığınız zaman, sivil siyasetçiyi bu şekilde hedef gösteren, belki de yaşamına kastedecek bir uygulamanın altına imza atan valiyle ilgili arkada bir siyasi irade koyduğunuz zaman yarın bu suçların ortağı durumuna düşersiniz. Cemaatle ilgili durumunuz aynı; dün ortak tutukluyordunuz, bugün onları içeri attınız, tek başınıza tutukluyorsunuz, yarın onları mahkemeye çıkardığınızda onlar bütün her şeyi birlikte yaptık diyecekler ve siz bunun cevabını veremeyeceksiniz.

Dolayısıyla, yol yakinken bu yanlışlardan dönün. Özellikle içinde ülkenin kötüye gittiğini düşünen, bu kafayla bu sorunların çözülmeyeceğini düşünen milletvekillerinin ses çıkarması gerektiği kritik bir dönemden geçiyoruz diyorum, hepinize saygılar sunuyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Baluken.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

37’nci maddede iki adet önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Bilirkişilik Kanunu Tasarısı’nın çerçeve 37’nci maddesinde yer alan “GEÇİCİ MADDE- 5” ibaresinin “GEÇİCİ MADDE- 7” ve “1/1/2017” ibaresinin “1/9/2017” şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mustafa Elitaş

Mehmet Doğan Kubat

Ramazan Can

Kayseri

İstanbul

Kırıkkale

Hüseyin Filiz

Haydar Ali Yıldız

Fikri Demirel

Çankırı

İstanbul

Yalova

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

388 sıra sayılı Bilirkişilik Kanunu Tasarısı’nın 37’nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Cemal Okan Yüksel

Tahsin Tarhan

Mehmet Gökdağ

Eskişehir

Kocaeli

Gaziantep

Bülent Yener Bektaşoğlu

Kazım Arslan

Giresun

Denizli

“MADDE 37- 2659 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 5- Bu Kanunla Adli Tıp Kurumu bünyesinde yeni kurulan ihtisas kurulları ile üst kurullar, 1/1/2017 tarihinde göreve başlar. Bu tarihe kadar kurulların oluşumu tamamlanır. Kurulların göreve başlayacakları tarihe kadar, Adli Tıp Kurumu Genel Kurulu ve ihtisas kurulları mevcut görevleri kapsamında çalışır. Belirtilen kurullar göreve başladığında dosyalar, 6 ncı ve 7 nci maddelerde belirlenen görevler kapsamında ilgili kurullara devredilir.”

BAŞKAN – Okunan son önergeye Komisyon katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükümet?

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Katılmıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Değişiklik önergesiyle anlam karmaşasının düzeltilmesi amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Birlikçilik Kanunu Tasarısı'nın çerçeve 37'nci maddesinde yer alan "GEÇİCİ MADDE- 5" ibaresinin "GEÇİCİ MADDE- 7" ve "1/1/2017" ibaresinin "1/9/2017" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Mustafa Elitaş (Kayseri) ve arkadaşları

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Uygun görüşle takdire sunuyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Katılıyoruz Başkanım.

MEHMET DOĞAN KUBAT (İstanbul) – Gerekçe...

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Önergeyle; 15/8/2016 tarihli ve 674 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin 8'inci maddesiyle 2659 sayılı Kanun'a geçici 5 ve 6'ncı maddelerin eklenmesi nedeniyle, geçici maddenin numarasının buna göre teselsül ettirilmesi ile Adli Tıp Kurumu Genel Kurulu yerine kurulan üst kurulların ve yeni kurulan ihtisas kurullarının oluşturulması ve bu kurullara gerekli atamaların yapılabilmesi için öngörülen sürenin uzatılması amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

38'inci maddede bir adet önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

388 sıra sayılı Birlikçilik Kanunu Tasarısı'nın 38'inci maddesiyle 2802 sayılı Kanun'un 65'inci maddesine eklenen (e) bendinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Cemal Okan Yüksel

Tahsin Tarhan

Kazım Arslan

Eskişehir

Kocaeli

Denizli

Mehmet Gökdağ

Bülent Yener Bektaşoğlu

Gaziantep

Giresun

"e) Birlikçi seçimi ve görevlendirilmesi sırasında yasalarla belirlenen kurallara uymamak,"

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Katılmıyoruz Başkanım.

LEVENT GÖK (Ankara) – Gerekçe...

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Değişiklik önergesiyle anlam karmaşasının düzeltilmesi amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

39’uncu maddede bir adet önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

388 sıra sayılı Bilirkişilik Kanunu Tasarısı’nın 39’uncu maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Cemal Okan Yüksel

Tahsin Tarhan

Kazım Arslan

Eskişehir

Kocaeli

Denizli

Mehmet Gökdağ

Bülent Yener Bektaşoğlu

Gaziantep

Giresun

“MADDE 39-4/11/1983 tarihli ve 2942 sayılı Kamulaştırma Kanununun 11 inci maddesinin birinci fıkrasına “ilgililerin beyanını da dikkate alarak” ibaresinden sonra gelmek üzere “ T.C. Başbakanlık Sermaye Piyasası Kurulu tarafından kabul edilen değerlendirme standartlarına uygun,” ibaresi eklenmiştir.

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Katılmıyoruz Başkanım.

LEVENT GÖK (Ankara) – Gerekçe...

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Değişiklik önergesiyle anlam karmaşasının düzeltilmesi amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

40’ıncı maddede iki adet önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

388 sıra sayılı Bilirkişilik Kanunu Tasarısı’nın 40’ıncı maddesiyle 2942 sayılı Kanun’un 15’inci maddesinin (1)’inci fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Cemal Okan Yüksel

Tahsin Tarhan

Kazım Arslan

Eskişehir

Kocaeli

Denizli

Mehmet Gökdağ

Bülent Yener Bektaşoğlu

Gaziantep

Giresun

“Bu Kanun uyarınca mahkemelerce görevlendirilen bilirkişiler, bilirkişilik bölge kurulları tarafından hazırlanan listelerden seçilir ve bunlar hakkında Bilirkişilik Kanunu ve 12/1/2011 tarihli ve 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanununun ilgili maddeleri uygulanır.”

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 388 sıra sayılı Bilirkişilik Kanunu Tasarısının 40'ıncı maddesinin tasarı metninden çıkartılmasını arz ve teklif ederiz.

İdris Baluken

Mahmut Toğrul

Meral Danış Beştaş

Diyarbakır

Gaziantep

Adana

Mizgin Irgat

Celal Doğan

Bitlis

İstanbul

BAŞKAN – Okunan son önergeye komisyon katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Katılmıyoruz Başkanım.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Gerekçe...

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

40'ıncı maddeyle kamulaştırma davalarında gayrimenkul değer takdirinin Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğine (TMMOB) bağlı meslek odalarının bildirdiği listelerdeki meslek mensupları ile Sermaye Piyasası Kuruluna kayıtlı faaliyet gösteren lisanslı değerlendirme kuruluşlarınca yaptırılması öngören Kamulaştırma Kanunu'nun 15'inci maddesi yürürlükten kaldırılmaktadır. Kamulaştırma Kanunu'nun bu maddesine dayalı olarak yürürlüğe konulan yönetmelikler ve odaların binlerce üyesine verdiği meslek içi eğitimleri gibi uygulamalar ortadan kalkmış olacaktır. TMMOB temsilcilerinin de komisyon toplantılarında ifade ettiği üzere, meslek odalarının bilirkişilik hizmetlerindeki denetimi ve etkinliği nedeniyle kamulaştırma davalarındaki bilirkişilik sistemi en sorunsuz alan iken bu maddenin yürürlükten kaldırılması sonucunda kamulaştırma davalarındaki bilirkişilik hizmetleri sermaye piyasasına hizmet vermek üzere eğitilmiş kişilere teslim edilecektir. Bankalara, sigorta şirketlerine açık anlatımla sermayenin lehine ipotekli gayrimenkullerin değerlendirme yöntemi kamu idarelerince yapılacak kamulaştırma işlemlerine de uygulanacaktır. Bu durum, kamu gücü kullanılarak yurttaşın sahip olduğu gayrimenkulün değerinin altında kamulaştırılmasına yol açacaktır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

388 sıra sayılı Bilirkişilik Kanunu Tasarısı'nın 40'ıncı maddesiyle 2942 sayılı Kanun'un 15'inci maddesinin (1)'inci fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Cemal Okan Yüksel (Eskişehir) ve arkadaşları

“Bu Kanun uyarınca mahkemelerce görevlendirilen bilirkişiler, bilirkişilik bölge kurulları tarafından hazırlanan listelerden seçilir ve bunlar hakkında Bilirkişilik Kanunu ve 12/1/2011 tarihli ve 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanununun ilgili maddeleri uygulanır.”

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Takdire bırakıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Katılıyoruz Başkanım.

LEVENT GÖK (Ankara) – Gerekçe...

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum.

Gerekçe:

Değişiklik önergesiyle anlam karmaşasının düzeltilmesi amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

41’inci maddede bir adet önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 388 sıra sayılı Birliklik Kanunu Tasarısı’nın 41’inci maddesinin son cümlesine “birlikliğe” kelimesinden sonra “ve sürelerle” kelimesinin eklenmesini arz ve teklif ederiz.

İdris Baluken

Meral Daniş Beştas

Mahmut Toğrul

Diyarbakır

Adana

Gaziantep

Mizgin Irgat

Celal Doğan

Bitlis

İstanbul

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Hükûmet?

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Katılmıyoruz Başkanım.

İDRİS BALUKEN (Diyarbakır) – Gerekçe...

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum.

Gerekçe:

15’inci maddeye ilişkin itirazlarımız bu madde için de geçerli olup, bölge kurulunun vermiş olduğu karara karşı tekrar bölge kuruluna itirazda bulunmanın uygulamada hiçbir faydası olmayacağı gibi süreci uzatması anlamında zararı söz konusu olacaktır. Bu nedenle karara itirazın nispeten daha çoğulcu bir yapısı olan Danışma Kurulu tarafından incelenmesi daha yerinde olacaktır.

İdari Yargılama Usulü Kanunu’nda altmış gün olarak belirlenen dava süresine ilişkin esasa Birliklik Kanunu Tasarısı’nda da uyulması gerekmektedir. Tasarı bu hâliyle idari yargılama hukukundaki hak arama özgürlüğünü kısıtlamakta ve adil yargılanma ilkesini ihlal etmektedir. Bu nedenle otuz gün olarak belirlenen sürenin altmış güne çıkarılması gerekmektedir.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

42’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

43’üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

44'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

45'inci maddede bir adet önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

388 sıra sayılı Birliklik Kanunu Tasarısı'nın 45'inci maddesiyle 5271 sayılı Kanun'un 66'ncı maddesinin (2)'nci fıkrasının son cümlesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Cemal Okan Yüksel

Tahsin Tarhan

Kazım Arslan

Eskişehir

Kocaeli

Denizli

Bülent Yener Bektaşoğlu

Mehmet Gökdağ

Giresun

Gaziantep

“Ayrıca, hukuki ve cezai sorumluluğuna ilişkin hükümler saklı kalmak kaydıyla, birlikliye ücret ve masraf adı altında hiçbir ödeme yapılmamasına karar verilebilir ve gerekçesi gösterilerek gerekli yaptırımların uygulanması birliklik bölge kurulundan istenir.”

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Uygun görüşle takdire sunuyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Hükümet?

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANI VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Katılıyoruz.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Değişiklik önergesiyle anlam karmaşasının düzeltilmesi amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

46'ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

47'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

48'inci maddede bir adet önerge vardır, okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

388 sıra sayılı Birliklik Kanunu Tasarısı'nın 48'inci maddesiyle değiştirilmesi öngörülen 5271 sayılı Kanun'un 72'nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Cemal Okan Yüksel

Tahsin Tarhan

Kazım Arslan

Eskişehir

Kocaeli

Denizli

Bülent Yener Bektaşoğlu

Mehmet Gökdağ

Giresun

Gaziantep

“MADDE 72- (1) Birlikliye sarf etmiş olduğu emek ve mesaiyle orantılı bir ücret ile inceleme, ulaşım, konaklama ve diğer giderleri ödenir. Bu konuda, Adalet Bakanlığı tarafından çıkarılan ve her yıl güncellenen tarife esas alınır.”

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

ADALET KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Uygun görüşle takdire sunuyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Hükümet?

ORMAN VE SU İŞLERİ BAKANİ VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Katılıyoruz.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Değişiklik önergesiyle anlam karmaşasının düzeltilmesi amaçlanmıştır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

49'uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

50'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

51'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

52'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

53'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

54'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

55'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Geçici 1'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

56'ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

57'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Sayın milletvekilleri, tasarının görüşmeleri tamamlanmıştır.

Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

Tasarı kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır.

Sayın milletvekilleri, 2'nci sırada yer alan 405 sıra sayılı Kanun Tasarısı ve Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu raporunun görüşmelerine başlıyoruz.

2.- Millî Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/721), Tebligat Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/693), Osmaniye Milletvekili Ruhi Ersoy ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekili Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/511), Erzurum Milletvekili Mustafa Ilıcalı'nın Yükseköğretim Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/546), Konya Milletvekili Mustafa Kalaycı ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekili İzmir Milletvekili Oktay Vural'ın Yükseköğretim Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/666) ile Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 405)

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

3'üncü sırada yer alan 341 sıra sayılı Kanun Tasarısı ile Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu raporunun görüşmelerine başlıyoruz.

3.- *Sınai Mülkiyet Kanunu Tasarısı (1/699) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 341)*

BAŞKAN – Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

Bundan sonra da komisyonların bulunamayacağı anlaşıldığından, alınan karar gereğince kanun tasarısı ve teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için, 8 Kasım 2016 Salı günü saat 15.00'te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

İyi hafta sonları diliyorum.

Kapanma Saati: 19.14

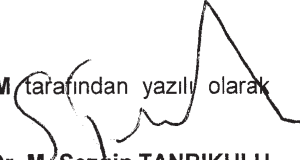

VIII.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu'nun, Topkapı Sarayı'nın yıkılma tehlikesiyle karşı karşıya olduğu iddiasına ilişkin Başbakan'dan sorusu ve Kültür ve Turizm Bakanı Nabi Avcı'nın cevabı (7/8034)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Başbakan Sayın Binali YILDIRIM tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Dr. M. Sezgin TANRIKULU
İstanbul Milletvekili

Tarihi Topkapı Sarayı Müzesi'nin taşıyıcı duvarlarında büyük yarıklar oluştuğu, hazine bölümünün ise güvenlik nedeniyle ziyarete kapatıldığı haberleri basına yansımıştır.

2016 yılı Nisan ayında Gülhane Parkı'nın denize bakan kısmında yer alan çay bahçesinin duvarı çökmüştü. Yapılan incelemede çöken duvarlarla aynı paralelde bulunan Fatih Köşkü'nün bodrumlarında da büyük hasar oluştuğunun tespit edildiği, duvarlarda küçük çatlakların yer aldığı sıvalar kaldırıldığında 10-15 cm genişliğinde yarıklar oluştuğu ve hatta taşıyıcı duvarlardaki boşluklardan dışarıyı görebilmenin mümkün olduğu da yine basına yansıyan haberler arasındadır.

Bu bağlamda;

1. Tarihi Topkapı Sarayı Müzesi'nin taşıyıcı duvarlarında büyük yarıklar oluşması, hazine bölümünün ise güvenlik nedeniyle ziyarete kapatılması göz önüne alındığında, konu ile ilgili gerekli tedbir ve önlemler neden daha önce alınmamıştır?
2. 2016 yılı Nisan ayında Gülhane Parkı'nın denize bakan kısmında yer alan çay bahçesinin çöken duvarı ile aynı paralelde bulunan Fatih Köşkü'nün bodrumlarında tespit edilen hasarlar ve duvarlarda küçük çatlakların yer aldığı sıvalar kaldırıldığında görülen 10-15 cm genişliğinde yarıklar ile ilgili olarak yapılan çalışma var mıdır? Çalışma yoksa, beklenmesinin gerekçesi nedir?
3. Sarayın restorasyonu hangi firma tarafından yapılmaktadır?
4. Restorasyon sebebiyle ihaleye çıkılmış mıdır? İhale hangi usulle yapılmıştır?
5. İhale bedelleri nedir? İhalelerde en yüksek ve en düşük fiyatlar nedir?
6. İhalelerde fiyatları hangi firmalar vermiştir?
7. 2002-2016 yılları arasında yıllar bazında Türkiye genelinde illere göre kaç restorasyon ve konservasyon çalışması yapılmıştır? Hangi yapılar çökme riski sebebiyle restorasyon geçirmiştir?
8. Sarayın şu anki haliyle beş büyüklüğünde bir depreme bile dayanamayacağı iddiası doğru mudur? İddia doğru ise, saraya acil müdahale amacıyla zemin etüdü yapılacak mıdır? Zemin sağlamlaştırma çalışmalarına başlanılacak mıdır?

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : 72416558-610 /195035
Konu : İstanbul Milletvekili Sayın
Mustafa Sezgin
TANRIKULU'nun 7/8034 Esas
Sayılı Yazılı Soru Önergesi

02.11.2016

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : Başbakanlık Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğünün 11/10/2016 tarihli ve 31853594-610-2-1923/3931 sayılı yazısı.

İlgi yazı ekinde yer alan İstanbul Milletvekili Sayın Mustafa Sezgin TANRIKULU'nun 7/8034 esas sayılı soru önergesinin cevabı ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Nabi AVCI
Bakan

Ek: Cevap

**İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN MUSTAFA SEZGİN TANRIKULU'NUN
7/8034 ESAS SAYILI YAZILI SORU ÖNERGESİNE BAKANLIĞIMIZCA
HAZIRLANAN CEVAP**

CEVAP 1: Topkapı Sarayı yapılarından güçlendirilmeye ihtiyaç duyulanlar için gerekli projelendirilme çalışmalarına daha önceki yıllarda başlanılmış olup bundan sonra da devam edilecektir. Söz konusu projeler temin edildikçe uygulama çalışmalarına (restorasyon, konservasyon ve güçlendirme) geçilmektedir. Bu doğrultuda zaten izlenmekte olan yapılarda gerçekleştirilen çalışmalar bir program çerçevesinde yapılmakta olup, daha önce tespit edilen deformasyonlara planlı bir şekilde müdahale edilmektedir.

CEVAP 2: İstanbul ili, Fatih ilçesi, Gülhane Park'ında yıkılan duvara ilişkin İstanbul IV Numaralı Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu'nun 05/04/2016 tarihli kararı ile taşınmaz çevresinde her türlü can ve mal güvelik önlemlerinin alınmasına ve çay bahçesinin kullanımının engellenmesine karar verilmiştir.

İstanbul, Topkapı Sarayı, Hazine Dairesi'nin restorasyonu, "İstanbul Topkapı Sarayı Hazine Bölümü Restorasyonu ve Teşhir Tanzimi" işi kapsamında yürütülmektedir. 09/10/2015 tarihinde fiilen başlanılan iş kapsamında yapının tamamında sürdürülen raspa çalışmaları tamamlanmıştır. Devam eden iş kapsamında, yapılan inceleme ve raporlar doğrultusunda, zemin güçlendirme projeleri ile yapısal bina güçlendirme projesi tamamlanarak binanın fiziksel durumunun tespiti ile gözlemlerinin de restorasyon kararları ile bağlantıları sağlanacaktır. Konu ile ilgili İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığınca iletilen güçlendirme projeleri 24/08/2016 tarihli Kurul kararı ile uygun bulunmuştur. Söz konusu karar gereğince alana ilişkin yürütülen çalışmalar Müze Müdürlüğü denetiminde İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığınca yürütülmektedir.

CEVAP 3-4-5-6: Topkapı Sarayı külliyesi bilindiği üzere çok sayıda yapının bir arada bulunduğu bir komplekstir. Topkapı Sarayı kompleksinde yer alan yapıların onarımı için ihaleye çıkmıştır. Müzedeki yapılara müdahale gerekliliği durumuna göre yapıların projelendirme ve restorasyon çalışmalarına farklı zamanlarda başlanılmaktadır. Söz konusu ihaleler Kültür Varlıkları İhale Yönetmeliği kapsamında yapılmakta olup, Bakanlığımızca her yıl yayımlanan Proje ve Uygulama İşleri için yeterlik alan istekli listelerinde yer alan firmaların ihalelere davet edilmeleri ve restorasyon çalışmalarının konusunda uzman yükleniciler tarafından gerçekleştirilmesi amaçlanmaktadır.

Topkapı Sarayı'nın da içinde bulunduğu Sur-u Sultani alanında 2016 yılında yapılacak proje ve restorasyon işleri Yatırım Programında yer almaktadır.

CEVAP 7: 2002-2016 yılları arasında yıllar bazında Türkiye genelinde, toplam **1752 adet** iş tamamlanmıştır. 2016 yılında, **42 adet** proje ve **50 adet** uygulama işi devam etmektedir.

YILI	İŞ SAYISI
2002	64
2003	41
2004	70
2005	78
2006	80
2007	119
2008	90
2009	184
2010	151
2011	138
2012	178
2013	140
2014	167
2015	209
2016	43
TOPLAM	1752

CEVAP 8: Topkapı Sarayı, yapıldığı dönemden bugüne kadar birçok deprem geçirmiştir. Bu süreçte yaşayan bir külliye olan Saray'da, yaşanan büyük depremler sonucunda bazı yapılar yıkılmış, yıkılanların yerine yapılanlar olduğu gibi büyük bir kısmı da bugüne kadar gelebilmiştir. Topkapı Sarayı'nın Bakanlığımıza devrinden itibaren bugüne kadar sürekli olarak söz konusu yapıların teknik tetkikleri yapılmakta olup bu doğrultuda proje ve uygulama çalışmaları gerçekleştirilmektedir. Diğer tescilli kültür varlıklarında olduğu gibi Saray Yapılarının da gelecek nesillere aktarılması esas olduğundan tüm Saray yapıları sürekli olarak izlenmekte ve bakım-onarım, restorasyon, konservasyon ve ihtiyaç duyulan yerlerde güçlendirme çalışmaları yapılmaktadır.

2.- Trabzon Milletvekili Haluk Pekşen'in, soru önergelerinin cevaplandırılmasına ilişkin Başbakan'dan sorusu ve Başbakan Yardımcısı Nurettin Canikli'nin cevabı (7/8264)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Başbakan Sayın Binali YILDIRIM tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Saygılarımla.

Ay. Haluk PEKŞEN
Trabzon Milletvekili

Demokratik toplumsal düzenden bahsedebilmek ve hak ve özgürlüklerin ihlal edilmemesi için siyasi iktidarın her türlü kamusal işlem ve eylemlerinin denetlenebilmesi gerekmektedir. 1. yasama yılında 65 adet verdiğim sözlü soru önergesinden sadece 6 tanesine yanıt verilirken, 59 tanesine yanıt verilmemiştir; 33 adet verdiğim yazılı soru önergesinden 22 tanesine yanıt verilirken, 11 tanesine yanıt verilmemiştir. Toplamda 98 adet soru önergesinin %71'i cevaplanmamıştır ve yazılı-sözlü soru önergeleri kadük kalmıştır. Bu bağlamda;

1. Milletvekilinin denetim görevini etkin bir şekilde yerine getirmesi için yürütmenin başı olarak gerekli tedbirler alacak mısınız?
2. Denetim görevinin işlevsizleştirilmesine göz yumulmaya devam edilecek midir?
3. Denetim görevinin yerine getirilmesinin engellenmesi devlet ciddiyeti ile bağdaşmakta mıdır?
4. Yürütme görevini üstlenen siyasi iktidarın siyaseten hesap vermesi, hukuk devleti temelinde demokratik mekanizmanın sağlıklı bir şekilde işlemesi için gerekli görülmemekte midir?

T.C.
BAŞBAKAN YARDIMCILIĞI
Sn. Nurettin CANİKLİ

Sayı : 75104166-610-753
Konu : Soru Önergesi

31 /10/2016

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi : a) Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı'nın 20/10/2016 tarihli ve KAN.VE
KAR.BŞK.43452547-120.07-[7/8264]-62026 sayılı yazısı.
b) Başbakanlık Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü'nün 25/10/2016 tarihli ve
31853594-610-2-1973-4076 sayılı yazısı.

Trabzon Milletvekili Haluk PEKŞEN tarafından Sayın Başbakana tevcih edilen ve koordinatörlüğümde cevaplandırılması tensip olunan [7/8264] esas numaralı yazılı soru önergesine ilişkin cevap ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Nurettin CANİKLİ
Başbakan Yardımcısı

Ek: Önerge Cevabı

**TRABZON MİLLETVEKİLİ SAYIN HALUK PEKŞEN'İN
SAYIN BAŞBAKANIMIZA TEVCİH ETTİĞİ
7/8264 ESAS NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNİN CEVABI**

Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin, Hükümeti denetleme yollarından biri olan soru önergelerinin yasal dayanağı Anayasa'nın 98 inci, İçtüzüğü'nün 96, 97, 98, 99 ve 100 üncü maddeleridir.

İlgili maddelerde belirtildiği gibi soru, kısa, gerekçesiz ve kişisel görüş ileri sürülmeksizin; kişilik ve özel yaşama ilişkin konuları içermeyen bir önerge ile Başbakan veya bir bakandan açık ve belli konular hakkında bilgi istemekten ibarettir. Yine İçtüzüğü'nün 97 inci maddesinde, başka bir kaynaktan kolayca öğrenilmesi mümkün olan konular, tek amacı istişare sağlamaktan ibaret konular ile konusu daha önce Meclis Başkanlığına verilmiş gensorü önergesiyle aynı konuların sorulamayacağı da hüküm altına alınmıştır.

Yukarıda açıklanan esasları içeren önergelerin, ilgili parti grubu ve milletvekili ayrımı yapılmaksızın, cevaplandırılması için gerekli çalışmalar yapılmaktadır.

DÖNEM: 26

YASAMA YILI: 2

16'NCI BİRLEŞİM
3 KASIM 2016 PERŞEMBE
SAAT: 14.00

DANIŞMA KURULU ÖNERİSİ

Genel Kurulun toplantı günlerinden Salı gününün denetim konularına (Anayasanın süreye bağladığı konular hariç), Çarşamba ve Perşembe günlerinin de kanun tasarı ve teklifleri ile komisyondan gelen diğer işlerin görüşülmesine ayrılması, Salı ve Çarşamba günlerinde birleşimin başında bir saat süre ile Sözlü Soruların görüşülmesi, “Sunuşlar” ve işaret oyu ile yapılacak seçimlerin her gün yapılması önerilmiştir.

(Genel Kurulun 15.12.2015 tarihli 14’üncü Birleşiminde kabul edilmiştir.)

GRUP ÖNERİLERİ

1.- 307 Sıra Sayılı Kanun Teklifinin İçtüzüğün 91’inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi ve birinci bölümünün 1 ila 8’inci maddelerden, ikinci bölümünün Geçici Madde 1 dâhil olmak üzere 9 ila 17’nci maddelerden oluşması önerilmiştir.

(Genel Kurulun 25.4.2016 tarihli 80’inci Birleşiminde kabul edilmiştir.)

2.- Genel Kurulun, 26’ncı Dönem 2’nci Yasama Yılı sonuna kadar Salı günleri 15.00 – 21.00, Çarşamba ve Perşembe Günleri 14.00 – 21.00 saatleri arasında çalışmalarını sürdürmesi önerilmiştir.

(Genel Kurulun 4.10.2016 tarihli 2’nci Birleşiminde kabul edilmiştir.)

3.- Genel Kurulun;

8, 15, 22 ve 29 Kasım 2016 Salı günkü birleşimlerinde Sözlü Sorular ve diğer denetim konularının görüşülmeyle Gündemin “Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyondan Gelen Diğer İşler” kısmında yer alan işlerin görüşülmesi,

9, 16, 23 ve 30 Kasım 2016 Çarşamba günkü birleşimlerinde Sözlü Soruların görüşülmemesi,

3, 8, 9 ve 10 Kasım 2016 Salı, Çarşamba ve Perşembe günkü birleşimlerinde saat 24:00’e kadar, Çalışmalarına devam etmesi;

388 Sıra Sayılı Kanun Tasarısının İçtüzüğün 91’inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi ve birinci bölümünün 1 ila 28’inci maddelerden, ikinci bölümünün Geçici Madde 1 dahil olmak üzere 29 ila 57’nci maddelerden oluşması,

405 Sıra Sayılı Kanun Tasarısının İçtüzüğün 91’inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi ve birinci bölümünün 1 ila 27’nci maddelerden, ikinci bölümünün 28 ila 56’ncı maddelerden, üçüncü bölümünün 57 ila 85’inci maddelerden oluşması,

341 Sıra Sayılı Kanun Tasarısının İçtüzüğün 91’inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi ve birinci bölümünün 1 ila 28’inci maddelerden, ikinci bölümünün 29 ila 54’üncü maddelerden, üçüncü bölümünün 55 ila 84’üncü maddelerden, dördüncü bölümünün 85 ila 112’nci maddelerden, beşinci bölümünün 113 ila 141’inci maddelerden, altıncı bölümünün 142 ila 171’inci maddelerden, yedinci bölümünün 172’nci maddeye bağlı 15/A, 15/B ve 15/C maddeleri ile Geçici Madde 1, Geçici Madde 2, Geçici Madde 3, Geçici Madde 4, Geçici Madde 5 ve Geçici Madde 6 dâhil olmak üzere 172 ila 193’üncü maddelerden oluşması,

Önerilmiştir.

(Genel Kurulun 18.10.2016 tarihli 8’inci Birleşiminde kabul edilmiştir.)

KOMİSYON TOPLANTILARI

*** Plan ve Bütçe Komisyonu**

03.11.2016 Perşembe - Saat: 10.00

*** Avrupa Birliği Uyum Komisyonu**

03.11.2016 Perşembe–Saat: 16.45

*** Kamu İktisadi Teşebbüsleri**

Komisyonu

03.11.2016 Perşembe - Saat: 11.00

*** Meclis Araştırması Komisyonu**

(Fethullahçı Terör Örgütünün 15 Temmuz 2016

Tarihli Darbe Girişimi ile Bu Terör Örgütünün

Faaliyetlerinin Tüm Yönleriyle Araştırılması)

03.11.2016 Perşembe - Saat: 11.00

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ GÜNDEMİ

16'NCI BİRLEŞİM

3 KASIM 2016 PERŞEMBE

SAAT: 14.00

1 – BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

2 – ÖZEL GÜNDEMDE YER ALACAK İŞLER

3 – SEÇİM

4 – OYLAMASI YAPILACAK İŞLER

5 – MECLİS SORUŞTURMASI RAPORLARI

6 – GENEL GÖRÜŞME VE MECLİS ARAŞTIRMASI YAPILMASINA DAİR ÖNGÖRÜŞMELER

7 – SÖZLÜ SORULAR

8 – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

1.- **(S. Sayısı: 388)** Bilirkişilik Kanunu Tasarısı (1/687) ve Adalet Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 23.06.2016) (*) (**)

2.- **(S. Sayısı: 405)** Millî Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/721), Tebligat Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/693), Osmaniye Milletvekili Ruhi Ersoy ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekili Manisa Milletvekili Erkan Akçay'ın 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/511), Erzurum Milletvekili Mustafa Ilıcalı'nın Yükseköğretim Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/546), Konya Milletvekili Mustafa Kalaycı ve Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkanvekili İzmir Milletvekili Oktay Vural'ın Yükseköğretim Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/666) ile Millî Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 15.07.2016) (**) (X)

3.- **(S. Sayısı: 341)** Sınai Mülkiyet Kanunu Tasarısı (1/699) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (**) (X)

4.- **(S. Sayısı: 88)** Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesinin Kültür Yollarına İlişkin Genişletilmiş Kısmi Anlaşmayı Tesis Eden Kararına Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/373) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 29.01.2016) (X)

5.- **(S. Sayısı: 406)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Su Temini ve Yönetimine İlişkin Hükümetlerarası Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/719) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 21.07.2016) (X)

6.- **(S. Sayısı: 35)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Surinam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Dostluk ve İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/337) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) (X)

7.- **(S. Sayısı: 83)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ulaştırma Altyapısı ve Denizcilik Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/407) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) (X)

8.- **(S. Sayısı: 181)** Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı ile Çin Halk Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/507) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

9.- **(S. Sayısı: 251)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Bilgi ve İletişim Teknolojileri Alanında İşbirliği İçin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/468) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

10.- **(S. Sayısı: 361)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/691) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

(*) Görüşmeleri yarım kalan işleri gösterir.

() İhtüzüğün 91'inci maddesine göre Temel Kanun olarak görüşülmesi kabul edilmiştir.**

(X) Açık oylamaya tâbi işleri gösterir.

11.- (S. Sayısı: 378) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İpek Yolu Ekonomik Kuşağının, 21. Yüzyıl Denizdeki İpek Yolunun ve Orta Koridor Girişiminin Uyumlaştırılmasına İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/673) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

12.- (S. Sayısı: 248) Avrupa Konseyi Terörizmin Önlenmesi Sözleşmesine Ek Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/672) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 30.03.2016) (X)

13.- (S. Sayısı: 229) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/398) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

14.- (S. Sayısı: 142) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı Hükümeti Arasında Askeri İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/509) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

15.- (S. Sayısı: 169) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallık Hükümeti Arasında Savunma Sanayi Alanında İşbirliği Mutabakat Muhtrasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/510) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.03.2016) (X)

16.- (S. Sayısı: 321) Enerji Şartı Antlaşmasının Ticaretle İlgili Hükümlerine Getirilen Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/628) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.05.2016) (X)

17.- (S. Sayısı: 392) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında 2010-2013 Yıllarına İlişkin Kültürel Değişim Programının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/576) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 23.06.2016) (X)

18.- (S. Sayısı: 380) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çin Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Demiryolları Alanında İşbirliğine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/700) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 01.07.2016) (X)

19.- (S. Sayısı: 193) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Fransa Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/625) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 23.03.2016) (X)

20.- (S. Sayısı: 195) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/627) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 23.03.2016) (X)

21.- (S. Sayısı: 192) Türkiye Cumhuriyeti Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ile Hindistan Cumhuriyeti Petrol ve Doğal Gaz Bakanlığı Arasında Petrol ve Doğal Gaz Alanında İşbirliğine Dair Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/624) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 22.03.2016) (X)

22.- (S. Sayısı: 352) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Yemen Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/629) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 09.06.2016) (X)

8 – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

23.- **(S. Sayısı: 194)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Norveç Krallığı Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/626) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 23.03.2016) **(X)**

24.- **(S. Sayısı: 189)** Türkiye Cumhuriyeti ile Nijer Cumhuriyeti Arasında Madenler Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/545) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 23.03.2016) **(X)**

25.- **(S. Sayısı: 191)** Türkiye Cumhuriyeti ile Nijer Cumhuriyeti Arasında Enerji ve Hidrokarbonlar Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/616) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 23.03.2016) **(X)**

26.- **(S. Sayısı: 50)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji ve Hidrokarbon Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/369) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.01.2016) **(X)**

27.- **(S. Sayısı: 46)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hidrokarbon Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/358) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.01.2016) **(X)**

28.- **(S. Sayısı: 47)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Elektrik Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/359) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.01.2016) **(X)**

29.- **(S. Sayısı: 49)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Enerji Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/365) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 12.01.2016) **(X)**

30.- **(S. Sayısı: 190)** Türkiye Cumhuriyeti, Yunanistan Cumhuriyeti ve İtalya Cumhuriyeti Arasında Türkiye-Yunanistan-İtalya Gaz Nakil Koridorunun Geliştirilmesine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/615) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.03.2016) **(X)**

31.- **(S. Sayısı: 74)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/374) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

32.- **(S. Sayısı: 75)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına Yönelik Anlaşmaya İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/298) ve Sanayi, Ticaret, Enerji, Tabii Kaynaklar, Bilgi ve Teknoloji Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

33.- **(S. Sayısı: 339)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/680) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.05.2016) **(X)**

34.- **(S. Sayısı: 163)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşik Meksika Devletleri Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/388) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.03.2016) **(X)**

35.- (S. Sayısı: 167) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/428) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.03.2016) (X)

36.- (S. Sayısı: 216) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İslam Kalkınma Bankası Grubu Arasında Türkiye ve İKB Üye Ülkeleri Arasındaki Ticaret ve Yatırımların Teşviki İçin İşbirliğine Dair Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/535) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

37.- (S. Sayısı: 205) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Benin Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ekonomik, Ticari ve Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/549) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

38.- (S. Sayısı: 360) Türkiye Cumhuriyeti ile Kore Cumhuriyeti Arasında Serbest Ticaret Alanı Tesis Eden Çerçeve Anlaşma Kapsamında Hizmet Ticareti Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/690) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

39.- (S. Sayısı: 215) Gelişen Sekiz Ülke Ekonomik İşbirliği Örgütü Şartının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/534) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

40.- (S. Sayısı: 285) Türkiye Cumhuriyeti ile Faroe Adaları ile İlgili Olarak Danimarka Krallığı Arasında Serbest Ticaret Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/585) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

41.- (S. Sayısı: 340) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Benin Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/682) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (X)

42.- (S. Sayısı: 338) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sierra Leone Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticari ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/670) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.05.2016) (X)

43.- (S. Sayısı: 79) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kolombiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/384) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) (X)

44.- (S. Sayısı: 355) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türkiye-İran Hududunda Yeni Kara Hudut Kapılarının Açılmasına Dair Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/455) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

45.- (S. Sayısı: 363) Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Üye Devletleri Arasında Yatırımların Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma ile Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Üye Devletleri Arasında Yatırımların Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın 9/7 nci Maddesinin Değiştirilmesine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/706) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

46.- (S. Sayısı: 166) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/426) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.03.2016) (X)

47.- **(S. Sayısı: 162)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Honduras Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/390) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.03.2016) **(X)**

48.- **(S. Sayısı: 164)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nikaragua Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/391) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.03.2016) **(X)**

49.- **(S. Sayısı: 165)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Ekonomik İşbirliği Konseyi Kurulmasına Dair Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/425) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.03.2016) **(X)**

50.- **(S. Sayısı: 201)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gine Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/544) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) **(X)**

51.- **(S. Sayısı: 202)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/546) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) **(X)**

52.- **(S. Sayısı: 236)** 3 Mart 2005 Tarihinde Pretoriada İmzalanan Türkiye Cumhuriyeti ile Güney Afrika Cumhuriyeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşmasını Değiştiren Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/363) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) **(X)**

53.- **(S. Sayısı: 237)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Vietnam Sosyalist Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme ve Vergi Kaçakçılığına Engel Olma Anlaşması ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/429) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) **(X)**

54.- **(S. Sayısı: 240)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/539) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) **(X)**

55.- **(S. Sayısı: 130)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Konsolosluk Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/491) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

56.- **(S. Sayısı: 155)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Karadağ Hükümeti Arasında Yolcu ve Eşyanın Karayoluyla Uluslararası Taşınmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/495) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.03.2016) **(X)**

57.- **(S. Sayısı: 135)** Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı ile Karadağ Dışişleri Bakanlığı Arasında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/512) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) **(X)**

58.- **(S. Sayısı: 263)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Brunei Sultanlığı Hükümeti Arasında Ekonomik, Ticaret ve Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/573) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) **(X)**

59.- **(S. Sayısı: 328)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ekvator Ginesi Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticari, Ekonomik ve Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/663) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.05.2016) **(X)**

8 – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

60.- **(S. Sayısı: 289)** Kamu Denetçiliği Kurumu 2015, 2014 ve 2013 Yıllık Raporları Hakkında Dilekçe Komisyonu ile İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu Üyelerinden Kurulu Karma Komisyon Raporları (5/5, 5/4, 5/3) (Dağıtma tarihi: 24.05.2016)

61.- **(S. Sayısı: 187)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Nijerya Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Göç Konularına Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/620) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 23.03.2016) (X)

62.- **(S. Sayısı: 270)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cezayir Demokratik Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasındaki Ekonomik, Bilimsel ve Teknik İşbirliği Anlaşmasına Ek Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansının (TİKA) Statüsüne Dair Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/598) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

63.- **(S. Sayısı: 69)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Misyon ve Konsolosluk Mensuplarının Bakmakla Yükümlü Oldukları Kişilerin Kazanç Getirici Bir İşte Çalışmaları Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/351) Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.02.2016) (X)

64.- **(S. Sayısı: 55)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Uruguay Doğu Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/378) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.01.2016) (X)

65.- **(S. Sayısı: 48)** Türkiye Cumhuriyeti Milli Eğitim Bakanlığı ile Cibuti Cumhuriyeti Milli Eğitim ve Yükseköğretim Bakanlığı Arasında Teknik İşbirliği Anlaşmasında Değişiklik Yapılmasına Dair Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/360) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) (X)

66.- **(S. Sayısı: 54)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kosta Rika Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/376) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 13.01.2016) (X)

67.- **(S. Sayısı: 307)** Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanvekili Amasya Milletvekili Mehmet Naci Bostancı ve Sakarya Milletvekili Ayhan Sefer Üstün ile 97 Milletvekilinin Siyasi Etik Kanunu Teklifi (2/1000) ve Avrupa Birliği Uyum Komisyonu ile Anayasa Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 23.04.2016) (**)

68.- **(S. Sayısı: 87)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yemen Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gümrük Konularında İşbirliği ve Karşılıklı Yardım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/419) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) (X)

69.- **(S. Sayısı: 5)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Alanlarda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/308) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 24.12.2015) (X)

70.- **(S. Sayısı: 10)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/316) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 24.12.2015) (X)

71.- **(S. Sayısı: 24)** Türkiye Cumhuriyeti ile Afganistan İslam Cumhuriyeti Arasında Stratejik Ortaklık ve Dostluk Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/325) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.01.2016) (X)

72.- **(S. Sayısı: 26)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Endonezya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Deniz Taşımacılığı Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/332) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.01.2016) **(X)**

73.- **(S. Sayısı: 31)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ekvator Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Turizm Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/330) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) **(X)**

74.- **(S. Sayısı: 32)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ekvator Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültürel ve Eğitsel İşbirliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/333) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) **(X)**

75.- **(S. Sayısı: 34)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Suudi Arabistan Krallığı Hükümeti Arasında Gençlik ve Spor Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/335) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) **(X)**

76.- **(S. Sayısı: 36)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hindistan Cumhuriyeti Hükümeti Gençlik Faaliyetleri ve Spor Alanlarında İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/338) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) **(X)**

77.- **(S. Sayısı: 37)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında Kültür ve Sanat Alanında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/340) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) **(X)**

78.- **(S. Sayısı: 38)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gençlik ve Spor Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/341) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) **(X)**

79.- **(S. Sayısı: 39)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Benin Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür, Eğitim, Bilim, Basın-Yayın, Gençlik ve Spor Alanlarında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/342) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) **(X)**

80.- **(S. Sayısı: 40)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gana Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür, Eğitim, Bilim, Basın-Yayın, Gençlik ve Spor Alanlarında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/343) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) **(X)**

81.- **(S. Sayısı: 41)** Türkiye Cumhuriyeti Milli Eğitim Bakanlığı ile Cibuti Cumhuriyeti Milli Eğitim ve Yükseköğretim Bakanlığı Arasında Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/346) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) **(X)**

82.- **(S. Sayısı: 43)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Eğitim Alanında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/348) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) **(X)**

83.- **(S. Sayısı: 44)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Eğitim Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/349) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 08.01.2016) **(X)**

84.- **(S. Sayısı: 56)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve El Salvador Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/379) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.01.2016) **(X)**

85.- **(S. Sayısı: 57)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Belize Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/380) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.01.2016) **(X)**

86.- **(S. Sayısı: 58)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Peru Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/381) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.01.2016) **(X)**

87.- **(S. Sayısı: 59)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Panama Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/382) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.01.2016) **(X)**

88.- **(S. Sayısı: 62)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kore Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/345) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.01.2016) **(X)**

89.- **(S. Sayısı: 70)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Almanya Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Diplomatik Temsilcilik veya Konsolosluk Mensuplarının Aile Fertlerinin Gelir Getirici İşlerde Çalışmaları Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/352) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.02.2016) **(X)**

90.- **(S. Sayısı: 71)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tanzanya Birleşik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/362) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.02.2016) **(X)**

91.- **(S. Sayısı: 72)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kapsamlı İşbirliğine Dair Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna İlişkin Kanun Tasarısı (1/364) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.02.2016) **(X)**

92.- **(S. Sayısı: 73)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Somali Federal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/366) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.02.2016) **(X)**

93.- **(S. Sayısı: 77)** Kültürel İfadelerin Çeşitliliğinin Korunması ve Geliştirilmesi Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/372) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

94.- **(S. Sayısı: 78)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşik Meksika Devletleri Hükümeti Arasında Örgütlü Suçlar ve Terörizmle Mücadelede İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/383) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

95.- **(S. Sayısı: 80)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşik Meksika Devletleri Hükümeti Arasında Uyuşturucu ve Psikotrop Maddelerin Yasadışı Uluslararası Ticaretiyle Mücadele Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/385) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

96.- **(S. Sayısı: 81)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Guyana Kooperatif Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/389) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

97.- **(S. Sayısı: 82)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Tanzanya Birleşik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/394) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

8 – KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

98.- **(S. Sayısı: 84)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fas Krallığı Hükümeti Arasında Karayoluyla Uluslararası Yolcu ve Yük Taşınmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/410) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

99.- **(S. Sayısı: 89)** Denizcilik Çalışma Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/456) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

100.- **(S. Sayısı: 90)** Uluslararası Sivil Havacılığa İlişkin Yasadışı Eylemlerin Önlenmesi Hakkında Sözleşmenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/457) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

101.- **(S. Sayısı: 91)** Uçakların Kanundışı Yollarla Ele Geçirilmesinin Önlenmesi Hakkında Sözleşmeye Ek Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/458) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

102.- **(S. Sayısı: 92)** Akdeniz ve Karadeniz İçin Sanal Bölgesel Deniz Trafik Merkezi Kurulmasına Dair Operasyonel Düzenlemenin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/463) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

103.- **(S. Sayısı: 93)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Saint Vincent ve Grenadinler Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/375) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

104.- **(S. Sayısı: 94)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Dominik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/377) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

105.- **(S. Sayısı: 96)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fas Krallığı Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/464) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 05.02.2016) **(X)**

106.- **(S. Sayısı: 98)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kapsamlı İşbirliğine Dair Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/395) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) **(X)**

107.- **(S. Sayısı: 99)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Yemen Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/416) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) **(X)**

108.- **(S. Sayısı: 100)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İtalya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Başta Terörizm ve Örgütlü Suçlar Olmak Üzere Ağır Suçlarla Mücadelede İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/436) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) **(X)**

109.- **(S. Sayısı: 101)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fransız Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İç Güvenlik Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunmasına Dair Kanun Tasarısı (1/437) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) **(X)**

110.- **(S. Sayısı: 102)** Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti Adına Jandarma Genel Komutanlığı ile Moğolistan Hükümeti Adına Moğolistan İç Kuvvetler Komutanlığı Arasında Eğitim ve Öğretim Alanında İşbirliğine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/438) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) **(X)**

111.- (S. Sayısı: 103) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kongo Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/439) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) (X)

112.- (S. Sayısı: 104) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Moğolistan Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/440) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) (X)

113.- (S. Sayısı: 105) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Polis Eğitimi İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/441) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) (X)

114.- (S. Sayısı: 106) Gemilerin İhtiyatı Hazine İlişkin Milletlerarası Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/443) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) (X)

115.- (S. Sayısı: 108) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik Alanında Eğitim İşbirliğine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/445) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) (X)

116.- (S. Sayısı: 109) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/446) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.02.2016) (X)

117.- (S. Sayısı: 107) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Değiştirilmiş Şekliyle 1978 Tarihli Gemi Adamlarının Eğitim, Belgelendirilme ve Vardiya Standartları Uluslararası Sözleşmesi Kural 1/10 Uyarınca Belgelerin Karşılıklı Tanınması Hakkında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/444) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2016) (X)

118.- (S. Sayısı: 110) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Maldivler Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/447) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2016) (X)

119.- (S. Sayısı: 112) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/449) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 25.02.2016) (X)

120.- (S. Sayısı: 111) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gana Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Başta Terörizm ve Örgütlü Suçlar Olmak Üzere Ağır Suçlarla Mücadelede İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/448) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

121.- (S. Sayısı: 113) Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı Jandarma Genel Komutanlığı ve Kazakistan Cumhuriyeti Milli Muhafız Birlikleri Genel Komutanlığı Personelinin Eğitim ve Öğretimi Alanında Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kazakistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/450) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

122.- (S. Sayısı: 114) Türkiye Cumhuriyet Hükümeti ile Macaristan Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/451) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

123.- (S. Sayısı: 115) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Senegal Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/452) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

124.- (S. Sayısı: 116) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yunanistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Alanında İşbirliğine İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/454) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

125.- (S. Sayısı: 120) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Polonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Deniz Ulaştırması Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/465) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

126.- (S. Sayısı: 121) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Suçluların İadesi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/479) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

127.- (S. Sayısı: 122) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hükümlü Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/480) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

128.- (S. Sayısı: 124) Türkiye Cumhuriyeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Arasında Cezai Konularda Karşılıklı Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/483) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

129.- (S. Sayısı: 125) Türkiye Cumhuriyeti ile Sri Lanka Demokratik Sosyalist Cumhuriyeti Arasında Suçluların Geri Verilmesi Andlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/484) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

130.- (S. Sayısı: 126) Türkiye Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı ile Portekiz Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı Arasında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/485) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

131.- (S. Sayısı: 127) Türkiye Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı ile Yunanistan Cumhuriyeti Adalet Bakanlığı Arasında İşbirliği Konusunda Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/486) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

132.- (S. Sayısı: 128) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yunanistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Nüfus İşleri Alanında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/488) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

133.- (S. Sayısı: 129) Türkiye Cumhuriyeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Arasında Hukuki ve Ticari Konularda Karşılıklı Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/489) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

134.- (S. Sayısı: 131) Kıta Sahanelğinde Bulunan Sabit Platformların Güvenliğine Karşı Yasadışı Eylemlerin Önlenmesine Dair Protokole Ait 2005 Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/459) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

135.- (S. Sayısı: 132) Türkiye Cumhuriyeti ile Bosna Hersek Arasında İade Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/500) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

136.- (S. Sayısı: 133) Türkiye Cumhuriyeti ile Bosna Hersek Arasında Cezai Konularda Karşılıklı Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/501) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

137.- (S. Sayısı: 138) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/350) ile Milli Savunma ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

138.- (S. Sayısı: 143) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İspanya Krallığı Arasında Savunma Sanayi Konusunda Gizlilik Dereceli Bilginin Korunması Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/511) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

139.- (S. Sayısı: 147) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (KKTC) Hükümeti Arasında Türkiye-KKTC İkili Sualtı Taarruz (SAT)/Özel Harekât Timleri Müşterek Tatbikatlarının İcrasına İlişkin Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/528) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.03.2016) (X)

140.- (S. Sayısı: 134) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hükümlülerin Nakli Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/502) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

141.- (S. Sayısı: 137) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Endonezya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/331) ile Milli Savunma ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

142.- (S. Sayısı: 139) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tanzanya Birleşik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/357) ile Milli Savunma ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

143.- (S. Sayısı: 153) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Nüfus İşleri Alanında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/490) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

144.- (S. Sayısı: 156) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarım Alanında Bilimsel ve Teknik İşbirliği Konulu Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/412) ve Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

145.- (S. Sayısı: 158) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Denizcilik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/477) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

146.- (S. Sayısı: 159) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Yemen Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/473) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

147.- (S. Sayısı: 160) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kamboçya Krallığı Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/467) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

148.- (S. Sayısı: 172) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında Hayvancılık ve Hayvan Sağlığı Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/423) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

149.- (S. Sayısı: 173) Türkiye Cumhuriyeti ile Fas Krallığı Arasında Deniz Balıkçılığı ve Kültür Balıkçılığı İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/442) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

150.- (S. Sayısı: 174) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yunanistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarım Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/497) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

151.- (S. Sayısı: 177) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/392) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

152.- (S. Sayısı: 179) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sağlık ve Tıp Bilimleri Alanlarında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/409) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 11.03.2016) (X)

153.- (S. Sayısı: 140) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/368) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 16.03.2016) (X)

154.- (S. Sayısı: 144) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Portekiz Cumhuriyeti Arasında Askeri Alanda İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/513) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.03.2016) (X)

155.- (S. Sayısı: 150) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarımsal İşbirliği Konulu Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/404) ve Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 16.03.2016) (X)

156.- (S. Sayısı: 151) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bahreyn Krallığı Hükümeti Arasında Tarım Alanında İşbirliği Konusunda Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/400) ve Tarım, Orman ve Köyişleri Komisyonu ile Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 16.03.2016) (X)

157.- (S. Sayısı: 154) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Kullanımı ve Değişimi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/503) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.03.2016) (X)

158.- (S. Sayısı: 182) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü Arasında Hükümetlerarası Tahıl Grubu 31 inci Oturumu ve Hükümetlerarası Pirinç Grubu 42 nci Oturumu Ortak Toplantısına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/524) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.03.2016) (X)

159.- (S. Sayısı: 146) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Makedonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Makedonya Cumhuriyetinin Kazakistan Cumhuriyetindeki Temsilinin Türkiye Cumhuriyeti Astana Büyükelçiliği İmkanlarından Yararlanılarak Gerçekleştirilmesine İlişkin Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/519) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.03.2016) (X)

160.- (S. Sayısı: 157) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Bakanlar Kurulu Arasında Türkiye Cumhuriyetinin Demiryolu Bağlantısı Olan Limanları ile Ukrayna Limanları Arasında Uluslararası Doğrudan Yük Demiryolu Feri Hizmetinde Yük Taşımacılığına İlişkin Kurallar ve Ekleri ile Yük Vagonlarının İşletiminin Organizasyonuna İlişkin Kuralların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/492) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.03.2016) (X)

161.- (S. Sayısı: 171) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tanzanya Birleşik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarım Alanında Teknik, Bilimsel, Ekonomik ve Ticari İşbirliği Konulu Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/393) ve Tarım, Orman ve Köyişleri ile Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 17.03.2016) (X)

162.- (S. Sayısı: 178) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/402) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 17.03.2016) (X)

163.- (S. Sayısı: 161) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında İkili Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/466) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.03.2016) (X)

164.- (S. Sayısı: 175) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Endonezya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşgücünün Geliştirilmesi Hakkında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/521) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.03.2016) (X)

165.- (S. Sayısı: 180) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında 24 Mart 2008 Tarihinde İmzalanan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine İlişkin Anlaşmanın Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/498) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.03.2016) (X)

166.- (S. Sayısı: 184) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fas Krallığı Hükümeti Arasında Sürücü Belgelerinin Karşılıklı Tanınmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/482) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.03.2016) (X)

167.- (S. Sayısı: 185) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/579) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 23.03.2016) (X)

168.- (S. Sayısı: 188) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yemen Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İzinsiz İkamet Eden Şahısların Geri Kabulüne Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/622) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 23.03.2016) (X)

169.- (S. Sayısı: 196) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Romanya Hükümeti Arasında Kültür Varlığının Yasa Dışı İthali ve İhracının, Transitinin ve Mülkiyet Transferinin Yasaklanması ve Önlenmesine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/396) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

170.- (S. Sayısı: 197) 2009 Gemilerin Emniyetli ve Çevreye Duyarlı Geri Dönüşümü Hakkında Hong Kong Uluslararası Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/474) ile Çevre Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

171.- (S. Sayısı: 203) Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Nijer Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Askerî Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/547) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

172.- (S. Sayısı: 204) Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Mali Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı ile Mali Cumhuriyeti Dışişleri ve Uluslararası İşbirliği Bakanlığı Arasında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/548) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

173.- (S. Sayısı: 209) Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Senegal Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Savunma Sanayi İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/542) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

174.- (S. Sayısı: 210) Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Kongo Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Savunma Sanayisi İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/551) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

175.- (S. Sayısı: 211) Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Nijerya Federal Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Askerî İş Birliği Hususunda İkili Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/554) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

176.- (S. Sayısı: 212) Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Fildişi Sahili Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Askerî Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/556) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

177.- (S. Sayısı: 217) Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Uluslararası Kurak Alanlar Tarımsal Araştırma Merkezi Arasında Yapılan İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/569) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

178.- (S. Sayısı: 218) Türkiye Cumhuriyetine Şanhay İşbirliği Örgütünün Diyalog Ortağı Statüsü Tanınmasına İlişkin Muhtıranın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/588) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

179.- (S. Sayısı: 219) Uzak Pazarlardan Turist Çekilmesi Hususunda Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ve Tunus Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/420) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

180.- (S. Sayısı: 220) Dünya Turizm Örgütü Statüsünün 38 inci Maddesinin Değiştirilmesine İlişkin Kararın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/530) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

181.- (S. Sayısı: 221) Eşyaların Karayolundan Uluslararası Nakliyatı İçin Mukavele Sözleşmesi Elektronik Taşıma Belgesi ile İlgili Ek Protokole Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/531) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

182.- (S. Sayısı: 222) Eşyanın Sınırlardaki Kontrollerinin Uyumlaştırılmasına İlişkin Uluslararası Sözleşmenin Uluslararası Demiryolu Yük Taşımacılığına İlişkin Sınır Geçiş İşlemlerinin Kolaylaştırılması Başlıklı 9 Numaralı Ekinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/536) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

183.- (S. Sayısı: 223) Trans-Asya Demiryolu Ağı Hükümetlerarası Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/537) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

184.- (S. Sayısı: 225) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Alanında Sanayi ve Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/538) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

185.- (S. Sayısı: 226) Gemi Alacaklısı Haklarına ve Gemi İpoteklerine İlişkin Milletlerarası Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/476) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

186.- (S. Sayısı: 227) 1996 Tehlikeli ve Zararlı Maddelerin Deniz Yoluyla Taşınmasından Kaynaklanan Zararın Tazmini ve Sorumluluğu Hakkında Uluslararası Sözleşmeye İlişkin 2010 Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/478) ile Çevre Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

187.- (S. Sayısı: 228) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kültür Merkezlerinin Kuruluşu, İşleyişi ve Faaliyetleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/397) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

188.- (S. Sayısı: 230) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bahreyn Krallığı Hükümeti Arasında Turizm Alanında İşbirliği Konusunda Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/401) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

189.- (S. Sayısı: 231) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Turizm Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/421) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

190.- (S. Sayısı: 232) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bulgaristan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ortak Film Yapımına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/560) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

191.- (S. Sayısı: 233) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ortak Film Yapımına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/561) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

192.- (S. Sayısı: 234) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bulgaristan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Bilgi ve İletişim Teknolojileri ve E-Devlet Alanında İşbirliği İçin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/566) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

193.- (S. Sayısı: 235) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kenya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Teknik ve Mali İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/581) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

194.- (S. Sayısı: 239) Güneyde Sürdürülebilir Kalkınma İçin Bilim ve Teknoloji Komisyonuna Üye Devlet Olarak Katılım Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/526) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

195.- (S. Sayısı: 242) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Cibutide TİKA Program Koordinasyon Ofisi Kurulmasına ve Teknik İşbirliğine Dair Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/578) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

196.- (S. Sayısı: 244) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kamerun Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarım Alanında Teknik, Bilimsel ve Ekonomik İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/552) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

197.- (S. Sayısı: 246) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Bakanlar Kurulu Arasında Balıkçılık Alanında İşbirliği Konulu Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/559) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

198.- (S. Sayısı: 250) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Benin Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Bilimsel ve Teknolojik İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/339) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

199.- (S. Sayısı: 252) Türkiye Cumhuriyeti Bilim Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile Azerbaycan Cumhuriyeti İletişim ve Bilgi Teknolojileri Bakanlığı Arasında Bilim, Teknoloji, Sanayi ve Girişimcilik Alanında İşbirliğini Güçlendirmeye Yönelik Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/504) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

200.- (S. Sayısı: 259) Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesine Yönelik Kyoto Protokolüne İlişkin Taraflar Konferansında Alınan Kararın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/595) ile Çevre Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

201.- (S. Sayısı: 261) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ekvator Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Çevre Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/328) ile Çevre Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

202.- (S. Sayısı: 262) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Şehircilik Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/413) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

203.- (S. Sayısı: 264) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Macaristan Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/523) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

204.- (S. Sayısı: 265) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gürcistan Hükümeti Arasında Çevre ve Ormancılık Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/605) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

205.- (S. Sayısı: 271) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Hırvatistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Çevre, Doğa, Su ve Ormancılık Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/607) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

206.- (S. Sayısı: 275) Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı ve Amerika Birleşik Devletleri Avrupa Özel Harekat Komutanlığı Arasında Birleşik Özel Harekat Kuvvetleri Tatbikatlarının İcrasına İlişkin Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/487) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 14.04.2016) (X)

207.- (S. Sayısı: 198) Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Reasürans Şirketi Anlaşma Hükümlerinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/533) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

208.- (S. Sayısı: 199) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Mali Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/557) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

209.- (S. Sayısı: 200) Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Standardizasyon, Uygunluk Değerlendirmesi, Akreditasyon ve Metroloji Bölgesel Enstitüsü Tüzüğü'nün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/558) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

210.- (S. Sayısı: 206) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ekonomik, Ticari ve Teknik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/550) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

211.- (S. Sayısı: 214) Tıbbi Ürün Sahteciliği ve Halk Sağlığına Tehditler İçeren Benzeri Suçlar Hakkında Avrupa Konseyi Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/321) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

212.- (S. Sayısı: 241) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/572) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

213.- (S. Sayısı: 243) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kongo Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarım Alanında Ekonomik, Bilimsel ve Teknik İşbirliği Hakkında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/543) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

214.- (S. Sayısı: 245) Türkiye Cumhuriyeti Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı ile Senegal Cumhuriyeti Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Arasında Tarım Alanında Teknik, Bilimsel ve Ekonomik İşbirliği Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/553) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

215.- (S. Sayısı: 247) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Estonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Tarımsal İşbirliği Konulu Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/563) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

216.- (S. Sayısı: 253) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yemen Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Kalkınma İşbirliğine Yönelik Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/506) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

217.- (S. Sayısı: 254) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Guernsey Hükümeti Arasında Vergi Konularında Bilgi Değişimi Anlaşması ve Eki Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/564) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

218.- (S. Sayısı: 255) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Man Adası Hükümeti Arasında Vergi Konularında Bilgi Değişimi Anlaşması ve Söz Konusu Anlaşmaya İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/565) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

219.- (S. Sayısı: 256) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cebelitarık Hükümeti Arasında Vergi Konularında Bilgi Değişimi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/567) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

220.- (S. Sayısı: 258) Doha Konferansında Kyoto Protokolünde Yapılan Değişikliklerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/594) ile Çevre Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

221.- (S. Sayısı: 260) Türkiye Cumhuriyetinin Orta Amerika Entegrasyon Sistemine Bölge Dışı Gözlemci Olarak Katılımı Konusunda Türkiye Cumhuriyeti ile Orta Amerika Entegrasyon Sistemi Arasında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/640) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

222.- (S. Sayısı: 266) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Su Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/614) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

223.- (S. Sayısı: 267) Çocuk Haklarına Dair Sözleşmenin Başvuru Usulüne İlişkin İhtiyari Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/322) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

224.- (S. Sayısı: 268) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Şehircilik Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Dair Kanun Tasarısı (1/422) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

225.- (S. Sayısı: 269) Antarktika Andlaşması Çevre Koruma Protokolüne Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/592) ile Çevre Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

226.- (S. Sayısı: 272) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ukrayna Bakanlar Kurulu Arasında Ormancılık Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/618) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

227.- (S. Sayısı: 276) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti, Azerbaycan Cumhuriyeti Hükümeti ve Gürcistan Hükümeti Arasında İcra Edilecek Kafkas Kartalı Küçük Birlik Komando Tatbikatı İçin Ev Sahibi Ülke Desteği Koşullarına İlişkin Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/508) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 19.04.2016) (X)

228.- (S. Sayısı: 207) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Sudan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Yolcu ve Eşyanın Karayoluyla Uluslararası Taşınmasına İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/367) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

229.- (S. Sayısı: 257) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Filistin Devleti Hükümeti Arasında Ormancılık Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/617) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

230.- (S. Sayısı: 282) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/520) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

231.- (S. Sayısı: 283) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Belçika Krallığı Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/522) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

232.- (S. Sayısı: 284) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Namibya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticaret ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/580) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

233.- (S. Sayısı: 287) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Lübnan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ormancılık Alanında İşbirliği Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/604) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

234.- (S. Sayısı: 288) Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığı ile Irak Cumhuriyeti Ticaret Bakanlığı Arasında Muhtemel Bir Serbest Ticaret Anlaşmasının Etkilerinin Değerlendirilmesine Dair Bir Ortak Komisyon Kurulmasına İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/609) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

235.- (S. Sayısı: 290) Güneydoğu Avrupa Kanun Uygulama Merkezinin Ayrıcalık ve Bağışıklıklarına İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/587) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

236.- (S. Sayısı: 291) Türkiye Cumhuriyeti ile Belarus Cumhuriyeti Arasında Hukuki, Ticari ve Cezai Konularda Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/599) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

237.- (S. Sayısı: 292) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İsveç Krallığı Hükümeti Arasında Kanun Uygulama Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/677) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

238.- (S. Sayısı: 299) Türkiye Cumhuriyeti Genelkurmay Başkanlığı ile Mali Cumhuriyeti Savunma ve Mücahitler Bakanlığı Arasında Askeri Eğitim İş Birliği Anlaşmasına Dair 1 Numaralı Değişiklik Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/555) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

239.- (S. Sayısı: 300) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/577) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 26.04.2016) (X)

240.- (S. Sayısı: 302) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Benin Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/583) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 29.04.2016) (X)

241.- (S. Sayısı: 304) Bazı Tehlikeli Kimyasalların ve Pestisitlerin Uluslararası Ticaretinde Ön Bildirimli Kabul Usulüne Dair Rotterdam Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/603) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 29.04.2016) (X)

242.- (S. Sayısı: 305) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kolombiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İşbirliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/639) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 29.04.2016) (X)

243.- (S. Sayısı: 152) 1974, Yolcuların ve Bagajlarının Deniz Yolu ile Taşınmasına İlişkin Atina Sözleşmesine Ait 2002 Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/470) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.05.2016) (X)

244.- (S. Sayısı: 293) Türkiye Cumhuriyeti ile Sırbistan Cumhuriyeti Arasında Suçluların İadesine Dair Anlaşma ve Anlaşmada Değişiklik Yapılmasına İlişkin Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/683) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 04.05.2016) (X)

245.- (S. Sayısı: 301) Türkiye Cumhuriyeti Milli Savunma Bakanlığı ile Birleşik Arap Emirlikleri Silahlı Kuvvetleri Genel Karargahı Arasında Savunma Sanayi İş Birliği Mutabakat Muhtzasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/582) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışışleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 04.05.2016) (X)

246.- (S. Sayısı: 303) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Çad Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/584) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışışleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 09.05.2016) (X)

247.- (S. Sayısı: 308) İsviçre Konfederasyonu ile Avusturya Cumhuriyeti Arasında Viyana’da Uluslararası Göç Siyasaları Geliştirme Merkezi Kurulması ve İşleyişine Dair Anlaşmaya Katılmamızın Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/621) ve Dışışleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 09.05.2016) (X)

248.- (S. Sayısı: 309) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Cibuti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/641) ve Dışışleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 09.05.2016) (X)

249.- (S. Sayısı: 310) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/642) ve Dışışleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 09.05.2016) (X)

250.- (S. Sayısı: 311) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bosna-Hersek Bakanlar Kurulu Arasında Geri Kabul Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/648) ve Dışışleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 09.05.2016) (X)

251.- (S. Sayısı: 314) Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığı ile Irak Cumhuriyeti Ticaret Bakanlığı Arasında Serbest Bölgeler Alanında İşbirliğine Yönelik Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/574) ve Dışışleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (X)

252.- (S. Sayısı: 316) Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı ile Belarus Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/591) ve Dışışleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (X)

253.- (S. Sayısı: 317) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Saint Vincent ve Grenadinler Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/637) ve Dışışleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (X)

254.- (S. Sayısı: 318) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Saint Lucia Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/638) ve Dışışleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (X)

255.- (S. Sayısı: 319) Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Dış Ticaret Müsteşarlığı ile Irak Cumhuriyeti Ticaret Bakanlığı Arasında Irak ve Türkiye’de Düzenlenen Fuarlara Yönelik Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/405) ve Dışışleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (X)

256.- (S. Sayısı: 320) Mücavir Atlantik Deniz Bölgesi, Akdeniz ve Karadenizdeki Deniz Memelilerinin Korunmasına Dair Anlaşmaya Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/472) ile Çevre Komisyonu ve Dışışleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (X)

257.- (S. Sayısı: 322) Kalıcı Organik Kirleticilere İlişkin Stokholm Sözleşmesine İlave Edilen Anlaşmazlıkların Çözümü Hakkında EK-G'nin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/636) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (X)

258.- (S. Sayısı: 323) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Ekvador Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/658) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (X)

259.- (S. Sayısı: 325) Türkiye Cumhuriyeti ile Nijer Cumhuriyeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/661) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (X)

260.- (S. Sayısı: 329) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kongo Demokratik Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/668) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (X)

261.- (S. Sayısı: 330) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Fildişi Sahili Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasını Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/674) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (X)

262.- (S. Sayısı: 331) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Uganda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/686) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (X)

263.- (S. Sayısı: 333) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Komorlar Birliği Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/665) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (X)

264.- (S. Sayısı: 334) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Madagaskar Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Alanlarda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/669) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (X)

265.- (S. Sayısı: 336) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Moritanya İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/676) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 26.05.2016) (X)

266.- (S. Sayısı: 315) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Fas Krallığı Hükümeti Arasında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/590) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.05.2016) (X)

267.- (S. Sayısı: 324) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Eğitim ve Öğretim İş Birliği Anlaşmasına Dair 1 Numaralı Değişiklik Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/659) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 27.05.2016) (X)

268.- (S. Sayısı: 326) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gine-Bissau Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/660) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.05.2016) (X)

269.- (S. Sayısı: 327) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gabon Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Güvenlik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/662) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.05.2016) (X)

270.- (S. Sayısı: 332) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/664) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 27.05.2016) (X)

271.- (S. Sayısı: 335) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Madagaskar Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/675) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.05.2016) (X)

272.- (S. Sayısı: 337) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Cibuti Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/678) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 27.05.2016) (X)

273.- (S. Sayısı: 224) Tehlikeli Malların Karayolu ile Uluslararası Taşımacılığına İlişkin Avrupa Anlaşmasının Tadil Edilen Eklerinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/532) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 01.06.2016) (X)

274.- (S. Sayısı: 344) Biyoloji ve Tıbbın Uygulanması Bakımından İnsan Hakları ve İnsan Haysiyetinin Korunması Sözleşmesine Ek İnsan Kopyalanmasının Yasaklanmasına İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/646) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 01.06.2016) (X)

275.- (S. Sayısı: 342) Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı ve Dünya Sağlık Örgütü Avrupa Bölge Ofisi Arasında İki Yıllık İşbirliği Anlaşması 2010/2011'in Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/610) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 09.06.2016) (X)

276.- (S. Sayısı: 346) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Arasında Türkiye'deki Işık Tatbikatı Sırasında Ev Sahibi Ülke Tarafından Sağlanacak Destek Konusunda Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/671) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 09.06.2016) (X)

277.- (S. Sayısı: 347) Avrupa-Kafkasya-Asya Ulaştırma Koridorunun Üzerinde Uluslararası Taşımacılığın Geliştirilmesi Çok Taraflı Temel Anlaşmasına Değişiklikler Hakkında Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/679) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 09.06.2016) (X)

278.- (S. Sayısı: 348) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Portekiz Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gizlilik Dereceli Bilginin Karşılıklı Korunması Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/681) ile Milli Savunma Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 09.06.2016) (X)

279.- (S. Sayısı: 349) Türkiye Cumhuriyeti Bayındırlık ve İskan Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti İskan ve İnşaat Bakanlığı Arasındaki Yapı Malzemeleri Alanında Mutabakat Zaptı ile Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/408) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 09.06.2016) (X)

280.- (S. Sayısı: 351) Türkiye Cumhuriyeti Çevre ve Orman Bakanı ile Avusturya Cumhuriyeti Federal, Tarım, Ormancılık, Çevre ve Su Yönetimi Bakanı Arasında Çevre ve Ormancılık Alanında İşbirliği Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/608) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 09.06.2016) (X)

281.- (S. Sayısı: 353) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Moldova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Çevre Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/632) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 09.06.2016) (X)

282.- (S. Sayısı: 354) Türkiye Cumhuriyeti Çevre ve Orman Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti Çevre Bakanlığı Arasında Çevre Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/634) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 09.06.2016) (X)

283.- (S. Sayısı: 386) Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı (1/724) ile Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 15.06.2016) (X)

284.- (S. Sayısı: 356) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İmzalanan 14 Şubat 2011 Tarihli Kapıköy ve Razi Kara Hudut Kapılarının Ortak Kullanımına Dair Mutabakat Zaptında Değişiklik Yapan Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/570) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

285.- (S. Sayısı: 357) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İran İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İmzalanan 22 Mart 2010 Tarihli Esendere ve Sero Kara Hudut Kapılarının Ortak Kullanımına Dair Anlaşmada Değişiklik Yapan Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/571) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

286.- (S. Sayısı: 358) Türkiye Cumhuriyeti Çevre ve Orman Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti Ulaştırma Bakanlığı Arasında Meteoroloji ve Meteorolojik Araştırmalar Alanlarında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/606) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

287.- (S. Sayısı: 359) Türkiye Cumhuriyeti Gümrük ve Ticaret Bakanlığı ile Azerbaycan Cumhuriyeti Devlet Gümrük İdaresi Arasında Gümrük Alanında Ortak Komite Kurulmasına İlişkin Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/684) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

288.- (S. Sayısı: 362) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Romanya Hükümeti Arasında Meteoroloji ve Hidroloji Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/696) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

289.- (S. Sayısı: 364) Türkiye Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti Sağlık Bakanlığı Arasında Sağlık Alanında İşbirliğine Dair Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/403) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

290.- (S. Sayısı: 365) Tütün Ürünlerinin Yasadışı Ticaretini Önlemeye Yönelik Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/575) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

291.- (S. Sayısı: 366) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Balıkçılık ve Su Ürünleri Alanında Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/589) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

292.- (S. Sayısı: 367) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Nijer Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ormancılık Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/630) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

293.- (S. Sayısı: 368) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ormancılık ve Su Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/631) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

294.- (S. Sayısı: 369) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yunanistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ormancılık Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/633) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

295.- (S. Sayısı: 370) Türkiye Cumhuriyeti Çevre ve Orman Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti Tarım Bakanlığı Arasında Orman ve Ormancılık Araştırmaları Alanlarında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/635) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

296.- (S. Sayısı: 371) Çiftçilik Amaçlarıyla Beslenen Hayvanların Korunmasına Dair Avrupa Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğu Hakkında Kanun Tasarısı (1/647) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

297.- (S. Sayısı: 372) Vergi Konularında Karşılıklı İdari Yardımlaşma Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/701) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

298.- (S. Sayısı: 373) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Romanya Hükümeti Arasında Ormancılık Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/703) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

299.- (S. Sayısı: 374) Havaaraçlarında İşlenen Suçlar ve Diğer Bazı Eylemlere İlişkin Tokyo Sözleşmesini Tadil Eden Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/469) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

300.- (S. Sayısı: 375) Yasa Dışı, Kayıt Dışı ve Düzenlenmemiş Balıkçılığı Önleme, Caydırma ve Ortadan Kaldırmaya Yönelik Liman Devleti Tedbirlerine Dair Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/471) ile Çevre Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

301.- (S. Sayısı: 376) 2001, Gemilerdeki Zararlı Organik Tutunma Önleyici Sistemlerin Kontrolüne İlişkin Uluslararası Sözleşmeye Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/562) ile Çevre Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

302.- (S. Sayısı: 379) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Gabon Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İkili Hava Ulaştırma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/685) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

303.- (S. Sayısı: 382) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bosna-Hersek Bakanlar Kurulu Arasında Yolcu ve Eşyanın Karayoluyla Uluslararası Taşınmasına İlişkin Anlaşma ve Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/705) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

304.- (S. Sayısı: 384) Balınacılığın Düzenlenmesine İlişkin Uluslararası Sözleşme ile Sözleşmeye Ait Protokole Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/593) ile Çevre Komisyonu ve Dışişleri Komisyonu Raporları (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

305.- (S. Sayısı: 385) Geçici İthalat Sözleşmesinde Yapılan Değişikliklere İlişkin Belgelerin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/712) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 16.06.2016) (X)

306.- (S. Sayısı: 389) Yüksek Öğretimde Yeterliklerin Tanınmasına İlişkin Asya-Pasifik Bölgesel Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/399) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 23.06.2016) (X)

307.- (S. Sayısı: 390) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Afganistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Habibe Kadiri Kız Okullarının Kuruluşu ve Faaliyetlerine İlişkin Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/415) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 28.06.2016) (X)

308.- (S. Sayısı: 391) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuveyt Devleti Hükümeti Arasında Yükseköğretim ve Bilimsel Araştırma Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/568) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 28.06.2016) (X)

309.- (S. Sayısı: 394) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Gambiya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Turizm Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/613) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 28.06.2016) (X)

310.- (S. Sayısı: 397) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Burundi Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Ticari ve Ekonomik İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/704) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 28.06.2016) (X)

311.- (S. Sayısı: 345) Bölgesel Radyokomünikasyon Konferansı (RRC-06)'nın Sonuç Kararlarının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/651) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 30.06.2016) (X)

312.- (S. Sayısı: 393) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Tunus Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Eğitim ve Mesleki Eğitim Alanlarında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/602) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 30.06.2016) (X)

313.- (S. Sayısı: 350) Türkiye Cumhuriyeti Bayındırlık ve İskan Bakanlığı ile Irak Cumhuriyeti İskan ve İnşaat Bakanlığı Arasındaki Müteahhitlik ve Müşavirlik Alanında Mutabakat Zaptı ile Mutabakat Zaptında Değişiklik Yapılmasına Dair Notaların Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/424) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 01.07.2016) (X)

314.- (S. Sayısı: 408) Kocaeli Milletvekili Haydar Akar'ın Organize Sanayi Bölgeleri Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/839) ve İçtüzük'ün 37'nci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınma Önergesi (Dağıtma tarihi: 27.07.2016)

315.- (S. Sayısı: 377) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Yunanistan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İpsala-Kipi Sınır Geçiş Bölgesinde İki Ülke Arasında İkinci Bir Karayolu Sınır Geçiş Köprüsünün Konumunun ve Üzerinden Geçecek Sınır Hattının Belirlenmesine İlişkin Protokolün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/645) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 09.08.2016) (X)

316.- (S. Sayısı: 417) 668 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Alınması Gereken Tedbirler ile Bazı Kurum ve Kuruluşlara Dair Düzenleme Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (1/748) ile İçtüzük'ün 128'inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (Dağıtma tarihi: 19.08.2016) (X)

317.- (S. Sayısı: 415) Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Filistin Devleti Arasında Eğitim ve Yükseköğretim Alanında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/734) ve Dışişleri Komisyonu Raporu (Dağıtma tarihi: 18.08.2016) (X)

318.- (S. Sayısı: 419) 669 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Tedbirler Alınması ve Milli Savunma Üniversitesi Kurulması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararname (1/751) ve İçtüzük'ün 128'inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (Dağıtma tarihi: 04.10.2016) (X)

319.- (S. Sayısı: 420) 670 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Alınması Gereken Tedbirler Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (1/755) ve İçtüzük'ün 128'inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (Dağıtma tarihi: 18.10.2016) (X)

320.- (S. Sayısı: 421) 671 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Kurum ve Kuruluşlara İlişkin Düzenleme Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (1/756) ve İçtüzük'ün 128'inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (Dağıtma tarihi: 18.10.2016) (X)

321.- (S. Sayısı: 423) 672 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Kamu Personeline İlişkin Alınan Tedbirlere Dair Kanun Hükmünde Kararname (1/758) ile İçtüzük'ün 128'inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (Dağıtma tarihi: 24.10.2016)

322.- (S. Sayısı: 424) 673 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Tedbirler Alınması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (1/759) ve İçtüzük'ün 128'inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (Dağıtma tarihi: 24.10.2016)

323.- (S. Sayısı: 425) 674 Sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (1/760) ve İçtüzük'ün 128'inci Maddesine Göre Doğrudan Gündeme Alınmasına İlişkin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Tezkeresi (Dağıtma tarihi: 24.10.2016) (X)

